
Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvn.dk)
Cc: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: 'koebenhavn@dn.dk' (koebenhavn@dn.dk)
Titel: Høring vedr. regulering af Habitatområder
Sendt: 31-08-2018 12:12:17
Bilag: Gladsaxe.docx;

Kære Lisbeth Bjørndal Andersen,

tilsyneladende er der en uoverensstemmelse mellem kortet i Miljøportalen, som viser ændringer af områdernes afgrænsning, og de detaljerede høringsnotater som kan findes på hjemmesiden.

Et eksempel er Hareskoven som ifølge kortet tilsyneladende er medtaget som en udvidelse, se vedhæfte screen dump.

Kortet er fundet på følgende link: http://miljoegis.mim.dk/cbkort?&profile=natura2000-afgraensning2016_horing_bek

Går jeg derimod til det detaljerede høringsnotat for Norsjælland fremgår det, at Hareskoven ikke er omfattet af nogen udvidelse eller indskrænkning.

Spørgsmålet er nu, hvad gælder, kortet på Miljøportalen eller høringsnotaterne?

Med venlig hilsen

Ole Damsgaard
formand for samrådet i Storkøbenhavn

Mail - Ole Damsgaard - x | Miljøgis

Ikke sikker | miljøgis.mim.dk/cbkort?&profile=natura2000-afgraensning2016_horing_bek

Apps | skype | Return to Library Col | http://www.mywife... | Ny fane | Crawl svømming: Opr | DN webmail | Miljøgis | dsb | Mail - ole.damsgaard | (3) Strandrejskvarter | Log ind

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljøstyrelsen

Høring af bekendtgørelse af Natura 2000-områdegrænserne

Læs mere om høringen | WMS/WMTS vspjeldning | Kontakt

© Styrelsen for Dataindsamling og Effektivisering | 713782 5187545 | Ujforhold 1:50283

Miljøgis - Google Ch... | C:\Users\ole\Docum... | dns-klage-til-miljøv... | Japan | Kompatibilit... | Desktop | 15:02

Category	Count
Bekendtgørelsesstatus	03
Fuglebeskyttelsesområder, justerede	0
Habitatområder med udvidelser	0
Ramsarområder	0
Habitatområder	15
Habitatområder, justerede	0
Udvidelser af Habitatområder	0
Reduktioner af Habitatområder	0
Berigtigede habitatomr.	0
Habitatområder, gældende	0
Fuglebeskyttelsesområder	05
Fuglebeskyttelsesområder, justerede	0
Udvidelser af Fuglebesk.omr.	0
Reduktioner af Fuglebesk.omr.	0
Berigtigede fuglebeskyttelsesomr.	0
Fuglebeskyttelsesområder, gældende	0
Ramsarområder	04
Generelle temater	08

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvn.dk)
Fra: Violinbuen v/Erik K. Danielsen (mail@violinbuen.dk)
Titel: Hvad er Bilag 1 arter
Sendt: 30-08-2018 20:00:41

Kære Lisbeth Bjørndal Andersen

I høringsvaret vedr Natura 2000 ændringerne fremgår det at vi ikke har fået medtaget - som eller ønsket - et område med urørt skov og græsareal til økologiske køer.

Jeg kan se i kravene for at områder kommer med står i kriterierne til forslag til ændringer i afsnit 3 følgende:

3 Specifikke kriterier for at kunne inddrage arealer i Natura 2000-områderne a. Der kan inddrages bilagsnatur eller levesteder for bilagsarter (se pkt. 1d), hvis i. arealerne ligger i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur eller til et levested for bilagsarter (se pkt. 1d) ii. naturarealerne har en god kvalitet b. Ved vurdering af om arealerne kan inddrages, lægges der vægt på i. Afstand til nærmeste husdyrbrug – ved forslag om medtagelse af ammoniakfølsomnatur⁴ lægges der vægt på afstanden til husdyrbrug, således at eksisterende husdyrbrug ikke berøres yderligere af husdyrregulering ii. Udpegningsgrundlag – naturtypen eller arten skal være på udpegningsgrundlaget iii. Naturkvalitet – bedst naturkvalitet prioriteres højest iv. Hittidig registrering – områder som i forvejen er udpeget som habitatområde vurderes med henblik på mulig udpegningsgrundlag til fuglebeskyttelsesområde, hvis der er en stabil forekomst af sjældne eller truede fuglearter nævnt på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag. (jf. pkt. 1d) c. Supplerende kriterier til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder i. Væsentlige forekomster af sjældne bilag 1 arter eller arter i stærk tilbagegang vurderet ud fra areal eller udbredelse ii. Meget sjældne bilag 1 arter med stabil bestand eller bestand i fremgang iii. Væsentlige levesteder for en række bilag 1 arter, hvor kun en mindre del af bestanden vurderes at være dækket af fuglebeskyttelsesområderne iv. Væsentlige arealer til at sikre det eksisterende områdes udpegningsgrundlag

I den forbindelse vil jeg bede dig om at oplyse mig om hvad Bilag 1 arter er ?

Med venlig hilsen
Anne Schmedes
Slotsbjergvej 1
7183 Randbøl

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: dngladsaxe-sager@dn.dk (dngladsaxe-sager@dn.dk), boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: Kurt Loftkjær (Jubii) (kurt@loftkjaer.dk)
Titel: J.nr. 2018-5670. Natura 2000 m.m. Høringssvar om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)
Sendt: 31-08-2018 16:11:44
Bilag: 20080401orbicon_png_gk_rapport_100_vandomraader_i_gladsaxe.pdf; 20180831dn-glx_mfm_hoeringsvar - habitatbekendtgørelsen.doc;

Til Miljø- og Fødevareministeriet. Departementet.

Her med fremsendes vores bemærkninger til høringsbrevet.

Mvh.
Kurt Loftkjær
Formand for DN Gladsaxe

Danmarks Naturfredningsforening

Amundsensvej 37
2800 Lyngby
fastnet: 45 88 94 66
mobil: 30 29 94 66
email: kurt@loftkjaer.dk
hjemmeside: <http://dn.dk/gladsaxe>
Facebook https://www.facebook.com/groups/1373293572783976/?ref=aymt_homepage_panel

Hvis du ønsker at være tilmeldt vores nyhedstjeneste så klik her: <http://www.dn.dk/Default.aspx?ID=7112>

DN Gladsaxe

/v. formand Kurt Loftkjær

Amundsensvej 37

2800 Lyngby

Mobil: 30 29 94 66

Fastnet: 45 88 94 66

Email: gladsaxe@dn.dk, dngladsaxe-sager@dn.dk og kurt@loftkjaer.dk

Hjemmeside: www.dn.dk/gladsaxe

Facebookgruppe: <https://www.facebook.com/groups/1373293572783976/>

2018.08.31

Miljø- og Fødevarerministeriet

Departementet

Slotsholmsgade 12

1216 København K

Vedrørende:

J.nr. 2018-5670. Natura 2000 m.m. *Høringsvar* om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)

DN Gladsaxe ser med tilfredshed på, at Natura 2000-område N139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdalskov udvides med Nørreskoven, Kollekolle og Hareskovene (Bøndernes Hegn, Store Hareskov, Lille Hareskov og Jonstrup Vang m.m.) og herunder den del, som ligger i Gladsaxe Kommune (Bøndernes Hegn).

Arealet forventes at indeholder bøg på muld og mor, skovbevokset tørvemose, egeblandskov, elleaskesump og hængesæk. Den foreslåede områdegrænse fremgår af figur 17 i Høringsnotat for Natura 2000-område N139 Øvre Mølleådal, Furesø og Frederiksdal Skov, jf. <https://mst.dk/media/152077/hoeringsnotat-n139-oevre-moelleaadal-furesoe-og-frederiksdal-skov.pdf>.

Udvidelsesforslag

I forlængelse af Lyngby Åmoses inddragelse i området, som vi tilslutter os vil DN Gladsaxe forelå udvidelse af området med Lyngby Sø og breder samt et område af elle-/askesump ved Bagsværd Sø's østende samt et område mellem Lyngby Sø og Bagsværd Sø.

Området er ejet af Gladsaxe Kommune. Jf. bilag 1.

I Orbicons rapport **Vandområder i Gladsaxe Kommune 2007** (jf. bilag 2) fremhæves områderne sø nr. 24 Søndre Ellekrat og 25 Nordre Ellekrat som havende naturværdi I, som de eneste områder i Gladsaxe Kommune.

Vandområder med naturværdi I har et meget højt naturindhold med arter, som er sjældne, rødlistede eller omfattede af EF-habitatdirektivet, jf. rapportens s. 14.

Elle-/askesumpen er en af Gladsaxe Kommunes få enestående biotoper, som bl.a. huser en stor hejrekoloni og sumpvindelsnegl.

Søområderne Bagsværd Sø, Lyngby Sø og Nydam

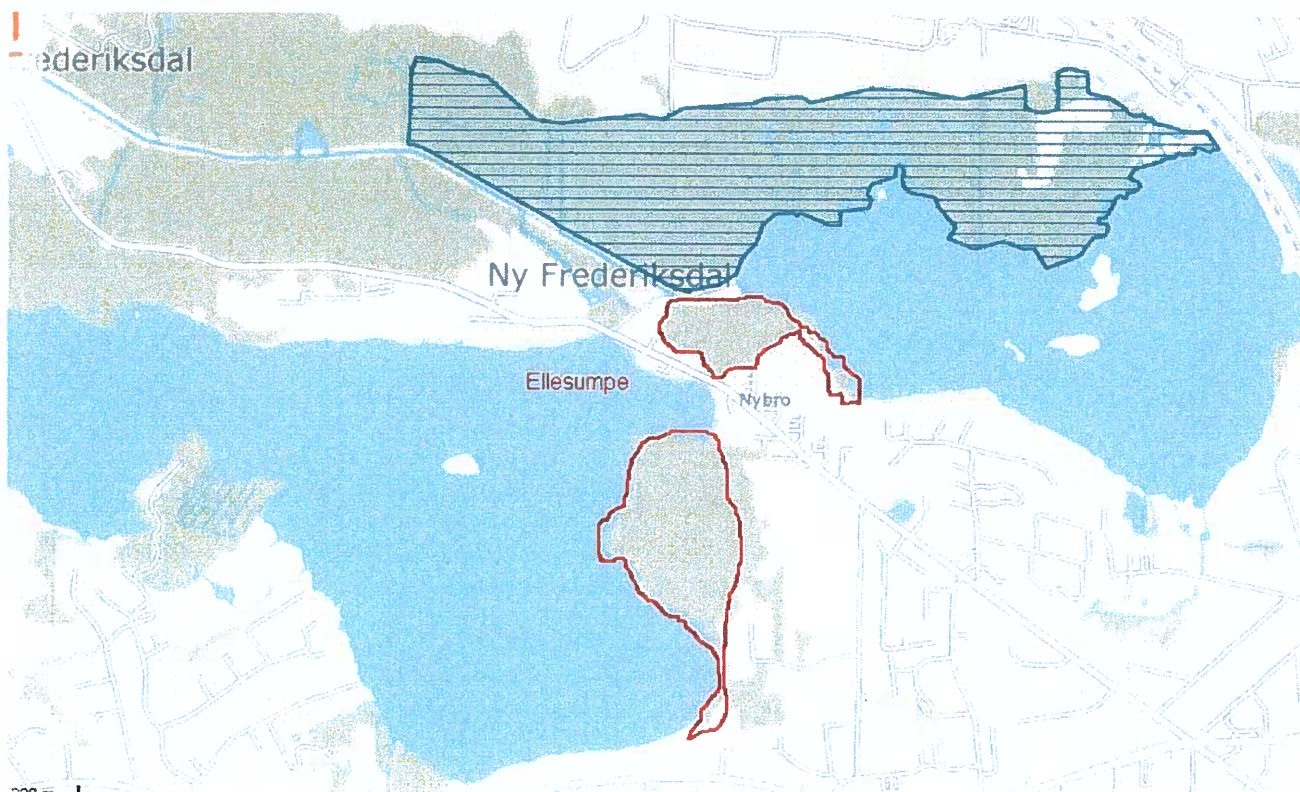
Der er en bestand af Hvinænder udvikling i området Bagsværd Sø, Lyngby Sø og Nydam på Bagsværd Sø.

Med venlig hilsen

Kurt Loftkjær

Bilag:

1. Kort med omtrentlig angivelse af område som ønskes inddraget. (Indeholdt i dette brev).
2. Orbicons rapport Vandområder i Gladsaxe Kommune 2007.

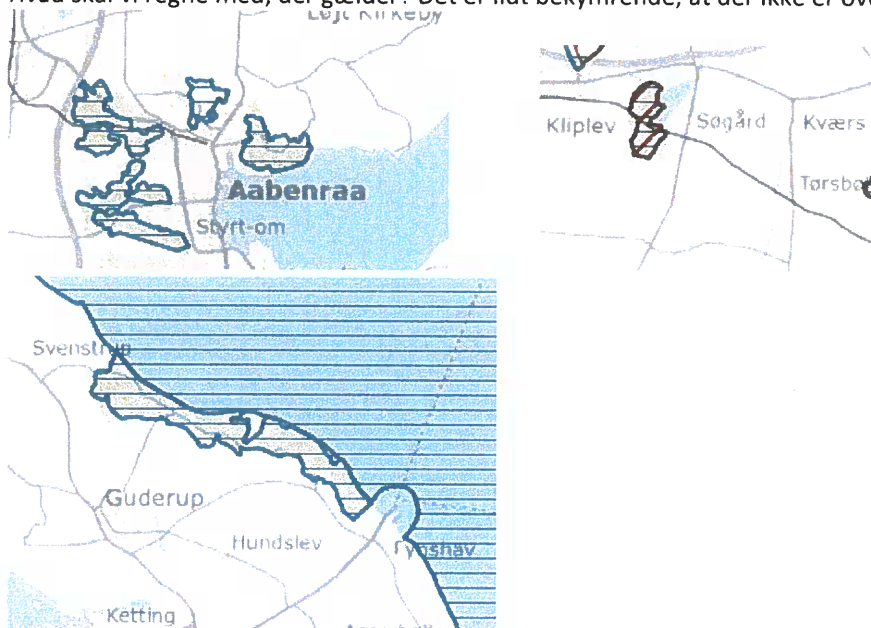
Bilag 1. Kort med omtrentlig angivelse af ønsket udvidelse.

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvn.dk)
Cc: Winnie Heltborg Brøndum (WHB@seges.dk)
Fra: 'bbp@landbosyd.dk' (bbp@landbosyd.dk)
Titel: vedr. udpegning af nye natura 2000 områder
Sendt: 03-09-2018 10:53:04

Hej Lisbeth

Jeg kan se af kortet vedr. udpegning af nye natura 2000 områder, at skovene omkring Aabenraa, Søgaard Skov samt Als Nørreskov er indtegnet som nye habitatområder, og Søgaard Skov tillige som fuglebeskyttelsesområde. Men af notat dateret august 2018 kaldet Oversigt over nye Natura 2000-, Habitat og Fuglebeskyttelsesområder, samt i udkast til bekendtgørelse fremgår disse skovområder ikke.

Hvad skal vi regne med, der gælder? Det er lidt bekymrende, at der ikke er overensstemmelse i materialet.

Med venlig hilsen

Britt Bjerre Paulsen

Teamkoordinator Miljø, Miljørådgiver cand. silv.

Jens Terp-Nielsens Vej 13 | 6200 Aabenraa | CVR: 25 16 04 28

Tlf: 7436 5000 | Dir: 7436 5079 | Dir: 6161 7993

LandboSyd er en dynamisk og moderne rådgivningsvirksomhed, der landsdækkende servicerer det professionelle landbrug. Vi er 135 dedikerede medarbejdere, og bor i moderne kontorfaciliteter ved motorvejsafkørsel Aabenraa Nord.

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Jørn Johansen (jj@jorn-johansen.dk)
Titel: VS: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser
Sendt: 04-09-2018 12:14:36

Tak for fremsendte høringsbilag.

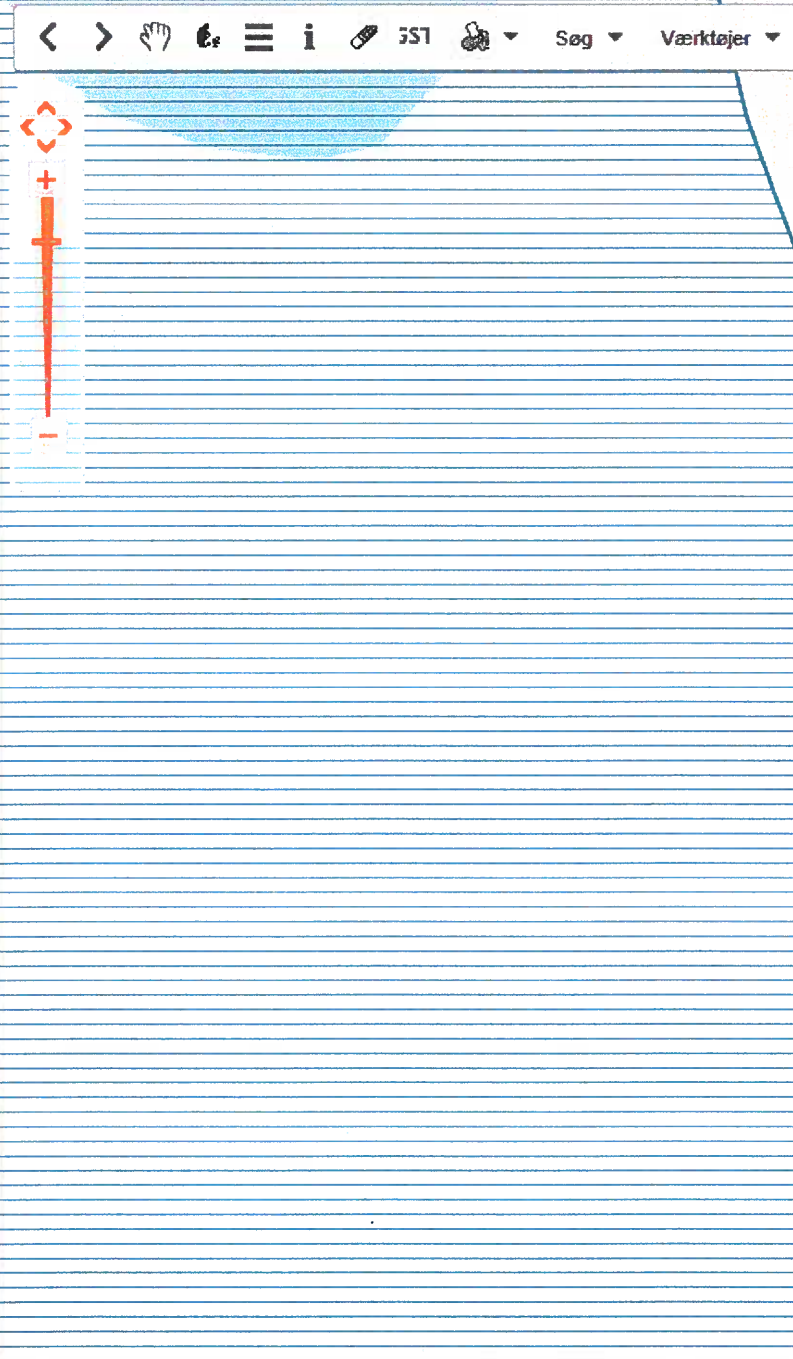
I den forbindelse vil jeg gerne tale med jer om den områdegrænse som går gennem vores bygninger og det gamle matrikelnummer 13 på Fjordvangen 35 4700 Næstved.

Hvis muligt vil jeg gerne kontaktes på 20606001.

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Bekendtgørelseshøring	3/3
Fuglebeskyttelsesområder, justerede	0/5
Habitatområder med udvidelser	0/5
Ramsarområder	0/5
Habitatområder	0/5
Fuglebeskyttelsesområder	0/5
Ramsarområder	0/4
Generelle temaer	0/8
Natura2000 - Arter og levesteder samlet	0/2
Natura2000 - Marine naturtyper - Kortlægning	0/1
Natura2000 - Sø naturtyper - Kortlægning og til	0/1
Natura2000 - Terrestriske naturtyper - Kortlægning	0/3
Lokalplan, vedtaget	0/5
Lokalplan, aflyst	0/3
Adm. grænser	0/18
Ortofoto	0/31
Historiske baggrundskort (SDFE)	0/5
Baggrundskort	1/12

Navigation tools: < > Hand Eraser Info Eraser 551 Print Search Værktøjer

Med venlig hilsen

Jørn Johansen

M: +45 2060 6001

Mail: jj@jorn-johansen.dk

Jørn Johansen a/s

Vedligehold, renovering og ombygninger

Maler /// Murer /// Tømrer

Tlf. 55 56 33 53, CVR nr. 26094909
Fjordvangen 6, 4700 Næstved
www.jorn-johansen.dk

Tænk på miljøet - print med omtanke

Fra: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>

Sendt: 27. august 2018 13:22

Emne: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vi kontakter dig, fordi du har henvendt dig i forbindelse med høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser. På grund af den store interesse, der har været i høringen orienterer vi hermed om, at vi nu har behandlet alle høringssvarene.

Der er udarbejdet et høringsnotat for hvert af de Natura 2000-områder, hvor grænserne er foreslået justeret. Der er også udarbejdet et generelt høringsnotat om bl.a. forholdet til anden lovgivning og selve høringsprocessen. Resultatet er blevet, at Natura 2000-arealerne i alt reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder. Samtidig udvides det samlede Natura 2000-areal med ca. 30.900 hektar nye naturområder, der primært ligger på Naturstyrelsens arealer. Høringsnotaterne kan findes her: mst.dk/grænsejustering-hoeringsnotater

Miljø- og Fødevareministeriet har netop sendt en bekendtgørelse i høringen, der følger op på grænsejusteringsprocessen og gennemfører kompenserende foranstaltninger bl.a. i form af en udvidelse af et Natura 2000-område ved Høvsøre pga. udvidelse af et vindmøllecenter. Høringsfristen udløber den 17. september 2018. Høringsmaterialet kan findes her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106>

Med venlig hilsen

Helle Pilsgaard

Kontorchef | Arter og Naturbeskyttelse

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Anne Arentoft Kristensen (anne@kysinggaard.dk)
Titel: Ændring af grænser for Natura 2000 v Norsminde Fjord
Sendt: 06-09-2018 12:10:25
Bilag: Skærmbillede 2018-09-06 11.59.42.png;

Kære Lisbeth Andersen,

Jeg er lodsejer omkring Norsminde Fjord og har blandt andet jord i det område, som på vedhæftede skærmpoint er foreslået taget ud af Natura 2000 udpegningen. Da grænsen for det berigtigede areal omfatter "reduktionerne", er jeg i tvivl om, om der er taget stilling til disse arealer. Som jeg forstår det, er der frist for indgivelse af høringsvar d. 17/9. Jeg kunne derfor godt tænke mig en kort statusopdatering på, hvordan gis-kortet skal læses. På forhånd tak.

Med venlig hilsen
Anne

*Anne Arentoft Kristensen
Kysinggaard
Kystvejen 250
8300 Odder
Tlf. 20700565*

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Vera Søchting (vera.soechting@gmail.com), Bodil Stenvang (bodil@fosgaard.dk), DN Hillerød (hillerød@dn.dk),
Jørgen Nielsen (jbn.post5@gmail.com)
Fra: Ulrik Ravnborg (ulikravnborg@gmail.com)
Titel: Høringssvar ang. journalnummer: 2018-5670.
Sendt: 07-09-2018 21:28:06
Bilag: Høringssvar September 2018.docx;

Til Miljø og Fødevareministeriet

Se vedlagte fil.

Venlig hilsen
Ulrik Ravnborg

Hillerød Afdeling

Fm. Jørgen Nielsen 8691 5210/ 2147 5210

hilleroed@dn.dk

Hillerød den 07-09-2018

Til Miljø og Fødevareministeriet, mfvm@mfvm.dk

Høringssvar ang. journalnummer: 2018-5670.

DN-Hillerød har følgende høringssvar angående revisionen af N-2000 områderne N 133 og N134:

Vi er meget tilfredse med, at Natura 2000-områderne er suppleret med arealer Alsønderup Enge, Nejede Vesterskov og Solbjerg Engso.

Men vi har svært ved at forstå, at ministeriet ikke har imødekommet vores forslag om at skabe sammenhæng mellem N134 og N133 langs Pøle Å og derved konsolidere spredningskorridoren mellem de to store og vigtige områder.

Korridoren indeholder "arealer med særlige naturværdier" og rummer en hel perlerække af § 3 arealer og et allerede fredet område.

Korridoren har, foruden en generel god naturkvalitet, den kvalitet, at den i sagens natur ligger i tilknytning til hele to store områder med habitatnatur.

Korridoren skaber sammenhæng og er på den måde med til at underbygge intentionen om at undgå, at "der skabes huller i Natura 2000 områderne".

Men først og fremmest er der væsentlige naturfaglige argumenter: En veletableret spredningskorridor, der forbinder de to meget store naturområder N133 og N134, har trods sin lidenhed en langt højere naturværdi, end korridorens areal eller isolerede naturindhold kan retfærdiggøre. Korridoren vil fremme de to Natura 2000 områders økologiske robusthed over for f.eks. klimaforandringer eller tilfældige populationssvingninger.

Så selv om mindre dele af korridoren ikke umiddelbart indeholder "særlige naturværdier", vil korridorens biologiske værdi på bedste vis leve op til kravene om, at revisionen skal "udvide områder med mere værdifuld natur". Værdien ligger ikke kun i områdets natur-**egen**værdi, men nok så meget i den biologiske natur-**funktions**værdi.

Da "kriterier præciserer, at enhver ændring skal kunne begrundes naturfagligt", ser vi med fortrøstning frem til, at også dette område inkluderes i N-2000.

Venlig hilsen

Bodil Stenvang, Vera Søchting og Ulrik Ravnborg

DN-Hillerød

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Borgerbevægelsen Nej tak til vestlig motorvej (Borgerbevaegelsen@live.dk)
Titel: Journal nummer 2018-7670
Sendt: 10-09-2018 16:57:57
Bilag: 2018-09-10 Borgerbevægelsens klage over Miljøstyrelsens grænsejustering.pdf; 2018-Dofdatabase udskift 2013-2018.pdf; 2017-12-29 Borgerbevægelsens høringssvar vedr. tilpasning af Natura 2000 områder.pdf;

Kære Miljø- og fødevareministerie

På Borgerbevægelsens vegne indsendes hermed klageskrivelse i forlængelse af vores høringssvar 478, idet vi er rystede over, at I ikke har taget højde for Den Lysbugede Knortegås tilstedeværelse i nyt område ved F1 og muligheden for odder ved N15.

Jeg vedhæfter klage, bilag til klage og vores oprindelige høringssvar.

Samtidigt skal jeg venligst anmode om, at vores høringssvar offentliggøres, idet vi har givet samtykke hertil ved indleveringen. Såfremt I finder vores personoplysninger uagtet er til hinder herfor, selv om vi ikke gør, skal jeg bede jer straks sortstregede i nødvendigt omfang. Jeg finder det dybt betænkelig, at vores høringssvar ikke er offentliggjort på det tidspunkt, hvor der er udsendt bekendtgørelse i høring. Den kritik vi anfører er meget relevant og aktuel, da ikke blot den 3. Limfjordsforbindelse ligger nær et natura 2000 område. Det gør flere af de motorvejsstrækninger, der er på tegnebrættet, og det er meget problematisk at trafikens tilsyneladende vægtes højere end miljøhensyn. Det er en saglig kritik, der bør komme frem.

Med venlig hilsen

Louise Faber

Formand, Louise Faber

Til Miljø- og Fødevarerministeriet
Sendt per mail til mfvm@mfvm

Aalborg den 9/10-2018

Klage vedr. journal nummer: 2018-7670

Denne klage er indgivet på vegne af Borgerbevægelsen, der tillige har indgivet høringsvaret 487 vedr. N15 og F1.

Borgerbevægelsen er en forening, der blev stiftet i 2011 i forbindelse med en VVM- høringsproces om en motorvej i Egholmlinjen. Motorvejen blev placeret i Egholmlinjen i 2014 ved trafikaftale 2014, hvor der straks blev tinglyst byggelinje. Byggelinjen forløber lige uden for det udpegede Natura-2000 område, F1 og N15, og netop i det område som en lang række af høringsvar til Miljøstyrelsen i forbindelse med grænsejusteringerne påpeger huser odder og anvendes af Den Lysbugede Knortegås.

Foreningen har bemærket, at miljøudvalgets medlemmer i dag består af flere af de medlemmer, der i 2014 var med i trafikforligsaftalen, der fastlagde byggelinjen, samt af medlemmer, der gennem mange år har arbejdet meget aktivt for at få en 3. Limfjordsforbindelse i netop Egholmlinjen.

Foreningen er endvidere i anden sammenhæng blevet oplyst af Miljøstyrelsen, at de som styrelse "er forment adgang" til at anvende miljølovgivning, når der er et tinglyst anlægsprojekt. I de situationer henhører enhver beslutning under Vejdirektoratet.

Borgerbevægelsen er derfor bekymret for, om det reelt er de direktivbaserede saglige naturhensyn, der ligger til grund for Miljøministeriets beslutning om indskrænkning Natura 2000 ved N15 og F1 området i stedet for at udvide dette i overensstemmelse med de mange oplysninger, der er tilgængelige og fremkommet i høringsfasen.

Det offentliggjorte høringsnotat udgør ikke et tilstrækkeligt grundlag til at vurdere sagligheden, herunder om Miljøstyrelsens forslag til nyt habitatområde N15 er baseret på bevaringsrelaterede argumenter og de økologiske kriterier, der er opregnet i habitatdirektivets bilag III, eller i forhold til F1 den aktive og nødvendige beskyttelse for at sikre økologisk funktionalitet, hvor trækfugle har deres avls-, hvile- og overvintringsområder samt rasteområder langs deres ruter, som følger af fuglebeskyttelsesdirektivet.

Derfor klager Borgerbevægelsen over at beslutningsgrundlaget er direktivstridigt, utilstrækkeligt og usagligt, navnlig fordi:

a) Processen omkring grænsejusteringerne ikke overholder miljømålslovens § 48's krav om projektoffentlighed ved grænsejusteringer vedr. Natura-2000 områder, fordi

beslutningsgrundlaget ikke lægges frem, og de afvejninger Miljøstyrelsen har foretaget ikke er offentligt tilgængelige. Endvidere er der er høringssvar, der forsat ikke er offentliggjort på høringsportalen, trods at der er afgivet samtykke hertil af afsenderen. Dette gælder bl.a. Borgerbevægelsens høringssvar nr. 487.

b) Miljøstyrelsens oplysningsgrundlag forud for grænsejusteringerne af N15 er mangelfuldt, da der ikke har foretaget feltundersøgelser eller på anden måde søgt opklaret, om det er odder i område i og udenfor N 15, som oplyst i flere høringssvar.

c) Miljøstyrelsens manglende udvidelse af F1 er direktivstridig, da der ikke tages hensyn til den lysbugede knortegås tilstedeværelse i ikke registreret område. Det er med de tilgængelige oplysninger og billeder, herunder de modtagne høringssvar og på DOF, godtgjort, at der jævnlige og tilbagevendende forefindes store bestande af Lysbugede Knortegæs i et endnu ikke udpeget område, der derfor efter fuglebeskyttelsesdirektivets art. 4 skal udpeges.

d) Miljøstyrelsen ikke har søgt behørig oplysning, udover skrivebordsarbejde, når mere end 50 høringssvar samstemmende forklarer om en anden virkelighed end den, der fremgår af Miljøstyrelsens luftfoto og egne søgninger på Naturdatabasen og DOF, navnlig i lyset af, at Danmark ikke har en offentlig artsdatabase selv.

Der er tale om en alvorlig mangel i processen, som i værste fald kan medføre traktatbrud, hvis forholdene ikke berigtiges.

1. N15, der er formentlig odder i ikke udpeget område

Det fremgår af høringsnotat vedr. N15, side 23-24, at *"Miljøstyrelsen har foreslået at 2 mindre areal langs habitatgrænsen ved Aalborg Lufthavn og 2 arealer på Egholm tages ud af habitatområdet."* Borgerbevægelsen vil på ny gøre opmærksom på, at Habitatdirektivets bilag II's arter, kræver så streng beskyttelse at medlemslandene SKAL udpege habitatområder, hvor der skal tages særlige hensyn og der ikke må foretages indgreb, der forringer artens udbredelse. Dette følger af habitatdirektivets § art. 4.

I høringen er der fremkommet oplysning om, at der forekommer "odder" (omfattet af bilag II) i området lige uden for det eksisterende N15, meget vel i det udtagne område. Det er således direktivstridigt, at N 15 indskrænkes, hvis der er odder i området.

Dernæst skal Danmarks forslag til habitatområder være baseret på bevaringsrelaterede argumenter og de økologiske kriterier, der er opregnet i habitatdirektivets bilag III. Miljøstyrelsens forslag til N15 er ikke baseret på bevaringsrelaterende argumenter eller økologiske kriterier.

Det fremgår af Miljøstyrelsens høringsnotat vedr. N15, side 23-24, at *"De nævnte justeringer er sket, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier."* Det fremgår ikke hvilke faglige kriterier, ud af de mulige, der er anvendt, eller hvorledes vægtningen er foretaget. Det er en

utilstrækkelig begrundelse, og dokumenterer ikke, at Miljøstyrelsen har anvendt *"bevaringsrelaterede argumenter og de økologiske kriterier."*

Det fremgår videre, at *"Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen og har i den forbindelse ikke fundet dokumentation for naturtyper, levesteder eller arter på udpegningsgrundlaget for habitatområdet på arealerne."* Det fremgår ikke hvilke databaser, der er anvendt, eller hvilken dokumentation denne har indeholdt. Det er også en utilstrækkelig begrundelse. Navnlig i lyset af, at der ikke findes en offentlig artsdatabase, men kun private databaser.

Det fremgår af Miljøstyrelsens høringsnotat vedr. N15, side 23-24, at *"Miljøstyrelsen har desuden foretaget en vurdering af luftfoto fra 1995 og 2016. Det vurderes, at de udtagne arealer på begge luftfotos kan karakteriseres som intensivt drevet areal eller bebyggelse."* Det er da ikke muligt at se, om der findes en odder i området på luftfoto?

Det fremgår af Miljøstyrelsens høringsnotat vedr. N15, side 24, at ovenstående udgør beslutningsgrundlaget i forhold til udtagningen, idet det anføres: *"Ud fra dette har Miljøstyrelsen vurderet, at arealerne kan udtages fra habitatområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag."*

Det er borgerbevægelsens opfattelse, at den oplysning, der er indkommet i høringsperioden om, at der kan være odder i området, skal undersøges nærmere, forinden der kan træffes beslutning om at udtage området fra det eksisterende N15. Tilsvarende gælder i forhold til udvidelse.

Det fremgår af Miljøstyrelsens høringsnotat vedr. N15, side 25, at unavngivne databaser og tilfældige luftfoto tillige udgør beslutningsgrundlaget vedr. den manglende udvidelse af området: *"Miljøstyrelsen kan med henvisning til det foreliggende datagrundlag ikke verificere, at arealet har væsentlig betydning som levested for de nævnte arter (odder) på habitatområdets udpegningsgrundlag."*

Med samme begrundelse som før, klages over, at området ikke er udvidet til at omfatte odderens udbredelse, herunder at der ikke er foretaget en behørig undersøgelse af om det er rigtigt, som de indsendte høringssvar oplyser, at der er oddere i området.

Det er borgerbevægelsens opfattelse, at beslutningsgrundlaget er ufuldstændigt, og at Miljøministeriet ikke har oplyst forholdene tilstrækkeligt.

Endvidere skriver Miljøstyrelsen siden 25, at forslaget om at udvide området, falder udenfor formålet med Naturpakken, hvilket heller ikke stemmer med Naturpakkens ordlyd. Det angives i denne, at *"Formålet med Naturpakken er at udtage intensivt drevne arealer fra Natura 2000-områderne og evt. at udvide med nye arealer. (min fremhævelse)"* Ifølge Naturpakken kan området godt udvides – hvilket den danske stat jo også har pligt til i medfør af habitatdirektivets artikel 4, navnlig hvis der findes odder uden for den eksisterende udpegningsgrundlag.

2. F1, der er Lysbuget Knortegås i ikke udpeget område

Fuglebeskyttelsesområde F1 "Nibe bredning og Ulvedybet" udvides med 65 ha og reduceres 932 ha. Jf. Høringsnotatets side 81.

Det fremgår af Høringsnotat N15 og F1, side 56 vedr. F1, at *"De nævnte justeringer er sket, da arealerne lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier."* Det er ikke Borgerbevægelsens opfattelse.

Det fremgår af Høringsnotat N15 og F1, side 56 i forhold til udvidelsen, at *"Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen og DOF-basen og har i den forbindelse ikke fundet dokumentation for arter på udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet på arealet."*

Jeg vedhæfter en helt almindelig lægmandsudskrift fra DOF-database. Ifølge den er der over 100 registrerede oplysninger, om den Lysbugede Knortegås tilstedeværelse i området ved Egholm, der er behandlet af DKU og godkendt af SU. Heraf indeholder ca. 70 udførlig angivelse af gåsens position. Det forekommer meget påfaldende at hele dette materiale ikke udgør tilstrækkelig dokumentation. Navnlig i lyset af, at Miljøstyrelsen side 56 tillægger tilfældige luftfotos fra perioden 1995-2016 som dokumentation for at der ikke sker *"en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag."* Der skal øjensynligt meget mindre til at sandsynliggøre, at en mindsning ikke forringer beskyttelsen, end at der er behov for at udvide beskyttelsen.

Den Lysbugede Knortegås tilstedeværelse i endnu ikke udpegede fuglebeskyttelsesområder er endvidere dokumenteret i en lang række af høringssvar, herunder med billedokumentation i det omfang høringsportalen tillod dette, samtidig med, at det er oplyst, at Miljøstyrelsen kan anmode om yderligere billede materiale

Endelig er Borgerbevægelsen bekendt med, at Miljøstyrelsen tillige har modtaget en klage i 2018, over at Aalborg Kommune på et byrådsmøde har afholdt afstemning om, hvorvidt det skulle oplyses overfor Miljøstyrelsen, at Den Lysbugede Knortegås befinder sig i Egholmlinjen.

Det må bero på en fejl, at Miljøstyrelsen i sit Høringsnotat ikke anser det som dokumenteret, at den Lysbugede Knortegås befinder sig i nyt område. Hvilket også fremgår af høringsnotatet side 66, at de er bekendt med. Ellers giver det ikke mening, at foretage en vurdering af om en manglende udpegningsgrundlag har væsentlig effekt. På side 66 anføres, således, at *"Miljøstyrelsen vurderer, at udvidelse med landbrugsarealerne og lavvandede fjordarealer i området ikke har nogen væsentlig effekt for fuglene på området udpegningsgrundlag, da der i forvejen findes velegnede strandengs-, landbrugs- og fjordarealer inden for Natura 2000-området"*

Hertil kommer, at dette er et usagligt hensyn, der både er urigtigt og ikke kan tillægges betydning.

Efter som De lysbugede Knortegæs anvender et større område end det udpegede, må dette skyldes, at de har behov for mere føde end i det udpegede. Alle nødvendige foranstaltninger skal træffes – og kun ud fra ornitologiske kriterier. Der skal som minimum sikres en stabil tilstand – og det krav er ikke opfyldt tilnærmelsesvist med en bestand på 6-7000 gæs.

Beslutningen om ikke at udvide området er i strid med de kriterier, der er fastsat i direktivet, art. 2, 3 og 4.

Med venlig hilsen

Borgerbevægelsen

DOFbasen

DOFbasen

Observationer

Lister

Kontakt

Links

Atlas

Bruger

OBSERVATIONER (176 OBS.)

	<u>Dato ↓</u>	<u>Antal</u>	<u>Adfærd</u>	<u>Lokalitet</u>	<u>Observatør</u>	
	Knortegås, Lysbuget (hrota)					
	2018-09-01	<u>130</u>	R	Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	⊙
D	2018-05-03	<u>52</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2018-04-28	<u>1150</u>	R	Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	⊙
	2018-04-28	<u>13</u>	Ø	Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	⊙
D	2018-04-26	<u>180</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-02-28	<u>230</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-02-27	<u>150</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2018-02-13	<u>300</u>	R	Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	
D	2018-02-11	<u>120</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-02-10	<u>200</u>	FU NØ	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-02-04	<u>130</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-02-03	<u>27</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-01-20	<u>98</u>	R	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2018-01-05	<u>83</u>	R	Egholm ved Aalborg	[Mogens Larsen]	⊙
	2018-01-04	<u>47</u>	R	Egholm ved Aalborg	[Mogens Larsen]	⊙
D	2018-01-02	<u>470</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2018-01-01	<u>180</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-12-28	<u>400</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-12-27	<u>320</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-12-26	<u>220</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-12-17	<u>450</u>	R	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
D	2017-12-13	<u>700</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-12-06	<u>350</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-12-05	<u>330</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-12-03	<u>250</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-11-28	<u>500</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-11-23	<u>350</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-11-20	<u>19</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2017-11-14	<u>35</u>	FU	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
		<u>40</u>	FU	⊙		⊙

KORT OVER SØGNING

LINKS

[Søgeformular](#)
[Link til denne søgning](#)

TEGNFORKLARING

- Turkmentar
- Summeret obs.
- Kommentar
- Medobservatør
- Supplerende info
- Billede
- Lydfil
- Tidspunkt
- Position
- [Behandlet af DKU](#)
- [Godkendt af SU](#)
- Til behandling
- Sjælden**
- Fåtallig**
- Periodisk fåtallig**

	2017-11-14				Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	
	2017-11-12	35	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-11	60	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-11	100	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-11	125	R		Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	
	2017-11-10	220	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-08	75	R		Egholm ved Aalborg	[René Rørbæk]	
⊙	2017-11-07	450	TF	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-06	120	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-11-03	60	R		Egholm ved Aalborg	[Mogens Larsen]	⊙
⊙	2017-10-29	230	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
⊙	2017-10-28	120	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
⊙	2017-10-04	120	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
⊙	2017-10-03	100	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
⊙	2017-10-01	41	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	
⊙	2017-09-30	40	FU	⊙	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-05-25	120	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-05-20	120	FU	♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-03-15	85	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-03-05	110	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2017-01-08	1200	FU	♀	Egholm ved Aalborg	[Jens Lilleor]	
	2016-12-10	100	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-12-10	45	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-11-18	9	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
⊙	2016-11-16	250	NV R	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-11-10	21	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2016-10-28	21	FU	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2016-10-27	11	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2016-10-23	90	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-10-22	120	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-10-20	75	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
⊙	2016-10-17	150	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-10-17	85	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2016-10-14	550	FU	⊙ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
		700	FU	⊙ ♀			⊙

	2016-10-12				Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	
D	2016-10-08	1100	FU	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
	2016-10-07	400	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
	2016-10-06	190	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2016-09-15	6	OF	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2016-04-19	600	T	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2016-01-19	110	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2015-10-25	400	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	
	2015-09-25	105	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	
	2015-09-24	108	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2015-09-22	230	FU	♂	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2015-05-19	6	AD FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2015-05-13	100	FU	♂	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
D	2015-05-07	200	AD R	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2015-04-23	45	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2015-04-16	100	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2015-04-15	130	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2015-04-14	200	FU	♂ ♀	Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2015-01-04	7	R	♀	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2014-12-16	130	FU		Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2014-12-13	130	FU		Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2014-11-22	400	R		Egholm ved Aalborg	[René Rorbæk]	
	2014-10-23	75	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
D	2014-10-09	600	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2014-10-02	175	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2014-09-26	950	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2013-12-17	30	R		Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2013-12-15	400	OF		Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2013-12-14	100	R		Egholm ved Aalborg	[Henrik Mørch Christensen]	⊙
	2013-12-12	325	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
	2013-11-21	72	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
	2013-11-08	320	FU		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
	2013-11-07	310	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
	2013-11-01	35	R		Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊙
		38	R				⊙

2013-10-31			Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
2013-10-25	29	FU	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	
2013-10-10	150	R	Egholm ved Aalborg	[Anton Thøger Larsen]	⊖

Side 1 af 2 > >>

[DOF](#) Vesterbrogade 140 1620 København V. - tlf.: 3328 3800 e-mail: dof@dof.dk © 2002-2018
(0.186 sekunder)

Til Miljøstyrelsen.

Sendt via systemet – og derfor uden underskrift

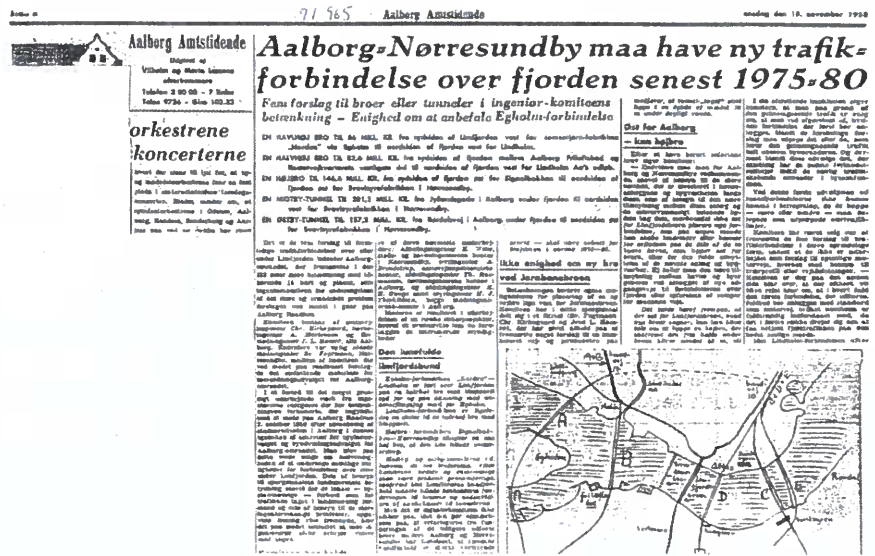
Aalborg den 29.12.2017

Vedrørende tilpasning af Natura 2000 områder.

Dette hørings svar er udarbejdet på vegne af foreningen "Borgerbevægelsen", cvr. 33806108. Foreningen har ca. 730 medlemmer, som betjenes fra foreningens hjemmeside, www.Borgerbevægelsen.dk og en Facebook-gruppe med 1100 medlemmer. Borgerbevægelsens formål er: "at deltage aktivt i det danske demokrati, lokalt såvel som nationalt i spørgsmålet om en 3. Limfjordsforbindelse i form af en motorvej. Bevægelsen påser navnlig, at de demokratiske spilleregler for beslutninger herom overholdes, herunder vedrørende borgerinddragelse. Overholdes spillereglerne ikke, og indebærer dette en retlig overtrædelse, kan bevægelsen påtale dette ved søgsmål. Beslutning om anlæggelse af søgsmål afgøres på en generalforsamling."

Grænserne for udpegning (2017) for NATURA-2000 området ved Egholm

På nuværende tidspunkt omfatter den eksisterende udpegning (2017) for NATURA-2000 området ved Egholm, kun dele af øen, Egholm, og dele af vandet i Limfjorden omkring øen. Den eksisterende udpegning (2017) for NATURA-2000 stammer tilbage til den oprindelige NATURA-2000 område udpegning. Muligvis havde den da en naturfaglig begrundelse, men den havde også en begrundelse, der knyttede sig til de trafikale fremtidsønsker. Området på Egholm, der ikke er medtaget i den eksisterende udpegning, har således siden 1958 været politisk reserveret til en mulig fremtidig motorvej vest om Aalborg: Den såkaldte Egholmlinje. I artiklen bragt i Aalborg Amtstidende 19/11-1958 ses således allerede den linjeføring, der muligvis siden har haft indflydelse på afgrænsningen af Natura 2000 området.

Senest har den politiske målsætning resulteret i "transportforlig 2014", hvor forligspartnerne besluttede, at placere en motorvej i Egholmlinjen. Beslutningen resulterede i 2015 i en tinglyst reserveret byggelinje. Den tinglyste byggelinje ligger i randområdet for det nuværende NATURA-2000 område på øens Egholm ved Aalborg.

Der er imidlertid adskillige alternative linjeføringer i området, og det vil være i strid med en naturfaglig begrundelse, at undlade en kvantitativ udvidelse af NATURA-2000 området med henvisning til forligskredsens valg af linjeføring i 2014, eller det ved høringen i 2011 værende flertal i Regionrådet i Nordjylland og i Aalborg Byråd. Ligesom det heller ikke kan tillægges betydning, at de politiske organer i forbindelse med deres afgivelse af høringsvar om udpegning af NATURA-2000 området, forsat er præget af den politiske beslutning om en placering af en motorvej i Egholmlinjen i forbindelse

Forslag til grænserne for udpegning (2018-2022) for natura-2000 området ved Egholm

Det er borgerbevægelsens opfattelse, at den eksisterende udpegning (2017) for NATURA-2000 området *ikke* længere kan naturfagligt begrundes.

Den nye udpegning bør omfatte Limfjordsarealet omkring øen, Limfjordsarealet mellem øens sydside og Aalborg og spredningskorridoren på Aalborg landsiden ved Nørholmsvej, Hasseri Å og Aalborg Kloakforsyning.

Foreningen anmoder om, at Natura 2000 området ved Egholm ved Aalborg udvides til hele dette område. Baggrunde for anmodningen er, at de specifikke kriterier for at kunne inddrage arealerne i Natura 2000-områderne er opfyldt, jf. Miljøstyrelsens bilag "Kriterier til forslag til ændringer i Natura 2000-grænserne", jf. herom i det følgende:

Vedr. de generelle kriterier for ændringer i områdegrænserne til hele EGHOLM Ø, vandet omkring og spredningskorridoren syd for øen, ved Nørholmsvej, 9000 Aalborg

I forhold til de overordnede kriterier for ændringer af områdegrænserne, vil en ændring, der omfatter hele øen, kunne begrundes naturfagligt, idet dette vil indebære:

- a) En kvalitativ forbedring af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegning (2017) navnlig i forhold til *Strandtuder, Spidssnudet frø, Løgfrø, Vandflagermus, Sydflagermus, og Odder*, der alle er registrerede eller observerede på øen, også udenfor den eksisterende udpegning (2017) og i området ved nørholmsvej 101, 9000 Aalborg, og Aalborg Kloakforsyning. Se hertil høringsvar indgivet af Lisbeth og Michael Fast, boende Nørholmsvej 101, 9000 Aalborg, samt foreningen Egholms Venner.

- b) Der vil være tale om en ændring i områdegrænserne, der sker i randen af et eksisterende Natura 2000-område, hvorfor der ikke laves et "huller" i områderne, tvært imod lukkes det "hul", som den ikke omfattede del af øen, udgør.
- c) Natura 2000-grænsen vil, når den omfatter hele øen, have et langt mere naturligt skel, end nu, hvor eksisterende udpegning (2017) er vanskelig at genfinde i landskabet for mennesket, og ikke har betydning for dyrelivet, der anvender hele øen, uanset den "satte" streg på tværs af øen. Natura 2000- grænsen ved Nørholmsvej vil ligeledes have et naturligt skel, da den følger Hasseris Å og eksisterende grusveje i området.

Vedr. de specifikke kriterier for at kunne inddrage arealer i Natura 2000-områderne

Det er Borgerbevægelsens opfattelse, at de specifikke betingelser for at inddrage arealerne i NATURA-2000 området er opfyldt, idet:

- a) Arealet indeholder bilagsnatur og udgør levesteder for bilagsarter, som dokumenteret ved bl.a. Foreningen Egholms Venners høringssvar, og ved Lisbeth og Michals Fasts høringssvar, idet:
 - i) arealerne ligger i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur og til andre levesteder for bilagsarter, og idet
 - ii) naturarealerne har en god kvalitet.

Vedrørende b) Miljøstyrelsens vurdering af om arealerne kan inddrages, kan oplyses, at der ikke er yderligere hensyn at tage til husdyrbrug, idet

- iii) der ikke er eksisterende husdyrbrug i området på Egholm, der vil ikke berøres yderligere af husdyrregulering. Der kun er ca. tre fritidslandbrug på/ved Nørholmsvej, der berøres, og at det derudover, kun er Aalborg Kloakforsyning A/S, der berøres.
- iv) Flere af udpegningsgrundlagene, vedrørende udpegning (2017) – naturtyperne og arten er på det foreslåede udpegningsgrundlag.
- v) Der er tale om en meget høj naturkvalitet på Egholm Ø, idet øens stort set er ubebygget (50 huse), ikke indeholder trafik udover bilfærdsel af øens egne ca. 50 beboere på øens ene vej, øens landbrugsarealer dyrkes økologisk, og øens mange vådområder og grøfter henstår uberørte. Der er tale om en høj naturkvalitet i området fra kysten og frem mod Nørholmsvej, idet der er tale om få privatejede fritidslandbrug, der primært benytter arealerne til græsning for heste og får, og at kloakforsyningens arealer, anvendes til rekreative arealer for Aalborgs borgere.
- vi) I området er der en stabil forekomst af sjældne eller truede fuglearter nævnt på fuglebeskyttelsesdirektivets bilag, jf. således også både Høringssvar fra Foreningen Egholms Venner og Lisbeth og Michael Fast.

For så vidt angår c), de Supplerende kriterier til inddragelse af arealer i fuglebeskyttelsesområder, gøres navnlig opmærksom på, at der på Øen og vandområdet omkring øen – herunder også i vandet mellem øens sydside og Aalborgsiden, findes:

- i. Væsentlige forekomster af sjældne bilag 1 arter eller arter i stærk tilbagegang vurderet ud fra areal eller udbredelse. Navnlig den *Lysbuede Knortegås*, men også *Pibeænder*, *Gravænder*, *Svaner*, *Rødben*, *Klyder*, *Strandskader*, *Terner* og *Skestork*. Herudover kan nævnes mange rovfugle, som jager på øens uforstyrrede og uopdyrkede områder, som *Mosehornuglen*, *Skovhornugle*, *Musvåge*, *Tårnfalk*, *Duehøg*, *Rørhøg*, *Spurvehøg*, *Blå kærhøg* og *Slørugle*. Hele Egholm anvendes endvidere hvert år af forskellige trækfugle som *Viben* og *Hjejlen*.
- ii. Der er ikke tale om en stabil bestand, men flere bestande i stærk tilbagegang
- iii. Det er tvivlsomt om den eksisterende udpegning (2017) vedr. fuglebeskyttelsesområdet udgør et tilstrækkeligt område til brug for en bevaring af bestandene.
- iv. Arealet, der udgør den resterende el af øen Egholm, vandet omkring og spredningskorridoren ved Nørholmsvej, er således nødvendigt til sikring af det eksisterende områdes udpegningsgrundlag.

Endvidere kan nævnes, at der er tale om arealer

- b) At arealerne *ikke* udgøres af byzone, men alle er i landzone.
- c) At arealerne *ikke* er tæt bebyggede eller lokalplanlagt med tæt bebyggelse som formål.
- d) At arealerne *ikke* indeholder aftaleområder for sommerhuse (fra 1977 og senere regionplangodkendte områder)
- e) At arealerne ikke er planlagt for eller med anlæg eller særligt forstyrrende aktiviteter (herunder erhvervshavne). Dog indgår dele af arealet i den tinglyste byggelinje for en 3. Limfjordsforbindelse, som indledningsvist nævnt.

Vedr. den planlagte Egholmlinje og dens betydning for udpegning af NATURA-2000

Fastlæggelsen af NATURA-2000 området (2018) skal bero på udelukkende naturfaglige begrundelser, hvorfor den tinglyste byggelinje, ikke kan indgå som et sagligt argument til hinder for en udpegning, når de opstillede kriterier for en udpegning er opfyldt.

Hertil kommer, at beslutningen om placering af en motorvej i Egholmlinjen er truffet på baggrund af en VVM-vurdering fra 2011. Der er sket en markant ændring af området siden 2011, der ikke er taget højde for, at den gamle miljøvurdering, der indgik i høringsgrundlaget.

Endvidere er miljøvurderingen i VVM-vurderingen for 2011 allerede dengang blevet kritiseret for at være fejlagtig. Imidlertid er alle klager angående de af borgerne påpegede fejl, afvist af Vejdirektoratet uden yderligere undersøgelser. Det har heller ikke været muligt at klage over beslutningsgrundlaget til en anden instans end Vejdirektoratet selv. Udpegningen skete ved et forlig i 2014 på et lukket møde af 8 transportordførere. Udpegningen af Egholmlinjen blev således truffet på baggrund af et beslutningsgrundlag, der muligvis i forhold til miljøvurderingen, var fejlbehæftet. Dette kunne de 8 transportordførere ikke vide, da de udpegede Egholmlinjen.

I forliget indgik Egholmlinjen endvidere sammen med 24 strækninger i Danmark, hvor der var en vilkårlig brug af Vejdirektoratets anbefalinger, nogle gange blev den fulgt af forligspartnerne andre gange ikke. Der er heller ikke blevet udarbejdet en samlet VVM for dette trafikforligs miljømæssige betydning for den danske beskyttede natur.

Der er i øvrigt adskillige nye og bedre forslag til alternative linjeføringer i Aalborg, der endnu ikke er undersøgt med behørig VVM. Det er således på alle måder muligt, at lave en alternativ fornuftig trafikal løsning ved Aalborg for Trafikministeriet, uden at tage Egholmlinjen i brug. Alle alternativerne er vurderet billigere end Egholmlinjen. Det er således muligt at placere en alternativ linjeføring, der overholder Habitatsdirektivets artikel 6, stk. 3 og 4, samt fuglebeskyttelsesdirektivets art 4 og 8.

Der er således efter Borgerbevægelsens opfattelse tale om en beslutning om en linjeføring i Egholmlinjen, der hviler på et meget spinkelt grundlag, hvis juridiske forenelighed med de bagvedliggende direktiver er tvivlsom, navnlig i forhold til miljøvurderingerne.

På det grundlag opfordres Miljøstyrelsen derfor til, at foretage en selvstændig naturfaglig vurdering i forhold til en udvidelse af NATURA-2000 området, *uden* hensyntagen til den for tiden planlagte motorvej i Egholmlinjen.

Med venlig hilsen

Bestyrelsen for Borgerbevægelsen

Louise Faber,
Ida Maries vej 16
9000 Aalborg

Lisbeth Fast
Nørholmsvej 101
9000 Aalborg

og

Flemming Jensen
Bodilsvej 16
9000 Aalborg

Borgerbevaegelsen@live.dk

Målforhold 1:36283

Dato 17-09-2018

Signaturforklaring

Ortofoto forår 2017

Natura 2000

Eng

Hede

Mose

Overdrev

Sirandeng

Sø

Fredede områder

Strandbeskyttelseslinie - SDFE online

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Mona Elisabeth Pedersen (monaelisabeth.pedersen@gmail.com)
Titel: Fwd: Journal.nr. 2018-5670 - klage
Sendt: 10-09-2018 21:14:15

Emne: Journal.nr. 2018-5670 - klage

Klage over afgørelse område F1 N15

Undertegnede klager hermed over at Miljøstyrelsen afviser mit ændringsforslag, løbenr 209 forslag nr 20324, omhandlende udvidelse af habitatsområde på og omkring øen Egholm, hvor et stort antal af den lysbugede knortegås har habitat.

Knortegåsen er udryddelsestruet, og netop på øen Egholm findes en større bestand, der har ynglet og haft fast habitat netop i det område, man nu har valgt at holde udenfor habitatsbeskyttelsen. At knortegåsen har holdt til der gennem en årrække er veldokumenteret med foto, som kan rekvireres. Det kan derfor undre, at Miljøstyrelsen vælger at se bort fra dette, og tværtimod indskrænke habitatsbeskyttelsen.

Jeg håber Miljøstyrelsen seriøst vil genoverveje denne beslutning.

Med venlig hilsen

Mona Pedersen

Tlf 40180976

Sendt fra min iPad

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Helle Borum (hbo@sagro.dk)
Titel: Journalnummer 2018-5670
Sendt: 12-09-2018 14:50:07
Bilag: Høringssvar Natura 2000 udpegning 2018.pdf; Høringssvar (Hoverdal) bilag 1.pdf;

Høringssvar til høringsudkastet til ny habitatbekendtgørelse.

Med venlig hilsen

Helle Borum
Miljørådgiver

Mail hbo@sagro.dk | Direkte tlf. 96 29 66 39 | Mobil +45 29 67 94 35

Birk Centerpark 24 | 7400 Herning
Tlf. 80 80 20 40 | info@sagro.dk | sagro.dk

An advertisement banner for a SAGRO sowing demonstration. The main headline reads 'En helt ny verden åbner sig' in large, bold letters. Below it, a sub-headline says 'Vi gør dig fremtidsklar med en stor sådemonstration'. The event details are listed as 'Onsdag den 12. september kl. 10.30 - ca. 14.30, Løgagervej 6, 7550 Sørvad'. On the right side of the banner, there are two small images of agricultural machinery in a field, with a green call-to-action button that says 'Klik og læs mere!'.

SAGRO er landets største rådgivningsselskab med ca. 475 medarbejdere, der servicerer kunder i landbruget og det øvrige erhvervsliv. I rådgivningshuse i Holstebro, Herning, Billund og Esbjerg har vi højt kvalificerede rådgivere inden for alle landbrugsmæssige og erhvervsmæssige forhold. Læs mere på www.sagro.dk

Har du modtaget e-mailen ved en fejl, beder vi dig kontakte os.

POLITISK SEKRETARIAT

E-mail: hbo@sagro.dk

Direkte: 96296639

Mobil: 29679435

Herning d. 12-9-2018

**Vedr.: Udvidelse af Natura 2000 område nr 64: Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Orms-
trup Hede. Habitatområde 57.**

Vi er uforstående overfor, at området, som ligger helt uden tilknytning til anden udpeget habitatnatur, ikke optræder som et nyt område, men blot som en udvidelse af det eksisterende habitatområde nr. 57.

Vi mener ikke, Miljøstyrelsen overholder egne kriterier for udpegning af nye habitatområder.

Der findes ikke en udpegning af Natura 2000/habitatområde/fuglebeskyttelse/Ramsarområde indenfor 2,4 km af det nyudpegede område.

Der ligger mindst 7 eksisterende husdyrbrug, der alle vil blive begrænsede af det foreslåede område.

Uddrag af Miljøstyrelsens kriterier:

Kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug

Eksisterende husdyrbrug begrænses ikke yderligere ved udvidelse af Natura 2000-områderne med ammoniakfølsom natur. Dette gøres ved at definere et areal rundt om alle registrerede husdyrbrug, inden for hvilket Natura 2000-områderne ikke foreslås udvidet med ammoniakfølsom natur.

Fra "Fakta om justering af Natura 2000-områdernes afgrænsning, august 2018"

og havnearealer. Til gengæld bliver områderne supple-
ret med godt 30.000 ha reel natur, som enten grænser
op til de eksisterende områder eller danner helt nye
Natura 2000-områder.

Der er som sagt ikke tale om et helt nyt område, men om udvidelse af Natura 2000 område nr. 64, Heder og Klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormsstrup Hede. Habitatområde 57.

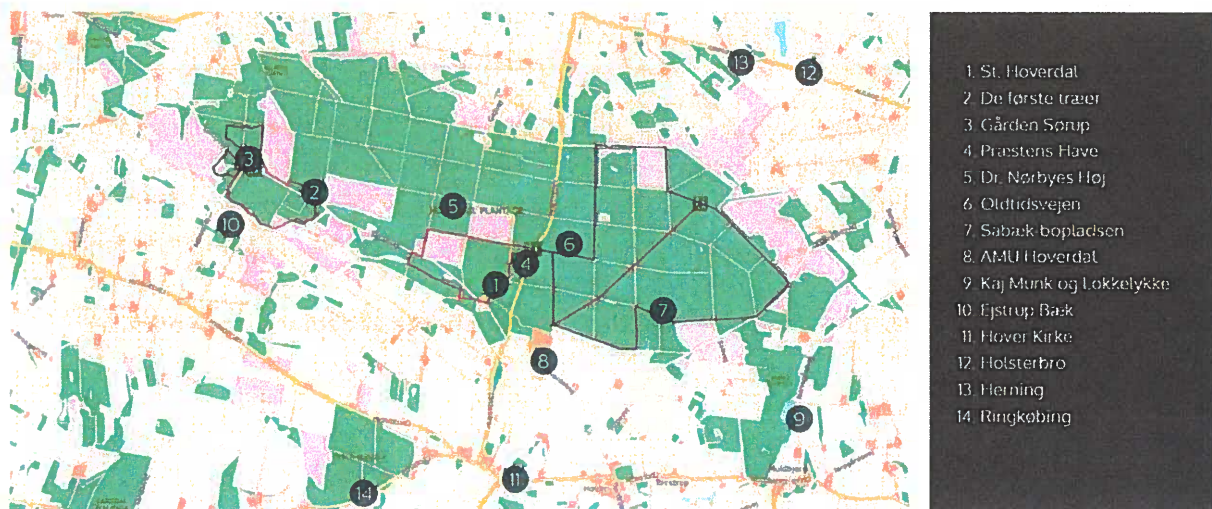
Der er ingen fysisk sammenhæng til de øvrige arealer i Habitatområde 57. Området grænser ikke op til eksisterende område.

Dette strider mod retningslinjerne for udvidelse af eksisterende områder.

Begrundelsen for at medtage området –at man har en forventning om at finde forskellige habitatnaturtyper indenfor arealet – fremgår af høringsnotat for Natura 2000 område 64. Man skal lede længe for at finde frem til det.

Hoverdal er en plantage, der blev anlagt i 1891 for at mindske sandflugt på hederne mellem landsbyerne Hover og Torsted.

Det er en stor del af denne plantage, der nu udpeges til Natura 2000 område (habitatområde).

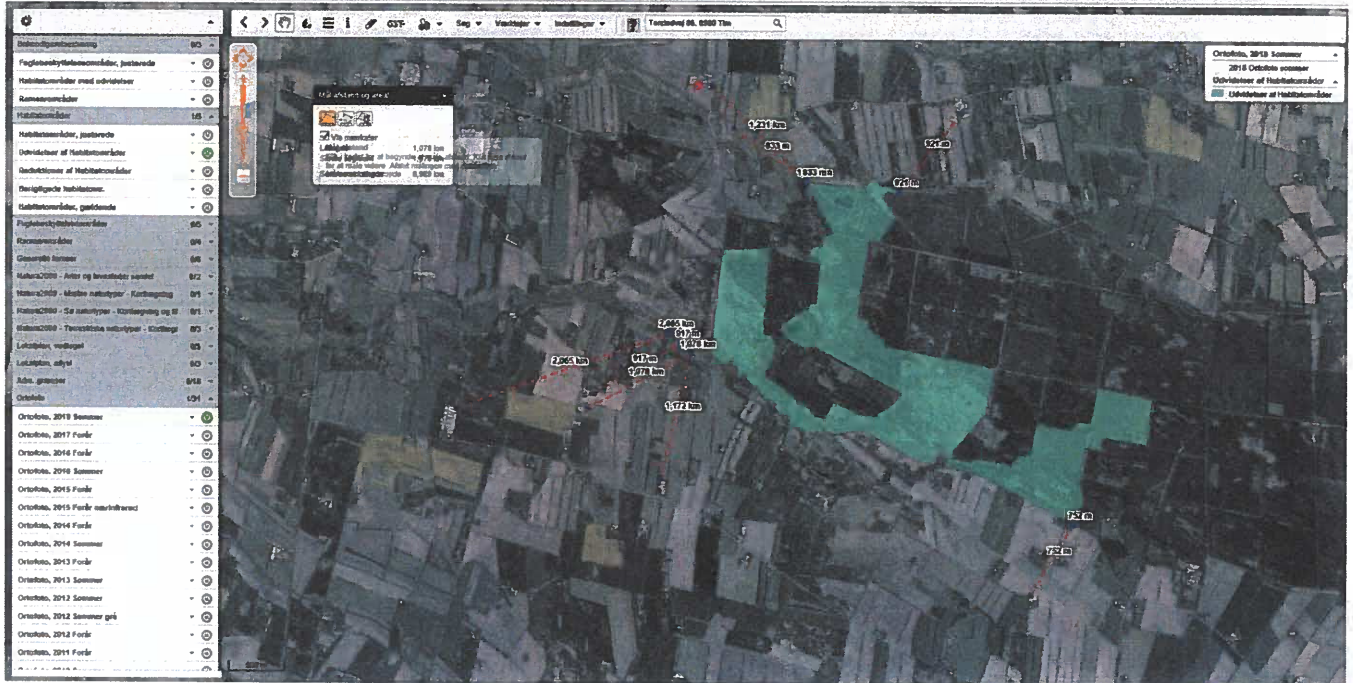

Området er et udpræget landbrugsområde, og der ligger adskillige husdyrbrug indenfor en radius af 750-2000 m fra det udpegede område.

Ved udpegningen låser man udviklingen af disse husdyrbrug, hvilket i den grad betyder værdiforringelse af ejendommene og fratagelse af fremtidige udviklingsmuligheder..

Det er yderst problematisk, og helt i strid med styrelsens egne retningslinjer, at det nykortlagte areal ligger tæt på – og begrænser - adskillige husdyrproduktioner i området.

Jeg har beregnet ammoniakdeposition til nærmeste kant af området i forhold til de enkelte husdyrproduktioner. Beregningen er foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Se tabel 1.

Ejendom	Husdyrproduktion	Ammoniakbelastning til habitatområdet (total)	Kommentarer
Mads Sig, Hvingelvej 43, 6971 Spjald	Kvier / fedekalve	0,2 kg NH ₃ -N/ha/år	Kumulation med minkfarmen Hovervej 87. Har for nuværende ansøgning om mindre udvidelse ved kommunen.
Asger Krogsgaard, Hvingelvej 25, 6950 Ringkøbing	Slagtesvin	0,2 kg NH ₃ -N/ha/år	
Jens Gade Holm, Hvingelvej 5, 6950 Ringkøbing	Søer/smågrise/slagtesvin	0,2 kg NH ₃ -N/ha/år	Kumulation med Hvingelvej 25, Høbrovej 23 og 27, så ingen udvidelse mulig.
Jens Bukholt, Høbrovej 23, 6950 Ringkøbing (forpagter Just Enggrob)	Slagtesvin	0,1 kg NH ₃ -N/ha/år	
Per Kærgård, Høbrovej 27, 6950 Ringkøbing	Slagtesvin	0,1 kg NH ₃ -N/ha/år	
Bertel Hestbjerg, Torstedvej 73, 6980 Tim	Økologiske slagtesvin	0,1 kg NH ₃ -N/ha/år	
Bertel Hestbjerg, Torstedvej 86, 6980 Tim	Økologiske søer, smågrise og slagtesvin.	0,1 kg NH ₃ -N/ha/år	Fare- og drægtighedshytter placeres på marker tættere på habitatområdet.

Tabel 1. Ammoniakdeposition beregnet i husdyrgodkendelse.dk

Kommentarer til beregningerne:

Ved oprettelse af produktionsarealet på Hvingelvej 5, 6950 Ringkøbing i Husdyrgodkendelse.dk og beregning til nærmeste punkt på det foreslåede habitatområde, der ligger 2 km fra ejendommen viser beregningen en total-deposition på 0,2 kg NH₃-N/ha/år. Her er grænsen altså nået med nuværende produktion, da der vil være kumulation fra ejendommene Høbrovej 23 og 27 samt Hvingelvej 25.

Det er IKKE i overensstemmelse med Miljøstyrelsens egne retningslinjer for udpegnings af ny habitatnatur.

Ejendommene Torstedvej 73 og 86 drives med økologisk svineproduktion. Det betyder, at der placeres hytter på markerne til søerne og smågrisene. Indtil den nye miljølovgivning i 2017 beregnede vi ligeledes ammoniakdeposition fra hytter på friland, og det er nok et spørgsmål om tid inden vi skal det igen.

På Hvingelvej 43 er der lige indsendt ansøgning om konvertering af slagtesvin til kvier. Der er tale om en mindre ændring. Ejer er ung og er slet ikke færdig med at udvikle på sit landbrug. Han ejer også kvægeejendommen Hovervej 81. På Hvingelvej 43 er der allerede nu kumulation med minkfarmen på Hovervej 87, og ved næste udvidelse vil man også her hurtigt ramme loftet på 0,4 kg total-N/ha/år.

Udpegnings af ny habitatnatur på denne location synes fuldstændig uigenomtænkt og udenfor alle de ellers fornuftige retningslinjer Miljøstyrelsen har anlagt for udpegningsne.

Vi beder om, at udpegnings sløjfes, da den vil få voldsomme konsekvenser for mindst 7 driftige husdyrproduktioner.

På vegne af de berørte husdyrproducenter

Asger Krogsgaard	asger@mogensgaard.dk
Jens Gade Holm	jens@moselund.nu
Bertel Hestbjerg	bertel@hestbjerg.dk
Jens Bukholt	minkunger@gmail.com
Just Enggrob	just@enggrob.dk
Per Kjærgaard Graversen	
Mads Sig	mads@oesterhjeml.dk

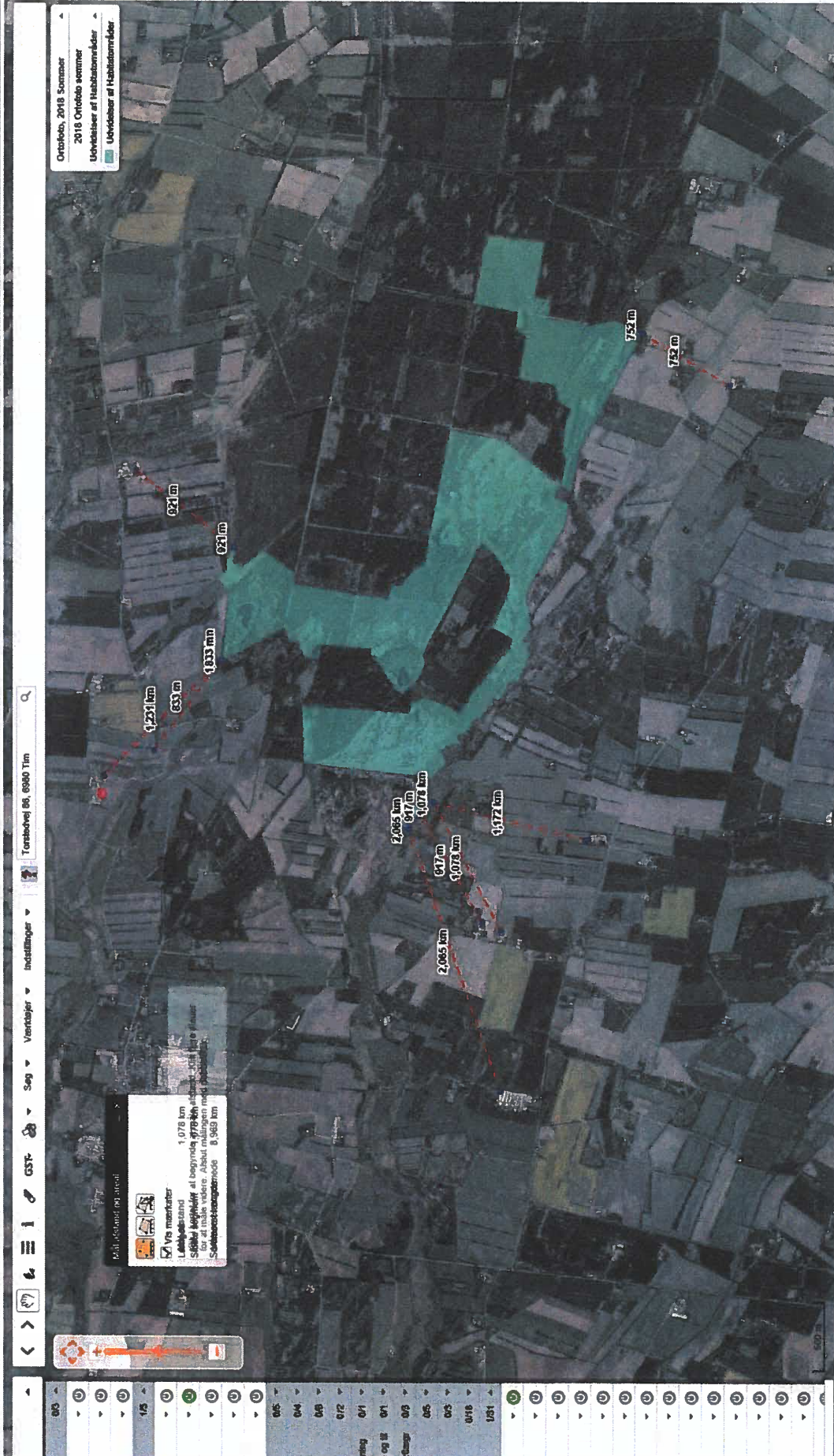
Med venlig hilsen

Helle Borum
Miljørådgiver & fagpolitisk medarbejder
SAGRO, Herning

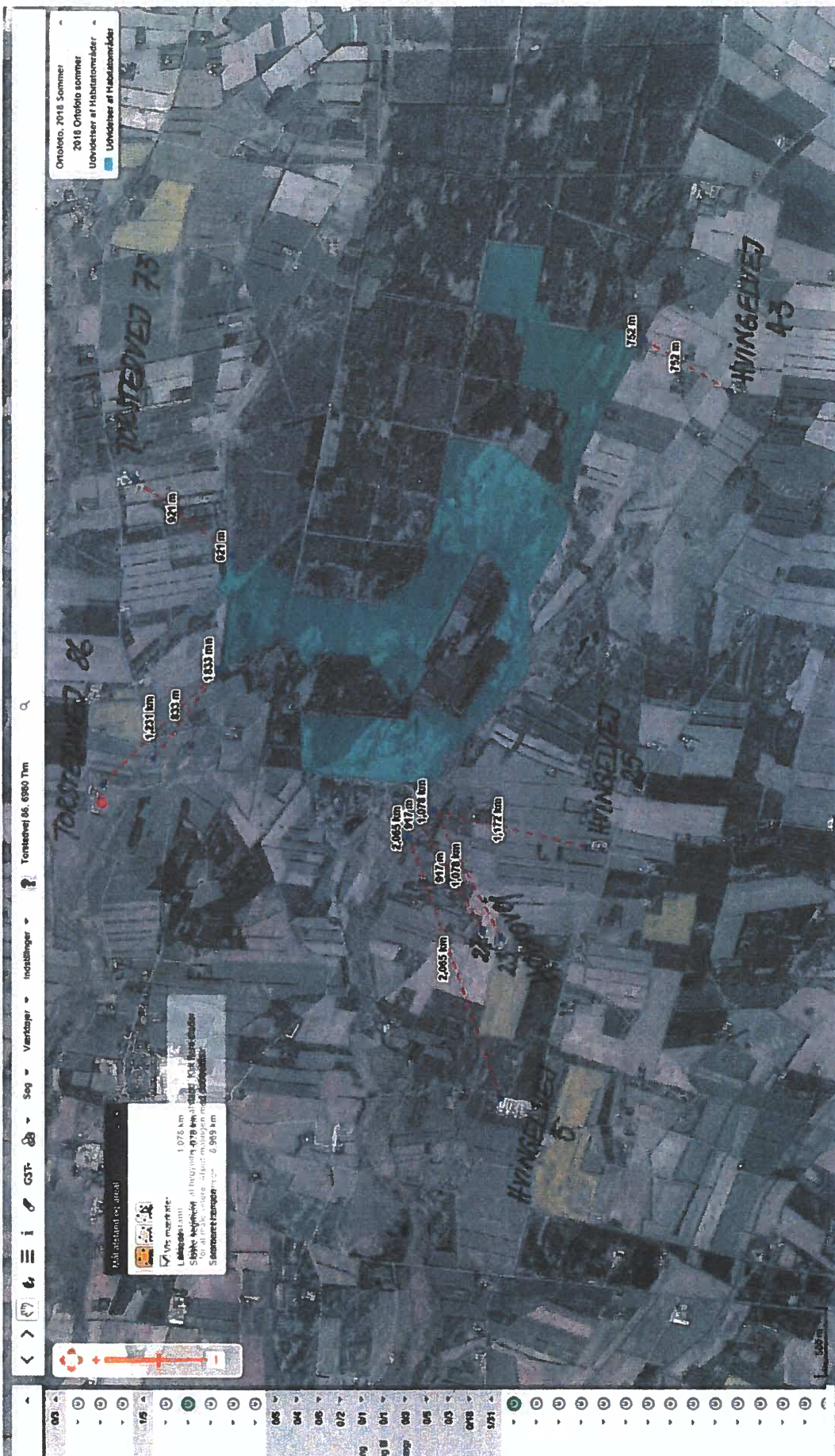
Tlf: 96 29 66 39

Mobil: 29 67 94 35

Hæring af bekendtgørelse af Natura 2000-områdegrensene
[Læs mere om hæringen](#) [MMS/MMS15 vejledning](#) [Kontakt](#)

Høring af bekendtgørelse af Natura 2000-områdegrænserne
 Læs mere om høringen [VMSAMMETS vedtagning](#) [Kontakt](#)

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Dansk Land og Strandjagt (post@dls-jagt.dk)
Titel: Høringssvar
Sendt: 13-09-2018 08:57:43
Bilag: habitatbekendgørelse.pdf;

Dansk Land og Strandjagt takker for det tilsendte høringsbrev, vi har gennemarbejdet det, og det har givet anledning til følgende bemærkninger, som findes på vedhæftet fil.

(Dansk Land og Strandjagts hørings svar må offentliggøres)

Med venlig hilsen

Dansk Land og Strandjagt

Tlf. 61609292.

post@dls-jagt.dk

www.dls-jagt.dk

Dansk Land- og Strandjagt

13-09-18

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Natur og klimatilpasning
J.nr. 2018-5670
Ref. JETTE

Vedr. Høring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Dansk Land og Strandjagt takker for det tilsendte høringsbrev, som Dansk Land og Strandjagts hørings sekretariat har gennemgået.

Dansk Land og Strandjagt opfatter stramningen i §6 stk 2, som en ændring der vil kunne fremskynde fjernelse af jagt og fiskeri og gøre livet på landet fattigere ?

Derfor Dansk Land og Strandjagt foreslår at tilføjelsen i §6 skal fjernes igen.

Med venlig hilsen
Dansk Land og Strandjagt.

Erik Clausen
Limfjordsvej 6,
6400 Sønderborg
Mobil 40586278.

Dansk Land og Strandjagt
Tlf : 61609292
Internet: www.dls-jagt.dk
E-mail: formand@dls-jagt.dk

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: 'koebenhavn@dn.dk' (koebenhavn@dn.dk)
Titel: DN Københavns høringssvar til justeringen af Natura 2000
Sendt: 13-09-2018 12:19:35
Bilag: Indsigelse_DN_København.pdf;

Hermed vedhæftet finder I DN Københavns høringssvar til justeringen af Natura 2000

Mvh Louise Villumsen

Formand i DN København

Dato: 13. september 2018

Til: Miljø- og Fødevareministeriet, Miljøstyrelsen

Høringsnotat 143 Vestamager og havet syd for – forslag til justerede områdegrensninger

DN København gør hermed indsigelse mod den foreslåede udtagning af et areal (syd for Sjællandsbroen) i Natura 2000-område 143.

Forslaget findes at udfordre flere af de kriterier, der skal gøres gældende i den slags udtagninger:

For det første mangler den naturfaglige begrundelse, som skal kunne anføres for enhver ændring. Der refereres blot til, hvad den borger, der ønsker arealet udtaget, anfører: at arealet ikke "rummer vilkår for fugle og planter". Hvorpå Miljøstyrelsen, der har gennemgået datagrundlaget samt luftfoto, konkluderer, "at arealet ikke bidrager til beskyttelsen af habitatnatur, arter eller levested for arter på habitatområdets og fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag." Herved overser man den potentielle randeffekt, i form af forstyrrelse af de tilgrænsende vandarealer, som en ændret eller intensiveret anvendelse af det omtalte landareal kan have på rastende eller fouragerende fugle.

Et andet af de gældende kriterier er, at en udtagning skal ske, så der ikke opstår huller. Dette udfordres af, at det område, der foreslås udtaget, har form som en finger, der stikker dybt ind i et område, hvor arter, som udgør en del af udpegningsgrundlaget, fouragere og raster (fx stor og lille skallesluger, troldand og knopsvane). Det influerer dermed på en langt større del af det øvrige Natura 2000-område, end hvis det blot havde været den ene ende af det langstrakte område, der skulle udtages.

Et tredje kriterium for udtagning angives i grundlaget at være "hensyn til eksisterende aktiviteter". I høeringsnotatet anføres på intet sted, hvilke hensyn der i det konkrete tilfælde har indgået i de bagvedliggende overvejelser.

Et fjerde kriterium, det udfordres, lyder: "der kan udtages arealer med særligt forstyrrende aktiviteter herunder erhvervshavne". I og med at et jernbanespor løber på langs gennem det omtalte område, er der synligt tale om den slags aktiviteter. – Men om kriteriets anvendelse står der, at det "kan" ikke at det "skal" tages i anvendelse.

På den baggrund må foreningen derfor protestere mod den foreslåede udtagning. Vi finder, at det er et dårligt begrundet negativt indgreb, som vil kunne øge forstyrrelsen i de omkringliggende ellers beskyttede vandarealer, og forringe de økosystemfunktioner, som de hidtil udpegede 4 ha landareal bidrager med som voksested, rasteplass og fourageringsområde. Hermed skabes begrundet frygt for negativ påvirkning af flere af de arter, som indgår i udpegningsgrundlaget (skarv, knopsvane, stor og lille skallesluger, troldand, rørhøg og vandrefalk).

Med venlig hilsen

Louise Villumsen,
på vegne af DN København

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)

Fra: Fysio-fokus (info@fysio-fokus.dk)

Titel: journalnummer 2018-5670 Høringssvar: løbenr 251, Arealer med ændringsforslagsnummer 20381

Sendt: 13-09-2018 21:47:34

Bilag: Bilag 3 - Referat byrådsmøde den 12-02-2018 Ang. høringssvar 251.pdf; Bilag 4 - Referat byrådsmøde den 12-02-2018.pdf; Bilag 5 - Referat byrådsmøde den 26-02-2018 Ang. høringssvar 251.pdf; Bilag 7 - Mona og Annette Åbent brev til Aalborg Kommune, den 9. marts 2018 Ang. høringssvar 251.pdf; Bilag 8 - Rådmand Hans Henrik Henriksens svar af 6. april 2018 Ang. høringssvar 251.pdf;

Jeg klager over beslutningen om ikke at udvide Natura2000 områderne N15 og F1 Nibe-Bredning med østdelen af Egholm og fjorden nord for Egholm og ligeledes over at området i stedet indskrænkes i forbindelse med den igangværende grænsejustering af Natura-2000 området. Og står fuldstændig uforstående overfor jeres argumentation for jeres beslutning.

Mit tidligere høringssvar 251, på areal med ændringsforslagsnummer 23081:

"Jeg foreslår at hele Egholm ø og hele Limfjordsstykket nord for øen bliver både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde grundet:

1. Strandtudserne, som lever i flere flokke fordelt rundt på øen incl i den østlige del - og som er beskyttet i henhold til habitatsdirektivets bilag 4.

2. De lysbuede knortegæs, som lever og fouragerer i Limfjorden nord for Egholm ø incl i store flokke i den østlige del af fjorden nord for Egholm. Her er der ro og vandet er lavt, så de kan nå ned til ålegræsset, som i Danmark er meget begrænset. Den lysbuede knortegås er Danmarks Ansvarsart nr. 1, som vi har internationale miljøforpligtigelser til at passe særligt godt på, da det er en truet dyreart. Verdensbestanden udgør mindre end 7000 individer og trækfuglene er meget følsomme overfor forstyrrelser ift fouragering. Egholm er det sydligste punkt i Danmark på deres trækrute inden de flyver tilbage for at yngle i Grønland og på Svalbard. Hvis trækfuglene ikke er fede nok, klarer de ikke ruten og heller ikke yngletiden. Den lysbuede knortegås er omfattet af fuglebeskyttelses direktivet, og da den benytter hele vandet om Egholm, er området omfattet af Natura-2000 pga den dynamiske beskyttelse fuglebeskyttelsesdirektivet yder iflg. habitatsdirektivet artikel 6 stk 3 og 4.

Uddybelse af pkt 2 ift klagen.

Vi har at gøre med klar EU lovgivning og en vigtig ansvarsart for Danmark, nemlig den lysbugede knortegås, som ved sin blotte tilstedeværelse udnævner et område til et Natura2000 område pga fuglebeskyttelsesdirektivet artikel 6 stk 3 og 4.

DEN LYSBUGEDE KNORTEGÅS FINDES I STORE FLOKKE VED EGHOM OG DER ER MASSER AF DOKUMENTATION FOR AT DEN LYSBUGEDE KNORTEGÅS OGSÅ ER I OMRÅDET UDENFOR NATURA2000-OMRÅDET:

- DOF (dansk ornitologisk forening) har dokumenteret den lysbugede knortegås tilstedeværelse udenfor det eksisterende Natura2000 område på og omkring Egholm over mange år
- Århus universitet - offentlig tilgængelige dokumenter bl.a på novana.au.dk
- Aalborg kommune oplyser desuden, at det også er Aalborg byråd bekendt, at den lysbugede knortegås fouragerer og opholder sig i fjorden omkring Egholm udenfor Natura2000 området (bilag 8 (brev fra kommunen) bilag3,4,5 (referater fra byrådsmøder, hvor man bevidst undlader at informere om den lysbugede knortegås tilstedeværelse)(bilag 7 brev til kommunen er medtaget, da bilag 8 svarer herpå).

Jeg vil gerne oplyses specifikt om hvilken form for dokumentation for arter, naturtyper og levesteder, som I fremover vil godtage ?

Og modsat hvad i konkluderer, så har OMRÅDET NORD FOR EGHOLM VÆSENTLIG BETYDNING FOR DEN LYSBUGEDE KNORTEGÅS OVERLEVELSESMULIGHEDER og det vil derfor være en KVALITATIV FORRINGELSE AF BESKYTTELSEN IFT DEN EKSISTERENDE UDPEGNING AT INDSKRÆNKE OMRÅDET SAMT AT UNDLADE AT UDVIDE DET.

I lavvandsområdet nord for Egholm er der netop optimale betingelser for Danmarks ansvars art nr 1 den lysbugede

knortegås. Det er en meget sårbar fugl, ca 7000 på verdensplan og bestanden er kun lige selvreproducerende. Den flyver hertil for at fouragere og overvintre, fordi her er meget optimale betingelser for fuglen med lavt vand og minimal forstyrrelser samt megen ålegræs som fødegrundlag.

Jeg klager også over jeres grundlag for afgørelsen. Det er i miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen gjort klart, at **udpegning/afgrænsning af Natura 2000 områder alene skal baseres på naturhensyn** og at det er **ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen**. Så jeg står meget udfordret overfor jeres argumentation, som går på at udtage intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder af Natura2000 områderne. Natura2000 handler om hensyn til naturen - ikke om hensyn til landbruget eller byerne.

På øen Egholm er al landbrug omlagt til økologisk landbrug eller er ved at blive omlagt - og landmændene kalder det selv for ekstensivt landbrug, der netop har plads til naturen - så det er ikke intensivt drevet landbrug. Nørredybets dvs den del af Limfjorden, som ligger nordøst for Egholm kan hverken kaldes intensivt drevet jordbrugsareal eller byområde, så her holder jeres egen argumentation for indskrænkelse af arealet ikke.

Med venlig hilsen

Annette Roed Ottosen
Vossvej 7
9000 Aalborg

Punkt 20.

Godkendelse af høringssvar vedrørende justeringer af Natura 2000 grænser

2016-074862

By- og Landskabsforvaltningen indstiller, at byrådet godkender By- og Landskabsforvaltningens høringssvar til Miljø- og Fødevareministeriets offentlige høring om justering af grænserne for Natura 2000-områder.

Beslutning:

Anbefales.

Jens Toft-Nielsen kan ikke anbefale høringssvaret, idet SF mener, at Natura2000-området skal udvides til hele Egholm og de omliggende fjordområder. Med den begrundelse, at de store populationer af lysbuget knortegås og strandtudse, der findes i området, samt forekomsten af odde, berettiger til en udvidelse af området.

Mariann Nørgaard var fraværende.

knortegås. Det er en meget sårbar fugl, ca 7000 på verdensplan og bestanden er kun lige selvreproducerende. Den flyver hertil for at fouragere og overvintre, fordi her er meget optimale betingelser for fuglen med lavt vand og minimal forstyrrelser samt megen ålegræs som fødegrundlag.

Jeg klager også over jeres grundlag for afgørelsen. Det er i miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen gjort klart, at **udpegning/afgrænsning af Natura 2000 områder alene skal baseres på naturhensyn** og at det er **ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen**. Så jeg står meget udfordret overfor jeres argumentation, som går på at udtage intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder af Natura2000 områderne. Natura2000 handler om hensyn til naturen - ikke om hensyn til landbruget eller byerne.

På øen Egholm er al landbrug omlagt til økologisk landbrug eller er ved at blive omlagt - og landmændene kalder det selv for ekstensivt landbrug, der netop har plads til naturen - så det er ikke intensivt drevet landbrug. Nørredybet dvs den del af Limfjorden, som ligger nordøst for Egholm kan hverken kaldes intensivt drevet jordbrugsareal eller byområde, så her holder jeres egen argumentation for indskrænkelse af arealet ikke.

Med venlig hilsen

Annette Roed Ottosen
Vossvej 7
9000 Aalborg

Sagsbeskrivelse

Seks Natura 2000-områder ligger helt eller delvist i Aalborg Kommune. Områderne består af habitatområder eller en kombination af habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

I forbindelse med regeringens Naturpakke fra maj 2016 blev det aftalt at undersøge muligheden for at udtage intensive jordbrugsarealer og byarealer af Natura 2000-områderne, samt eventuelt af udvide disse med særligt værdifulde naturarealer.

Kommunerne indsendte i marts 2017 et teknisk, fagligt høringssvar til Miljøstyrelsen. Aalborg Kommune indsendte i den forbindelse forslag til en række udvidelser, som By- og Landskabsudvalget blev orienteret om 23. marts 2017.

Miljøstyrelsens forslag til grænsejusteringer af Natura 2000-områderne er nu sendt i offentlig høring i perioden 28. september 2017 til 3. januar 2018.

Miljøstyrelsens høringssvar til nye Natura 2000-grænser

Overordnet set er der med høringssvaret først og fremmest udtaget intensive landbrugsarealer samt mindre justeringer i form af indskrænkninger omkring sommerhusområder, lokalplanlagte områder mv. samt derudover mindre udvidelser af naturarealer langs de eksisterende grænser.

De vigtigste indskrænkninger er foreslået i Lille Vildmose og nord for Farstrup, hvor større landbrugsområder foreslås udtaget som habitatområde, så området kun er fuglebeskyttelsesområde. Desuden er der foreslået indskrænkninger af Natura 2000-området på Egholm, hvor nogle intensivt dyrkede landbrugsarealer og skove er foreslået udtaget. Endelig er følgende mindre arealer foreslået udtaget som Natura 2000-område: jollehavnen i Hals, et lille rekreativt areal syd for Hou Havn, Sølyst Camping (udtaget som fuglebeskyttelsesområde så det nu kun er habitatområde), Nibe renseanlæg og skydebane.

De vigtigste udvidelser er foreslået ved de Himmerlandske Heder, hvor hele Bruså-området er medtaget, samt et større område i Lille Vildmose, så Kællingebjerg sammenbindes med Mellemområdet.

Høringssvar:

Hovedparten af Miljøstyrelsens forslag til indskrænkninger af områderne tages til efterretning. Det drejer sig næsten udelukkende om intensivt dyrkede landbrugsområder, hvor områderne går fra at være både habitat- og fuglebeskyttelsesområde til kun at være fuglebeskyttelsesområde. Disse indskrænkninger vurderer forvaltningen kun har meget begrænset negativ betydning for Natura 2000-områdernes naturværdier og fremtidige forvaltningsmuligheder, idet dyrkningsmulighederne ikke vil ændres som følge af ændringen i arealstatus.

Det skal dog bemærkes, at en fjernelse af habitatområde-beskyttelsen på langt sigt kan være en barriere i forhold til at kunne etablere ny natur og udvide naturarealerne i disse områder, og at det potentielt set fratager jordejere i områderne fremtidige tilskudsmuligheder. Miljøstyrelsen opfordres derfor til at arbejde for, at der udlægges målrettede bufferzoner langs de mest sårbare dele af Natura 2000-områderne, som der også lægges op til i forbindelse med arbejdet med det Grønne Danmarkskort. Dette vil være en mere omkostningseffektiv måde at sikre naturværdierne på.

Indskrænkningerne ved Hals og Hou Havne vurderes ikke at have negativ betydning for Natura 2000-områdernes natur og fremtidige forvaltning og vil samtidigt være en administrativ forenkling. Forvaltningen indstiller derfor, at disse tages til efterretning.

Egholm: Miljøstyrelsen har foreslået indskrænkninger af habitatområdet på 45 ha og fuglebeskyttelsesområdet på 23 ha på Egholm. Forvaltningen foreslår, at disse områder fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde, idet det vurderes, at de langsigtede klimaudfordringer med hævet vandstand i randområderne omkring Egholm på et tidspunkt kan nødvendiggøre en ekstensivering af disse arealer. Det vurderes, at fremtidige klima- og naturprojekter i disse områder lettere vil kunne gennemføres, hvis det fastholdes som både fugle- og habitatområde.

Paraplymosen: I høringsforslaget er der udtaget 182 ha af habitatområdet, der i dag ligger som buffer langs nordkanten af Paraplymosen. Området består af en blanding af fortrinsvist dyrkede marker, smalle skovstykker, § 3 beskyttet mose og eng, samt et enkelt areal med den særligt beskyttede skovbevokset tørvemose, som er beskyttet under habitatdirektivet. Forvaltningen indstiller, at dette område fastholdes som habitatområde, idet dette vurderes at forbedre mulighederne for at gennemføre fremtidige naturprojekter og sikre en bredere vifte af støttemuligheder til lodsejere. Paraplymosen er et på nationalt plan meget værdifuldt og sårbart moseområde af typen højmose, som er yderst sårbar over for forringelser af hydrologi og ammoniaktilførsel fra landbrug.

Nibe Renseanlæg og skydebane: Området er i dag habitatområde, hvilket i Miljøstyrelsens høringsforslag er fjernet, så det ikke længere er Natura 2000-område. Renseanlægget er under afvikling, mens skydebanen stadig er aktiv. Lokalplanen, der vedrører renseanlægget, vil blive annulleret. Området er ejet af Aalborg Kommune og er registreret som § 3-beskyttet natur og habitatnaturtypen strandeng og ligger i et sammenhængende bælte af natur langs fjorden. Forvaltningen indstiller, at hele det kommunalt ejede område nord for Løgstørvej fastholdes som habitatområde og udvides som fuglebeskyttelsesområde. Dette vil betyde, at hovedparten af arealet vil udvikles og fastholdes som beskyttet strandeng, samt at skydebaneaktiviteterne kan fastholdes på nuværende niveau.

Sølyst Camping: Campingpladsen er placeret mellem Løgstørvej og fjorden med alle bygninger og hovedparten af øvrige installationer placeret mellem Løgstørvej og det gamle banelegeme. Miljøstyrelsen foreslår i høringsforslaget, at området udtages som fuglebeskyttelsesområde, men fastholdes som habitatområde. Forvaltningen indstiller, at både habitat- og fuglebeskyttelsesområdet afgrænses, så hovedparten af campingpladsen mellem Løgstørvej og banelegeme udtages helt af Natura 2000-området, mens den yderste halvdel af området mellem banelegeme og fjord fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde. Derved sikres både administrativ forenkling og naturinteresser yderst langs fjorden. Ændringerne vurderes dog ikke at have væsentlig betydning for natur eller campingplads i forhold til eksisterende forhold.

Derudover genfremsendes alle de udvidelsesforslag som Aalborg Kommune indsendte i den tekniske høring i marts 2017, som alle udelukkende bestod af mindre naturarealer med høj naturværdi langs eksisterende Natura 2000-grænser, samt de to større udvidelser med henholdsvis Binderup Ådal og Vidkær Ådal.

Det skal hertil bemærkes, at en udvidelse af især de to større ådale vurderes at kunne have følgende konsekvenser for natur og landbrugserhvervet: De to ådale udgør det mest værdifulde, sammenhængende natur i Aalborg Kommune, som ikke ligger i Natura 2000-områder. Det har som konsekvens, at der ikke er støttemuligheder for lodsejerne til pleje og drift af arealerne. Dette betyder, at arealerne for størstedelens vedkommende ligger uden pleje og er under tilgroning og deraf følgende forarmning af naturen. Hvis disse områder får status som Natura 2000-område (habitatområde), vurderes de at kunne sikres som værdifulde naturområder. Samtidigt skal det også bemærkes, at det kan have negative konsekvenser for de husdyrbrug, der ligger nærmest områderne, idet der er risiko for, at de vil blive omfattet af de skærpede ammoniakkrav, der er til husdyrbrug, som ligger i eller i nærheden af sårbar natur i Natura 2000-områderne.

Bilag: Kort over de 6 Natura 2000-områder i Aalborg Kommune. For alle seks områder er følgende vist:

- 1) Nuværende Natura 2000-grænser,
- 2) Miljøstyrelsens høringsforslag til nye grænser, og
- 3) Aalborg Kommunes høringsforslag med forslag til udvidelser og ændringer af Miljøstyrelsens høringsforslag.

Bilag:

Kortbilag - Høringssvar Natura 2000 grænser

BILAG 4

Punkt 10.

Godkendelse af høringssvar vedrørende justeringer af Natura 2000 grænser

2016-074862

By- og Landskabsudvalget indstiller, at byrådet godkender By- og Landskabsforvaltningens høringssvar til Miljø- og Fødevarerministeriets offentlige høring om justering af grænserne for Natura 2000-områder.

Jens Toft-Nielsen kan **ikke anbefale** høringssvaret, idet Socialistisk Folkeparti mener, at Natura2000-området skal udvides til hele Egholm og de omliggende fjordområder. Med den begrundelse, at de store populationer af lysbuget knortegås og strandtudse, der findes i området, samt forekomsten af odder, berettiger til en udvidelse af området.

Mariann Nørgaard var fraværende.

Magistraten anbefaler indstillingen.

Lasse P. N. Olsen var fraværende.

Byrådet 11-12-2017:

Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag:

"Høringssvaret udvides med et forslag om, at Natura 2000-området udvides til at omfatte hele Egholm og de omliggende fjordområder, som foreslået af Jens Toft på mødet i By- og Landskabsudvalget og med den af ham fremførte begrundelse."

Udsat:

Mai-Britt Iversen var fraværende.

Efter byrådets møde den 11. december 2017 er bilaget 'Sagsforløb - Justering af grænserne for Natura 2000-områder' vedhæftet.

Byrådet 15-01-2018:

Udsat.

Beslutning:

Venstre stillede følgende ændringsforslag:

"Høringssvaret trækkes tilbage grundet mangelfuld sagsfremstilling."

Udsat til byrådets møde den 26. februar 2018

Hans Henrik Henriksen og Lars Peter Frisk var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Seks Natura 2000-områder ligger helt eller delvist i Aalborg Kommune. Områderne består af habitatområder eller en kombination af habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

I forbindelse med regeringens Naturpakke fra maj 2016 blev det aftalt at undersøge muligheden for at udtage intensive jordbrugsarealer og byarealer af Natura 2000-områderne, samt eventuelt af udvide disse med særligt værdifulde naturarealer.

Kommunerne indsendte i marts 2017 et teknisk, fagligt hørings svar til Miljøstyrelsen. Aalborg Kommune indsendte i den forbindelse forslag til en række udvidelser, som By- og Landskabsudvalget blev orienteret om 23. marts 2017.

Miljøstyrelsens forslag til grænsejusteringer af Natura 2000-områderne er nu sendt i offentlig høring i perioden 28. september 2017 til 3. januar 2018.

Miljøstyrelsens høringsforslag til nye Natura 2000-grænser

Overordnet set er der med høringsforslaget først og fremmest udtaget intensive landbrugsarealer samt mindre justeringer i form af indskrænkninger omkring sommerhusområder, lokalplanlagte områder mv. samt derudover mindre udvidelser af naturarealer langs de eksisterende grænser.

De vigtigste indskrænkninger er foreslået i Lille Vildmose og nord for Farstrup, hvor større landbrugsområder foreslås udtaget som habitatområde, så området kun er fuglebeskyttelsesområde. Desuden er der foreslået indskrænkninger af Natura 2000-området på Egholm, hvor nogle intensivt dyrkede landbrugsarealer og skove er foreslået udtaget. Endelig er følgende mindre arealer foreslået udtaget som Natura 2000-område: jollehavnen i Hals, et lille rekreativt areal syd for Hou Havn, Sølyst Camping (udtaget som fuglebeskyttelsesområde så det nu kun er habitatområde), Nibe renseanlæg og skydebane.

De vigtigste udvidelser er foreslået ved de Himmerlandske Heder, hvor hele Bruså-området er medtaget, samt et større område i Lille Vildmose, så Kællingebjerg sammenbindes med Mellemområdet.

Høringssvar:

Hovedparten af Miljøstyrelsens forslag til indskrænkninger af områderne tages til efterretning. Det drejer sig næsten udelukkende om intensivt dyrkede landbrugsområder, hvor områderne går fra at være både habitat- og fuglebeskyttelsesområde til kun at være fuglebeskyttelsesområde. Disse indskrænkninger vurderer forvaltningen kun har meget begrænset negativ betydning for Natura 2000-områdernes naturværdier og fremtidige forvaltningsmuligheder, idet dyrkningsmulighederne ikke vil ændres som følge af ændringen i arealstatus.

Det skal dog bemærkes, at en fjernelse af habitatområde-beskyttelsen på langt sigt kan være en barriere i forhold til at kunne etablere ny natur og udvide naturarealerne i disse områder, og at det potentielt set fratager jordejere i områderne fremtidige tilskudsmuligheder. Miljøstyrelsen opfordres derfor til at arbejde for, at der udlægges målrettede bufferzoner langs de mest sårbare dele af Natura 2000-områderne, som der også lægges op til i forbindelse med arbejdet med det Grønne Danmarkskort. Dette vil være en mere omkostningseffektiv måde at sikre naturværdierne på.

Indskrænkningerne ved Hals og Hou Havne vurderes ikke at have negativ betydning for Natura 2000-områdernes natur og fremtidige forvaltning og vil samtidigt være en administrativ forenkling. Forvaltningen indstiller derfor, at disse tages til efterretning.

Egholm: Miljøstyrelsen har foreslået indskrænkninger af habitatområdet på 45 ha og fuglebeskyttelsesområdet på 23 ha på Egholm. Forvaltningen foreslår, at disse områder fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde, idet det vurderes, at de langsigtede klimaudfordringer med hævet vandstand i randområderne omkring Egholm på et tidspunkt kan nødvendiggøre en ekstensivering af disse arealer. Det vurderes, at fremtidige klima- og naturprojekter i disse områder lettere vil kunne gennemføres, hvis det fastholdes som både fugle- og habitatområde.

Paraplymosen: I høringsforslaget er der udtaget 182 ha af habitatområdet, der i dag ligger som buffer langs nordkanten af Paraplymosen. Området består af en blanding af fortrinsvist dyrkede marker, smalle skovstykker, § 3 beskyttet mose og eng, samt et enkelt areal med den særligt beskyttede skovbevokset tørvemose, som er beskyttet under habitatdirektivet. Forvaltningen indstiller, at dette område fastholdes som habitatområde, idet dette vurderes at forbedre mulighederne for at gennemføre fremtidige naturprojekter og sikre en bredere vifte af støttemuligheder til lodsejere. Paraplymosen er et på nationalt plan meget værdifuldt og sårbart moseområde af typen højmose, som er yderst sårbar over for forringelser af hydrologi og ammoniaktilførsel fra landbrug.

Nibe Renseanlæg og skydebane: Området er i dag habitatområde, hvilket i Miljøstyrelsens høringsforslag er fjernet, så det ikke længere er Natura 2000-område. Renseanlægget er under afvikling, mens skydebanen stadig er aktiv. Lokalplanen, der vedrører renseanlægget, vil blive annulleret. Området er ejet af Aalborg Kommune og er registreret som § 3-beskyttet natur og habitatnaturtypen strandeng og ligger i et sammenhængende bælte af natur langs fjorden. Forvaltningen indstiller, at hele det kommunalt ejede område nord for Løgstørvej fastholdes som habitatområde og udvides som fuglebeskyttelsesområde. Dette vil betyde, at hovedparten af arealet vil udvikles og fastholdes som beskyttet strandeng, samt at skydebaneaktiviteterne kan fastholdes på nuværende niveau.

Sølyst Camping: Campingpladsen er placeret mellem Løgstørvej og fjorden med alle bygninger og hovedparten af øvrige installationer placeret mellem Løgstørvej og det gamle banelegeme. Miljøstyrelsen foreslår i høringsforslaget, at området udtages som fuglebeskyttelsesområde, men fastholdes som habitatområde. Forvaltningen indstiller, at både habitat- og fuglebeskyttelsesområdet afgrænses, så hovedparten af campingpladsen mellem Løgstørvej og banelegeme udtages helt af Natura 2000-området, mens den yderste halvdel af området mellem banelegeme og fjord fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde. Derved sikres både administrativ forenkling og naturinteresser yderst langs fjorden. Ændringerne vurderes dog ikke at have væsentlig betydning for natur eller campingplads i forhold til eksisterende forhold.

Derudover genfremsendes alle de udvidelsesforslag som Aalborg Kommune indsendte i den tekniske høring i marts 2017, som alle udelukkende bestod af mindre naturarealer med høj naturværdi langs eksisterende Natura 2000-grænser, samt de to større udvidelser med henholdsvis Binderup Ådal og Vidkær Ådal.

Det skal hertil bemærkes, at en udvidelse af især de to større ådale vurderes at kunne have følgende konsekvenser for natur og landbrugserhvervet: De to ådale udgør det mest værdifulde, sammenhængende natur i Aalborg Kommune, som ikke ligger i Natura 2000-områder. Det har som konsekvens, at der ikke er støttemuligheder for lodsejerne til pleje og drift af arealerne. Dette betyder, at arealerne for størstedelens vedkommende ligger uden pleje og er under tilgroning og deraf følgende forarmning af naturen. Hvis disse områder får status som Natura 2000-område (habitatområde), vurderes de at kunne sikres som værdifulde naturområder. Samtidigt skal det også bemærkes, at det kan have negative konsekvenser for de husdyrbrug, der ligger nærmest områderne, idet der er risiko for, at de vil blive omfattet af de skærpede ammoniakkrav, der er til husdyrbrug, som ligger i eller i nærheden af sårbar natur i Natura 2000-områderne.

Bilag: Kort over de 6 Natura 2000-områder i Aalborg Kommune. For alle seks områder er følgende vist:

- 1) Nuværende Natura 2000-grænser,
- 2) Miljøstyrelsens høringsforslag til nye grænser, og
- 3) Aalborg Kommunes høringsforslag med forslag til udvidelser og ændringer af Miljøstyrelsens høringsforslag.

Bilag:

Kortbilag - Høringssvar Natura 2000 grænser

Sagsforløb - Justering af grænserne for Natura 2000-områder

BILAG 5

Punkt 12.

Godkendelse af høringssvar vedrørende justeringer af Natura 2000 grænser

2016-074862

By- og Landskabsudvalget indstiller, at byrådet godkender By- og Landskabsforvaltningens høringssvar til Miljø- og Fødevarerministeriets offentlige høring om justering af grænserne for Natura 2000-områder.

Jens Toft-Nielsen kan ikke anbefale høringssvaret, idet Socialistisk Folkeparti mener, at Natura2000-området skal udvides til hele Egholm og de omliggende fjordområder. Med den begrundelse, at de store populationer af lysbuget knortegås og strandtudse, der findes i området, samt forekomsten af odder, berettiger til en udvidelse af området.

Mariann Nørgaard var fraværende.

Magistraten anbefaler indstillingen.

Lasse P. N. Olsen var fraværende.

Byrådet 11-12-2017:

Enhedslisten stillede følgende ændringsforslag:

"Høringssvaret udvides med et forslag om, at Natura 2000-området udvides til at omfatte hele Egholm og de omliggende fjordområder, som foreslået af Jens Toft på mødet i By- og Landskabsudvalget og med den af ham fremførte begrundelse."

Udsat.

Mai-Britt Iversen var fraværende.

Efter byrådets møde den 11. december 2017 er bilaget 'Sagsforløb - Justering af grænserne for Natura 2000-områder' vedhæftet.

Byrådet 15-01-2018:

Udsat.

Byrådet 12-02-2018:

Venstre stillede følgende ændringsforslag:

"Høringssvaret trækkes tilbage grundet mangelfuld sagsfremstilling."

Udsat til byrådets møde den 26. februar 2018

Hans Henrik Henriksen og Lars Peter Frisk var fraværende.

Beslutning:

Tina French Nielsen stillede på vegne af Venstres byrådsgruppe følgende ændringsforslag:

"Ændringsforslag til Høringssvar om ændrede Natura 2000 grænser.

Det fremgår bl.a. af forvaltningens svar på de fremsendte spørgsmål, at man valgte ikke at orientere og inddrage Det Grønne Råd i processen grundet en stram tidsplan. Det forholder sig dog således, at sagen kom på BLU's dagsorden dagen efter et møde i Det Grønne Råd, så måske der reelt var tale om en forglemmelse fra forvaltningens side, fremfor et kompromitterende tidspres.

Kernen i denne sag er kort fortalt, at vi ved at indsende det fremsatte høringssvar uændret, bringer ved til bålet i forhold til en latent konflikt med kommunens landmænd. De føler det nærværende høringssvar som et direkte slag i ansigtet, hvilket på ingen måde fordre en god fremtidig dialog. Vi skal jo huske på, at vi er helt afhængige af netop vores landmænd som naturforvaltere og naturplejere, for hvem skal ellers pleje vores naturområder med afgræssende dyr? På landsplan er der allerede i dag store problemer med at skaffe dyr nok til afgræsning, da udfordringerne for de naturplejende landmænd er store – både de praktiske og de bureaukratiske, og det økonomiske potentiale yderst begrænset. Hvis deres ejendomsværdi og kreditværdighed samtidig forværres gennem en ny Natura 2000 udpegning, vil det absolut ikke hjælpe på situationen.

Vi har ved seneste budget afsat penge til "Netværk for bæredygtigt landbrug", hvor vi netop gennem konstruktiv dialog skal skabe bæredygtige løsninger til gavn for både landmænd og miljøet – herunder ikke mindst naturpleje. Vi skal gennem dialog og samarbejde finde fælles løsninger, og ikke trække begrænsninger og værdiforringelse ned over hovedet på vores samarbejdspartnere.

Vi foreslår derfor, at høringssvaret ændres, så de ny udpegede områder udtages af høringssvaret. I stedet dagsordenssættes sagen om naturpleje af de pågældende områder på det kommende møde i Det Grønne Råd, så der i konstruktiv dialog kan findes fælles løsninger.

Naturstyrelsen og de Himmerlandske kommuner (herunder Aalborg) har for nylig sikret sig 130 mio. kr. i et EU LIFE projekt, hvor netop Naturpleje er et af fokusområderne. Der vil være et oplagt synergipotential, hvis indsatsen i Vidkær og Binderup Adal m.fl. kunne implementeres i dette LIFE projekt.

Arbejdet i Det Grønne Råd og arbejdet med LIFE projektet kan således understøtte det nye Naturråd, så processen omkring skabelsen af det Grønne Danmarkskort kan understøtte den dialogbaserede tilgang, hvorved den fremtidige naturpleje bliver et fælles projekt for både myndighed og landmænd."

For Venstres ændringsforslag stemte 10 (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti). Imod ændringsforslaget stemte 18.

Venstres ændringsforslag var herefter ikke godkendt.

For Enhedslistens ændringsforslag stemte 2 (Enhedslisten). Imod ændringsforslaget stemte 26.

Enhedslistens ændringsforslag var herefter ikke godkendt.

For indstillingen stemte 18. Imod stemte 10 (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti).

Indstillingen var herefter godkendt.

Mette Ekstrøm, Daniel Borup og Helle Frederiksen var fraværende.

Sagsbeskrivelse

Seks Natura 2000-områder ligger helt eller delvist i Aalborg Kommune. Områderne består af habitatområder eller en kombination af habitat- og fuglebeskyttelsesområder.

I forbindelse med regeringens Naturpakke fra maj 2016 blev det aftalt at undersøge muligheden for at udtage intensive jordbrugsarealer og byarealer af Natura 2000-områderne, samt eventuelt af udvide disse med særligt værdifulde naturarealer.

Kommunerne indsendte i marts 2017 et teknisk, fagligt hørings svar til Miljøstyrelsen. Aalborg Kommune indsendte i den forbindelse forslag til en række udvidelser, som By- og Landskabsudvalget blev orienteret om 23. marts 2017.

Miljøstyrelsens forslag til grænsejusteringer af Natura 2000-områderne er nu sendt i offentlig høring i perioden 28. september 2017 til 3. januar 2018.

Miljøstyrelsens høringsforslag til nye Natura 2000-grænser

Overordnet set er der med høringsforslaget først og fremmest udtaget intensive landbrugsarealer samt mindre justeringer i form af indskrænkninger omkring sommerhusområder, lokalplanlagte områder mv. samt derudover mindre udvidelser af naturarealer langs de eksisterende grænser.

De vigtigste indskrænkninger er foreslået i Lille Vildmose og nord for Farstrup, hvor større landbrugsområder foreslås udtaget som habitatområde, så området kun er fuglebeskyttelsesområde. Desuden er der foreslået indskrænkninger af Natura 2000-området på Egholm, hvor nogle intensivt dyrkede landbrugsarealer og skove er foreslået udtaget. Endelig er følgende mindre arealer foreslået udtaget som Natura 2000-område: jollehavnen i Hals, et lille rekreativt areal syd for Hou Havn, Sølyst Camping (udtaget som fuglebeskyttelsesområde så det nu kun er habitatområde), Nibe renseanlæg og skydebane.

De vigtigste udvidelser er foreslået ved de Himmerlandske Heder, hvor hele Bruså-området er medtaget, samt et større område i Lille Vildmose, så Kællingebjerg sammenbindes med Melleområdet.

Hørings svar:

Hovedparten af Miljøstyrelsens forslag til indskrænkninger af områderne tages til efterretning. Det drejer sig næsten udelukkende om intensivt dyrkede landbrugsområder, hvor områderne går fra at være både habitat- og fuglebeskyttelsesområde til kun at være fuglebeskyttelsesområde. Disse indskrænkninger vurderer forvaltningen kun har meget begrænset negativ betydning for Natura 2000-områdernes naturværdier og fremtidige forvaltningsmuligheder, idet dyrkningsmulighederne ikke vil ændres som følge af ændringen i arealstatus.

Det skal dog bemærkes, at en fjernelse af habitatområde-beskyttelsen på langt sigt kan være en barriere i forhold til at kunne etablere ny natur og udvide naturarealerne i disse områder, og at det potentielt set fratager jordejere i områderne fremtidige tilskudsmuligheder. Miljøstyrelsen opfordres derfor til at arbejde for, at der udlægges målrettede bufferzoner langs de mest sårbare dele af Natura 2000-områderne, som der også lægges op til i forbindelse med arbejdet med det Grønne Danmarkskort. Dette vil være en mere omkostningseffektiv måde at sikre naturværdierne på.

Indskrænkningerne ved Hals og Hou Havne vurderes ikke at have negativ betydning for Natura 2000-områdernes natur og fremtidige forvaltning og vil samtidigt være en administrativ forenkling. Forvaltningen indstiller derfor, at disse tages til efterretning.

Egholm: Miljøstyrelsen har foreslået indskrænkninger af habitatområdet på 45 ha og fuglebeskyttelsesområdet på 23 ha på Egholm. Forvaltningen foreslår, at disse områder fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde, idet det vurderes, at de langsigtede klimaudfordringer med hævet vandstand i randområderne omkring Egholm på et tidspunkt kan nødvendiggøre en ekstensivering af disse arealer. Det vurderes, at fremtidige klima- og naturprojekter i disse områder lettere vil kunne gennemføres, hvis det fastholdes som både fugle- og habitatområde.

Paraplymosen: I høringsforslaget er der udtaget 182 ha af habitatområdet, der i dag ligger som buffer langs nordkanten af Paraplymosen. Området består af en blanding af fortrinsvist dyrkede marker, små skovstykker, § 3 beskyttet mose og eng, samt et enkelt areal med den særligt beskyttede skovbevokset tørvemose, som er beskyttet under habitatdirektivet. Forvaltningen indstiller, at dette område fastholdes som habitatområde, idet dette vurderes at forbedre mulighederne for at gennemføre fremtidige naturprojekter og sikre en bredere vifte af støttemuligheder til lodsejere. Paraplymosen er et på nationalt plan meget værdifuldt og sårbart moseområde af typen højmose, som er yderst sårbar over for forringelser af hydrologi og ammoniaktilførsel fra landbrug.

Nibe Renseanlæg og skydebane: Området er i dag habitatområde, hvilket i Miljøstyrelsens høringsforslag er fjernet, så det ikke længere er Natura 2000-område. Renseanlægget er under afvikling, mens skydebanen stadig er aktiv. Lokalplanen, der vedrører renseanlægget, vil blive annulleret. Området er ejet af Aalborg Kommune og er registreret som § 3-beskyttet natur og habitatnaturtypen strandeng og ligger i et sammenhængende bælte af natur langs fjorden. Forvaltningen indstiller, at hele det kommunalt ejede område nord for Løgstørvej fastholdes som habitatområde og udvides som fuglebeskyttelsesområde. Dette vil betyde, at hovedparten af arealet vil udvikles og fastholdes som beskyttet strandeng, samt at skydebaneaktiviteterne kan fastholdes på nuværende niveau.

Sølyst Camping: Campingpladsen er placeret mellem Løgstørvej og fjorden med alle bygninger og hovedparten af øvrige installationer placeret mellem Løgstørvej og det gamle banelegeme. Miljøstyrelsen foreslår i høringsforslaget, at området udtages som fuglebeskyttelsesområde, men fastholdes som habitatområde. Forvaltningen indstiller, at både habitat- og fuglebeskyttelsesområdet afgrænses, så hovedparten af campingpladsen mellem Løgstørvej og banelegeme udtages helt af Natura 2000-området, mens den yderste halvdel af området mellem banelegeme og fjord fastholdes som både habitat- og fuglebeskyttelsesområde. Derved sikres både administrativ forenkling og naturinteresser yderst langs fjorden. Ændringerne vurderes dog ikke at have væsentlig betydning for natur eller campingplads i forhold til eksisterende forhold.

Derudover genfremsendes alle de udvidelsesforslag som Aalborg Kommune indsendte i den tekniske høring i marts 2017, som alle udelukkende bestod af mindre naturarealer med høj naturværdi langs eksisterende Natura 2000-grænser, samt de to større udvidelser med henholdsvis Binderup Ådal og Vidkær Ådal.

Det skal hertil bemærkes, at en udvidelse af især de to større ådale vurderes at kunne have følgende konsekvenser for natur og landbrugserhvervet: De to ådale udgør det mest værdifulde, sammenhængende natur i Aalborg Kommune, som ikke ligger i Natura 2000-områder. Det har som konsekvens, at der ikke er støttemuligheder for lodsejerne til pleje og drift af arealerne. Dette betyder, at arealerne for størstedelens vedkommende ligger uden pleje og er under tilgroning og deraf følgende forarmning af naturen. Hvis disse områder får status som Natura 2000-område (habitatområde), vurderes de at kunne sikres som værdifulde naturområder. Samtidigt skal det også bemærkes, at det kan have negative konsekvenser for de husdyrbrug, der ligger nærmest områderne, idet der er risiko for, at de vil blive omfattet af de skærpede ammoniakkrav, der er til husdyrbrug, som ligger i eller i nærheden af sårbar natur i Natura 2000-områderne.

Bilag: Kort over de 6 Natura 2000-områder i Aalborg Kommune. For alle seks områder er følgende vist:

- 1) Nuværende Natura 2000-grænser,
- 2) Miljøstyrelsens høringsforslag til nye grænser, og
- 3) Aalborg Kommunes høringsforslag med forslag til udvidelser og ændringer af Miljøstyrelsens høringsforslag.

Bilag:

Kortbilag - Høringssvar Natura 2000 grænser

Sagsforløb - Justering af grænserne for Natura 2000-områder

Svar på spørgsmål fra Jan Thaysen angående Aalborg Kommunes høringssvar om grænsejustering af Natura 2000-grænser

BILAG 7

Åbent brev til Aalborg byråd, embedsmænd, folketingspolitikere og EU politikere

Aalborg, den 9. marts 2018.

Natura 2000 og Egholm.

Danmark har sammen med de andre EU-lande forpligtet sig til at beskytte natur, dyr og fugle, der er af væsentlig værdi for fællesskabsarven i Europa i udpegede Natura-2000 områder.

I byrådet i Aalborg diskuteredes det, hvad byrådet ville oplyse Miljøstyrelsen i forbindelse med en høring om de fysiske grænser for Danmarks Natura 2000 områder. På byrådsmødet den 26/2 besluttede man et høringssvar, der udelod oplysning om, at den lysbugede knortegås i stort omfang anvender Egholm og de omliggende fjordområder - udenfor det eksisterende Natura -2000 område.

I vores optik er en inddragelse af hele øen/fjorden omkring den meget svær at komme udenom, idet Natura 2000 områderne er udpeget på grundlag af fuglebeskyttelses- og habitatdirektivet. Ifølge lovgivningen er områderne dynamiske og skal udvides, når forekomsten af visse fugle tilsiger dette.

Ved Egholm findes bl.a de lysbugede knortegæs, som er den mest beskyttelseskrævende vandfugl i Danmark. Den er meget sårbar og har bl.a. brug for fredeligt lavt vand, hvor ålegræsset gror. Dette er tilfældet i lavvandområderne omkring hele Egholm. Der findes kun ca. 7000 af disse gæs på verdensplan, og bestanden er kun lige selvreproducerende. Dens store tilstedeværelse ved Egholm udenfor det eksisterende Natura 2000 område er dokumenteret af Danmarks Ornitologiske Forening (DOF) over mange år, og fremgår af flere andre offentligt tilgængelige dokumenter bl.a. på novana.au.dk, hvilket Aalborg Byråd formodentlig ved.

Men vidste Byrådet også, at gåsens beskyttelse ifølge lovgivningen er så stærk, at den selv kan udpege nye Natura 2000 beskyttelsesområder - alene ved at benytte dem? Vidste Byrådet, at Natura 2000 beskyttelsen har højere rang end region/kommune/lokalplaner, så gåsens levesteder er beskyttet, om byrådet vil det eller ej?

Hvis ikke, kan vi anbefale en genlæsning af miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen, hvor det også er gjort klart, at udpegning/afgrænsning af Natura 2000 områder alene skal baseres på naturhensyn og at det er ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen.

Det forekommer os meget uforståeligt og udemokratisk, at det er til diskussion i byrådet, om kendskabet til den lysbugede knortegås' brug af området skal oplyses eller ej. Mon kommunen har andre interesser i forbindelse med Egholm? Vi forventer som borgere, at vore embedsmænd og politikere loyalt videregiver oplysninger, som sikrer, at Danmark overholder sine internationale forpligtelser og sin egen lovgivning. Vi behøver vel ikke nævne, at det er I forpligtigede til?

Med venlig hilsen

Mona Elisabeth Pedersen, Mellem Broerne 5, 9400 Nørresundby og
Anette Roed Ottosen, Vossvej 7, 9000 Aalborg

BILAG 8

Mona Elisabeth Pedersen
Mellem Broerne 5
9400 Nørresundby

Anette Roed Ottosen
Vossvej 7
9000 Aalborg

6. april 2018

Svar på brev om Natura 2000-afgrænsning og Egholm

Tak for jeres brev dateret 9. marts 2018, hvor I kommenterer Aalborg Kommunes hørings svar til Miljøstyrelsen vedrørende justering af Natura 2000-grænserne.

I forhold til beskyttelsen af den lysbugede knortegås anfører I, at Aalborg Kommune burde have forholdt sig til, om hele Egholm og de marine områder øst for det nuværende Natura 2000-område skulle være foreslået som udvidelse. I lægger desuden op til, at det ville have været det fagligt mest korrekte baseret på den viden, vi har i dag om artens udbredelse omkring Egholm, og endelig at vi som myndighed desuden er forpligtet hertil ifølge lovgivningen.

Vi anerkender, at den lysbugede knortegås de senere år har benyttet områder omkring Egholm i større omfang end tidligere og i perioder også uden for det eksisterende Natura 2000-område.

Verdensbestanden af lysbuget knortegås har været i fremgang siden starten af 1980'erne, hvor den lå på under 3.000 individer og til i dag, hvor den ligger på ca. 10.000 individer. Nibe og Gjøll Bredninger med tilstødende marine områder og strandenge har i denne periode og særligt i den sidste del af perioden haft en meget afgørende rolle for artens overlevelse på verdensplan. Det er først og fremmest områder med ålegræs, som er afgørende for artens overlevelse, idet disse lavvandede marine områder udgør de optimale fødesøgnings- og rasteområder for arten. Det er netop den markante fremgang af ålegræs i hele området omkring Nibe og Gjøll Bredning herunder området omkring Egholm, som sandsynligvis har været afgørende for den bestandsfremgang, som har fundet sted, og afgørende for at dette område nu er det vigtigste overvintringsområde for arten.

Vi anerkender også, at man ud fra rene naturhensyn kunne argumentere for, at fuglebeskyttelsesområdet burde udvides længere østpå, så hele Egholm og især de marine områder langs Egholms østlige del blev omfattet af Natura 2000-området. Dette ville man kunne gøre på baggrund af det såkaldte 1 % kriterie, som både Ramsar-konventionen og EU-Fuglebeskyttelsesdirektivet opererer med. Dette kriterie anvendes til at identificere områder af international betydning for vandfugle og betyder, at et område kan være af potentiel international betydning, såfremt mindst 1 % af populationen opholder sig i området. Med en verdensbestand på ca.

Rådmanden

By- og Landskabsforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
Postboks 219
9400 Nørresundby
9931 2000

EAN nr.: 5798003742519

Åbningstider:
Mandag - onsdag
09.00 - 15.00
Torsdag
09.00 - 17.00
Fredag
09.00 - 14.00

Har du fået dette brev digitalt kan du svare ved at bruge "besvar"-knappen i Digital Post/eBoks. Du kan altid kontakte Aalborg Kommune sikkert på aalborg.dk eller via Digital Post på borger.dk. Har du brug for hjælp til Digital Post kan du ringe til Den Digitale Hotline på 7020 0000

10.000 individer betyder det, at der skal være mindst 100 individer af arten i et område, hvis kriteriet skal kunne gælde. For Egholm er der i perioder mange flere individer end 100 også øst for det eksisterende Natura 2000-område.

Der er flere grunde til, at vi alligevel ikke har vurderet, at det har været væsentligt eller afgørende for artens fremtidige udvikling at udvide Natura 2000-området længere østpå.

For det første er det vigtigt at slå fast, at bestandsudviklingen af lysbuget knortegås er positiv, og at den nu er på sit højeste niveau siden starten af 1980'erne.

For det andet er ålegræsset vendt tilbage til hele området omkring Nibe og Gjøl Bredning inklusiv områderne omkring Egholm, så ålegræsset nu er vendt tilbage til stort set alle de områder, hvor det tidligere har været udbredt. Der er derfor meget som peger på, at det eksisterende Natura 2000-område væsentligt bedre end tidligere rummer det fødegrundlag som er afgørende for artens trivsel og fremgang.

For det tredje er vandmiljøet i Limfjorden langsomt blevet bedre som følge af den række tiltag, som Stat og kommuner har iværksat siden midten af 1980'erne. Denne udvikling forventer vi forsætter, og den er afgørende for ålegræssets fremtidige forekomst og dermed for bestandsudviklingen af den lysbugede knortegås.

Endelig har Aalborg Kommune gennem flere år arbejdet for at forbedre plejen af de vidtstrakte strandengsområder, der ligger langs Limfjorden. Dette har vi gjort både for at bevare strandengens planteliv, men i høj grad også for at sikre optimale betingelser for bl.a. engryle og for lysbuget knortegås. Den lysbugede knortegås er i perioder afhængig af afgræssede strandenge særligt i hårde vintre. Vi har blandt andet i samarbejde med områdernes lodsejere sikret afgræsning og pleje på store arealer ved Nørholm Enge og langs strandengene ved Staun og Barmer. Dette arbejde vil vi fortsat have fokus på.

Samlet set vurderede vi derfor i forbindelse med udarbejdelse af Aalborg Kommunes høringssvar, at det eksisterende Natura 2000-område er tilstrækkeligt til at sikre en positiv bestandsudvikling for den lysbugede knortegås først og fremmest som følge af forbedret vandmiljø og deraf følgende fremgang for ålegræsset.

Derudover er det også vigtigt at slå fast, at det er Staten som er myndighed i forhold til at udpege nye Natura 2000-områder. Staten har i deres høringssvar til Natura 2000-udvidelser, som blev offentliggjort i efteråret 2017, foreslået at indskrænke fuglebeskyttelsesområdet på Egholm. Dette er Aalborg Kommune imod, og vi har derfor, i det høringssvar som blev besluttet af Byrådet, foreslået, at det er de eksisterende grænser, som skal gælde og ikke Statens reducerede forslag.

Til sidst vil vi også gerne slå fast, at vi finder det afgørende, at der fortsat sker forbedringer af vandmiljøet i hele Limfjordsområdet. Det er som nævnt den helt afgørende betingelse, hvis vi skal sikre den lysbugede knortegås

og den øvrige rige natur, der er tilknyttet Limfjordens vidtstrakte marine områder.

Venlig hilsen

Hans Henrik Henriksen
Rådmand

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: ole@wrapfilm.dk (ole@wrapfilm.dk)
Fra: Rikke Skyum (rsk@landboforening.dk)
Titel: Høring vedr. journalnummer 2018-5670
Sendt: 14-09-2018 10:08:29
Bilag: 20180913_hørings svar Natura 2000.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

Vedlagt fremsendes bemærkninger til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Med venlig hilsen

Rikke Skyum
Afdelingschef
Cand. Silv.

 DJURSLAND
LANDBOFORENING | Land, miljø & erhverv

8791 2045 | 2028 0189
Føllevej 5, 8410 Rønne
rsk@landboforening.dk
www.landboforening.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
mfvm@mfvm.dk
Journalnummer 2018-5670

Vedr.: Bemærkninger til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

På vegne af IS Ole og Jens Jensen, Bygaden 26, Fejrup, 8420 Knebel indsendes hermed bemærkninger til den fremsatte høring af ny bekendtgørelse vedr. Natura 2000 områder.

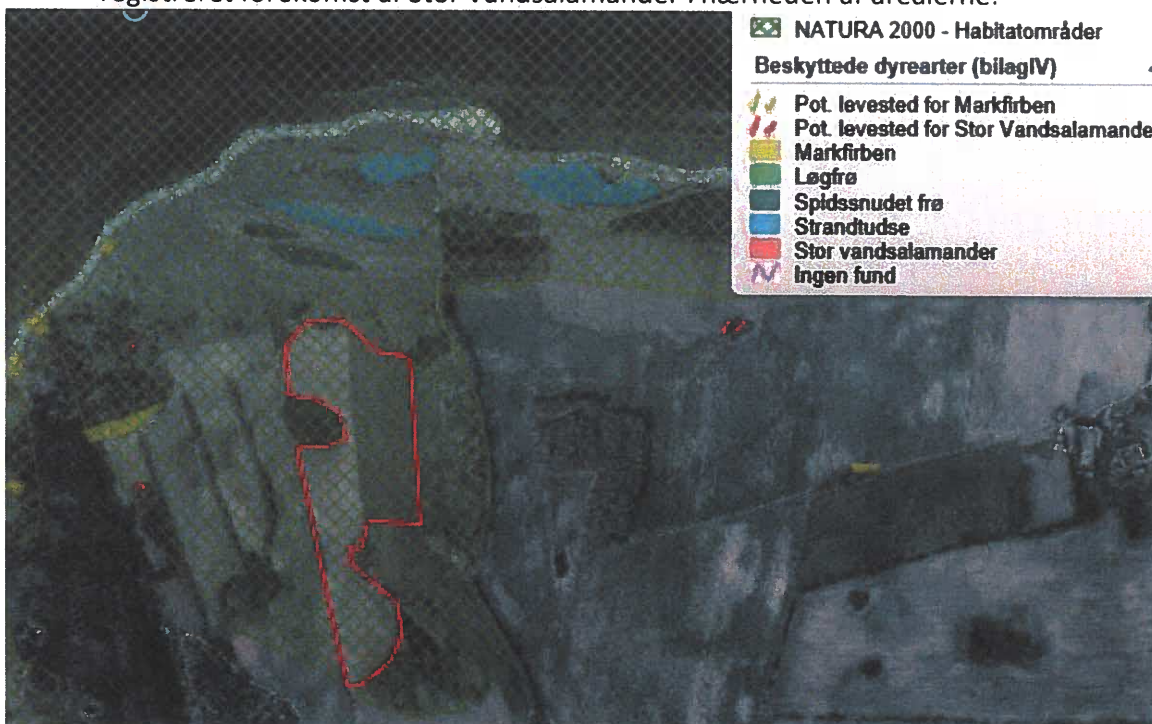
Ole og Jens Jensen har i høringsperioden frem til den 3. januar 2018 indsendt høringssvar, med ønske om at få et areal taget ud af Natura 2000 udpegningen (løbenr. 124, ændringsforslag nr. 20176) beliggende på matrikel nr. 1a og 2a, Fejrup By, Helgenæs.

Miljøstyrelsen har fremsat bemærkninger hertil i et høringsnotat, hvor området er defineret i kvadrat 1858 og 1886 (pkt. 4.1.2.2). Styrelsen skriver, at de vurderer, at på baggrund af overvågningsdata fra Naturdatabasen, at arealet bidrager til beskyttelse og den fortsatte forbedring af levestederne for Stor vandsalamander, der er på habitatområdets udpegningsgrundlag, og derudover bidrager til områdets natursammenhæng.

Miljøstyrelsen har således angivet to punkter, der begrundes, at området ikke tages ud af udpegningen. Dertil vil vi hermed fremføre supplerende bemærkninger:

1. Stor vandsalamander:

Syddjurs Kommunes registrering af bilag IV-arter fremgår af nedenstående kort. Det ses heraf, at der ikke er registreret levested for Stor vandsalamander på de pågældende arealer. Vi er derfor ikke enige i styrelsens vurdering. Kigger man i Naturdatabasen, er der slet ikke registreret forekomst af Stor Vandsalamander i nærheden af arealerne.

Kort: Syddjurs Kommunes registrering af bilag IV arter – herunder Stor vandsalamander
Rød indtegnning viser område i landbrugsdrift, som menes at opfylde kriterier for at kunne udgå som Natura 2000 område.

2. Områdets natursammenhæng:

Vi antager, at styrelsen finder det problematisk, at der i det fremsendte høringsforslag indgik to moseområder. Grænsen for marker i omdrift, der ønskes taget ud af Natura 2000 udpegningen, er nu justeret, således at der ikke indgår moseområder. Den ændrede grænse fremgår med rød optegning af ovenstående kort.

Ministeriet anmodes hermed om at udtage det med rødt indtegnede areal, da arealet anses for at opfylde kriterierne for at udgå som Natura 2000 område.

Med venlig hilsen

Rikke Skyum

Afdelingschef

Cand. Silv.

[Djursland Landboforening](#) | Land, miljø & erhverv

8791 2045 | 2028 0189

rsk@landboforening.dk

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Jeppe Gustafsson (jg@business.aau.dk)
Titel: journalnummer 2018-5670, høringssvar: løbenr 564 og 570, arealer med ændringsforslagsnummer 20381
Sendt: 14-09-2018 10:23:00

Klage over beslutningen om ikke at udvide Natura2000 områderne N15 og F1 Nibe-Bredning med øst delen af Egholm og fjorden nord for Egholm samt at området i stedet indskrænkes i forbindelse med den igangværende grænsejustering af Natura-2000 området.

I mit tidligere høringssvar 564 og 570, på areal med ændringsforslagsnummer 23081 foreslår jeg en udvidelse, så hele Egholm ø og hele Limfjordsstykket nord for øen bliver både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde. Begrundet i tilstedeværelsen af den lysbugede knortegås, som ved sin blotte tilstedeværelse udnævner et område til et Natura2000 område med baggrund i artikel 6 stk. 3 og 4 i fuglebeskyttelsesdirektivet. Der er en omfattende dokumentation for, at det er et vigtigt område for den lysbugede knortegås (se bl.a. dansk ornitologforening og Aarhus Universitet, novana.au.dk).

Beslutningen om at undlade at udvide og i stedet indskrænke området er i direkte modstrid med EU lovgivning og vil forringe vilkårene for den lysbugede knortegås, der er Danmarks ansvars art nr. 1. Den flyver hertil for at fouragere og overvintre, fordi her er meget optimale betingelser for fuglen med føde på lavt vand og minimale forstyrrelser.

Begrundelsen for afgørelsen går imod miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen, der siger, at **udpegning af Natura 2000 områder alene skal baseres på naturhensyn** og at det er **ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen**. Så jeg står meget uforstående over for jeres argumentation, som går på at udtage intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder af Natura2000 områderne. Natura2000 handler om hensyn til naturen - ikke om hensyn til landbruget eller byerne.

Med venlig hilsen

Jeppe Gustafsson

Ass.professor Jeppe Gustafsson
Department of Business and Management
Aalborg University
Fibigerstraede 11
9220 Aalborg Oest
Denmark

Phone: +45 9940 8237

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Anine Kirk Todsén (AKT@landbosyd.dk)
Titel: Høringssvar Natura 2000
Sendt: 14-09-2018 11:31:29
Bilag: Høringssvar Natura 2000.pdf; Notat om ammoniak til skov i Natura 2000.pdf;

Til Miljø- og Fødevarerministeriet.

Vedhæftet sendes høringssvar fra LandboSyd omkring Natura 2000, samt notat vedr. ammoniak-krav til skov.

Med venlig hilsen
Anine Kirk Todsén
PA/Direktionssekretær

Jens Terp-Nielsens Vej 13 | 6200 Aabenraa | CVR: 25 16 04 28

Tlf: 7436 5000 | Dir: 7436 5004 | Dir: 5099 2935

LandboSyd er en dynamisk og moderne rådgivningsvirksomhed, der landsdækkende servicerer det professionelle landbrug. Vi er 135 dedikerede medarbejdere, og bor i moderne kontorfaciliteter ved motorvejsafkørsel Aabenraa Nord.

An advertisement for an 'Open Farm' event. The background is a photograph of a field with a fence. The text is overlaid on the image. On the left, it says 'KOM TIL ÅBENT LANDBRUG'. On the right, it says 'PÅ GRÅSTEN LANDBRUGSSKOLE FISKBÆKVEJ 15, GRÅSTEN SØNDAG D. 16. SEPTEMBER KL. 10-16 OPLEV KØER OG KALVE, SØER OG SMÅGRISE'. The LandboSyd logo is in the bottom right corner of the advertisement.

**KOM TIL
ÅBENT
LANDBRUG**

PÅ GRÅSTEN LANDBRUGSSKOLE
FISKBÆKVEJ 15, GRÅSTEN
SØNDAG D. 16. SEPTEMBER
KL. 10-16
OPLEV KØER OG KALVE, SØER OG
SMÅGRISE

LandboSyd

Miljø- og Fødevareministeriet
mfvm@mfvm.dk

Aabenraa, den 14. september 2018

**Vedr. Høringssvar vedr. nye Natura 2000-områder i Sønderjylland
Journalnr. 2018-5670**

På LandboSyd har vi naturligvis bemærket, at der er lagt op til at udpege en række statsskovsarealer til Natura 2000. Der er tale om nyt Natura 2000 område:

H263 Sønderskoven og Lambjerg Indtægt

samt meget betydelige udvidelser af skovområderne:

H85 Bolderslev Skov og Uge Skov

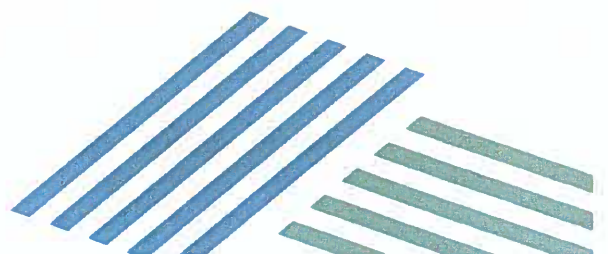
H84 Hostrup Sø, Assenholm Mose og Felsted Vestermark samt

H189 Lilleskov og Troldsmose.

Generelt kan vi godt gå ind for at staten udpeger Natura 2000 på statens egne arealer, og gerne vil tilgodese biodiversitet, beskytte fuglelivet og sikre dødt ved og hule træer osv.

Vi betragter det dog som et temmelig vidtgående tiltag, da der er tale om store områder, som bliver lagt i Natura 2000. Der er ikke tale om ændret afgrænsning eller tilpasning af de eksisterende områder, men derimod hele skovområder, der ny-udpeges til Natura 2000. De er fordelt i en stor del af det østlige Sønderjylland, hvorved mange husdyrbrug nu skal leve op til totaldepositionskrav, som ikke har været der hidtil. De store husdyrbrug har en stor konsekvensradius, når man skal helt ned på 0,2 – 0,7kg N/ha/år i totaldeposition, afhængig af hvor mange andre husdyrbrug, der er i nærheden. Selvom Naturstyrelsen har afsøgt skovenes umiddelbare nærhed for konflikter, og forsøgt at afgrænse arealerne væk fra enkelte større husdyrbrug, så kan der allerede nu forudses konflikter, som vil opstå, når de enkelte husdyrbrug næste gang skal have en miljøgodkendelse til en ny gyllebeholder, en ny møddingsplads eller en ny stald, eller skal revurderes. Restriktionerne kan også komme til at ramme f.eks. en rideskole, der ligger op ad skoven, hvis de vil bygge en ny møddingsplads eller stald.

Tiltaget er langt mere vidtgående end den foretagne justering af eks. Natura 2000 ved at tage intensivt drevne arealer ud af udpegningen. Selv om arealet går op 1:1, så vil begrænsningerne, som vil opstå som følge af de nye Natura 2000 områder være væsentligt større – dels fordi de ligger i områder, hvor der ikke tidligere var Natura 2000, og dels fordi der er tale om skov af forskellig slags, som bliver betragtet som ammoniakfølsom habitatnatur, hvor størsteparten af de arealer, der blev taget ud af planerne, var landbrugsarealer, der ikke udløser ammoniak-restriktioner.

Skov er desuden den naturtype, der "fanger" mest ammoniak, da den har en stor bladmasse, og dermed bliver nærhed til en Natura 2000 skov en større begrænsning, end tilsvarende nærhed til et overdrev eller en anden lysåben naturtype. I virkeligheden må man forestille sig, at skovbrynet fanger en stor del af den lokale luftbårne ammoniak, og afsætningen af ammoniak falder også hurtigt med afstanden, men hvis skoven er defineret som "udpegningsgrundlag" helt ud til skovkanten, så er det dér, beskyttelsesniveauet skal være overholdt.

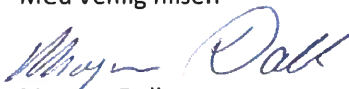
En stor del af de skovarealer, der er udpeget som ny natur i Sønderjylland skønnes at tilhøre kategorien Bøgeskov på muldbund, og der kan også være en del Elle- og Askeskov. Disse skovtyper er i deres natur næringsrige, og vi mener derfor, at det er helt ude af proportioner at stille et totaldepositionskrav på 0,2-0,7 kg n/ha/år til disse skovtyper. Der vedlægges notat om ammoniak til disse to naturtyper, som er udarbejdet af LandboSyd i forbindelse med en konkret sag, hvor der er konflikt mellem et mellemstort kvægbrug og eks. Natura 2000 udpegning i Gråsten Skov. Vi forudser flere konflikter af denne type, med den nye udpegning.

Vi foreslår derfor, at de to skovtyper 9130 Bøgeskov på muld og 91E0 Elle- og Askeskov fjernes fra listen over ammoniakfølsomme Natura 2000 naturtyper omfattet af kategori 1 i bilag 3 D i bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018, Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug. Herved vil der kunne opnås alle de øvrige naturmæssige fordele, der måtte være ved at skovene bliver udpeget som Natura 2000, og skovene ville typisk blive vurderet som kategori 3 – natur (ammoniakfølsom skov) pga. lang kontinuitet. Herved vil der være et beskyttelsesniveau på max 1 kg i merdeposition, så der vil stadig være "hånd i hanke" med udviklingen i området, men uden at nærliggende ejendomme bliver fuldstændig låst.

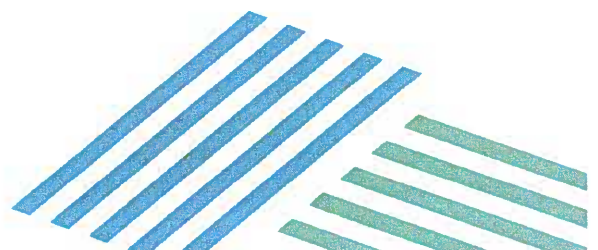
Hvis Ministeriet ønsker høringssvaret uddybet, f.eks. med hensyn til hvor vi forudser konflikter med eksisterende husdyrbrug, står vi naturligvis til rådighed.

Kontakt venligst miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, tlf. 74365079 / bbp@landbosyd.dk

Med venlig hilsen

Mogens Dall
Formand, LandboSyd

Aabenraa, den 30. august 2018

Vedr. Skrappe ammoniak-krav til habitat-skovnatur, som ikke er udpræget kvælstof-følsom

Med de nuværende regler for miljøgodkendelser af husdyrbrug, er der nogle meget restriktive krav vedr. ammoniak-påvirkning af naturarealer, både Kategori 1, der ligger i Habitatområderne, og Kategori 2, der ligger udenfor Natura 2000.

I mange tilfælde giver det god mening at have nogle faste krav til max-belastninger af natur med ammoniak. Det gør det lettere og mere forudsigeligt, at man som ansøger (landmand og rådgiver) kan gøre sig bekendt med ammoniak-kravene, inden man søger om lov til et nyt projekt eller køber en ejendom, og det gør kommunernes sagsbehandling meget enklere og hurtigere, at der er nogle faste krav.

Størrelse af total-depositionskravet kan man så diskutere. Max grænsen for ammoniak til habitatnatur på 0,7 kg N/ha/år svarer omtrent til den mængde kvælstof, der kommer i gødningen fra 1 får i 1 år fordelt på 20 ha. Påvirkningen med luftbåren ammoniak vurderes i et enkelt punkt, nemlig det punkt på naturområdet, der ligger nærmest staldanlægget, og ikke over en større flade, som f. eks. en hektar.

Mange af de danske Habitatnaturtyper findes på næringsfattige jorde, hvor landbrug ikke har været rentabelt, eller på våde eller ufarbare arealer, hvor landbrug ikke har været praktisk muligt. Derfor er det store fokus på næringsstoffer til Habitatnatur relevant, da tilførsel af kvælstof kan være med til at forrykke balancen for de nøjsomme planter, der er tilpasset de næringsfattige forhold og klarer sig bedre her, end mere almindelige arter, der trives med mere næring.

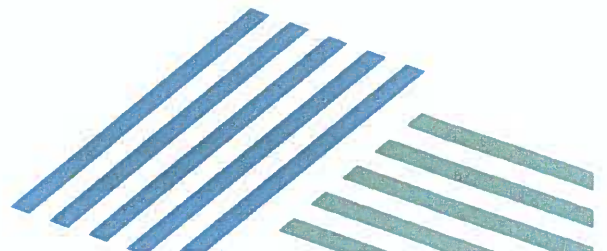
Næringsrige skovnatur-typer, Bøg på Muld og Elle- askeskov

Med Bøgeskov på muldbund og Elle- og Askeskove forholder det sig lidt anderledes. Naturtyperne "Bøgeskov på muldbund" og "Elle- og Askeskove ved vandløb, søer og væld" er ikke begrænsede af næringsstoffer, tværtimod er skovbunden i en bøgeskov på muld eller en elle- askeskov rig på næringsstoffer, og det er faktorer som lys og vand og dyrkningshistorie, der bestemmer, hvilke plantearter, der trives hvor. Derfor giver det ikke mening at sætte et restriktivt afskæringskriterie på Bøg på muld eller Elle – og Askeskove, da mangel på næringsstoffer ikke er det, der styrer plantesammensætningen i disse typer natur.

Bøg på Muld

Bøgeskov på muldbund er en udbredt skovtype i Danmark, og den er en væsentlig bestanddel af flere af vores Natura 2000 områder. Skov-naturen er vigtig at passe på, for den rummer meget af landets oprindelige biodiversitet. Denne biodiversitet knytter sig bl.a. til hule træer og dødt ved, som især findes i gamle skove. Men er det nødvendigt at begrænse nærtliggende landbrugsejendomme i deres udvidelsesmuligheder for at passe på Bøgeskov på muld og Elle-askeskov?

En af grundene til, at vi har meget bøgeskov i Danmark, er at bøgen har været en af de foretrukne skovtræarter i flere hundrede år, med henblik på produktion af træ. På god jord har bøgen en konkurrencefordel frem for f.eks. eg, fordi den skygger andre træer væk. "Bøgeskov på muldbund" er ikke kun selve bøgetræerne, men et plantesamfund, der består af træer, og forskellige plantearter i bunden.

Bøgskov på muld opstår der, hvor der er god jordbund (lerjord, men ikke for stift ler), hvor der er passende med vand (ikke for tørt og ikke sumpet), ikke er træk, og hvor jordbunden ikke er sur. Bøgskov på muld er en naturtype, der er "eutrof", dvs. næringsrig (se tabel fra Mikkelsen; Planteøkologi og Danske plantesamfund), og hvor der er en hurtig omsætning pga. mange smådyr og svampe i jorden, så de nedfaldne blade hurtigt bliver omsat og næringsstofferne frigivet i jorden. Den er ikke kendetegnet ved, at der er mangel på kvælstof. Typiske urter i skovbunden er Hulrodet lærkespore, Hvid anemone, Miliegræs, Skovmærke og Bingelurt. Mange af de urter, der gror i bøgskov på muld er planter, der er i stand til at gro frem og blomstre tidligt, inden bøgen lukker af for lyset. Lyset er en afgørende faktor i skovbunden, så man vil typisk se en anden vegetation der, hvor der er et stort træ, der er væltet, end under det tætte kronetag. Se uddrag fra Mikkelsen, Planteøkologi og Danske Plantesamfund, nedenfor:

C. Løvskov

1. Fordeling efter bundforhold

Tabel VI. Skema over alm. løvskovtypers fordeling efter jordbundens fugtigheds- og næringsforhold.

	Sand (oligotroft)	Sand+Ler (mesotroft)	Ler (eutroft)
tør	Egeskov	Bøge- og Egeskov	Ege- (Bøge) skov Egeskov
fugtig	Egeskov	Egeskov	Ege- Askeskov Askeskov
våd	Vidjokrat	Vidjokrat + Ellesump	Aske- Elleskov Ellesump

Typer på våd bund: skove og krat domineret af Pål og Birk (vidjokrat og tilgroning af højmosseflader), eller af Rød-E1 (Ellesump) er omtalt tidligere.

Eg er den træart, der stiller de mindste fordringer til jordbunden. Den kan trives på såvel magert sand som på stift ler (og alle mellemtyper) og på såvel udpræget tør som på mere fugtig (vandlidende) bund.

Bøg undgår derimod vandlidende bund og ligeledes både det magre sand og det stive ler. Kun på tør bund, hvor undergrunden indeholder en blanding af ler og sand, er Bøg i stand til at tage konkurrencen op med Eg.

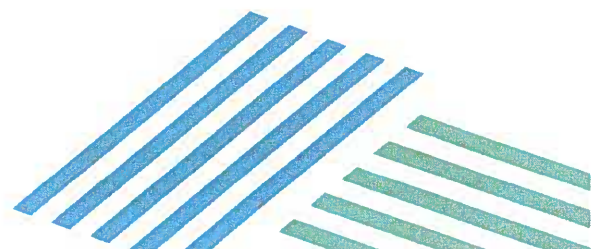
Ask er endnu mere speciel i sine krav, idet den bedst trives på fugtig, udpræget næringsrig bund, og kun hvor denne tillige er nitratrig, kan den udkonkurrere Eg.

Elle- og askeskove

Elle- og askeskove er endnu mere prægede af rigeligt med tilgængeligt kvælstof, end Bøg på muld. Dog er det ikke mængden af næringsstoffer, der gør forskellen, men derimod vandforholdene. Asketræer vil meget gerne gro, hvor der er vandbevægelse i jorden, og kan tåle langt mere vand end bøgetræer. Elletræer kan trives, både hvor der er vandbevægelse, men også hvor der er sumpet, og vandet står stille, hvilket asketræerne ikke trives med. Se beskrivelse fra Mikkelsen, Planteøkologi og Danske Plantesamfund, der i øvrigt omtaler bundvegetationen i en askeskov som Nitratflora.

Elleskove har endda rodknolde, der fikserer kvælstof, lidt ligesom bælgplanter gør, så en elleskov vil typisk ikke være begrænset af kvælstof.

Bundvegetation

Nitrat-flora

Humle (*Humulus lupulus*)
 Stor Nælde (*Urtica dioeca*), også dominerende
 Dag-Pragtstjerne (*Melandrium rubrum*)
 Vorterod (*Ficaria verna*)
 Gul Anemone (*Anemone ranunculoides*), ofte dominerende
 Druemunk (*Actaea spicata*)
 Stinkende Storkenab (*Geranium robertianum*)
 Føber-Nellikero (*Geum urbanum*), ofte dominerende
 Dunet Steffensurt (*Circaea lutetiana*)
 Skvalderkål (*Aegopodium podagraria*), forvildet fra dyrkning
 Fladkrævet Kodriver (*Primula elatior*)
 Skov-Galtetand (*Stachys silvatica*)
 Burre-Snerre (*Galium aparine*)
 Dansk Ingefær (*Arum maculatum*), væsentlig kun i S. Danmark
 Vild Løg (*Allium oleraceum*)
 Firblad (*Paris quadrifolia*)
 Kømpe-Svingel (*Festuca gigantea*)
 Ægbladet Pfliglebe (*Listera ovata*)
Hen på jorden

5. Askeskov

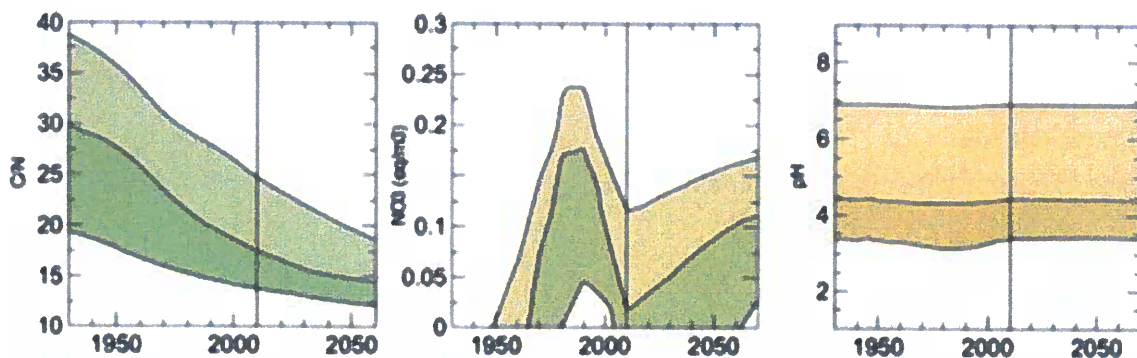
Ask er udpræget næringskrævende, og selv om den kan vokse på tør bund, udvikles den bedst på fugtig bund, dog ikke hvor grundvandet er stillestående. På passende fugtig, næringsrig bund er den de andre skovtræer overlegen i vækst, og det er fortrinsvis sådanne steder, at de danske askeskove er beliggende. På endnu fugtigere bund (spøernes bredzone) klarer den sig ikke så godt, og her finder man ellekov (jfr. ellesump, der tidligere er omtalt).

I de typiske askeskove er der udviklet et tykt, næringsrigt muldlag, hvori der er en meget hurtig omsætning, således at mulden bliver rig på nitrat og andre næringsstoffer. Det visne løv forsvinder i løbet af mindre end et halvt år.

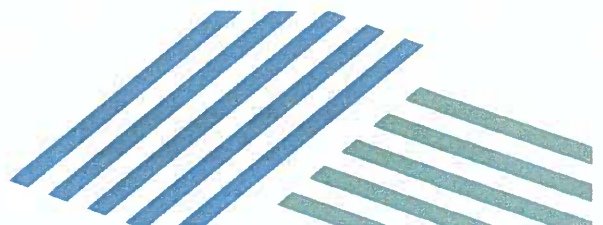
Påvirkning med luftbåren ammoniak

DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi har gjort et stort stykke arbejde for at beskrive og vurdere konsekvensen af luftbåren ammoniak på Habitatnatur, og sætte tal på, hvad de forskellige naturtyper kan tåle. Luftbåren ammoniak kan have to forskellige virkninger på den natur, hvor den afsættes. Dels kan den lige som NO_x og SO_x være med til at danne sur nedbør, og være med til at forsure jorden, og dels kan kvælstoffet fungere som planteneringsstof til planterne på et naturareal. Begge dele kan være med til at ændre på planternes livsbetingelser, og dermed ændre på, hvilke planter, der klarer sig i konkurrencen om lys, vand osv.

I DCE rapport nr. 69 fra 2013 vedr. Tålegrænser for Dansk Natur gennemgås virkningerne af ammoniakafsætning, både med hensyn til forsurening og næringsstofftilførsel. Mht. forsurening er der regnet på effekten af tilførsel af ammoniak til forskellige naturtyper, og effekten er vist i rapportens fig 5.5 (tredje diagram), hvor udviklingen i laveste, højeste og median af pH-værdi i jorden i habitatnaturtyper er illustreret. Der er beregnet et lille dyk i 1970-1990, formentlig bevirket af udviklingen i industrien i Europa og Danmark, indtil man fik skrappe krav til rensning af svovl i røgen fra skorstenene, men ellers er pH i jordbunden stort set uændret. Rapporten konkluderer, at beregningerne ikke kan bruges til at udelukke forureningsproblemer på dele af naturarealerne, men at de dog giver en indikation af, at det væsentligste problem for habitatnaturen er eutrofiering, eller tilførsel af næringsstoffer.

Figur 5.5. Beregnet udvikling i C/N, NO₃ koncentrationer i jordvand og pH for habitatnaturtyperne fra 1940 til 2060. Udviklingen efter 2010 er baseret på et scenario, hvor depositionen efter 2010 er holdt konstant på 2010 niveau. Figuren viser min maks. og medianværdier baseret på beregninger for de enkelte naturtyper.

Udviklingen i pH er forholdsvis beskeden med et dyk ifm. de høje depositions-niveauer for svovl fra '70erne til '90erne og et beregnet forholdsvis konstant niveau efter 2010. Dette hænger sammen med, at den høje del af de beregnede pH intervaller dækker over kalkrige jorder, medens den lave del hovedsagelig dækker sure organiske jorder og podsoljorder. Beregningerne er for de fleste naturtyper foretaget for en forholdsvis tynd jordhorisont, dels af hensyn til modelleringen af samspillet mellem pH og kvælstofomsætning, dels af hensyn til sammenligning med de målte data fra overvågningsprogrammet. Dette vil give en stor indflydelse af en organisk horisont. Både for kalkjorderne og for de organiske horisonter vil følsomheden af pH for ændringer i den atmosfæriske deposition være forholdsvis beskeden. Beregningerne kan således ikke bruges til at sige, at der ikke kan eller vil være forsurningsproblemer på dele af naturarealerne, se fx Strandberg mfl. (2012), men giver nok en indikation af, at det væsentligste problem for habitat-naturen er eutrofiering.

Kilde:

TÅLEGRÆNSER FOR DANSK NATUR

Opdateret landsdækkende kortlægning af tålegrænser for dansk natur og overskridelser heraf

Videnskabelig rapport fra DCE - Nationalt Center for Miljø og Energi nr. 69 2013

Jesper L. Bak

Aarhus Universitet, Institut for Bioscience

Konklusion:

Det er vigtigt hele tiden at være opmærksom på, om reguleringen af landbruget giver mening i forhold til det, man politisk ønsker at opnå, og om der er uønskede sideeffekter af reguleringen. Det kan være nødvendigt at sætte et strengt beskyttelsesniveau for at sikre nogle særlige og sårbare naturtyper, men det giver ikke samfundsmæssig nytte at begrænse landbrugets udvidelsesmuligheder på grund af naturtyper, som ikke er særlig følsomme overfor luftbåren ammoniak. Fra LandboSyd foreslår vi derfor helt konkret, at naturtyperne 9130 Bøgeskov på muldbund og 91E0 Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld tages af listen over ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper omfattet af Kategori 1-natur, jf. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse af husdyrbrug, Bek. Nr. 1021 af 6. juli 2018, bilag 3 pkt. D.

Der vedhæftes de officielle habitatbeskrivelser for naturtyperne 9130 og 91E0. Se nedenfor.

Med venlig hilsen

Britt Bjerre Paulsen

Teamkoordinator Miljø, Miljørådgiver cand. silv.

Jens Terp-Nielsens Vej 13 | 6200 Aabenraa | CVR: 25 16 04 28

Tlf: 7436 5000 | Dir: 7436 5079 | Dir: 6161 7993

9130 Bøgeskov på muldbund

Den del af vore bøgeskove (dvs. bøg er arten med størst kronedækning på arealet), hvor jordbunden ikke er sur eller meget kalkrig, således at muldbund dominerer. Der kan afhængig af alders- og udviklingstrin være tale om større eller mindre indblanding eller underskov af andre træarter, f.eks. ask, avnbøg, elm, ær, stilk-eg og vinter-eg. I nogle skove, f.eks. græsningsskove, vil underskov typisk mangle.

Plantet (eller sået) skov er undtaget så længe den har plantagekarakter i kraft af ensaldrende træer i rækker. Til "ensaldrende træer i rækker" henregnes ikke bæltet af selvforynget bøg, såfremt rækkestrukturen er opstået ved, at den mellemliggende opvækst er ryddet i baner. Det afgørende her er, at der er tale om selvforyngelse. Når en plantet skov er uden plantagekarakter, og rummer enten oprindelig karakteristisk bundflora, sjældne arter eller arter af fællesskabsbetydning (se liste ved nøglen), er den omfattet.

Eksempler på denne type er almindelige i store dele af landet, dog sjældnere mod vest. Følgende arter er karakteristiske for naturtypen: *bøg, alm. guldnælde, enblomstret flitteraks, hvid anemone, skovmærke og tandrod*. Disse arters forekomst er ikke afgørende, men hvor de findes er der stor sandsynlighed for at arealet svarer til typen.

En række arter kan bruges til at indikere muldbund i bøgeskov: alm. bingelurt, hulrodet lærkespore, miliegræs, ramsløg, knoldet brunrod, skovsalat, skovviol, skov-hundegræs, skov-hullæbe, gul anemone, skov-burre, lund-fladstjerne, alm. guldstjerne, hulsøv, fladkravet kodriver, storblomstret kodriver, alm. lungeurt, skov-padderok, nyrebladet ranunkel, vorterod, aks-rapunsel, sanikel, skovarve, skælrod, mellebrudt star, skov-star, dunet steffensurt, gærde-vikke, bjerg-ærenpris, hundekvik, sildig skovhejre, tidlig skovhejre, skov-stilkaks, skov-svingel, kæmpe-svingel, skovbyg, lund-rapgræs, hassel, spids-løn og vedbend.

Afgrænsningen mod andre typer bøgeskov er beskrevet under type 9110 og 9120. Bemærk endvidere at arealer med højliggende kalkundergrund/kalkrigt plastisk ler henføres til type 9150, uanset om der er et tyndt muldrag over mineraljorden. Almindeligt kalkrigt muld med f.eks. lærkesporeflora er type 9130. Bøgeskov på fattig muldbund/mild morbund, hvor floraen typisk er præget af f.eks. stor fladstjerne og/eller skovsyre, hører også hjemme i type 9130.

91E0 * Elle- og askeskov ved vandløb, søer og væld

Fugtige til våde arealer i tilknytning til vandløb, eller af anden grund med en vis vandbevægelse, bevokset med (domineret af) rød-eg og/eller ask. Hyppige ledsagetræarter er dumbirk, skovelm, hvidpil og skørpil. Der er normalt en frodig bundflora med høje urter eller moseplanter, der trives med den rigelige tilgang af vand og næring.

Plantet (eller sået) skov er undtaget så længe den har plantagekarakter i kraft af ensaldrende træer i rækker. Når en plantet skov er uden plantagekarakter, og rummer enten oprindelig karakteristisk bundflora, sjældne arter eller arter af fællesskabsbetydning (se liste ved nøglen), er den omfattet.

Typiske eksempler er ask eller el ved væld, galleriskov langs vandløb (selv en strimmel på een træbredde), ellesumpe med vandbevægelse og askebevoksninger i tilknytning til vandløb. Bevoksningerne er ofte blandede med både el og ask, men dette er ikke et krav.

Følgende arter er karakteristiske for naturtypen: *rød-eg, grå-eg, ask, hvid-pil, skørpil, dun-birk, skov-elm, angelik, vandkarse, engkarse, kær-star, kæmpe-star, akseblomstret star, tyndaksset star, skov-star, kæl-tidsel, elfenbens-padderok, andre padderok-arter, alm. mjødurt, skov-storkenæb, eng-nellikrod, sværtvæld, lund-*

fredløs, skov-skræppe, lund-fladstjerne og stor nælde. Disse arters forekomst er ikke afgørende, men hvor de findes er der stor sandsynlighed for at arealet svarer til typen. I veludviklede tilfælde kan træffes en lang række arter fra skov og fugtig bund, fx alm. fredløs, alm. hæg, gråpil, gul anemone, hjortetrøst, kvalkved, kær-tidsel, druemunke, firblad, ægbladet fliglæbe, milturt-arter eller vorterod.

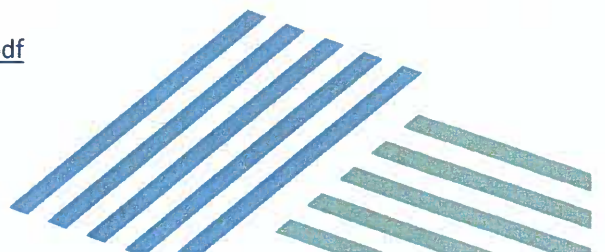
Arealer med stagnerende vand undtages, idet det er en anden Corine type, karakteriseret ved manglende vandbevægelse, mere sur bund og bl.a. følgende plantearter: forlænget star, kær-mangeløv, butfinnet mangeløv, kongebregne, tørst, tørve-mos og dumbirk, d.v.s. det er en overgangstype mod de sure skovbevoksede tørve-moser. Selve vandarealet i form af væld eller vandløb hører til særskilte naturtyper. Se type 7220, Kilder og væld, hvis der vælder frit synligt kildevand frem.

Kilde:

Habitatbeskrivelser, årgang 2016

Beskrivelse af danske naturtyper omfattet af habitatdirektivet
(NATURA 2000 typer)

<https://mst.dk/media/128611/habitatbeskrivelser-2016-ver-105.pdf>

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk), llun@lejre.dk (llun@lejre.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Bemærkning til justering af grænse ved Herslev, Lejre Kommune, Roskilde Fjord Natura 2000 område
Sendt: 14-09-2018 14:15:29

Kære Lærke Falstaff

Jeg går ud fra, at din henvendelse er et hørings svar og har derfor sendt din mail videre til Departementet, der står for høringen.

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

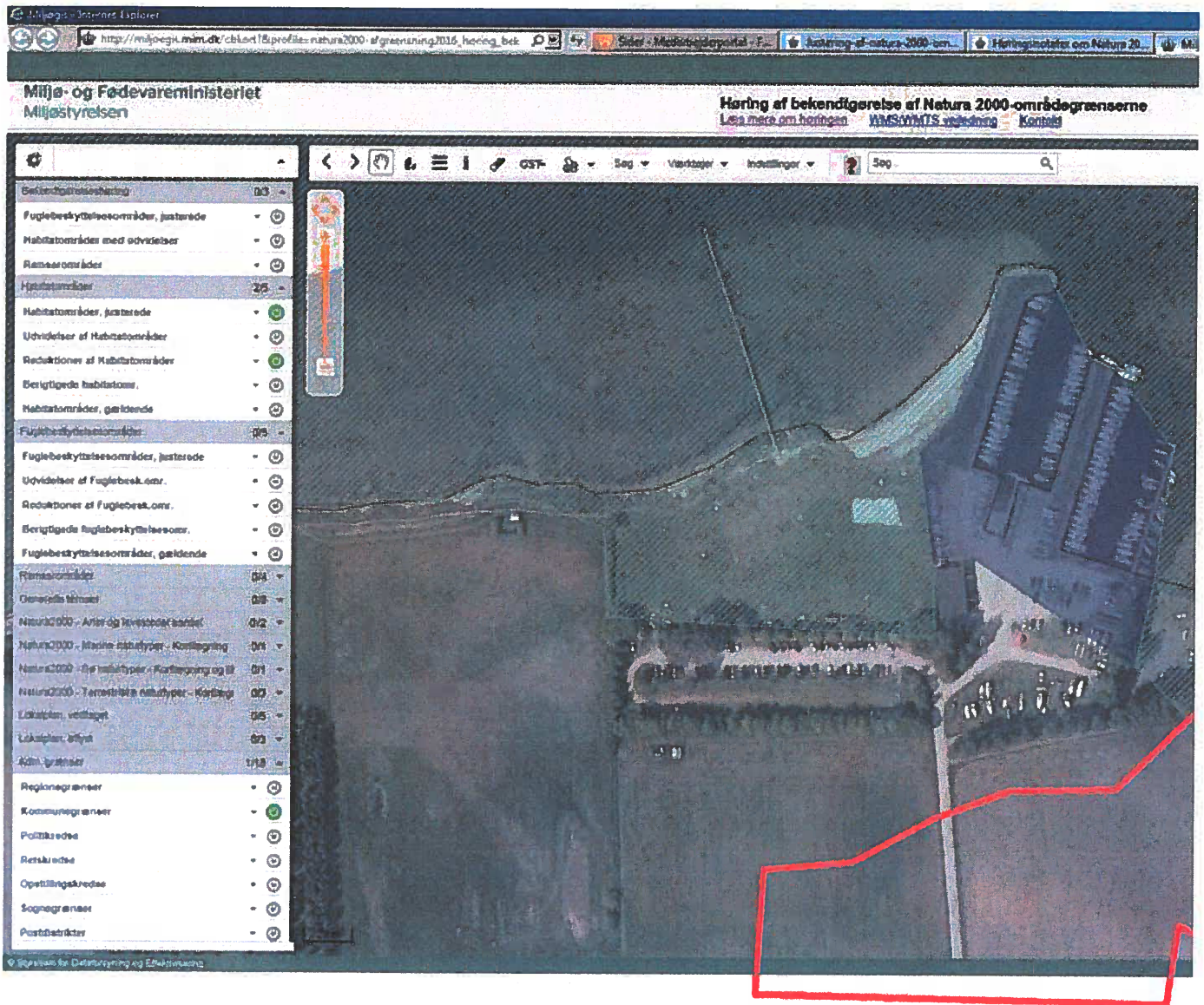
Fra: Lærke Falstaff [<mailto:llun@lejre.dk>]
Sendt: 14. september 2018 12:00
Til: Heidi Vinther
Emne: Bemærkning til justering af grænse ved Herslev, Lejre Kommune, Roskilde Fjord Natura 2000 område

Kære Heidi Vinter

Jeg kan forstå at du arbejder med justering af Natura 2000 grænserne. Jeg har en mindre rettelse til den udtagning I vil lave ved Herslev Havn, i Natura 2000 området for Roskilde Fjord, på Sjælland. Det er godt at se at I nu har udtaget selve havnen. Det må have været en fejl fra dengang området blev udpeget.

Min bemærkning går på, at udtagningen godt kunne være lidt mere tilpasset de fysiske grænser i landskabet, samt at græsarealet vest for udtagningen hvori der ligger en badebro, er alm. græsplæne der bruges til solbadning og derfor hverken er habitat for fugle eller habitatnatur. Jeg har derfor indtegnet et forslag til en mindre udvidelse af udtagningen, markeret med rødt. Udtagningen bør gælde for både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde.

Her et screenshot fra høringsmaterialet: Det mørkeblå er reduktionen.

Med venlig hilsen

Lærke Falstaff

Naturmedarbejder

Center for Teknik & Miljø

Afdeling for Natur & Miljø

For personlig henvendelse: Allerslev Rådhus, Lejrevej 15, 4320 Lejre

Telefon nr.: 46 46 49 51

E-mail: llun@lejre.dk

Lejre Kommune
Tlf. 4646 4646

Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø

www.lejre.dk

Til: Heidi Vinther (hevin@mst.dk), Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfv.dk)
Fra: Lærke Falstaff (llun@lejre.dk)
Titel: SV: Bemærkning til justering af grænse ved Herslev, Lejre Kommune, Roskilde Fjord Natura 2000 område
Sendt: 14-09-2018 18:35:50

Kære Heidi

Hermed det tilsendte kort i en mere retvisende udgave, jeg kan se område-markeingen hopper og danser i mailen herunder:

Med venlig hilsen

Lærke Falstaff
Naturmedarbejder
Center for Teknik & Miljø
Afdeling for Natur & Miljø
For personlig henvendelse: Allerslev Rådhus, Lejrevej 15, 4320 Lejre
Telefon nr.: 46 46 49 51
E-mail: llun@lejre.dk

Fra: Heidi Vinther [mailto:hevin@mst.dk]

Sendt: 14. september 2018 14:15

Til: Lærke Falstaff; Lisbeth Bjørndal Andersen

Emne: VS: Bemærkning til justering af grænse ved Herslev, Lejre Kommune, Roskilde Fjord Natura 2000 område

Kære Lærke Falstaff

Jeg går ud fra, at din henvendelse er et høringssvar og har derfor sendt din mail videre til Departementet, der står for høringen.

Venlig hilsen

Heidi Vinther

Biolog | Naturbeskyttelse

+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Lærke Falstaff [mailto:llun@lejre.dk]

Sendt: 14. september 2018 12:00

Til: Heidi Vinther

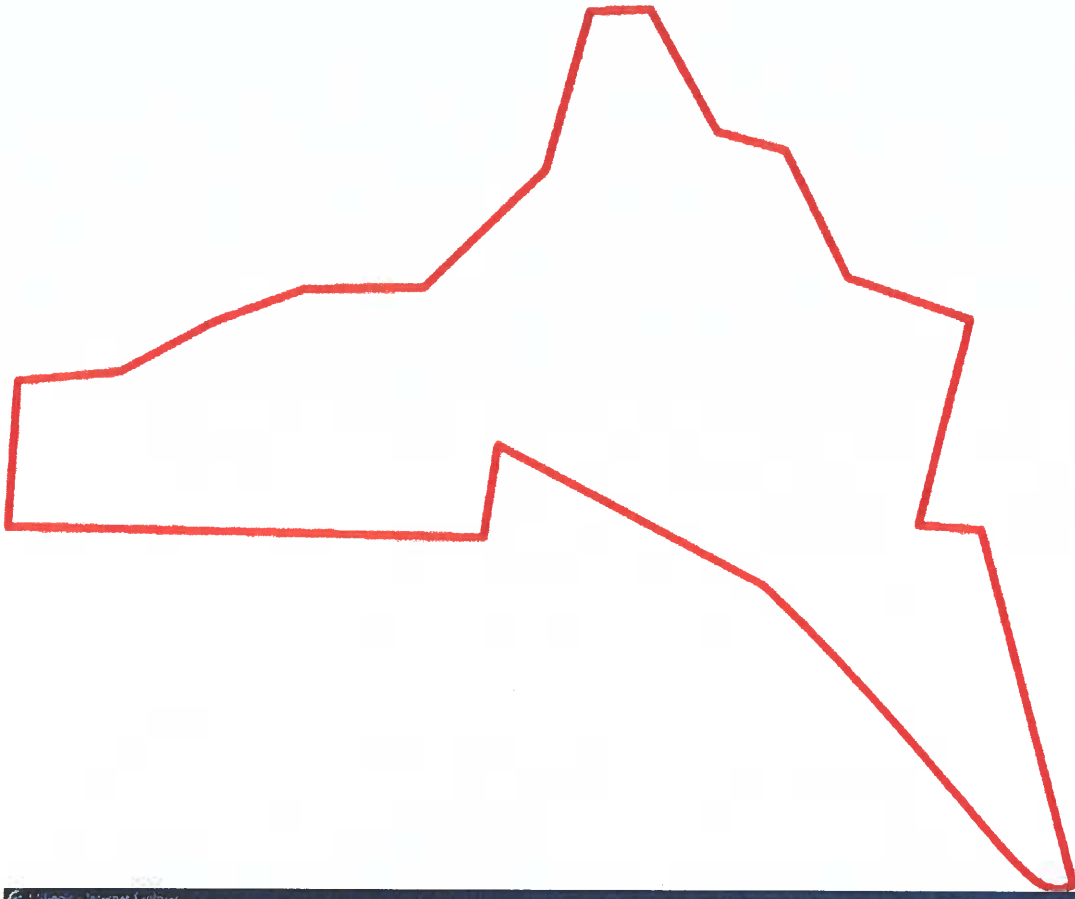
Emne: Bemærkning til justering af grænse ved Herslev, Lejre Kommune, Roskilde Fjord Natura 2000 område

Kære Heidi Vinter

Jeg kan forstå at du arbejder med justering af Natura 2000 grænserne. Jeg har en mindre rettelse til den udtagning I vil lave ved Herslev Havn, i Natura 2000 området for Roskilde Fjord, på Sjælland. Det er godt at se at I nu har udtaget selve havnen. Det må have været en fejl fra dengang området blev udpeget.

Min bemærkning går på, at udtagningen godt kunne være lidt mere tilpasset de fysiske grænser i landskabet, samt at græsarealet vest for udtagningen hvori der ligger en badebro, er alm. græsplæne der bruges til solbadning og derfor hverken er habitat for fugle eller habitatnatur. Jeg har derfor indtegnet et forslag til en mindre udvidelse af udtagningen, markeret med rødt. Udtagningen bør gælde for både habitatområde og fuglebeskyttelsesområde.

Her et screenshot fra høringsmaterialet: Det mørkeblå er reduktionen.

Miljø- og Fødevarerministeriet
Miljøstyrelsen

Høring af bekendtgørelse af Natura 2000-områdegrænserne
[Læs mere om høringen](#) [WMS/WMTS vejledning](#) [Kontakt](#)

Internet Explorer
 http://miljoege.mst.dk/obkort16/profiles/natura2000/afgransning2016_hoering_bek
 Side - Medarbejderportal - F...
 Jætteling af natura 2000 om...
 Høring af bekendtgørelse om Natura 20...

Beskyttelsesområder: 00
 Fuglebeskyttelsesområder, justerede
 Habitatområder med udvidelser
 Ramsesområder
 Habitatnetværk: 25
 Habitatområder, justerede
 Udvidelser af Habitatområder
 Reduktioner af Habitatområder
 Berigtigede habitatomr.
 Habitatområder, gældende
 Fuglebeskyttelsesområder: 05
 Fuglebeskyttelsesområder, justerede
 Udvidelser af Fuglebesk.omr.
 Reduktioner af Fuglebesk.omr.
 Berigtigede fuglebeskyttelsesomr.
 Fuglebeskyttelsesområder, gældende
 Ramsesområder: 04
 Geomorfiske lænner
 Natura2000 - Arter og livsmiljøer områder: 02
 Natura2000 - Marine naturtyper - Kystlagune
 Natura2000 - Sjældne naturtyper - Kystlagune og B
 Natura2000 - Ferskvands naturtyper - Kystlag
 Lokationer, udfyldt: 05
 Lokationer, aflyst: 02
 Adm. grænser: 118
 Regionegrænser
 Kommune- og landskommunegrænser
 Politigrænser
 Retsskredsgrænser
 Opstillingskredsgrænser
 Sognegrænser
 Postdistrikter

© 2016 Miljø- og Fødevarerministeriet og Miljøstyrelsen

Med venlig hilsen

Lærke Falstaff
Naturmedarbejder
Center for Teknik & Miljø
Afdeling for Natur & Miljø
For personlig henvendelse: Allerslev Rådhus, Lejrevej 15, 4320 Lejre
Telefon nr.: 46 46 49 51
E-mail: llun@lejre.dk

Lejre
Kommune

Lejre Kommune
Tlf. 4646 4646

Møllebjergvej 4
4330 Hvalsø

www.lejre.dk

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Natura 2000 ændringer, høringssvar fra DN Ringkøbing-Skjern
Sendt: 14-09-2018 14:16:30
Bilag: Natura 2000, høringssvar, 31.08.18.docx;

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Per Mikkelsen [mailto:per.a.mikkel@gmail.com]

Sendt: 31. august 2018 20:35

Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Cc: boh@dn.dk; clausenlemvig@gmail.com; Tage Madsen; Kristian Albæk Pedersen; Vibeke Kanstrup; Jonna Odgaard; Niels Rasmussen; Niels Kirketoft; Martin Haldbo Hansen; Olav Christensen; Clavs Draiby; Claus Olesen

Emne: Natura 2000 Ændringer, hÅringssvar

Herved fremsendes hÅringssvar.

M.v.h.

Per Mikkelsen

DN Ringkøbing-Skjern

Sendt fra Mail til Windows 10

31.08.2018

Høringssvar til Miljøstyrelsens 3. forslag til ændringer af Natura 2000 områder i Ringkøbing-Skjern Kommune

DN Ringkøbing-Skjern skal herved fremsende bemærkninger til de senest fremlagte forslag til ændringer af Natura 2000 områderne.

Det er tilfredsstillende at der siden 1. og 2. forslag er taget nogle hensyn til DNs tidligere bemærkninger.

Men det er meget utilfredsstillende, at der på flere afgørende punkter ikke er taget hensyn til DNs begrundede forslag, og at der fortsat er foreslået store indskrænkninger uden begrundelser og dokumentation for arealernes manglende betydning for naturværdierne eller forringelser i forhold til det oprindelige udpegningsgrundlag.

I det følgende opsummeres DNs synspunkter, idet der henvises til tidligere høringssvar, som vedhæftet.

Stadil Fjord og Vest Stadil Fjord nr. 66

De foretagne indskrænkninger er fortsat ubegrundede og tværtimod i strid med deres faktiske anvendelse af og betydning for fuglelivet (jfr. tidligere fremsendt dokumentation). Arealerne kan fortsat dyrkes landbrugsmæssigt, og der er derfor ingen påtrængende nationale interesser, som kan begrunde at udtage dem af beskyttelsen. Der er derimod risiko for at arealerne tilplantes med energipil og læhegn til stor skade for fuglelivet. Desuden kan der være risiko for etablering af vindmøller og bygninger, som også vil forringe de landskabelige værdier af Natura 2000 området. Det er fortsat DNs ønske, at området udvides med Svingel Engsø-område nord for Stadil Fjord, da der her er et dokumenteret meget værdifuldt fugleliv. Området har desuden tæt forbindelse med Kimmelkær Landkanal nr. 71.

Jfr. tidligere høringssvar.

Borris Hede nr. 67

Den foreslåede indskrænkning af området ved Borrislejren er alt for stor og bør kun omfatte de bebyggede arealer og militæranlæg. De ubebyggede og ubefæstede anlæg har fortsat betydelige naturmæssig værdi.

Det er fortsat DNs ønske at et området udvides med værdifulde arealer mellem Borris Hede og Skjern Å som foreslået af DOF.

Jfr. tidligere høringssvar.

Skjern Å nr. 68

Den foreslåede udvidelser og udpegningen som fuglebeskyttelsesområdet kan anbefales.

Men området bør udvides med de vigtige fuglerasteområder ved Hedeby, Bøel, Damsø og Nørremarken/Stoutrup nord for Tarm.

Desuden bør området udvider til at omfatte Omme Å strækningen fra Skjern Enge til Borris Hede, jfr. DOFs forslag.

Jfr. iøvrigt tidligere høringssvar.

Ringkøbing Fjord nr. 69

De foreslåede indskrænkninger kan ikke anbefales i det omfang de ikke omfatter udlagte arealer til bebyggelse eller er bebyggede med minkfarme o.lign. i landzone.

Evt. planer om bebyggelse bør fastlægges i lokalplaner inden der kan ske indskrænkninger.

Indskrænkningerne syd og nord for Stauning Havn og syd for Stauning Sommerhusområde er alt for store og vil kunne åbne op for et omfattende byggeri tæt på Ringkøbing Fjord til skade for bl.a. fuglelivet og må derfor frarådes.

Indskrænkningerne af områder på Holmsland Klit bør ikke omfatte §3 beskyttede arealer, men kun omfatte eksisterende bebyggelse og arealer vest for disse.

Det er fortsat DNs ønske at området udvides med Faldbæk Marker, jfr. DOFs forslag.

Jfr. iøvrigt tidligere høringssvar, herunder bemærkninger til kommunens ønsker om ændringer af Natura 2000 områder, bilag 6.

Husby Sø og Nørresø nr. 72

Udpegningen som fuglebeskyttelsesområde kan anbefales.

Det er fortsat DNs ønske at området udvides, jfr. DOFs forslag.

Lønborg Hede nr. 73

De foreslåede udvidelser af habitatområdet kan anbefales.

Men området bør udvides yderligere og omfatte værdifulde naturarealer sydvest og øst for området og arealer som opdeler området.

Jfr. tidligere høringssvar, inkl. forslag til afgrænsning.

Husby Klit nr. 74

Det anbefales at udvide området mod syd til sommerhusområdet ved Houvig, da dette område har tilsvarende store naturværdier, som de øvrige område.

Sørup Sande og Ejstrup Bæk m.v.

Udpegningen af beskyttede statsejede arealer i Hoverdal Plantage kan anbefales.

Men området bør udvides og også omfatte tilliggende privatejede arealer, som er værdifulde for det samlede værdifulde område. Desuden bør en større strækning af Ejstrup Bæk indgå i området, som en af de mest værdifulde mindre vandløb i Vestjylland.

Jfr. tidligere høringssvar.

M.v.h.

Per Mikkelsen

DN Ringkøbing-Skjern

29.05.2018

Høringssvar til Miljøstyrelsens 2. forslag til ændringer af Natura 2000 områder i Ringkøbing-Skjern Kommune

Det er med stor beklagelse, at DN må konstatere, at Miljøstyrelsen i det væsentlige ikke har lyttet til vores høringssvar af 31.12.2017, herunder henvisninger til DOF og egen dokumentation for udtagne områders betydning for fuglelivet.

Det er meget utilfredsstillende, at Miljøstyrelsen ikke har begrundet, hvorfor DN's og DOF's forslag til bibeholdelse af områder som Natura 2000 områder og forslag til udvidelser og nye Natura 2000 områder ikke er omfattet af styrelsens 2. forslag til ændringer af Natura 2000 områder. Dette skal ses i sammenhæng med, at Miljøstyrelsen heller ikke med sit første forslag til ændringer begrundede, hvorfor store udtagne arealer havde fået mindre betydning for fuglelivet end da Natura 2000 områderne i sin tid blev udpeget.

Både Miljøstyrelsens forslag 1 og 2 til ændringer får derfor karakter af alene at være styret af at udtage landbrugsarealer, hvad enten de har betydning eller ej for bl.a. fugleliv. Ændringerne af Natura 2000 områderne vil derfor i det væsentlige medføre betydelig risiko for forringelser naturbeskyttelsen i områderne.

DN skal gøre indsigelse mod de to store indskrænkninger af Natura 200 område 66 mellem Vesterager og Neesø omfattende Halkær og Vollerum Enge og øst for Houvig.

Begge disse områder har i træktiden stor betydning for de store bestande af gæs, svaner og hjejler m.fl., som fouragerer på disse arealer.

Der henvises til nærmere begrundelser i vores høringssvar af 30.12.2017.

En væsentlig del af området er desuden omfattet af fredningen af Vest Stadil Fjord.

De foreslåede tilbageførsler/bibeholdelse af mindre områder i Natura 2000 kan anbefales.

De i den overordnede områdebeskrivelse øvrige angivne arealændringer fremgår så vidt det kan ses ikke af de tilhørende Miljøgis-kort.

Det er derfor ikke muligt at kommentere disse nærmere.

M.v.h.

Per Mikkelsen

DN Ringkøbing-Skjern

30.12.2017

Høringssvar til Miljøstyrelsens forslag til ændringer af Natura 2000 områder i Ringkøbing-Skjern Kommune

Der kan være gode grunde til at undersøge om der bør ske ændringer af de udpegede Natura 2000 områder enten i form af indskrænkninger eller udvidelser, herunder udpegninger af henholdsvis habitatområder og fugleområder.

Til grund for de foreslåede indskrænkninger bør de i alle tilfælde ligge grundige analyser, herunder observationer til grund for ændringerne. Hvis dette ikke er tilfældet bør de eksisterende grænser fastholdes.

Udvidelser af Natura 2000 områder og udpegning af nye bør også bygge på eksisterende viden om arealernes tilstand og observationer, idet det dog i nogle tilfælde kan være nødvendigt med supplerende undersøgelse med henblik på en nærmere fastlæggelse af grænser.

I det følgende anføres DNs kommentarer og ændringsforslag til Miljøstyrelsens og kommunens forslag og bemærkninger og DNs forslag til udvidelser og nye Natura 2000 områder.

Indskrænkninger af større landbrugsarealer.

Miljøstyrelsen foreslår i henhold til regeringsgrundlaget betydelige indskrænkninger, herunder især landbrugsarealer som indgår i Natura 2000 områderne som fourageringsområder for bl.a. gæs og svaner.

Kommunens anfører i sit høringssvar, at disse forslag til indskrænkninger kan være relevante.

Så vidt det kan ses bygger disse forslag og kommunens vurdering ikke på gennemførte analyser og observationer af fuglelivet og de forskellige arters anvendelse af områderne, herunder om denne anvendelse har skiftet karakter, siden områdernes oprindelige afgrænsning blev fastlagt.

Hvis dette er korrekt, må det anses for højest usagligt at foreslå indskrænkninger med de konsekvenser det kan få for fuglelivet m.v. Resultatet kan blive, at de udtagne arealer i fremtiden bliver brugt på en måde, som skader deres naturmæssige betydning, f.eks. ved skovrejsning, etablering af læhegn, drift af arealerne med energipil, landbrugsbyggeri og –anlæg, fritidsanlæg, energianlæg som f.eks. vindmøller.

Hertil kommer at betydelige dele af de foreslåede arealindskrænkninger er Ramsar-områder, som kun kan nedlægges/ændres på grund af påtrængende nationale interesser (jf. art. 2,5). Der er ikke i forslaget til arealindskrænkninger af Ramsar-områder redegjort for hvilke nationale interesser der er tale om.

Dette gælder bl.a. delområder i Habitat-område 62, øst for Ringkøbing Fjord, omfattende Fuglsand-området og arealer vest og nord for Stauning og syd for Velling, som i Miljøstyrelsens forslag er udtaget af Ramsar, men bibeholdt som fuglebeskyttelsesområder.

Det gælder også Habitat-område 66 omfattende arealer øst for Vest Stadil Fjord og nord, øst og syd for Stadil Fjord, hvor der desuden ikke er redegjort for hvilken betydning de omhandlede arealer har for trækkende fugles fouragering.

Der henvises til vedhæftede bilag DN Høringsvar Natura 2000 Stadil Fjord – Vest Stadil Fjord, hvoraf det fremgår, at områder nord for Stadil Fjord, som styrelsen har foreslået udtaget, i det forløbne år stadig bruges af trækkende fugle til fouragering.

Desuden henvises til DOF basen, hvoraf det fremgår, at flokke af sangsvaner benytter områder syd for Skelmosevej, som styrelsen har foreslået udtaget.

Selv om fuglene afsøger større områder til fouragering, er det af afgørende betydning, at der i nærheden af rasteområderne på fjordene findes let tilgængelige arealer til fouragering – arealer som er beskyttet mod forringelser i modsætning til fjernere liggende områder.

DN skal derfor fraråde, at de foreslåede indskrænkninger gennemføres, herunder navnlig i Ramsar-områderne.

Angående de udtagne områder i Habitat-område 62 øst for Ringkøbing Fjord henvises til vedhæftede bilag DN Høringsvar Natura 2000 Ringkøbing Fjord - Nymindestrømmen og til DOFs høringssvar angående Fuglsand-området, som DN kan tilslutte sig.

Indskrænkninger af mindre områder i tilknytning til byer m.v.

Ministeriet ønsker bebyggede arealer i byer og sommerhusområder og campingpladser o.lign. udtaget af Natura 2000.

Kommunen ønsker yderligere arealer, som ønskes forbeholdt til byudvikling m.v., udtaget af Natura 2000, og har fremsendt disse i deres høringssvar til ministeriet.

For at dette kan være acceptabelt, er det en forudsætning at de pågældende områders anvendelse, herunder til grønne områder, er fastlagt i en lokalplan eller lignende. Det er bl.a. ikke tilstrækkeligt, hvis et område kun er rammeplanlagt i kommuneplanen. Dette gælder tilsvarende planlagte arealer, som ikke forventes ibrugtaget i den nærmeste fremtid.

DN skal derfor gøre indsigelse mod indskrænkninger i 3 områder i den nordlige del af Natura 2000 område 69 på Holmsland Klit, hvor der ikke er lokalplaner eller tilsvarende, som fastlægger brugen af de ubebyggede arealer i forbindelse med de eksisterende minkfarme.

Kommunen ønsker yderligere arealer, som ønskes forbeholdt til byudvikling m.v., udtaget af Natura 2000, og har fremsendt disse i deres høringssvar til ministeriet.

DN gør indsigelse imod flere af disse ønsker, jfr. bilag 6 nedenfor.

Udvidelser og nye Natura 2000 områder.

Ministeriet og kommunen foreslår enkelte mindre udvidelser af de eksisterende Natura 2000 områder.

DN kan anbefale disse udvidelser, men finder at der mangler en grundlæggende undersøgelse og fremlæggelse af forslag til større udvidelser og udpegning af nye Natura 2000 områder.

Følgende udvidelser skal derfor foreslås, idet der henvises til nedennævnte bilag og forslag:

- Udvidelse af Natura 2000 område 72, Husby Sø og Nørresø, idet styrelsens forslag om at også udpege det som fuglebeskyttelsesområde kan anbefales. Der henvises til DOFs høringssvar, jfr. bilag 3 nedenfor, og DOFs kortbilag med forslag til ny afgrænsning, som kan anbefales.
- Udvidelse af Natura 2000 område 66, Stadil med Svingel Engsø/Tim Enge, jfr. vedhæftede forslag, og idet der desuden henvises til DOFs høringssvar, jfr. bilag 4.
- Udvidelse af Natura 2000 område 73, Lønborg Hede, jfr. vedhæftede forslag, og idet DN kan tilslutte sig DOFs forslag og begrundelser for udvidelsen, jfr. bilag 2 nedenfor, og DOF kortbilag med forslag til ny afgrænsning, som kan anbefales.
- Udvidelse af Natura 2000 område 69 og F43, Ringkøbing Fjord, Faldbæk Marker, jfr. vedhæftede forslag, og idet DN kan tilslutte sig DOFs forslag til udvidelse, jfr. bilag 1 nedenfor.
- Udvidelse af Natura 2000 område 68 og F118 med områderne Hedeby, Bøel, Damsø og Nørremarken/Stoutrup nord for Tarm, som benyttes til fouragering af pibesvane, sangsvane, grågås, bramgås, kortnæbbet gås, vibe og hjejle m.v., jfr. vedhæftede forslag.
- Udvidelse af Natura 2000 område 68, Skjern Å til at omfatte Omme Å strækningen fra Skjern Enge til Borris Hede, idet DN kan tilslutte sig DOFs forslag til udvidelse.
- Udvidelse af Natura 2000 område 67, Borris Hede med et areal beliggende mellem Borris Hede N67 og Skjern Å N68, idet DN kan tilslutte sig DOFs forslag til udvidelse.
- Udpegning af et nyt Natura 2000 omkring Ejstrup Bæk, idet der henvises til vedhæftede forslag, og idet der henvises til DOFs høringssvar, jfr. bilag 5

M.v.h.

Per Mikkelsen

DN Ringkøbing-Skjern

Bilag 1

DOFs høringsvar angående Natura 2000 F43-område – Falbæk Marker

1A. DOF vestjyllands forslag til udvidelse af Natura 2000/ F43-område – Falbæk Marker.

DOF Vestjylland foreslår, at det nuværende F 43 – Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen bliver udvidet med naboarealet - de afvandede Falbæk Marker (fra Langkærvej til Lønborgvej), se kortbilag. Områderne er væsentlige raste-, yngle- og fourageringsområder for nedennævnte fuglearter.

Følgende Bilag I arter yngler i området:

Blåhals: Ny ynglefugl. Arten er jævnligt set og hørt i et rørskovsområde tæt op ad Norddiget. Unger er set en enkelt gang (jf DOFBasen).

Mosehornugle: yngede sandsynligvis i 2012

Engsnarre: Nogle år er arten hørt gennem en længere periode, så muligvis ynglende.

Følgende Bilag I-trækfugle ses rastende i området:

Pomeransfugl. Hvert år ses rastende Pomeransfugl i og omkring markerne langs Falbækvej, Grønæltevej og øst for Langkærvej. Nogle år over 300 fugle. Det er Danmarks bedste og mest stabile område for rastende pomeransfugle.

Pibesvane: Hver vintersæson i perioden november – marts ses der jævnligt pibesvane i området. Højeste antal 773 – 805.

Sangsvane: der ses jævnligt over 500 fugle, men i 2011 og 2012 var der henholdsvis 2100 og 1750 fugle.

Ellers ses der i området, rastende / fouragerende: blisgås (op til 895), kortnæbbet gås (op til 3860 fugle), bramgås (op til 10.850 fugle), havørn, rørhøge (lokale yngle- og trækfugle, blå kærhøg (op til fire fugle), dværgfalk og vandrefalk (op til 3 fugle).

Bilag 2

DOFs høringssvar angående Natura 2000 område 73, Lønborg Hede

DOF Vestjylland foreslår en væsentlig udvidelse af habitatområdet Lønborg Hede H196, se kortbilag. De foreslåede naturtyper og arealer er væsentlige yngle-, raste- og fourageringsarealer for Bilag I arterne herunder trane, sangsvane og blå kærhøg.

DOF Vestjylland vil opfordre styrelsen til, at både det eksisterende Natura 2000 område og de foreslåede arealudvidelser udpeges til habitat- og fuglebeskyttelsesområde. Natura 2000 området Lønborg Hede består i dag alene af statens arealer. I høringforslaget er der lagt op til en mindre udvidelse af botanisk interesse.

Fuglelivet er gennem flere år overvåget og registreret og flere Bilag I arter, yngler og fouragerer på heden og de tilgrænsende arealer til Natura 2000 området. Se nedenstående fugleliste. Der henvises til DOFBasen.

Følgende Bilag I arter yngler i området:

Trane har ynglet i mange år på heden. I DOFBasen er der oplysninger fra 2005 ved Tamkær og i ATLAS III blev arten registreret som ynglefugl. Desuden yngler arten i hedemoseområdet Sømose (uden for det nuværende N2000 området), nord for Ib's Have (østlig del) og evt i området ved Styg Bæk (der er set fugle med unger, men redestedet er ikke fundet).

Isfugl, Natravn og Hedelærke er fundet ynglende med stor sandsynlighed. (dokumenteret ved ATLAS III).

Rødrygget tornskade yngler fast i området (jf DOFBasen og ATLAS III).

Følgende Bilag I –trækfugle ses rastende i området:

Havørn: ses almindeligt i området, og er set gå til overnatning i naboplantagen.

Mosehornugle: ses jævnligt om vinteren. Enkelte gange ses over 8 fugle.

Sangsvane: er set op mod 100 fugle gå til overnatning i området.

For at få en mere homogen sammenhæng i Lønborg Hede foreslår DOF Vestjylland, at den smalle mark - oprindeligt en strimmel af heden, der i princippet deler Natura 2000 området i to, inddrages i Natura 2000 området.

Bilag 3

DOFs høringsvar angående Natura 2000 område 72, Husby og Nørresø

Området er desuden udpeget, som Habitatområde H88 og foreslås endvidere om klassificeret til Fuglebeskyttelsesområde F114

DOF-Vestjylland kan fuldt ud tilslutte sig, at området bliver om klassificeret, så søerne og randområderne i denne forbindelse også bliver fuglebeskyttelsesområde. Området er vigtigst i forhold til ynglefugle, men bliver også brugt af bl.a. rørskovsfugle i efterårssæsonen, hvilket ringmærkning fra ca. 1987 – 1995 viste, idet der i den periode blev mærket en del ved Husby sø bl.a. af arterne: Pungmejse og Skægmejse.

Husby/Nørresø er fuglemæssig vigtig, da der her i en lang årrække har ynglet Sortterne, en art fra bilag 1, som nu kun har 3 ynglelokaliteter i Danmark tilbage og dette er det eneste i Vestjylland. Sortternen fik dog med naturgenopretningen i Vest Stadil fjord, hvor den også yngede i 1950'erne indtil afvandingen, udvidet sit fourageringsområde/yngleområde ganske betragteligt, hvilket dog desværre ikke har øget ynglebestanden i området, men der burde gøres en indsats for denne art i området, inden det bliver for sent.

Bilag 1 arter omkring Husby / Nørre sø

Ynglefugle:

Sortterne: yngler nogle år – andre år er den lille ynglekoloni i Vest Stadil fjord

Rørhøg: 1 – 2 par

Rørdrum: min 1 par

Blåhals: yngler

Nogle af de øvrige ynglefugle ved søerne er vade og rørskovsfugle:

De fleste år Hættemågekoloni, Knopsvane, Kærsanger, Rørsanger, Sivsanger, Skægmejse, Toppet Lappedykker m.fl.

DOF-Vestjylland foreslår at udvide område N72, med allerede fredede og beskyttede naturtyper, som følger det gamle brede å-løb, som kan ses på (flyfoto 1945) imellem de 2 søer og et stykke vestover, således at Natura 2000 området hænger sammen mellem Husby og Nørresø.

Bilag 4

DOFs høringssvar angående Natura 2000 område 66, Stadil – Vest Stadil Fjord

Området er desuden udpeget, som Habitatområde H59 og Fuglebeskyttelsesområde F41

1A. Kommentar til høringforslaget for N66 Stadil – Vest Stadil fjord

Områderne i natura 2000 høringen, som ønskes trukket ud ligger alle i Ramsar-området for Stadil / Vest Stadil fjord området og er således omfattet af denne konvention, som Danmark har underskrevet tilbage i 1971 og her står ordret, **at arealindskrænkning og nedlæggelse, kun kan ske på grund af påtrængende nødvendige nationale interesser.**

DOF-Vestjylland er af den opfattelse, at udtrække disse lavbundsområder i Stadil, Vest Stadil fjord **ikke** er en "påtrængende nødvendig national interesse". En del af arealerne er rigtig nok landbrugsarealer, men disse arealer er også nødvendige som fourageringsarealer for et meget stort antal fugle i området, ikke mindst gæs og svaner samt Hjejler og Pomeransfugl, som besøger området i årets løb. I en nylig udgivet bog "Status og udviklingstendenser for Danmarks Internationalt vigtige fugleområder" er lokaliteten i adskillige kriterier karakteriseret i top-5 for bedste IBA lokaliteter i Danmark.

Området Vest Stadil fjord har i perioden 2010 – 2017 flg. bilag 1 arter med iagttagelser, som også opfylder IBA kriterieret, at mindst 1 % af bestanden eller 20.000 individer opholder sig på arealerne. Herunder nævnes årstal for opfyldelse af kriteriet.

Bramgås: 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2016, 2017

Hjejle: 2010, 2011, 2014

Sangsvane: 2011

Og området opfylder tillige IBA kravet for disse arter også:

Kortnæbbet gås: 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015, 2017

Krikand: 2012, 2015

Spidsand: 2017

1B. Forslag til udvidelse af Natura 2000/ N66 Stadil fjord og Vest Stadil fjord

DOF-Vestjylland foreslår at N66 bør udvides med området omkring Svingel Engso (Tim enge), som siden etableringen i 2007 har været et særdeles fint område for såvel yngle, som rastefugle, med bl.a. flere ynglende bilags arter. Antallet af rastende andefugle er i træk- og vintertiden stort. Her er større koncentrationer - af især dykænder - end andre lokaliteter i området.

En større hættemågekoloni findes i søens nordøstlige hjørne. I tilknytning til mågekolonien yngler Grågås, lappedykkere, Troidand og Fjordterne. Hættemågen er i generel tilbagegang i landet.

I alt er der iagttaget **172 fuglearter** i og ved søen. Nogle af disse arter findes i nærliggende småskove og krat.

Svingel Engso grænser umiddelbart op til Stadil fjord og det vil således være helt naturligt at den bliver en del af N66

Følgende bilag 1 arter yngler i området ved Svingel engso:

Fjordterne. Har siden 2008 ynglet med 2 – 3 par i området hvert år

Klyde. Har ynglet et par gange

Rørhøg. Har flere gange ynglet i området.

Rørdrum

Desuden følgende kolonirugende fugle:

Skarv. siden 2013

Hættemåge. min. 100 par årligt

En lang række fuglearter, hvoraf flere er fra bilag 1 ses i området henover året.

Ynglefugle: Rørdrum, Rørhøg, Fjordterne, Grågåås, Knopsvane, Toppet Lappedykker, Sorthalset Lappedykker, Gråstrubet Lappedykker, Lille Lappedykker, Gråand, Atlingand, Skeand, Knarand, Troldand, Taffeland(?), Blishøne, Grønbenet Rørhøne, Vandrikse, Hættemåge, Skarv, Rørsanger, Sivsanger, Kærsanger, Rørspurv, Pungmejse, Skægmejse m.fl.

Rastende fugle: Grågåås, Knopsvane, Sangsvane, Pibesvane, Gråand, Pibeand, Krikand, Spidsand, Skeand, Troldand, Taffeland, Hvinand, Blishøne, Stor Skallesluger, Lille Skallesluger, Trane.

Four. fugle: Havørn, Fiskeørn, Blå Kærhøg, Rovterne, Dværghøg, Fjordterne m.fl.

Et udpluk af max tal for rastende andefugle: (DOF-basen)

Grågåås: 400

Knopsvane: 270

Sangsvane: 350

Pibesvane: 20

Gråand: 950

Pibeand: 1000

Krikand: 425

Troldand: 700

Taffeland: 36

Hvinand: 30

Stor Skallesluger: 95

Blishøne: 300

Bilag 5

DOFs høringssvar angående nyt Natura 2000 Ejstrup Bæk og Sørup Sande

DOF-Vestjylland og DN-Ringkøbing-Skjern indstiller begge indtegnede areal "Ejstrup bæk og Sørup sande" i Hoverdal plantage til nyt Natura 2000 område. Område afgrænsningerne er indtegnet på kort og er stort set statslige arealer.

Områdebeskrivelser

1. Forslag til nyt Natura 2000 område – Ejstrup bæk – Sørup sande i Hoverdal plantage

Beskrivelse af Ejstrup bæk arealet

Ejstrup Bæk har på lange strækninger sit naturlige forløb og en meget god og særdeles god vandkvalitet med stor rigdom af forskelligartede små vanddyr (omkring 30 arter) og mange fiskearter (omkring 10 arter), herunder naturlige bestande af bæklampret, strømskalle, ørred og ål.

Bækken løber bortset fra den nedre del igennem områder med moser, heder, enge og skov med et meget rigt plante- og dyreliv, hvoraf mange er sjældne og nogle truede. Biodiversiteten er stor, og flere af områdets arealer har en høj bioscore.

Mange biotoptyper er repræsenteret: Hede, hængesæk, fattig- og rigkær, pilekrat, elle-, aspe- og birkeskov, tørve- og mergelgrave

Arts gennemgang:

Blandt de mere sjældne planter kan nævnes guldblomme, klokkeensian, vild hør, liden ulvefod, liden og rundbladet soldug, vibefedt, engblomme, eng-troldurt, leverurt, alm. månerude, kambregne, tredelt egebregne, liden vintergrøn, småbladet milturt, blærerod sp., næbfrø sp., rosmarinlyng, krybende ranunkel, strandbo, mosetroldurt, spæd mælkeurt, tusindfrø, kær-tuekogleaks, børstesiv, sumpstrå sp., flere sjældne stargræsser, liden kæruld, hjertelæbe, benbræk og gøgeurt sp. Der er også en rig flora af mosser, heriblandt kær-guldstjernemos, kær-gyldenmos, skorpionsmos, blank sejlmos og sjældne lever- og tørvemosser.

Hertil kommer svampefloraen, hvoraf pilfinger er sjælden og gul nøkketunge, anis-læderhat og violetgrå rødblad er rødlistede som sårbare.

Insektlivet er meget varieret med mange almindelige arter, men også sjældne arter. Af sommerfugle kan nævnes ensian-, is- og foranderlig blåfugl, violetrandet og lille ildfugl, dukatsommerfugl, tidsselfugl, mose-, sortplettet og lille perlemorssommerfugl og en sjælden Thyridanthrax art. Der er mange arter af guldsmede og vandnymfer bl.a. lille blåpil, flerplettet libel, blå og brun mosaikguldsmed, lille farve-, rød-, flagermus-, hestesko-vandnymfe, blåvinget og spyd-pragtvandnymfe. Hertil kommer flere registrerede arter af svirrefluer.

I området er fundet stor vandsalamander, skrubtudse, spidssnudet og butsnudet frø, alm. firben, stålorm og hugorm.

Fuglelivet beskrives særskilt under afsnittet **Sørup sande**.

I bækken og de små søer lever odder. Af andre pattedyr er registreret kronhjort, rådyr, ræv, hare og for nylig bæver.

Ovennævnte registreringer er uddraget af Danmark Miljøportal baseret på bl.a. natur/miljøstyrelsens registreringer, af "fugleognatur" basen, rapporten Området ved Ejstrup Bæk, status og forvaltning, 1995 (som omfatter den midterste og øvre del af bækken med omgivelser) og de seneste DOF registreringer. Registreringerne er/kan henføres til en længere årrække, omkring 25 år, og der kan derfor være sket flere ændringer i årenes løb til både den gode og dårlige side. Men tilsammen viser de potentialet for en rig og typisk biodiversitet omfattende flere sjældne og sårbare arter.

Øvrige bemærkninger:

Størstedelen af området er ejet af staten, mens en mindre del er privatejede. I begge tilfælde er den overvejende del beskyttet enten ved fredning eller ved naturbeskyttelsesloven generelle bestemmelser. Ændringerne i arealernes status er derfor begrænsede som følge af en udpegning af området som Natura 2000.

Udpegningen indebærer dog en særlig forpligtigelse for de offentlige myndigheder til at sikre, at naturværdierne ikke forringes, men forbedres i det omfang det er muligt. Det kan f.eks. ske ved pålæg af yderligere fredningsbestemmelse efter reglerne, ved offentlig køb/jordfordeling, gennemførelse af pleje som f.eks. rydning af træer og buske, afbrænding, slåning og lign. og tilpasning af offentlighedens adgang til arealerne.

De mest nærliggende trusler er tilgroning med nåletræer, pil, birk og nogle steder bævreasp og gyvel. Naturstyrelsen har gennemført og har plejeplaner for navnlig de fredede arealer, men også for §3 beskyttede områder og nuværende og tidligere skovarealer.

Sørup sande

Beskrivelse af området:

Åbent område med hede m enebær, indsande og hedemose. Området støder op til sumpet delvist tilgroet engareal ved Ejstrup Bæk. I dele af området ligger der mange spredte stubbe fra tidligere bjergfyrbekovning. Hede områderne er flere steder domineret af bevoksning af Bølget Bunke og Blåtop.

Fuglelivet i Hoverdal er spændende, men navnlig områderne Ejstrup bæk og Sørup sande, hvor sidstnævnte i DOF-regi benævnes "ravnelysningen" er de bedste dele af plantagen og derfor er det også her, der yngler og træffes flere bilag 1 og andre sjældne fuglearter for Danmark.

Bilag 1 ynglearter:

Trane – har de seneste 5 år ynglet.

Rødrygget Tornskade

Natravn

Hvepsevåge – sjældnen ynglefugl i Vestjylland, svær at konstatere, men arten er observeret på Sørup sande arealerne hvert år siden 2011 og er registreret som sikker yngleart i DOFs atlasprojekt i 2017.

Sjældne og fåtallige ynglearter, som enten yngler i området eller bruges til fouragering i yngletiden: Dobbeltbekkasin, Bynkefugl, Sortstrubet Bynkefugl, Ravn, Vende-hals, Duehøg og endelig Stor Tornskade, som de seneste år nærmest er forsvundet som dansk ynglefugl, kan her opleves året rundt.

Bilag 1 arter, som er iagttaget jævnligt uden for yngletiden:

Blå Kærhøg, Mosehornugle

Trusler mod området: Tilgroning af Sitkagran, Bjergfyr, Birk, Pil, Gyvel.

Rekreativ værdi: Sørupvej går gennem området og benyttes af mange skovgæster. Området kan overskues herfra. Området er vanskeligt tilgængeligt, men efter DOFs bedømmelse bør der ikke lægges yderligere stier og lign. ind i området af hensyn til ynglende fugle – især Trane og tornskader.

Pleje: De selvsåede nævnte arter bør bekæmpes. Afbrænding vil måske være en mulighed i dele af området.

Bilag 6.

Bemærkninger til kommunens ønsker om ændringer af Natura 2000 områder:

- Bjerregård (rammelagt og bebygget campingpladsområde, som ønskes udtaget af habitat- og fuglebeskyttelsesområde). Arealet er kun rammebelagt, altså uden lokalplan, som fastlægger de enkelte dele af arealets anvendelse. Hele arealet er desuden omfattet af strandbeskyttelse. Arealet ligger ud til reservatet omkring Tipperhalvøen inkl. Nymindestrømmen. Arealet bør ikke udtages af Natura 2000 førend der er godkendt en lokalplan og taget stilling til dispensation fra strandbeskyttelsen og foretaget en VVM undersøgelse af påvirkningen af reservatet.
- Årgab (rammelagt og bebygget friluftsplads, hvor dele ønskes udtaget af habitat- og fuglebeskyttelsesområde). De 2 arealer, som ønskes udtaget er omfattet af lokalplan, som er gældende for hele friluftspladsen, og som giver mulighed for toiletbygning m.v. af betydning for surfing. Hele arealet er omfattet af strandbeskyttelse. Arealet ligger ud til reservat Ringkøbing Fjord, men har næppe nogen større værdi som følge af surfing. Fremtidig byggeri m.v. kan styres via strandbeskyttelsen. Arealet kan udtages af Natura 2000.
- Velling (pramhavn ved Tændpipe, Rammelagt og lokalplanlagt erhvervsområde, som ønskes udtaget af fuglebeskyttelsesområde). Arealet er omfattet af lokalplan, men indtil videre har der ikke været brug for at tage arealet i brug til formålet, og det er tvivlsomt om der nogensinde bliver brug for det. En del af arealet er omfattet af strandbeskyttelse. Arealet bør ikke udtages af Natura 2000 førend anvendelse til formålet er realiseret og bør fortsat hænge sammen med Natura 2000 arealerne nord og syd for mellem fjorden og kommunevejen (som Miljøstyrelsen ønsker udtaget).
- Stauning (potentielt by- og sommerhusudviklingsområde, som ønskes udtaget af fuglebeskyttelsesområde). Arealet er i det store og hele ikke hverken rammelagt eller lokalplanlagt. Væsentlige dele af arealet er strandbeskyttet. Arealet ligger ud til reservat Ringkøbing Fjord, Arealet bør ikke udtages af Natura 2000 førend der er godkendt en lokalplan og taget stilling til dispensation fra strandbeskyttelsen og foretaget en VVM undersøgelse af påvirkningen af reservatet.
- Tarm (rammelagt område, som ønskes fritaget af justeringsforslaget om udvidelse af habitat- og fuglebeskyttelsesområde). Er kun rammebelagt og uden lokalplan. Dele af arealet er §3 beskyttede og mindre dele er åbeskyttet. DN har været imod denne rammeplan for udbygning ud i ådalen og alt hvad der kan bremse den bør bibeholdes. Derfor: Arealet bør ikke udtages af Natura 2000 førend der er godkendt en lokalplan og taget stilling til dispensation fra §3 beskyttelse og åbeskyttelse.

- Naturbydelen Ringkøbing K (mindre område ønskes udtaget af habitat- og fuglebeskyttelsesområde). Er hverken rammebelagt eller med lokalplan. Arealet er strandbeskyttet. Med den begrundelse bør det udtages af Natura 2000 førend der foreligger en nærmere planlægning – men da fremtidig byggeri m.v. sikkert kan styres via strandbeskyttelsen, kan arealet evt. accepteres udtaget af Natura 2000.
- Lønborg Hede - udvidelse af habitatområdet for at binde områdets naturværdier sammen. Det er ok, men alt for snæversynet. Vi arbejder på en større udvidelse begrundet i analyser af fugleliv m.v.

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvdm.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser - høringssvar
Sendt: 14-09-2018 14:24:56

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Henrik Mørch [<mailto:egholm59@paradis.dk>]
Sendt: 9. september 2018 14:09
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Re: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Til Miljøstyrelsen
Att. Helle Pilsgaard
På egne, og foreningen Egholms venner vegne, takker jeg for mail, indeholdende resultatet af Miljøstyrelsens behandling af vores høringssvar.

Jeg forstår det har været et stort arbejde, og jeg er glad for at styrelsen har gjort sig umage.. Dog må jeg konkludere at der er sket en større misforståelse, i det område, som jeg og en række andre enkeltpersoner, og foreninger, har ønsket udlagt i forbindelse med det eksisterende FBO nr. 1. Nibe bredning, ikke er udpeget. Det på trods af at der gennem mange år, jævnligt er dokumenteret langt over 1 % af verdensbestanden af Lysbugede knortegæs i det pågældende område. (i flyway sæsonen, er der observeret omkring halvdelen af verdensbestanden på Egholms østside. (kilde VVM redegørelsen for en 3. limfjordsforbindelse) Vi er vel enige om, at når en udpegningsart, tager ophold i et område, gennem en længere årrække, og i betydeligt antal, så SKAL det pågældende område udpeges som FBO??

Jeg selv, samt flere af mine naboer, samt folk fra DOF Nordjylland, har gennem årene dokumenteret Lysbugede knortegæs, på og omkring Egholm i betydeligt antal. Jeg har masser af foto dokumentation, samt en del video, af de lysbugede knortegæs i området. Tilbage fra 2006, og frem til forår 2018, har jeg en større samling af digitale fotos, og i tidligere år har jeg også nogle fotos, men så er det i form af analoge billeder. Der er også, i et vist omfang sendt registreringer til DOFbasen.

Jeg har **ingen** forståelse for, at vores dokumentation, ikke skulle udgøre tilstrækkeligt data til at Styrelsen kan verificere at området har tilstrækkelig betydning, for udpegningsarten Lysbuget knortegås, til at området skal udpeges.

Jeg tillader mig derfor at gå ud fra at der er tale om en fejl fra styrelsens side, og ser frem til at udpegningen snarrest føres ud i livet.

Jeg kan forstå, at Miljøstyrelsen kender til, at Lysbuget knortegås er strengt beskyttet: <https://mst.dk/naturvand/natur/artsleksikon/fugle/lysbuget-knortegaas/> <https://mst.dk/naturvand/natur/international-naturbeskyttelse/eu-direktiver/naturbeskyttelsesdirektiver/>

Jeg forstår også at loven er sådan, at det er ornitologiske observationer, som afgør om der skal udpeges Fuglebeskyttelsesområder, og at de skal udpeges dynamisk:
http://denstoredanske.dk/Samfund%2c_jura_og_politik/Jura/Landboret_og_milj%c3%b8ret/EF-fuglebeskyttelsesomr%c3%a5de

Læs især følgende passage: Det fremgår af EU-Domstolens praksis, at udpegnings- og afgrænsning af disse områder alene skal baseres på ornitologiske kriterier, mens det er ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegnings- og afgrænsning af disse områder. Til forskel fra EU-habitatområder er udpegnings- og afgrænsning af nye områder dynamisk. Såfremt de beskyttede fugle vælger et nyt

område, vil det derfor være nødvendigt at udlægge et nyt SBO. Når et område er udpeget, indtræder der en vidtgående beskyttelse af området som levested på linje med den beskyttelse, der gælder for EU-habitatområder efter EU's habitatdirektiv. (Peter Pagh: EF-fuglebeskyttelsesområde i *Den Store Danske*, Gyldendal. Hentet 8. september 2018 fra <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=68313>)

Jeg står gerne til rådighed med mange flere fotos (og video) end jeg sendte med mit og Egholms Venners høringsvar. Jeg ville faktisk gerne have sendt mere med da jeg sendte høringsvarene, men der var desværre begrænsning på hvor store filer man kunne sende.

Venlig hilsen

Henrik Mørch /formand For Egholms Venner

Egholm 59

9000 Aalborg.

From: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Sent: Monday, August 27, 2018 1:22 PM

To: undisclosed-recipients:

Subject: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vi kontakter dig, fordi du har henvendt dig i forbindelse med høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser. På grund af den store interesse, der har været i høringen orienterer vi hermed om, at vi nu har behandlet alle høringsvarene.

Der er udarbejdet et høringsnotat for hvert af de Natura 2000-områder, hvor grænserne er foreslået justeret. Der er også udarbejdet et generelt høringsnotat om bl.a. forholdet til anden lovgivning og selve høringsprocessen. Resultatet er blevet, at Natura 2000-arealerne i alt reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder. Samtidig udvides det samlede Natura 2000-areal med ca. 30.900 hektar nye naturområder, der primært ligger på Naturstyrelsens arealer. Høringsnotaterne kan findes her: mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater

Miljø- og Fødevareministeriet har netop sendt en bekendtgørelse i høringen, der følger op på grænsejusteringsprocessen og gennemfører kompenserende foranstaltninger bl.a. i form af en udvidelse af et Natura 2000-område ved Høvsøre pga. udvidelse af et vindmøllecenter. Høringsfristen udløber den 17. september 2018. Høringsmaterialet kan findes her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106>

Med venlig hilsen

Helle Pilsgaard

Kontorchef | Arter og Naturbeskyttelse

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser - høringssvar
Sendt: 14-09-2018 15:11:41

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Emil Andersen [<mailto:ea.vgs@mail.dk>]
Sendt: 10. september 2018 08:34
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: cn@gunderslevholm.dk
Emne: SV: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vi har nøje gennemgået de ændringer, der er resultat af den høring, som tidligere i år blev gennemført om justering af Natura2000-udpegningerne og vi noterer os, at Styrelsen i sine formuleringer har imødekommet ændringsforslag fra bl. a. os. Dette er vi meget taknemmelige for. Blot kunne vi ønske os, at den selvsamme holdning til ændringer også kom til udtryk i kortmaterialet, der p. t. mest ligner dén udpegning fra tidligere, som så mange ellers er enige om ikke svarer til virkeligheden. Vi skal derfor venligst anmode om, at udpegningen af den centrale del af Gunderslevholm Hovedgaard fjernes, således at det kun er den øvre halvdel af de 4 marker nord for Gunderslevvej, der fremover er omfattet af Natura2000-beskyttelse

Mvh
Skf. Emil Andersen Hvid
Rosted Skovvej 12
4200 Slagelse
Valdemarskilde og Gunderslevholm Skovadministration

Telefon: 5854 4020
Mobil 20414743
Fax: 5854 4041
Email: ea.vgs@mail.dk

Fra: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse [<mailto:MST@MST.DK>]
Sendt: 27. august 2018 13:22
Emne: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vi kontakter dig, fordi du har henvendt dig i forbindelse med høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser. På grund af den store interesse, der har været i høringen orienterer vi hermed om, at vi nu har behandlet alle høringssvarene.

Der er udarbejdet et høringsnotat for hvert af de Natura 2000-områder, hvor grænserne er foreslået justeret. Der er også udarbejdet et generelt høringsnotat om bl.a. forholdet til anden lovgivning og selve høringsprocessen. Resultatet er blevet, at Natura 2000-arealet i alt reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder. Samtidig udvides det samlede Natura 2000-areal med ca. 30.900 hektar nye naturområder, der primært ligger på Naturstyrelsens arealer. Høringsnotaterne kan findes her: mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater

Miljø- og Fødevareministeriet har netop sendt en bekendtgørelse i høringen, der følger op på grænsejusteringsprocessen og gennemfører kompenserende foranstaltninger bl.a. i form af en udvidelse af et Natura 2000-område ved Høvsøre pga. udvidelse af et vindmølletestcenter. Høringsfristen udløber den 17. september 2018. Høringsmaterialet kan findes her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106>

Med venlig hilsen

Helle Pilsgaard
Kontorchef | Arter og Naturbeskyttelse

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Lisbeth Jess Plesner (lisbeth@danskakvakultur.dk)
Titel: høring habitatbekendtgørelsen jour nr 2018-5670
Sendt: 14-09-2018 16:33:57
Bilag: 180914 Habitatbekendtgørelsen høringssvar DA.pdf; 180914 bilag Overimplementering af habitatdirektivet i dansk ret 160701.pdf;

Til MFVM

Hermed vores høringssvar til habitatbekendtgørelsen jour. Nr. 2018-5670.

Må vi for god orden skyld bede om kvittering for modtagelse.

Venlig hilsen

Lisbeth Jess Plesner
Chefkonsulent / Chief Adviser
Dansk Akvakultur

Mobil +45 2282 8702

Dansk Akvakultur
Vejlsøvej 51, 8600 Silkeborg
www.danskakvakultur.dk

Dansk Akvakultur repræsenterer det samlede opdrættelsessektor for fisk og skildpadder. Med en eksport på ca. 1,5 mia. kr. bidrager vores medlemmer positivt til dansk økonomi og beskæftigelse - primært i landdistrikterne. Vi er nu på vej mod en fremtidig bæredygtig vækst og produktion af gode og sunde akvakulturprodukter. Derfor vil vi ved at sikre bedre rammevilkår og synliggøre akvakulturerhvervets værdi for samfundet.

Miljø- og fødevareministeriet
mfvm@mfvm.dk

Silkeborg, den 14. september 2018

Vedrørende høring om ændring af habitatbekendtgørelsen - Journal nr. 2018-5670

Idet vi takker for muligheden for at fremsende høringssvar, finder Dansk Akvakultur det positivt, at habitatbekendtgørelsen foreslås ændret, så bekendtgørelsen bliver mere direktivnær med indsættelse af begrebet "*integritet*". Vi er dog kritiske overfor forslaget om at indsætte en vending om at skade skal kunne udelukkes, da det hverken følger direktivet eller afspejler hensigten i habitatdirektivet og vil kunne medføre krav om omvendt bevisbyrde samt ikke mindst risiko for, at det reelt bliver gjort umuligt for en ansøger at løfte dokumentationskravet.

Det drejer sig om den foreslåede ændring af § 6 stk. 2.2, der implementerer habitatdirektivets artikel 6.3

Habitatdirektivet Artikel 6.3 (min understregning):

"Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet, og når de - hvis det anses for nødvendigt - har hørt offentligheden."

For at sikre direktivnær implementering skal det foreslåede krav i § 6 stk. 2.2 for meddelelse af tilladelse til et projekt ændres f.eks.

fra:

"Viser vurderingen, at det ikke kan udelukkes, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte."

til:

"Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte."

Dansk Akvakultur repræsenterer det samlede opdræts erhverv for fisk, skaldyr og tang. Med en eksport på ca. 1,5 mia. kr. bidrager vores medlemmer positivt til dansk økonomi og beskæftigelse – primært i landdistrikterne. Vores målsætning er at fremme bæredygtig vækst og produktion af gode og sunde akvakulturprodukter. Det gør vi ved at sikre bedre rammevilkår og synliggøre akvakulturerhvervets værdi for samfundet.

Vendingen "at det ikke kan udelukkes" bør således ikke medtages, da det lægger op til omvendt bevisbyrde og risiko for, at det reelt bliver gjort umuligt for en ansøger at løfte dokumentationskravet.

Der argumenteres i følgebrevet for, at indsættelse af vendingen "skade skal kunne udelukkes" er i overensstemmelse med EU-domstolens faste praksis. Umiddelbart er det ikke almindelig praksis her i landet, at der indføres domspraksis i bekendtgørelser, og det må kraftigt anbefales, at teksten bliver så direktivnær som muligt. EU-kommissionen gennemførte for få år siden et fitness check¹ af habitatdirektivet, der ikke gav anledning til at ændre direktivets tekst hverken på baggrund af praksis i EU-domme eller andet, hvilket understreger vigtigheden af at lave en direktivnær implementering, og ikke en implementering på baggrund af en nuværende fortolkning af EU-domme, der løbende vil kunne ændre sig. Fortolkning af domspraksis og andet kan i stedet eventuelt medtages i den kommende habitatvejledning.

Derudover argumenteres der for, at ordlyden bringes i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsen til planloven². Det er ikke hensigtsmæssigt at anvende et argument om, at der ikke er lavet en direktivnær implementering (eller "overimplementering") i en bekendtgørelse til også at gøre det i en anden.

Vores erfaring er, at der er væsentlige udfordringer i klagenævnet i forhold habitatregler og godkendelse af projekter, og at der i nogle sager tilnærmelsesvis er lagt op til en "nul-tolerance". Derfor er det positivt at "integritet" foreslås medtaget i habitatbekendtgørelsen, men samtidigt uhensigtsmæssigt at indsætte et dokumentationskrav om at skade skal kunne udelukkes, da dette kan medføre reel risiko for at der lægges op til et umuligt dokumentationskrav og en nul-tolerance, i stedet for en reel faglig vurdering af, om et projekt vil kunne skade et habitatområdets integritet.

Vi må derfor på det kraftigste anbefale, at teksten i bekendtgørelsen bliver så direktiv nær som muligt, og at vendingen "skade skal kunne udelukkes" ikke indføres i bekendtgørelsen. EU-Domstolens praksis fastslår således alene, at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl skal kunne fastslås, at projektet ikke vil medføre skade på lokalitetens integritet set i forhold til bevaringsmålsætningen herfor. Den foreslåede ordlyd medfører en skærpelse i forhold til dette, da der lægges op til at skade skal kunne udelukkes.

Dansk Akvakultur har ved flere tidligere lejligheder påpeget problematikken omkring risiko for "nul-tolerance" og tilnærmelsesvis umulige bevisbyrder bl.a. i notatet om "overimplementering" af habitatdirektivet i dansk ret fra Kromann Reumert³. Notatet er vedhæftet.

Derudover bør "Fortegnelse over i Danmark naturligt hjemmehørende arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV (bilag 7 tidligere bilag 11)" opdateres, så der kun medtages arter, som naturligt er til stede i Danmark.

Snæbel (*Coregonus oxyrhynchus*) er ikke en selvstændig art, som er naturligt hjemmehørende i Danmark. Jf. Atlas over danske ferskvandsfisk, Henrik Carl og Peter Rask Møller, KU 2012 s. 398:

¹ http://ec.europa.eu/environment/nature/legislation/fitness_check/index_en.htm

² Bekendtgørelse nr. 1383 af 26. november 2016

³ <https://www.danskakvakultur.dk/media/15136/Overimplementering-af-habitatdirektivet-i-dansk-ret-160701.pdf>

"Snæblen har tidligere været betragtet som en selvstændig art under navnet Coregonus oxyrhynchus. I henhold til de nyeste genetiske undersøgelser af slægtskabet mellem helt og snæbel i Danmark er disse to typer af helt dog så nært beslægtede, at de kun bør betragtes som to racer eller økolyper af samme art fremfor selvstændige arter.....",

Da snæblen ikke er en selvstændig art, bør den selvsagt ikke fremgå i en liste over naturligt hjemmehørende arter.

Med venlig hilsen

Dansk Akvakultur

Lisbeth Jess Plesner

**"OVERIMPLEMENTERING" AF HABITATDIREKTIVET I DANSK RET I FORHOLD
TIL DANSK AKVAKULTUR**

1. INDLEDNING

1.1 Dansk Akvakultur har anmodet os om (i) at undersøge implementeringen af habitatdirektivet (92/43 EØF) i dansk ret, særligt i relation til anvendelsen af Habitatdirektivet i enkeltstager i forhold til Dansk Akvakulturs medlemmer, og (ii) på den baggrund at vurdere, om der er en sket en overimplementering af direktivets bestemmelser.

Vi er i den forbindelse blevet anmodet om at undersøge og vurdere, om der i Natur- og Miljøklagenævnets nyere praksis, der angår Dansk Akvakulturs medlemmer, foreligger tilfælde, som afspejler en mere restriktiv praksis i forhold til, hvad habitatdirektivet og EU-Domstolens praksis umiddelbart tilsiger.

1.2 Vores undersøgelse og vurdering er centreret omkring tre problemstillinger:

- Natur- og Miljøklagenævnets anvendelse af væsentlighedskriteriet, jf. afsnit 3.2 og 5.2
- Natur- og Miljøklagenævnets anvendelse af begrebet "skade", jf. afsnit 3.3 og 4 og 5.3
- Natur- og Miljøklagenævnets anvendelse af forsigtighedsprincippet, jf. afsnit 3.4 og 5.3

Vores undersøgelse og vurdering har alene omfattet den foreliggende og tilgængelige nævnspraksis vedrørende havbrug og/eller dambrug og omfatter alene den praksis, der angår anvendelsen af direktivets artikel 6 (3).

1.3 Punkt 2 indeholder vores konklusion.

I punkt 3 redegøres der kort for den EU retlige ramme.

Punkt 4 indeholder en kort oversigt over den danske implementering af habitatdirektivet.

I punkt 5 gengives og vurderes Natur- og Miljøklagenævnets praksis i relation til de for undersøgelsen relevante problemstillinger i lyset af udvalgte sager.

ADVOKATFIRMA

WWW.KROMANNREUMERT.COM

CVR-NR. DK 62 60 67 11

ANSVARLIG PARTNER

KIM TRENSKOW

1. JULI 2016

SAGSNR. 1038416 MTG/MTG

DOK. NR. 46708958-8

2. KONKLUSION

Der findes tilfælde fra Natur- og Miljøklagenævnets praksis på området, der umiddelbart forekommer mere restriktive, end direktivet og EU-Domstolens retspraksis tilsiger.

Der foreligger således et eksempel på, at nævnet helt har bortset fra væsentlighedskravet i relation til vurderingen af, om udarbejdelse af en konsekvensvurdering er nødvendig.

Natur- og Miljøklagenævnet har endvidere i enkelte afgørelser lagt til grund, at enhver påvirkning eller risiko for påvirkning af et Natura 2000-område medfører, at der skal gives afslag på det pågældende projekt eller den pågældende plan, og at det for meddelelse af en tilladelse til et konkret projekt er nødvendigt, at det kan udelukkes, at projektet vil kunne medføre skade på et Natura 2000-område.

I den forbindelse er det vores vurdering, at Natur- og Miljøklagenævnets afgørelser i enkelte sager indebærer en anvendelse af forsigtighedsprincippet, som er mere vidtgående, end EU-Domstolens praksis tilsiger.

3. DEN EU-RETLIGE RAMME

3.1 Habitatdirektivets artikel 6 (3)

3.1.1 Den centrale bestemmelse i habitatdirektivets artikel 6 (3) er sålydende:

3. Alle planer eller projekter, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendige for lokalitetens forvaltning, men som i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke en sådan lokalitet væsentligt, vurderes med hensyn til deres virkninger på lokaliteten under hensyn til bevaringsmålsætningerne for denne. På baggrund af konklusionerne af vurderingen af virkningerne på lokaliteten, og med forbehold af stk. 4, giver de kompetente nationale myndigheder først deres tilslutning til en plan eller et projekt, når de har sikret sig, at den / det ikke skader lokalitetens integritet, og når de — hvis det anses for nødvendigt — har hørt offentligheden.

3.1.2 Det følger af artikel 6 (3), at der (i) skal foretages en konsekvensvurdering, hvis en plan eller et projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, jf. også Habitatbekendtgørelsens §§ 6, stk. 1, og 7, stk. 1, og (ii) at der efter udarbejdelse af en eventuel konsekvensvurdering kun kan gives tilladelse til det ansøgte projekt, hvis projektet ikke skader "lokalitetens integritet".

3.2 Særligt om væsentlighedskravet i relation til den foreløbige vurdering (screening)

3.2.1 I henhold til artikel 6 (3) er det afgørende kriterium for, om der i forbindelse med et konkret projekt skal foretages en egentlig konsekvensvurdering, om det konkrete projekt - i forbindelse med andre planer eller projekter - kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt.

3.2.2 Hvis det på baggrund af den foreløbige vurdering/screening kan afvises, at en plan eller et projekt i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, kan godkendelse, tilladelse eller dispensation gives uden forudgående udarbejdelse af en konsekvensvurdering.

3.2.3 I Europa-Kommissionens vejledning om forvaltningen af Natura 2000-områder side 31 er der anført følgende om fortolkningen af det centrale væsentlighedskrav:

"Hvad der skal forstås som en "væsentlig" påvirkning, kan ikke afgøres efter eget skøn. For det første anvender direktivet udtrykket i en objektiv sammenhæng (dvs. det beskrives ikke på en måde, der tillader skønsomt fortolkning). For det andet er en ensartet forståelse af, hvad der menes med "væsentlig", en nødvendig forudsætning for, at Natura 2000 kan fungere som et sammenhængende net.

Udtrykket "væsentlig" skal fortolkes objektivt, men skal samtidig ses i sammenhæng med de særlige træk og miljøforhold, der gør sig gældende for det pågældende område. I denne sammenhæng kan bevaringsmålsætningerne for et område såvel som tidligere eller grundlæggende oplysninger om området være vigtige for en mere nøjagtig identifikation af faktorer, der har betydning for bevaring af området. Nogle af disse oplysninger findes i de data, der ligger til grund for udvælgelsen af området i henhold til direktivets artikel 4 (se afsnit 4.5.3). Medlemsstaterne har måske også adgang til detaljerede bevaringsorienterede forvaltningsplaner for området, som beskriver de forskellige grader af "følsomhed" i det pågældende område.

På denne baggrund er det klart, at hvad der kan påvirke et område væsentligt, ikke nødvendigvis har samme virkninger for et andet område.

Begrebet "væsentlig" skal fortolkes objektivt. Samtidig bør påvirkningens betydning vurderes i relation til de særlige træk og miljøforhold, der gør sig gældende for det område, som berøres af en plan eller et projekt, idet der navnlig tages hensyn til bevaringsmålsætningerne for området."

3.2.4 EU-Domstolen har i overensstemmelse hermed i C-127/02 ("Hjertemuslingedommen") fastslået, at væsentlighedskriteriet hænger nøje sammen med risikoen for skade på områdets bevaringsmålsætning:

"46. Som det fremgår af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, første punktum, sammenholdt med tiende betragtning til direktivet, hænger væsentligheden af den virkning, som en plan eller et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for lokalitetens forvaltning, har på en lokalitet, sammen med bevaringsmålsætningen for lokaliteten.

47. Når en sådan plan eller et sådant projekt ikke risikerer at skade bevaringsmålsætningen for en lokalitet, selvom den/det har en virkning derpå, kan planen eller projektet ikke anses for at kunne påvirke den omhandlede lokalitet væsentligt.

48. Når en sådan plan eller et sådant projekt omvendt risikerer at skade bevaringsmålsætningen for den omhandlede lokalitet, skal planen eller projektet nødvendigvis anses for at kunne påvirke lokaliteten væsentligt. I forbindelse med bedømmelsen af de forventede virkninger, der er forbundet med planen eller projektet, skal væsentligheden af virkningerne, som nærmere anført af Kommissionen, bl.a. fastlægges i lyset af den i planen eller projektet omhandlede lokalitets særlige kendetegn og miljømæssige vilkår.

49. Følgelig skal spørgsmål 3 b) besvares med, at det følger af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, første punktum, at når en plan eller et projekt, der ikke er direkte forbundet med eller nødvendig for en lokalitets forvaltning, risikerer at skade bevaringsmålsætningen for lokaliteten, skal planen eller projektet anses for at kunne påvirke denne lokalitet væsentligt. Bedømmelsen af nævnte risiko skal foretages i lyset

af den i en sådan plan eller et sådant projekt omhandlet lokalitets særlige kendetegn og miljømæssige vilkår."

3.3 Særligt om kriteriet for meddelelse af tilladelse på grundlag af en konsekvensvurdering

3.3.1 Artikel 6 (3) opstiller et materielt beslutningskriterium, hvorefter der kun kan gives tilladelse til en plan eller et projekt, når den/det ikke skader "lokalitetens integritet".

3.3.2 I Europa-Kommissionens vejledning om forvaltningen af Natura 2000-områder side 38 er begrebet "lokalitetens integritet" blandt andet beskrevet således (med mine understregninger):

"Hvad angår begrebet "integritet", skal det forstås som en kvalitet eller en tilstand, der indebærer helhed eller fuldstændighed. I en dynamisk økologisk sammenhæng kan ordet også forstås som modstandsdygtighed og evne til udvikling i retning af en gunstig bevaringsstatus.

Som en nyttig definition på "lokalitetens integritet" kan nævnes "sammenhængen i lokalitetens økologiske struktur og funktion for hele arealets vedkommende eller de naturtyper, kombinationer af naturtyper og/eller artsbestande, for hvilke lokaliteten er eller vil blive klassificeret".

Et område kan beskrives som havende en høj grad af integritet, hvis områdets potentiale for at opfylde bevaringsmålsætningerne er realiseret, hvis dets evne til regenerering og fornyelse under dynamiske vilkår er bevaret, og hvis der kun kræves et mindstemål af forvaltningsforanstaltninger til støtte herfor.

Ved bedømmelsen af "lokalitetens integritet" skal der derfor tages hensyn til mange faktorer, herunder muligheden for, at virkningerne kan optræde på kort, mellemlang og lang sigt.

Et områdes integritet omfatter områdets økologiske funktioner. Når det afgøres, om et område påvirkes negativt, skal der kun tages hensyn til bevaringsmålsætningerne for området."

3.3.3 EU-Domstolen har i flere afgørelser også fastslået/uddybet det relevante kriterium, eksempelvis i C-258/11 (Sweetmann) præmis 38-40:

"38. I denne sammenhæng har Domstolen allerede fastslået, at bestemmelserne i habitatdirektivet har til formål, at medlemsstaterne træffer passende beskyttelsesforanstaltninger for at kunne opretholde de økologiske kendetegn i de lokaliteter, hvor der forefindes naturtyper (...).

39. Følgelig kan det deraf slutes, at den omstændighed, at en lokalitets integritet som naturtype ikke skades i den forstand, hvori begrebet anvendes i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, andet punktum, forudsætter, at lokaliteten opretholdes i en gunstig bevaringsstatus, hvilket indebærer, således som generaladvokaten har anført i punkt 54-56 i forslaget til afgørelse, en variig opretholdelse af de grundlæggende kendetegn ved den berørte lokalitet, der er knyttet til tilstedeværelsen af en naturtype, hvis bevaringsmålsætning har medført, at lokaliteten er blevet udpeget til at blive opført på listen over lokaliteter af fællesskabsbetydning som omhandlet i direktivet."

3.3.4 I Hjertemuslingedommen anførte EU-Domstolen på tilsvarende vis følgende om dette spørgsmål:

"55. Vedrørende spørgsmålet om, under hvilke betingelser, der kan gives tilladelse til en aktivitet som mekanisk fiskeri efter hjertemuslinger, bemærkes, at under hensyn til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, og til besvarelsen af det første spørgsmål, påhviler det de kompetente nationale myndigheder først at tillade en plan eller et projekt, når de ud fra konklusionen på vurderingen af en sådan plan eller et sådant projekts virkninger på den omhandlede lokalitet har sikret sig, at den/det ikke skader lokalitetens integritet.

56. Følgelig kan der kun gives tilladelse til den omhandlede plan eller det omhandlede projekt på betingelse af, at de kompetente nationale myndigheder har opnået vished for, at planen eller projektet ikke har skadelige virkninger for den omhandlede lokalitets integritet.

57. Ligeledes skal den kompetente myndighed afvise at give tilladelse hertil, såfremt der er usikkerhed om, hvorvidt der er skadelige virkninger for lokalitetens integritet forbundet med den påtænkte plan eller det påtænkte projekt."

3.3.5 Det er således efter EU-Domstolens praksis afgørende, om der kan ske skade på områdets integritet/bevaringsmålsætning for området. Meddelelse af en tilladelse til et ansøgt projekt forudsætter således, at det uden rimelig tvivl kan dokumenteres, at der ikke vil ske skade på lokalitetens integritet set i forhold til lokalitetens bevaringsmålsætning.

3.3.6 Dette er imidlertid ikke ensbetydende med, at der ikke må ske skade på et habitatområde, så længe det ikke skader områdets integritet. Det samme vil gælde for skade på andre områder, som ikke kan anses for en prioriteret naturtype, jf. blandt andet C-258/11 (*Sweetmann*) præmis 45-46.

3.4 Særligt om anvendelsen og rækkevidden af forsigtighedsprincippet

3.4.1 Peter Pagh har i artiklen *Forsigtighedsprincippet - fra luftighed til hard law* bragt i U 2003B.153 beskrevet problematikkerne ved forsigtighedsprincippets anvendelse i dansk ret således (med mine understregninger):

"Problemet opstår i to forskellige sammenhænge. For det første når der på grundlag af forsigtighedsprincippet udstedes generelle regler, og for det andet, når en myndighed ved en forvaltningsakt konkret griber ind med henvisning til forsigtighedsprincippet. Berører de generelle regler eller forvaltningsakten EU-regler, må det formentlig forudsættes, at forsigtighedsprincippet anvendes i overensstemmelse med det anførte paradigme. Omsat til praktiske konsekvenser kan en myndighed derfor kun påberåbe sig forsigtighedsprincippet ved en senere retlig prøvelse, hvis myndigheden godtgør, at de anførte betingelser for at anvende princippet er opfyldt. Myndigheden skal derfor kunne fremlægge den risikovurdering, der dannede grundlag for indgrebet. Hertil kræves dels en angivelse af den acceptable risiko, dels at de videnskabelige data, der dannede grundlag for beslutningen, var så udtømmende som muligt. Endelig kræves, at der er sket en forudgående cost/benefit-vurdering og iværksat supplerende videnskabelige undersøgelser. Er disse betingelser omvendt opfyldt, bevirker det en lempelse af proportionalitetstesten, hvorimod det ikke lemper legalitetskravet. Både med og uden forsigtighedsprincippet skal et indgreb have hjemmel."

Peter Pagh har i samme artikel sammenfattet EU-Domstolens krav til anvendelsen af forsigtighedsprincippet således:

"De nyere domme viser, at brug af forsigtighedsprincippet både stiller krav til fremgangsmåde og vidensgrundlag. Den første fase, risikovurderingen, omfatter tre led, dels en identificering af risici, dels en stilling til acceptabelt risikoniveau og endelig en videnskabelig vurdering af risici, der skal være så udtømmende som muligt. I anden fase risikostyring stilles ligeledes krav om, at de valgte forholdsregler er funderet i videnskabelig viden så udtømmende som muligt, hvilket suppleres af to krav til fremgangsmåden. Dels skal de valgte indgreb være baseret på en cost-benefit-vurdering, dels skal der følges op med supplerende undersøgelser. Dette udelukker ikke hasteforanstaltninger, hvor det videnskabelige oplysningsgrundlag grundet omstændighederne er begrænset, men det synes også i disse tilfælde forudsat, at der er videnskabelige data, og at den anførte fremgangsmåde er fulgt."

3.4.2 I Hjertermuslingedommen, der generelt udlægges som en skærpelse af EU-Domstolens hidtidige praksis, udtalte domstolen følgende om anvendelsen af forsigtighedsprincippet i relation til artikel 6 (3) vurderingen:

"57. Ligeledes skal den kompetente myndighed afvise at give tilladelse hertil, såfremt der er usikkerhed om, hvorvidt der er skadelige virkninger for lokalitetens integritet forbundet med den påtænkte plan eller det påtænkte projekt.

58. Det skal i den sammenhæng fastslås, at forsigtighedsprincippet er indeholdt i det kriterium for at opnå tilladelse, der er fastsat i habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, andet punktum (jf. dom af 5.5.1998, sag C-157/96, National Farmers' Union m.fl., Sml. I, s. 2211, præmis 63), og kriteriet giver mulighed for effektivt at forebygge beskadigelser af beskyttede lokaliteters integritet, der skyldes påtænkte planer eller projekter. Et kriterium for at opnå tilladelse, der var mindre strengt end det her omhandlede, ville ikke ligeså effektivt kunne sikre realiseringen af målsætningen om beskyttelse af de lokaliteter, som bestemmelsen vedrører.

59. Ifølge habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, giver de kompetente nationale myndigheder således kun tilladelse til en aktivitet som mekanisk fiskeri efter hjertermuslinger på betingelse af, at de, ud fra konklusionen på vurderingen af denne aktivitets virkninger på den omhandlede lokalitet under hensyn til bevaringsmålsætningen for denne, har opnået vished for, at aktiviteten ikke har skadelige virkninger for denne lokalitets integritet. Dette er tilfældet, når det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at der ikke er sådanne virkninger..."

3.4.3 Den retningsgivende praksis fra EU-Domstolen om dette spørgsmål omfatter derudover blandt andet EU-Domstolens afgørelser i sagerne C-258/11 (*Sweetmann*), C-399/14 (*Grüne Liga Sachsen*) og C-521/12 (*T.C. Briels*),

I C-521/12 (*T.C. Briels*) er det således anført om forsigtighedsprincippet, at:

"26. Der skal således for det første henvises til, at myndigheden skal afvise at give tilladelse til en plan eller et projekt, når der er usikkerhed om, hvorvidt der vil være virkninger, der skader den pågældende lokalitets integritet, idet det kriterium for at give tilladelse, der er fastsat i habitatdirektivets artikel 6, stk.

3. andet punktum, integrerer forsigtighedsprincippet og gør det muligt effektivt at forebygge, at beskyttede lokaliteters integritet skades som følge af påtænkte planer eller projekter. (...).

28. Anvendelsen af forsigtighedsprincippet i forbindelse med gennemførelsen af habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, kræver derfor af den kompetente nationale myndighed, at den vurderer projektets virkninger på den omhandlede Natura 2000-lokalitet i betragtning af bevaringsmålsætningen for denne lokalitet og under hensyntagen til de beskyttelsesforanstaltninger, som er integreret i det pågældende projekt, med henblik på at undgå eller reducere eventuelle skadelige virkninger, der direkte er forårsaget af dette, for at sikre, at det ikke skader den nævnte lokalitets integritet."

I C-399/14 (Grüne Liga Sachsen) har EU-Domstolen i præmisserne uddybet rammerne for anvendelsen af forsigtighedsprincippet således:

"48. Indledningsvis bemærkes, at habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, integrerer forsigtighedsprincippet og gør det muligt effektivt at forebygge, at beskyttede lokaliteters integritet skades som følge af påtænkte planer eller projekter. Et mindre strengt kriterium for at give tilladelse ville ikke lige så effektivt kunne sikre realiseringen af målsætningen om beskyttelse af de lokaliteter, som bestemmelsen vedrører (dom Briels m.fl., C-521/12,

49. Ifølge fast retspraksis indebærer den passende vurdering af en plans eller et projekts indvirkninger på den pågældende lokalitet, som skal være foretaget i henhold til den nævnte artikel 6, stk. 3, at alle de aspekter af den omhandlede plan eller det omhandlede projekt, som i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter kan påvirke bevaringsmålsætningen for denne lokalitet, skal identificeres under hensyn til den bedste videnskabelige viden på området (...).

50. Vurderingen i henhold til habitatdirektivets artikel 6, stk. 3, må ikke medføre lakuner og skal indeholde fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl for så vidt angår virkningerne af de arbejder, som var påtænkt i den pågældende beskyttede lokalitet (dom Briels m.fl., C-521/12, EU:C:2014:330, præmis 27)."

I EU-Domstolens afgørelse i sagen C-258/11 (Sweetmann) præmis 44 er det om anvendelsen af forsigtighedsprincippet tilsvarende anført, at "den ikke må medføre lakuner, og den skal indeholde fuldstændige, præcise og endelige konstateringer og konklusioner, der kan fjerne enhver rimelig videnskabelig tvivl for så vidt angår virkningerne af de arbejder, der er påtænkt i den berørte beskyttede lokalitet."

3.4.4 Det centrale kriterium i henhold til EU-Domstolens praksis er således, at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke vil medføre skade på lokalitetens integritet set i forhold til bevaringsmålsætningen herfor.

Det betyder, at enhver skadelig virkning ikke fuldstændigt skal kunne udelukkes.

4. DEN DANSKE IMPLEMENTERING AF HABITATDIREKTIVET

- 4.1 Habitatdirektivets artikel 6 (Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992) er implementeret i dansk ret ved habitatbekendtgørelsens § 6.¹

Habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 og stk. 2 er sålydende:

§ 6. Før der træffes afgørelse i medfør af de bestemmelser, der er nævnt i § 7, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. De projekter, der omfattes af kravet om vurdering, er projekter som ikke direkte er forbundet med eller nødvendige for Natura 2000-områdets forvaltning.

Stk. 2. Hvis myndigheden vurderer, at projektet kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles tilladelse, dispensation eller godkendelse til det ansøgte.

- 4.2 Det kan ved en sammenlignende læsning af henholdsvis habitatdirektivet og habitatbekendtgørelsen konstateres, at den danske implementering ikke er sprogligt overensstemmende med habitatdirektivet. Dette skyldes, at begrebet "lokalitetens integritet" ikke ses gentaget i habitatbekendtgørelsen. Det er efter habitatbekendtgørelsen derimod afgørende, om projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 2.

Denne forskel kan muligvis have betydning for danske myndigheders anvendelse og forvaltning af reglerne.

5. NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNETS PRAKSIS

5.1 Indledning

Gennemførelsen af habitatdirektivets artikel 6 (3) i dansk ret forudsætter, at den danske administration af reglerne som implementeret ved habitatbekendtgørelsen fortolkes og anvendes i overensstemmelse med EU-Domstolens fortolkning og anvendelse af reglerne.

Det skal også sammenholdes med, at det i C-127/02 (*Waddenzee*) blev fastslået, at artikel 6 (3) har direkte effekt.

5.2 Natur- og Miljøklagenævnets anvendelse af væsentlighedskriteriet

- 5.2.1 Det følger af både habitatdirektivets artikel 6 (3) og habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 2, at alene væsentlige påvirkninger af et Natura 2000-område skal udløse krav om en konsekvensvurdering.

¹ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (BEK nr. 188 af 26/02/2016)

5.2.2 Miljøklagenævnets afgørelse af den 29. marts 2011 vedrørende Kongsnæs Havbrug (optrykt i MAD 2010.614MKN) synes at angå en situation, hvor reglerne blev anvendt uden iagttagelse af væsentlighedskriteriet.

Det daværende Storstrøms Amt havde i sagen givet tilladelse til et havbrug til en forøget kvælstofudledning fra 15,9 til 17,0 tons. Havbruget var beliggende i Grønsund nær et Natura 2000-område. Den forøgede kvælstofudledning ville udgøre 1 % af nettotransporten af totalkvælstof i overfladevandet gennem Grønsund.

Denne forøgelse accepterede Miljøklagenævnet imidlertid ikke og ændrede dermed tilladelsen med blandt andet det vilkår, at der alene blev tilladt en kvælstofudledning i det hidtidige niveau (dvs. 15,9 tons). Miljøklagenævnet begrundede blandt andet sit resultat således:

"Det fremgår af amtets VVM-screening af ansøgningen om en udvidelse af Kongsnæs, at den med tilladelsen øgede kvælstofudledning på 1,1 ton i havbrugets produktionsperiode udgør 1 % i forhold til nettotransporten af totalkvælstof i overfladevandet gennem Grønsund, samt at det er meget lidt sandsynligt, at der i produktionsperioden sker en nævneværdig transport af kvælstof fra havbruget på tværs af sundet og ind mod det tilstødende Natura 2000-område.

I det foreliggende tilfælde må flertallet imidlertid konstatere, at målsætningen for det meget nærliggende internationale beskyttelsesområde ikke er opfyldt, samt at årsagen hertil netop er den type næringssaltforurening, som ansøgningen omhandler. I forbindelse med behandling efter miljøbeskyttelsesloven af en udvidelse af udledningerne fra en så stor lokal punktkilde, som havbruget udgør, bør den mulige påvirkning fra både projektet i sig selv og i forbindelse med andre (eksisterende) projekter vurderes på baggrund af en egentlig dokumentation af konkrete forhold. Før der gives tilladelse til en udvidelse bør der således foreligge undersøgelser som viser, at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås, at projektet ikke har skadelig virkning på det internationale naturbeskyttelsesområdes integritet.

Uanset at strømretningen er langs kysten, må det efter flertallets opfattelse dog forudses, at der stedvis opstår strømlæ med afbøjninger af næringssaltholdigt vand fra havbruget ind mod det internationale naturbeskyttelsesområde, eller at særlige vindforhold kan give afdrift af vandstrømme ind mod kysten. (...)

Flertallet finder, at en øgning af rammen for kvælstof fra Kongsnæs Havbrug - der har vækstburene placeret relativt kystnært og kun 58 meter fra afgrænsningen af det internationale naturbeskyttelsesområde - kan give anledning til, at forekomsten i beskyttelsesområdet af ovennævnte forureningsindikatorer fremmes.

(...)

Det kan således ikke uden rimelig tvivl fastslås, at enhver yderligere tilførsel af næringssalte ikke vil påvirke opretholdelsen af en gunstig bevaringsstatus for de beskyttede naturtyper negativt. Flertallet finder derfor ikke, at der kan meddeles tilladelse til en øgning af udledningen af næringssalte fra Kongsnæs Havbrug på det foreliggende grundlag. Flertallet finder herefter, at tilladelsens vilkår bør ændres således, at udledningen af næringssalte fra havbruget pr. kalenderår ikke øges i forhold til det hidtidige niveau på 15,9 ton kvælstof og 1,7 ton fosfor."

Forud for Miljøklagenævnets behandling af sagen havde det daværende Naturklagenævn i samme sag taget stilling til amtets afgørelse om, at projektet ikke var VVM-pligtigt. I den sag anførte Naturklagenævnet bl.a. følgende:

"Habitatreglerne gælder ved siden af VVM-reglerne og angiver en særlig målrettet og skærpet vurdering, når der er tale om risiko for påvirkning af et habitatområde. Ved VVM-screeningen, der bl.a. skal forholde sig til den påvirkning af habitatområdet, som den øgede udledning medfører, skal der derfor tages hensyn til habitatreglerne. Hvis amtet ikke kan udelukke, at projektet vil påvirke den udpegede lokalitetsgunstige bevaringsstatus væsentligt, er der således i VVM-reglernes forstand tale om, at projektet må antages at kunne få væsentlig indvirkning på miljøet, hvilket ifølge samlebekendtgørelsens § 3, stk. 2, udløser krav om VVM-undersøgelse.

Naturklagenævnet tager ved sagens vurdering i relation til habitatreglerne udgangspunkt i, at det ikke i forbindelse med en screening kan kræves, at der foretages en undersøgelse i relation til alle de faktorer, der kan indgå i en proces. Vurderingerne af de konkrete forhold må baseres på almen kendt viden om de pågældende forhold og beslægtede sager. En dyberegående undersøgelse skal foretages, når der er konkrete, faktuelle indikationer for risiko.

Storstrøms Amt har vurderet projektet på baggrund af eksisterende viden om miljøtilstanden i de omhandlede beskyttede havområder og ud fra kendskab til de pågældende beskyttede arter. Amtet har herved vurderet, at udledningen ikke vil indebære en væsentlig påvirkning af de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for naturbeskyttelsesområdet.

På baggrund af ovenstående er det Naturklagenævnets opfattelse, at Storstrøms Amt ud fra kriterierne i samlebekendtgørelsens bilag 3, har foretaget en faglig vurdering af det ansøgte projekts indvirkning på miljøet, der opfylder samlebekendtgørelsens krav. Amtet har i den forbindelse samtidig redegjort for, at merbelastningen som følge af udvidelsen i henhold til habitatdirektivet ikke er væsentlig. Naturklagenævnet finder ikke anledning til at betvivle, at de foretagne undersøgelser og vurderinger, som amtet har lagt til grund ved afgørelsen, er tilstrækkelige også i relation til habitatreglerne.

Naturklagenævnet finder herefter ikke grundlag for at tilsidesætte amtets faglige vurdering af ændringen og dermed heller ikke amtets afgørelse om, at projektet ikke er VVM-pligtigt.

Der kan på denne baggrund ikke gives medhold i klagen, og Storstrøms Amts screeningsafgørelse af 3. april 2005 står derfor ved magt."

Miljøklagenævnets afgørelse i sagen afspejler, at nævnet helt har bortset fra væsentlighedskravet i relation til vurderingen af sagen.

Denne undladelse forekommer at være udslagsgivende for nævnets afgørelse i sagen, der tillige var i modstrid med Naturklagenævnets forudgående vurdering af det samme spørgsmål.

Såfremt nævnet havde anvendt væsentlighedskriteriet i overensstemmelse med direktivets bestemmelser og EU-Domstolens praksis, ville nævnet overvejende sandsynligt være nået frem til, at projektet ikke ville eller

kunne indebære nogen væsentlig påvirkning af lokalitetens integritet/bevaringsmålsætning henset til merudledningens bagatelagtige karakter.

Afgørelsen er således efter vores vurdering meget vidtgående og uforenelig med det EU-retlige grundlag.

5.3 Natur- og Miljøklagenævnets fortolkning af begrebet "skade", herunder ved anvendelse af forsigtighedsprincippet

5.3.1 Det er som anført ovenfor efter EU-Domstolens praksis afgørende, om der kan ske skade på områdets integritet/bevaringsmålsætning for området.

Meddelelse af en tilladelse til et ansøgt projekt forudsætter således, at det uden rimelig tvivl kan dokumenteres, at der ikke vil ske skade på lokalitetens integritet set i forhold til lokalitetens bevaringsmålsætning.

5.3.2 Der findes enkelte afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet, der indikerer, at nævnet i denne henseende har foretaget en mere restriktiv vurdering eller fortolkning af det centrale "skade"-begreb, end der er grundlag for i direktivet og EU-Domstolens praksis.

De pågældende afgørelser afspejler efter vores opfattelse, at nævnet - fremfor at anvende kriteriet om mulig skade på lokalitetens integritet/bevaringsmålsætning - har meddelt afslag på projekter med henvisning til et "nul-tolerance" kriterium, hvorefter enhver påvirkning eller risiko for påvirkning af et Natura 2000-område medfører, at der gives afslag på det pågældende projekt eller den pågældende plan.

Dette har sammenhæng med nævnets anvendelse af forsigtighedsprincippet, der i de pågældende tilfælde forekommer mere vidtgående end EU-Domstolens praksis tilsiger.

Det er tilfældet i nævnets afgørelser af henholdsvis 9. januar 2013 vedrørende Langsand Laks (optrykt i MAD 2013.387NMK og 23. december 2014 vedrørende Endelave Havbrug (optrykt i MAD 2014.519NMK).

5.3.3 I Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse af 9. januar 2013 vedrørende Langsand Laks (optrykt i MAD 2013.387NMK) ophævede nævnet en miljøgodkendelse for et saltvandsdambrug, da der ifølge nævnet ikke forelå den fornødne videnskabelige sikkerhed for, at spildevandsudledningen fra det pågældende dambrug ikke kunne have skadelige virkninger på vilde laks i omkringliggende Natura 2000-områder på grund af duftpåvirkning. I afgørelsen udtalte nævnet blandt andet følgende om forsigtighedsprincippets anvendelse:

"Om anvendelsen af forsigtighedsprincippet fremgår af Habitatvejledningen bl.a., at princippet indebærer, at hvis der er videnskabelig tvivl om skadevirkninger, dvs. at skade ikke kan udelukkes, skal denne tvivl komme Natura 2000-området til gode. Hensynet til de udpegede områder skal vægtes højest. Videre fremgår, at forsigtighedsprincippet f.eks. anvendes i tilfælde, hvor videnskabelige oplysninger er ufuldstændige, foreløbige eller usikre samt i tilfælde, hvor en foreløbig videnskabelig vurdering viser, at der er risiko for eventuelle skadelige indvirkninger på arter eller naturtyper."

Natur- og Miljøklagenævnet anvendte herefter forsigtighedsprincippet i sagen således (med mine understregninger):

"Natur- og Miljøklagenævnet finder ikke, at det ud fra det oplyste i sagen med den fornødne videnskabelige sikkerhed kan konkluderes, at udskillelse af feromoner fra [virksomhed1] ikke kan have skadelige virkninger på Skjern Å-Laksen, der er en del af udpegningsgrundlaget i de nærliggende habitatområder nr. 68 og 69.

Nævnet bemærker i den sammenhæng, at vilkår 14 i miljøgodkendelsen ikke sikrer, at der ikke sker en påvirkning af laksen ved udledning af feromoner, dels da der en formodning for, at udskillelse af feromoner vil ske og dels, da vilkåret alene sikrer hjemmel til indgriben, når der er sket (en potentielt skadelig) udledning af feromoner fra anlægget. (...). Nævnet er herudover enig med DTU Aqua i, at Ringkøbing-Skjern Kommune som tilsynsmyndighed vil have vanskeligt ved at måle og dokumentere en negativ effekt af udledning af feromoner fra [virksomhed1], hvilket er forudsætningen for indgriben efter vilkåret.

Nævnet lægger i øvrigt på baggrund af DTU Aquas bemærkninger til grund, at etablering af en buffertank ikke vil medføre, at feromoner fjernes fra vandet, ligesom den vil medføre en væsentlig større udledning i det tidsrum, som udledningen varer, hvilket sandsynligvis vil have en endnu større lokkevirkning på indvandrende laks. Nævnet finder således, at etablering af en buffertank ikke er et egnet middel til at sikre, at det ansøgte ikke vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde.

Natur- og Miljøklagenævnet har ikke kendskab til, at der er gennemført undersøgelser eller forsøg, der generelt belyser konsekvenserne for laksens vandring via migrationsruterne til gydebanker ved etablering af dambrug, der som følge af lakseproduktion udleder feromoner. Nævnet finder at måtte lægge til grund, at den naturfaglige viden på dette område er begrænset.

I den sammenhæng bemærkes, at konklusionerne i den fremsendte rapport fra NIVA er udledt på baggrund af studier med et andet sigte, og derfor må anses for at være usikre i forhold til den i sagen rejste problemstilling."

5.3.4 Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse vedrørende Endelave Havbrug angik en ansøgning om miljøgodkendelse af et nyt havbrug syd for Endelave. Dette havbrug ville blive placeret ca. 1,3 km syd for habitatområde H52 (Horsens Fjord). Ansøgningsmaterialet indeholdt en række beregninger, der var baseret på fuldskalaproduktion i havbruget samt fuld kompensation primært ved produktion af blåmuslinger i Horsens Fjord-området på tre etablerede muslingeopdrætsanlæg, som alle var placeret uden for Natura 2000-området.

På denne baggrund havde Miljøstyrelsen i maj 2014 meddelt miljøgodkendelse og VVM-tilladelse til havbruget med en årlig produktion på op til 2105 tons regnbueørreder. Denne afgørelse blev senere påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet.

Nævnet ophævede Miljøstyrelsens miljøgodkendelse og VVM-tilladelse med den begrundelse, at det ikke med sikkerhed kunne udelukkes, at etableringen af havbruget kunne skade et nærliggende Natura 2000-område. Dette begrundede nævnet blandt andet således:

"Natur- og Miljøklagenævnet skal bemærke, at det med vurderingen efter habitatbekendtgørelsens § 7 skal kunne udelukkes, at Natura2000-område nr. 56 kan lide skade ved etablering af Endelave Havbrug"

5.3.5 Det er vores vurdering, at Natur- og Miljøklagenævnets anvendelse af forsigtighedsprincippet i de nævnte afgørelser er for vidtgående.

EU-Domstolens praksis fastslår således alene, at det ud fra et videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl skal kunne fastslås, at projektet ikke vil medføre skade på lokalitetens integritet set i forhold til bevaringsmålsætningen herfor.

Den ovenfor anførte praksis fra nævnet medfører en skærpelse i forhold til dette kriterium, da nævnet synes at forudsætte, at en skade skal kunne udelukkes.

Denne vidtgående anvendelse af forsigtighedsprincippet indebærer reelt, at der opereres med dokumentationskrav og detaljeringsgrader, der er umulige at opfylde i de tilfælde, hvor der måtte eksistere en videnskabelig tvivl om en mulig påvirkning/skadevirkning.

Afgørelserne medfører således, at der reelt indføres et nul tolerance-krav i relation til mulige skadevirkninger.

Endvidere indikerer den nævnte praksis, at enhver mulig negativ påvirkning af et habitatområde - i modsætning til lokalitetens integritet - medfører meddelelse af afslag på ansøgte projekter om etablering af havbrug, uanset om projektet i øvrigt måtte kunne have negative påvirkninger i forhold til områdets bevaringsmålsætning.

Der er fra EU-Domstolen netop også blevet lagt vægt på, at forsigtighedsprincippet ikke skal anses for en skønsmæssig ramme til holdningsbaserede eller vilkårlige vurderinger.

Det er på baggrund af det anførte vores vurdering, at de nævnte afgørelser formentlig ikke er i overensstemmelse med de af EU-Domstolen fastsatte krav til administrationen af artikel 6 (3), herunder ved anvendelsen af forsigtighedsprincippet.

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Ingelise Tarber (tarber@stofanet.dk)
Titel: Journalnummer 2018-5670
Sendt: 15-09-2018 18:32:14
Bilag: Anke høringsnotat fra Miljøstyrelsen.docx;

Til Miljø- og Fødevareministeriet!

Hermed fremsendes klage vedr. Natura 2000-områder. Høringsvar nr. 497 samt ændringsforslag nr. 20879.

Med venlig hilsen

Ingelise Tarber
Grænsevej 1
9000 Aalborg

Høringssvar nr.: 497 samt ændringsforslag nr. 20879

Med henvisning til det udarbejdede høringsnotat fra Miljøstyrelsen vedr. de nye Natura 2000-områder, har jeg en klage.

For mig at se, er Egholm da helt blevet glemt, hvilket virker fuldstændig absurd. Det vil jeg hermed prøve at gøre rede for efterfølgende.

N15 og F1 - der er henholdsvis det udpegede Natura-2000 og fuglebeskyttelsesområde, der omfatter Egholm, er blevet reduceret - og det endda i det område, der ligger nærmest den planlagte motorvej i Egholmlinje.

Alle høringssvar er ignoreret, herunder også dem om udvidelse pga. Den Lysbugede Knortegås tilstedeværelse i de ikke udpegede område ved Egholm.

Egholm er et fantastisk naturområde med en meget forskellig fauna og dyreliv. Vi finder bl.a. den lysbugede knortegås, som siges at være Danmarks svar på pandaen, den sjældne slørugle er også blevet registreret på øen, samt strandtudsens, som er en totalfredet paddeart. Der er faktisk også set oddere. Den lysbugede knortegås og strandtudser hører til de såkaldte bilag IV-arter, som er beskyttet af EU's naturbeskyttelsesdirektiv. Den lysbugede knortegås er så sjælden, at den anses for at kunne udpege sit eget område, så det forpligter faktisk EU's medlemslande til at udpege særlige bevaringsområder, de såkaldte habitatområder

Flere vilde planter på Egholm er så sjældne, at de er optaget på Danmarks nationale rødliste over udryddelsestruede planter, bl.a. den langstilkede filtrose, som kun findes på få andre lokaliteter i Danmark.

Miljøstyrelsen er nok ikke i tvivl om hvad EU's naturbeskyttelsesdirektiver går ud på, men jeg må nødvendigvis repetere det, da der i afgørelsen ikke ser ud til at være tænkt på det:

Reglerne om beskyttelse af bilag IV-arter indebærer, at land- og skovbrug skal tilrettelægges deres aktiviteter, så levevilkårene for dyrene ikke forringes.

Erhvervene tilbydes tilskudsmuligheder samt vejledning og rådgivning.

Reglerne indebærer også, at myndighederne skal sikre sig, at de ikke tillader eller planlægger aktiviteter, der kan skade dyrenes yngle- eller rasteområder.

For cirka to år siden gav Den Danske Naturfond cirka en million kroner til et projekt, der skulle være med til at sikre strandtudsens overlevelse i Danmark. Fondens midler er anvendt til at opfostre Strandtudser i Kbh. zoo og til at skabe levesteder i form af 13 vandhuller i et samarbejde mellem Københavns Zoo og Refsvindinge Natur- og Kulturcenter. Ikke desto mindre samarbejder Aalborg kommunes byråd nu med erhvervslivet om, at afsætte samlet 600 millioner i budgetforliget på at ødelægge ligeså mange af strandtudsens vandhuller på Egholm, ved fjorden over rensningsanlæggets arealer og frem til Nørholmsvej og på sydsiden af Nørholmsvej.

Når Aalborg kommune ikke respekterer landets miljølovgivning og uden blusel planlægger at tilsidesætte Miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen i sine budgetmålsætninger er det virkelig vanskeligt at bevare troen på, at vores kommune iagttager resten af den lovgivning, der gælder for offentlig myndighedsudøvelse.

For mindre end et år siden var der afstemning i byrådet om, hvorvidt de ville oplyse Miljøstyrelsen om den strengt beskyttede Lys Bugede Knortegås tilstedeværelse på Egholmlinjen overfor Miljøstyrelsen. Flertallet ville ikke afgive den oplysning - og resultatet er blevet at Miljøstyrelsen ikke udvidede Natura 2000 området til at omfatte Den Lysbugede Knortegås levested.

Hvad foregår der i Aalborg Kommunes Byråd? Kan vi have tillid til dem?

Den 3. Limfjordsforbindelse i Egholmlinjen er placeret i et område, der ikke p.t. er udpeget som Natura-2000 område, men ligger parallelt med et udpeget Natura 2000 område.

Borgerbevægelsen mod en 3.forbindelse over Egholm arbejder sammen med andre, om at få området udpeget som natura-2000 område, idet de formelle betingelser herfor efter vores opfattelse er opfyldt. Vores bestræbelser modarbejdes af de offentlige myndigheder, herunder Aalborg Kommune, der ikke vil oplyse at Den Lysbugede Knortegås befinder sig i området, Region Nordjylland og Miljøstyrelsen, der har ignoreret alle høringsvar, herunder både om odder og Lysbugede Knortegæs, i forbindelse med den igangværende grænsejustering af Natura-2000 området.

Jeg har vanskeligt ved at se, de saglige beæggrunde for at embedsværket i Miljøstyrelsen ignorerer vores høringsvar. Kan det tænkes, at der er falske lodder i vægtskålen? Er miljøudvalget for magtfuldt?

Det nuværende miljø- og fødevareudvalg på 29 medlemmer har til opgave at behandle forslag inden for ressortområdet og føre parlamentarisk kontrol med regeringen.

Udvalget har mindst 4 personer, der alle er ivrige fortalere for en 3. Limfjordsforbindelse i Egholmlinjen: Kristian Pihl Lorentzen (V), Hans Christian Smidt (V), Torsten Schack Pedersen (V), Bjarne Lausten (S). Førstnævnte var tillige medlem af trafikudvalget i 2014, hvor linjeføringen blev "besluttet", og byggelinjen tinglyst. Det er næppe tilfældigt, at han nu fortsætter arbejdet i miljøudvalget, men arbejder han sagligt eller politisk?

Er de andre i udvalget klar over dette personsammenfald?

En god nyhed fra Miljø- og fødevareministeriet! Nu kommer der endelig en artsportal, således at der etableres en offentlig database, hvor arterne registreres. Det har der nemlig ikke været hidtil.

Og dermed kan det igen undre, at alle vores oplysninger om arter på Egholm blev afvist i forbindelse med Natura2000 revideringen, med begrundelsen, at de arter, vi som borger oplyste fandtes på Egholm, ikke fremgik af de tilgængelige databaser, og dermed ikke kunne påvirke revideringen. Hvilke databaser? Der er jo ingen, og netop derfor er borgernes egne observationer så vigtige!

Hermed min klage. Jeg håber denne gang at mit høringsvar ikke bliver ignoreret og bliver saglig bedømt. Det er vigtigt at huske på, at EU lovgivningen bliver overholdt også af Danmark og de såkaldte bilag IV-arter bliver beskyttet efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver.

Med venlig hilsen

Ingelise Tarber
Grænsevej 1
9000 Aalborg

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)

Fra: Lisbeth Fast (kontakt@lisbethfast.dk)

Titel: Journalnummer: 2018-5670

Sendt: 16-09-2018 11:26:22

Bilag: Klage vedr. løbenr. 481. Høringssvaret indeholder forslag vedrørende specifikke indtegnede arealer, som har følgende ændringsforslagsnummer 20844..pdf;

Til Miljøministeriet.

Vi fremsender hermed klage til Miljøministeriet.

Løbenummer: 481. Høringssvaret indeholder forslag vedrørende specifikke indtegnede arealer, som har følgende ændringsforslagsnummer: 20844.

Med venlig hilsen

Lisbeth Gjørtz Fast & Michael Fast

Nørholmsvej 101

9000 Aalborg

Danmark

Mobil. 2614 8333

Klage til Miljøstyrelsen

D. 16. september 2018

Mit høringssvar har løbenummer: 481. Høringssvaret indeholder forslag vedrørende specifikke indtegnede arealer, som har følgende ændringsforslagsnummer: 20844.

Jeg takker for tilsendte mail indeholdende resultatet af Miljøstyrelsens behandling af vores høringssvar.

Jeg blev stille indeni, da jeg læste jeres resultat.

Jeg går ud fra, at I nu læser mit resultat efter gennemlæsning af jeres behandling.

Har valgt at indlede min skrivelse med en refleksion omkring det moderne samfunds evne til at skabe sammenhæng mellem det, der udspiller sig på de bonede gulve og dernæst, hvorledes myndighedssystemet agerer ift. hensyn/sikring af det levende i vores verden.

Vi er et land, der bryster os af at være et af verdens ældste demokratier. Vi kan det der med at skrive under, lave aftale, fotografere underskrifternes dans over direktiver og lovord. Det er så fint. Vi planerer, udstikker love, retninger i eget land og indgår også aftaler på internationalt niveau. Naturen er trængt, så derfor giver det rigtig god mening, at vi, jordens folk, sammen ønsker at sikre dyrenes/naturens forsætte eksistens på tværs af landegrænser, idet dyr grundet årstidernes skift, bevæger sig rundt uden hensyn til mennesketænkte grænser.

Underskrevne aftaler og myndighedernes ageren og evne/vilje til at implementer disse tiltag i den virkelige verden er desværre tilsyneladende ikke nødvendigvis sammenhængende. Det er skræmmende og dybt foruroligende, desværre gælder det også for resultatet af jeres behandling af høringssvarene. (Hold en pause)

Hvis Danmark, Miljøstyrelsen drejer ansigtet bort og ikke vil sikre vinterhabitatet omkring Egholm for den stærkt truede lysbuget knortegås via udvidelse af nyt habitat, så overtrædes de internationale underskrevne aftaler.

Hvordan kan det forsvares, at Miljøstyrelsen ikke vil beskytte dens opholdssted om vinteren? Det er jo ikke nok at deres habitat om sommeren er perfekt, hvis deres opholdssted om vinteren ikke sikres. Inden for matematikken er der et begreb, der hedder (både – og) og et andet der hedder (enten – eller). For at sikre bestanden og dens forsatte trivsel, skal deres habitat sikres **både** her i DK **og** det de benytter om sommeren på Svalbard/Grønland. FÆLLES ANSVAR er omdrejningspunktet.

Man kan dirigere rundt med en ko, en hest, en ged... og alligevel sikre ordentlig foderstand samt fortsat produktion af arten, men de frie vilde dyr stiller krav om en anden naturtænkning og vågen bevidsthed om, at vi ikke kan kontrollere naturen – jo på papir, men ellers ikke. Dyr vælger selv det sted, der giver de bedste forudsætninger for artens eksistens.

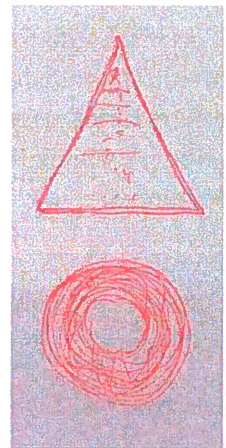
Hvordan kan Miljøstyrelsens resultat forsvares i lyset af den eksisterende udlægning af reglernes beskyttelsesgrad? Læs især følgende passage udfærdiget af professor Peter Pagh: Det fremgår af EU-Domstolens praksis, at udpegning og afgrænsning af disse områder alene skal baseres på ornitologiske kriterier, mens det er ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen. Til forskel fra EU-habitatområder er udpegningen af nye områder dynamisk. Såfremt de beskyttede fugle vælger et nyt område, vil det derfor være nødvendigt at udlægge et nyt fuglebeskyttelses -

område. Når et område er udpeget, indtræder der en vidtgående beskyttelse af området som levested på linje med den beskyttelse, der gælder for EU-habitatområder efter EU's habitatdirektiv. (Peter Pagh: EF-fuglebeskyttelsesområde i Den Store Danske, Gyldendal. Hentet 8. september 2018 fra <http://denstoredanske.dk/index.php?sideId=68313>)

Jeg forstår ikke hvorledes det område, som vi og en række andre enkeltpersoner, og foreninger, har ønsket udlagt i forbindelse med det eksisterende FBO nr. 1. Nibe bredning, ikke er udpeget, til trods for, at der gennem mange år, jævnligt er dokumenteret langt over 1 % af verdensbestanden af Lysbuget knortegæs i det pågældende område. I flyaway sæsonen, er der observeret omkring halvdelen af verdensbestanden på Egholms østside, der jo ikke er omfattet af den nuværende udpegningsart. (kilde VVM-redegørelsen for en 3. limfjordsforbindelse, 2011). Vi er vel enige om, at når en udpegningsart, tager ophold i et område, gennem en længere årrække, og i betydeligt antal, så SKAL det pågældende område udpeges som FBO??

Jeg ved som sagt, at mange såvel private samt folk fra DOF Nordjylland, gennem årene har dokumenteret Lysbuget knortegæs, på og omkring Egholm i betydeligt antal, helt tilbage fra 2006 - 2018. Der er også, i et vist omfang sendt registreringer til DOF basen.

Jeg og rigtig mange andre håber, at Miljøstyrelsen har det der skal til for at undgå, at naturen bliver en skrivebordssag. Vi kender alle madpyramiden, men pyramiden over verdens samlede biodiversitet burde tildeles den skarpeste opmærksomhed. Trekanten som form med mennesket øverst er den struktur/tænkning, som stadig i stor udstrækning er den fremherskende opstilling. Vi styrer og tænker bedst. Naturens retræte taler dog sit tydelige sprog.

I stedet ser jeg cirklen, som en visuel illustration på, hvorledes der må tænkes globalt, for at sikre en verden, som kan bære ud over vores eget liv. Den er et symbol på, at alt er forbundet med hinanden og indgår i dialektik på højt niveau. Jeg håber, det moderne samfund, ser nødvendigheden i nytænkning og evner at skære igennem for at sikre dyrene, naturen, mennesket, skabt af evighedens længde, men som kan forgå på det, der svare til et sekund af evolutionen.

Jeg vil anmode om at Miljøstyrelsen tager F1 op til fornyet undersøgelse, og nu forholder sig til Danmarks forpligtelser med omsorg for Den Lysbuget Knortegås og dens eksistensberettigelse og beskyttelse i et område, den anvender i vinterhalvåret.

Vi er et rigt land, der har råd til at gøre det rigtige i forhold til verdens arv.

Klage 2. Ud over ovennævnte klage, klager vi over, at vores hørings svar endnu ikke i dag er uploadet på høringsportalen. Der er krav om offentlighed i beslutningsprocessen i Miljømålsloven. Det krav er ikke opfyldt, når hørings svarene ikke er tilgængelige for offentligheden, men klage/høringsfristen allerede er sat i gang og udløber i morgen. Det er jo umuligt at forholde sig til forløbet, når de indgivne hørings svar ikke er offentlig tilgængelige.

Med venlig hilsen

Michael & Lisbeth Fast

Nørholmsvej 101

9000 Aalborg

Tlf. 6024 7078 & 26148333

kontakt@lisbethfast.dk mail. eller familienfast@gmail.com

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: Birgitte Benzon Bang (birgittebenzonbang@gmail.com)
Titel: Høringssvar N 2000 fra DN Halsnæs
Sendt: 16-09-2018 13:39:13

Halsnæs

16.09.2018

Miljø- og Fødevareministeriet

Journalnummer: 2018-5670

Natur- og klimatilpasning

Udtalelse om Natura 2000-ændringer H118, H 119 og H 120.

Danmarks Naturfredningsforening ser med begejstring på de udvidelser, der er foretaget på området i Halsnæs Kommune

H 118, Arresø, Ellemosen og Ll. Lyngby mose.

H119, Melby Overdrev og Tisvilde Hegn.

H 120, langs Roskilde Fjord.

De reduktioner, der er udpeget, har vi ingen naturmæssige indvendinger imod.

Med venlig hilsen

Birgitte Benzon Bang

Formand

DN Halsnæs

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Jens Kruhøffer (jenskruhoffer@gmail.com)
Titel: journalnummer 2018-5670 ændringsforslagsnummer 20832 løbenummer: 470
Sendt: 16-09-2018 19:47:33

Kære Miljøstyrelse.

Jeg klager over beslutningen om ikke at udvide Natura2000 områderne N15 og F1 Nibe-Bredning med hele Egholm og fjorden rundt om Egholm (og specielt nord for) til habitatområde og fuglebeskyttelsesområde og ligeledes klage over at området i stedet indskrænkes i forbindelse med den igangværende grænsejustering af Natura-2000 området. Jeg står samtidigt fuldstændig uforstående overfor jeres argumentation for jeres beslutning.

Min tidligere indsendte forslag var at gøre hele Egholm og fjorden rundt om Egholm (og specielt nord for) til habitatområde og fuglebeskyttelsesområde fordi:

a. De sjældne lysbugede knortegæs, som Danmark har særligt ansvar for lever på Egholm og fjorden nord for Egholm. I modsætning til hvad der påstås lever de IKKE kun i den vestlige del af Egholm, men også i den østlige del. Jeg har selv adskillige gange opholdt mig der og nydt synet af dem. Danmark har særligt ansvar for disse fugle, hvoraf der kun er 7000 på verdensplan. Fuglene er omfattet af fuglebeskyttelsesdirektivet og da de som omtalt lever på hele øen om fjorden rundt om, er hele Egholm i praksis omfattet af Natura 2000 iflg. habitatdirektivet artikel 6. Hvis dette ikke respekteres bringes knortegæssene i fare.

b. Der lever store flokke af strandtudser over hele øen, og disse er beskyttet af habitatdirektivets bilag 4.

Uddybelse af klagen pkt. a:

1. EU lovgivninger klar. Den lysbugede knortegås er en vigtig ansvarsart for Danmark. Dens blotte tilstedeværelse udnævner et område til et Natura2000 område pga fuglebeskyttelsesdirektivet artikel 6 stk 3 og 4.

Der findes masser af dokumentation ift. at den lysbugede knortegås er til stede på Egholm udenfor Natura 2000 området.

2. Ovenikøbet indskrænker i Natura 2000 området på Egholm og forringer dermed den lysbugede knortegås overlevelsesmuligheder og forringer kvalitativt beskyttelsen ift. den eksisterende udpegning af Natura 2000-områder.

Samtidigt klager jeg over grundlaget for jeres afgørelse, hvor I udtager intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder af Natur 2000 områderne. I miljømålsloven og habitatbekendtgørelsen er det helt klart, at udpegning og afgrænsning af Natura 2000 områder skal baseret på naturhensyn og at det er **ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningen.**

Venlig hilsen

Jens Kruhøffer
Kastetvej 84, 2.th
9000 Aalborg
Mobil: 41280180

Til: ministeren@mfvm.dk (ministeren@mfvm.dk), mst@mst.dk (mst@mst.dk), Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Søren Smalbro (soeren.smalbro@hjoerring.dk)
Fra: sic@shore.dk (sic@shore.dk)
Titel: Fwd: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser
Sendt: 16-09-2018 16:17:17
Bilag: Ministeren Natura 2000.docx.pdf; Natura 2000 Mårup.pdf; Aktinsigt i Natura 20000 Lønstrup.pdf;

Hermed vort forslag til ændring af Natura 2000 området mellem Mårup og Lønstrup,

som skal betragtes som en indsigelse i forbindelse med revisionen af Natura 2000

områderne.

Miljøministeren bestemmer suverænt, hvad der udpeges til Natura 2000 områder i Danmark

Vi imødeser en ændring, så der kan kystbeskyttes i området og helst helt ned til Rubjerg Fyr

MVH

Poul Jakobsen

SIC
Skagen Innovation Center
Dr. Alexandrinesvej 75
DK 9990 Skagen
Denmark
Email sic@shore.dk
Web www.shore.dk
Phone +45 40401425 / +45 98445713

----- Original besked -----

Emne: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Dato: 2018-08-27 13:22

Afsender: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>

Modtager:

Vi kontakter dig, fordi du har henvendt dig i forbindelse med høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser. På grund af den store interesse, der har været i høringen orienterer vi hermed om, at vi nu har behandlet alle høringssvarene.

Der er udarbejdet et høringsnotat for hvert af de Natura 2000-områder, hvor grænserne er foreslået justeret. Der er også udarbejdet et generelt høringsnotat om bl.a. forholdet til anden lovgivning og selve høringsprocessen. Resultatet er blevet, at Natura 2000-arealet i alt reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne

jordbrugsarealer og byområder. Samtidig udvides det samlede Natura 2000-areal med ca. 30.900 hektar nye naturområder, der primært ligger på Naturstyrelsens arealer. Høringsnotaterne kan findes her:

mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater [1]

Miljø- og Fødevareministeriet har netop sendt en bekendtgørelse i høringen, der følger op på grænsejusteringsprocessen og gennemfører kompenserende foranstaltninger bl.a. i form af en udvidelse af et Natura 2000-område ved Høvsøre pga. udvidelse af et vindmølletestcenter. Høringsfristen udløber den 17. september 2018. Høringsmaterialet kan findes her:

<https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106> [2]

Med venlig hilsen

Helle Pilsgaard

Kontorchef | Arter og Naturbeskyttelse

MILJØ- OG FØDEVAREMINISTERIET

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk [3]

Links:

[1] <http://mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater>

[2] <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106>

[3] <http://www.mst.dk>

SIC Skagen Innovationscenter

Dr. Alexandrinesvej 75 - 9990 Skagen – Tlf. 40401425 - Mail: sic@shore.dk web: www.shore.dk

Miljøminister

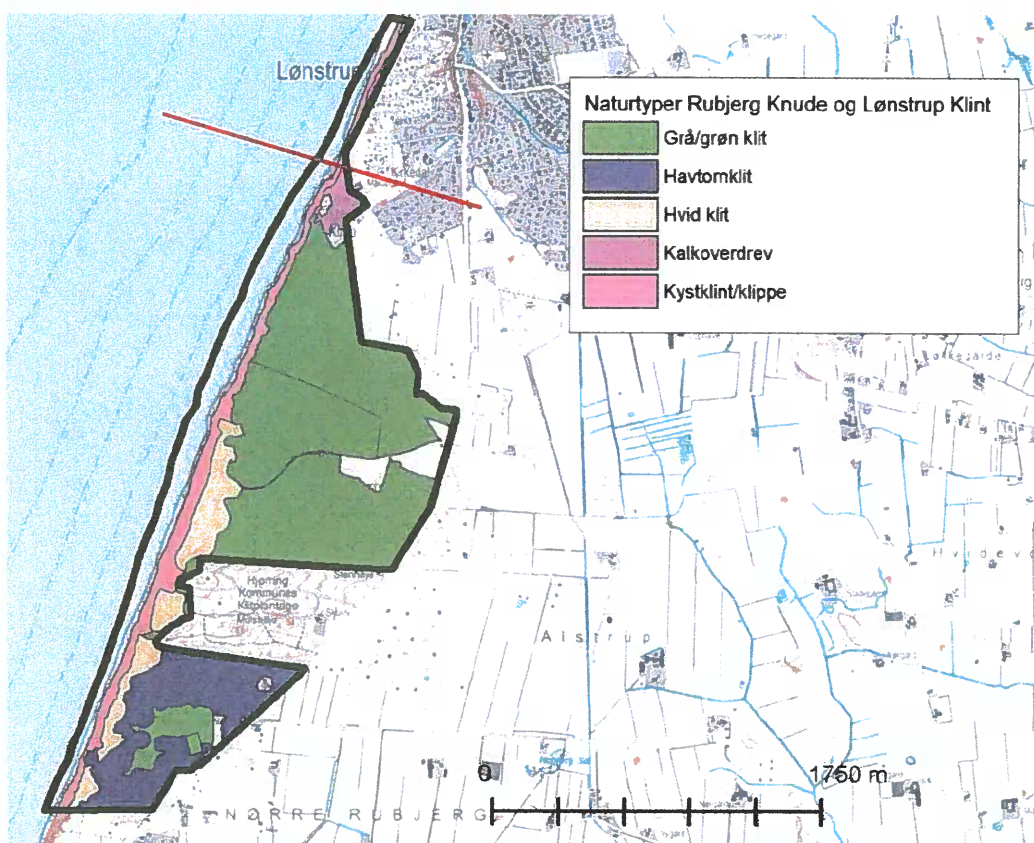
Jakob Ellemann

Skagen d. 16 september 2018

Ændring af Natura 2000 område Lønstrup.

På vegne af nogle grundejere mellem Lønstrup og Mårup, skal jeg hermed anmode om at miljø og fødevareministeren helt fjerner Natura 2000 området mellem Lønstrup og Mårup, så området kan kystbeskyttes.

For det første er det gamle Natura 2000 område skyllet i havet sammen med fredningen fra 1965, som vi kan se i vedhæftede bilag.

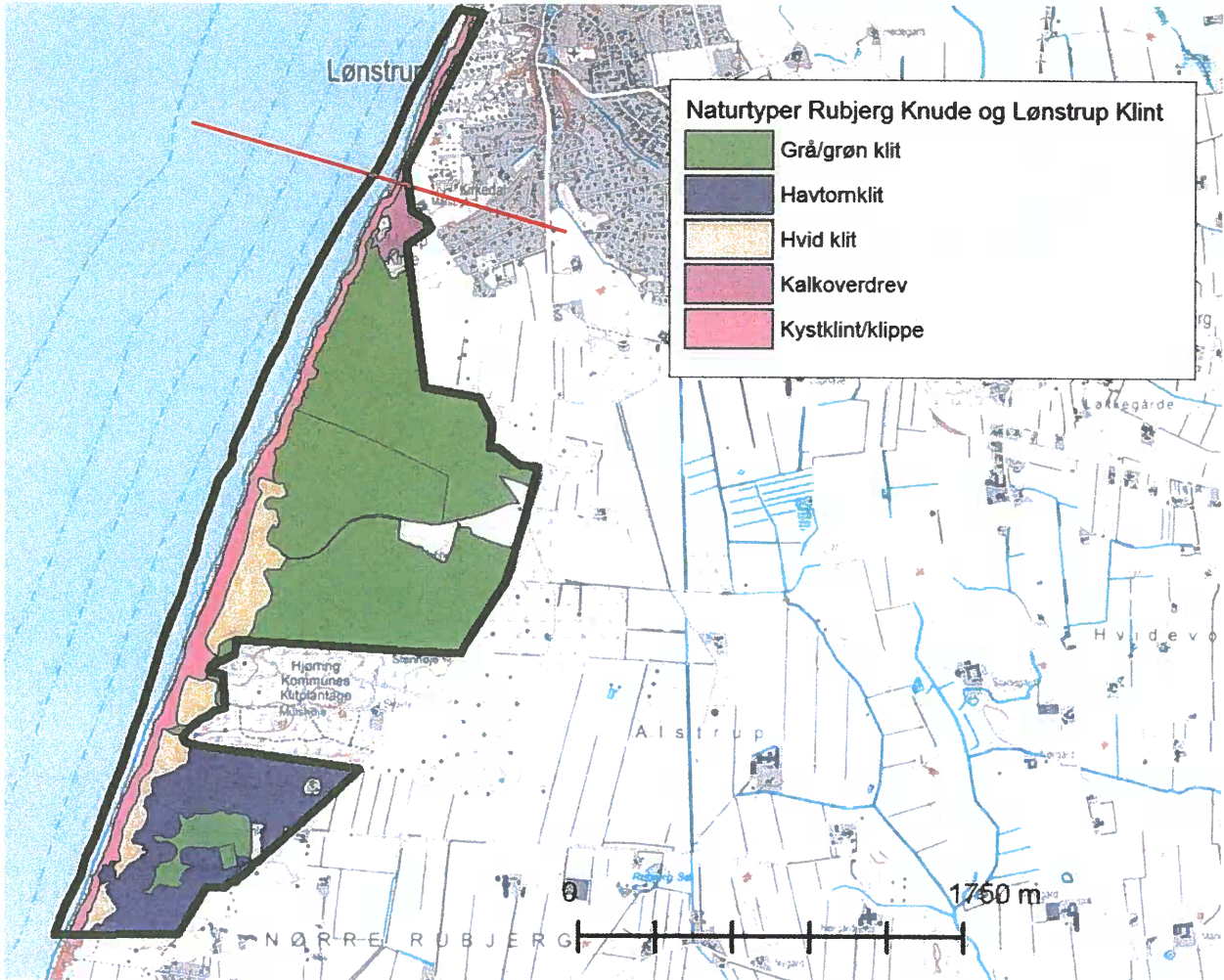
Embedsmændenes beslutning om at rykke Natura 2000 området ind i landet er derfor en uhensigtsmæssig beslutning, som bør ændres af ministeren inden de nye Natura 2000 områder sendes til godkendelse i EU.

Jeg skal hermed henvise til korrespondancen med Thomas Skovgaard Mortensen og forventer nu at ministeren helt fjerner Natura 2000 området mellem Lønstrup og Mårup i forbindelse med revisionen af Natura 2000 områderne i Danmark, så der kan kystbeskyttes i området.

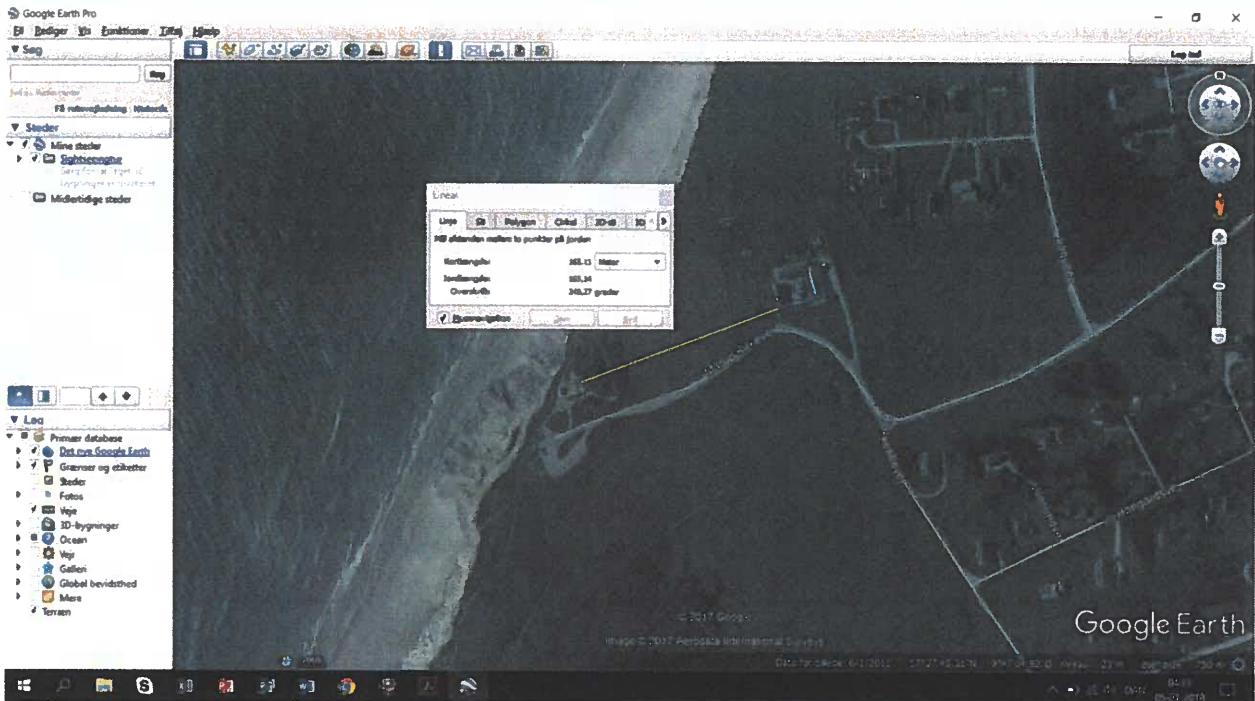
Skagen d. 16. september 2018

Poul Jakobsen

Natura 2000 Lønstrup

Linjerne nord for Mårup Kirke fjernes på tegningen, da det gamle habitatområde er borteoderet af havet
Den nye begrænsning er markeret med en rød linje

Afstanden fra Mårup gård til Mårup Kirke er 165 meter

msl.dk/media/144969/overordnet-omraadebeskrivelse-v3-m-active-link.pdf

H2	Råbjerg Mølle og Hulsig Hede	37,4	0,0	0,0	0,0
H2	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
F5	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Områdegrænserne kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H3	Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose	50,2	0,0	0,0	0,0
H3	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
F6	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H4	Hirsholmsø, løvet vest herfor og Ellinge Å's udløb	0,5	2,1	4,4	0,2
H4	Området er reduceret ved havneindsjøing v. Apholmen (lokalplantage). Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
F11	Området er reduceret ved havneindsjøing v. Apholmen (lokalplantage). Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H5	Uggerby Kiltplantage og Uggerby Å's udløb	5,3	0,0	4,0	0,0
H5	Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H6	Karregård Strand, Vandpladsen og Uver Å	13,4	0,0	1,2	0,0
H6	Området er foreslået reduceret med et mindre areal, bl.a. med nåleplantage. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H7	Råbjerg Knude og Lønstrup Klint	0,0	0,0	0,0	0,0
H7	Området er reduceret som følge af tilpasning til kystlinjen. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H8	Åsted Ådal	15,9	0,0	8,2	0,0
H8	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				
H216	Området er foreslået reduceret med intensivt drevne landbrugsarealer og udvidet med mindre naturarealer af bl.a. surt overdrev. Områdegrænserne er kvalitetssikret og så vidt muligt tilpasset naturlige skel i landskabet.				

Miljøcenter i Roskildevej 13 • 4000 København Ø
 Tlf: +45 44 44 44 • CVR: 292929 • BSR: 27272727 • www.msl.dk

Hagen 11 (Glen)

Hagen 11, Lørstrup, 9800 x

Sikker https://www.dingeo.dk/adresse/9800-hjoerring/hagen-11/foto/

DINGEO Til Salg Data på DinGeo Interaktive kort Om DinGeo Login

Hagen 11 Dokumenter Ejendomsvurdering Internet og Mobil Bollegetat Luftfoto Sol Oplysningstjeneste

Luftfotos – Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring

2011 2010 2009 2008 2007 2004-2006 Google Maps Danmark Set fra Luften

Luftfotos på Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring
Brug tabs til at blade gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring. Markér der her til Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos
Hvordan så arene for ældre og gård ud for 60 år siden, var parcelhuskvarteret du bor i bare en mark, dengang, og hvor stor var byen?
Hvornår var det nu naboen fik trampolen?
Her kan du blade igennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og let blik på området.
Dokumenter Danmark set fra luften
Købsvejledning Google Maps Bing Maps etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedst mulige brugeroplevelse. [Læs mere om dem](#) OK!

Hagen 11, Lørstrup, 9800 x

Sikker https://www.dingeo.dk/adresse/9800-hjoerring/hagen-11/foto/

DINGEO Til Salg Data på DinGeo Interaktive kort Om DinGeo Login

Hagen 11 Dokumenter Ejendomsvurdering Internet og Mobil Bollegetat Luftfoto Sol Oplysningstjeneste

Luftfotos – Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring

2017 2016 2015 2014 2013 2012 2011 2010 2009 2008 2007

Luftfotos på Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring
Brug tabs til at blade gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring. Markér der her til Hagen 11, Lørstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos
Hvordan så arene for ældre og gård ud for 60 år siden, var parcelhuskvarteret du bor i bare en mark, dengang, og hvor stor var byen?
Hvornår var det nu naboen fik trampolen?
Her kan du blade igennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og let blik på området.
Dokumenter Danmark set fra luften
Købsvejledning Google Maps Bing Maps etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedst mulige brugeroplevelse. [Læs mere om dem](#) OK!

Bredningen 21

Luffotos på Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring

Brug tabs til at bladre gennem de mange luffotos fra i dag og tilbage til 2004 på Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring. Abstrakten der hører til Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luffotos:

Hvordan så dine forældres gård ud for 60 år siden, var parcelhuskvarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?

Hvornår var det nu naboen fik trampolin?

Her kan du bladre igennem en lang liste af historiske luffotos og få et hurtigt og et tidligt overblik.

Donkilder: Danmark set fra luften, kortforsyningen, Google Maps, Bing Maps, etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere information](#) **OK!**

Luffotos på Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring

Brug tabs til at bladre gennem de mange luffotos fra i dag og tilbage til 2004 på Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring. Abstrakten der hører til Bredningen 21, Lørstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luffotos:

Hvordan så dine forældres gård ud for 60 år siden, var parcelhuskvarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?

Hvornår var det nu naboen fik trampolin?

Her kan du bladre gennem en lang liste af historiske luffotos og få et hurtigt og et tidligt overblik.

Donkilder: Danmark set fra luften, kortforsyningen, Google Maps, Bing Maps, etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere information](#) **OK!**

Tangen 10

Luftfotos – Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring

2017 2016 2015 2014 2013 2012 2011 2010 2009 2008 2007

Luftfotos på Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring
Brug taber til at bladre gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring. Markøren der hører til Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos:
Hvordan så dine forældres gård ud for 50 år siden, var parkeringskvarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?
Hvornår var det nu naboen fik trampolin?
Her kan du bladre gennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og et tidligt overblik.
Opdateret løbende, så du altid

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere information](#) **OK!**

Luftfotos – Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring

2009 2008 2007 2004-2006 Google Maps Danmark Set fra Luften Street View

Luftfotos på Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring
Brug taber til at bladre gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring. Markøren der hører til Tangen 10, Lærstrup, 9800 Hjørring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos:
Hvordan så dine forældres gård ud for 50 år siden, var parkeringskvarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?
Hvornår var det nu naboen fik trampolin?
Her kan du bladre gennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og et tidligt overblik.
Opdateret løbende, så du altid

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere information](#) **OK!**

Tangen 13

Tangen 13, Lønstrup, 9800

https://www.dingeo.dk/adresse/9800-hjerring/tangen-13/foto/

DINGEO Til Salg - Data på DinGeo - Interaktive kort - Om DinGeo - Login

Tangen 13 Dokumenter Ejendomsvurdering Internat og Mobil Boligsat **Luftfoto** Sol Opdagsstatistik

2017 2016 2015 2014 2013 2012 2011 2010 2009 2008 2007

Luftfoto på Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring
Brug tabs til at blade gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring. Matrallen der hører til Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos:
Hvordan så dine forældre gård ud for 60 år siden, var parterbøkskarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?
Hvordan var det nu naboen fik transport?
Her kan du blade i gennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og et detaljeret overblik.
Dokument: Danmark set fra luften
Kortløsninger: Google Maps, Bing Maps, etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere om cookies](#) **OK!**

Tangen 13, Lønstrup, 9800

https://www.dingeo.dk/adresse/9800-hjerring/tangen-13/foto/

DINGEO Til Salg - Data på DinGeo - Interaktive kort - Om DinGeo - Login

Tangen 13 Dokumenter Ejendomsvurdering Internat og Mobil Boligsat **Luftfoto** Sol Opdagsstatistik

2009 2008 2007 2004-2006 Google Maps Danmark Set fra Luften Street View

Luftfoto på Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring
Brug tabs til at blade gennem de mange luftfotos fra i dag og tilbage til 2004 på Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring. Matrallen der hører til Tangen 13, Lønstrup, 9800 Hjerring markeret med grøn farve på de historiske billeder.

Historiske luftfotos:
Hvordan så dine forældre gård ud for 60 år siden, var parterbøkskarteret du bor i bare en mark dengang, og hvor stor var byen?
Hvordan var det nu naboen fik transport?
Her kan du blade i gennem en lang liste af historiske luftfotos og få et hurtigt og et detaljeret overblik.
Dokument: Danmark set fra luften
Kortløsninger: Google Maps, Bing Maps, etc.

Dingeo bruger cookies for at sikre den bedste mulige brugeroplevelse. [Læs mere om cookies](#) **OK!**

Emne **VS: Re: SV: Begæring om aktindsigt**

Afsender Thomas Skovgaard Mortensen

Modtager SIC - Skagen Innovation Center (sic@shore.dk)

Dato 12.01.2018 13:13

- [Høringsbrev.pdf](#)

Kære Poul

Tak for dine mails.

Jeg vil starte med dit spørgsmål om ekspropriation.

Det betragtes ikke som ekspropriation, hvis en ejendom inddrages i et Natura 2000 område. Baggrunden for dette er, at en beliggenhed i et Natura 2000 område ikke i sig selv medfører så store begrænsninger på en ejendom, at det betragtes som ekspropriation i grundlovens forstand.

I forhold til dine spørgsmål til at inddragelse af berørte lodsejere, så tilstræber Miljøstyrelsen at orientere så bredt som muligt.

I forhold til det aktuelle arbejde med justere grænserne af Natura 2000 områderne, så har Miljøstyrelsen haft forslaget i offentlig høring. Høringen blev annonceret i landsdækkende og offentlige aviser og fagblad. Samtidig blev der sendt direkte besked via e-boks til alle lodsejere i Natura 2000 områderne (med CVR-nummer) og berørte erhvervsdrivende (med CVR-nummer).

Når det endelige justering af grænserne for Natura 2000 områderne er afklaret, så vil de nye grænser blive udpeget gennem en bekendtgørelse. I lighed med andre nye bekendtgørelser vil bekendtgørelsen forinden have været sendt i offentlig høring, hvor alle - herunder berørte lodsejere - kan afgive bemærkninger. Der vil som udgangspunkt ikke blive sendt individuelle breve til omfattede lodsejere, men der vil altid være mulighed for at orientere sig via blandt andet høringsportalen, hvor alle nye love og bekendtgørelser offentliggøres.

Med venlig hilsen

Thomas Skovgaard Mortensen

Fuldmægtig - Jurist | Naturbeskyttelse

+45 41 96 94 98 | thsko@mst.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 |

mst@mst.dk | www.mst.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: SIC - Skagen Innovation Center [mailto:sic@shore.dk]

Sendt: 9. januar 2018 19:25

Til: Thomas Skovgaard Mortensen

Emne: Fwd: Re: SV: Begæring om aktindsigt

Hej Thomas

Jeg går ud fra at du er enig i at grundejerne skal have et brev (nabohøring), hvis man flytter et Natura 2000 område

ind på private parceller eller tættere end 50 meter

Har vi noget nyt i sagen.

Du var meget hurtig til at svare i første omgang

MVH

Poul

----- Original Message -----

Subject: Re: SV: Begæring om aktindsigt

Date: Sat, 06 Jan 2018 10:48:35 +0100

From: SIC - Skagen Innovation Center <sic@shore.dk>

To: Thomas Skovgaard Mortensen <thsko@mst.dk>

Cc: Kristiansen Jørgen (<jorgenkr@yahoo.dk> <jorgenkr@yahoo.dk>), Jørgen Hedegaard Madsen <jhm@hedegaard-madsen.dk>, Lars Teilmann <Lars.Teilmann@nordjyske.dk>

Hej Thomas

Har vedhæftede hørings brev været udsendt til grundejerne mellem Lønstrup og Mårup Kirke

med en tegning som viser flytningen af Natura 2000 området

Der er jo reelt tale om en ekspropriation af deres ejendomme

Brevene skal derfor være sendt anbefalet

Der er jo tale om en helt ny fredning baseret på oplysninger fra Naturstyrelsen

MVH

Poul

On Fri, 5 Jan 2018 13:25:36 +0000, Thomas Skovgaard Mortensen <thsko@mst.dk> wrote:

Kære Poul

Du har spurgt til hvornår stranden mellem Mårup Kirke og Lønstrup er blevet udpeget.

Området du stiller spørgsmål til betegnes som Natura 2000 område nr. 7 "Rubjerg Knude og Lønstrup Klint"

Jeg kan oplyse, at området oprindeligt er blevet udpeget som Natura 2000 område af den daværende miljøminister Svend Auken. Dette skete i 1998 gennem en bekendtgørelse som udpegede Natura 2000 områder generelt.

Du kan se den oprindelige bekendtgørelse her:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=12074>

Bekendtgørelsen er efterfølgende afløst af nye regler, men afgrænsningen af området har indtil nu været uændret. Den seneste bekendtgørelse kan du finde her:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=182030>

Bekendtgørelserne rummer oversigtskort over de udpegede områder, herunder Natura 2000 område nr. 7.

For at gøre det lettere at finde den mere detaljerede afgrænsning er der offentligt tilgængelige kort på Miljøstyrelsens hjemmeside. Dem finder du her :

<http://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/>

Udpegningen og afgrænsningen er foretaget med udgangspunkt i de tilgængelige data på tidspunktet for udpegningen. Der har i den forbindelse ikke været anvendt landinspektør.

Jeg skal afslutningsvis gøre opmærksom på, at Miljøstyrelsen netop har afsluttet en høring over forslag til justerede Natura 2000 grænser. Der er i den forbindelse stillet forslag om justeringer af området mellem Mårup Kirke og Lønstrup. Du kan læse mere om dette på vores hjemmeside og se de konkrete forslag ved at klikke på kortet. <http://mst.dk/natur-vand/natur/natura-2000/natura-2000-omraaderne/justering-af-natura-2000-omraaderne/>

Med venlig hilsen

Thomas Skovgaard Mortensen

Fuldmægtig - Jurist | Naturbeskyttelse

+45 41 96 94 98 | thsko@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54

40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: SIC - Skagen Innovation Center [<mailto:sic@shore.dk>]

Sendt: 4. januar 2018 16:14

Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse

Cc: Kristiansen Jørgen (jorgenkr@yahoo.dk); Kirsten jorgen

Emne: Begjring om aktindsigt

Jeg begærer hermed om aktindsigt i hvem der har udpeget stranden mellem Mårup Kirke og Lønstrup som Natura 2000 område

Hvornår er udpegningen sket rent papirmæssigt

Jeg imødeser koordinaterne fra landinspektøren, som har udført opmålingen samt datoen

MVH

Poul Jakobsen

--

SIC

Skagen Innovation Center

Dr. Alexandrinesvej 75

DK 9990 Skagen

Denmark

Email sic@shore.dk

Web www.shore.dk

Phone +45 40401425 / +45 98445713

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Kraack Landbrug (mail@kraack-landbrug.dk)
Titel: Høringssvar 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 00:03:30
Bilag: Høring 2018-5670.pdf;

Se vedlagte høringssvar.

Med venlig hilsen

Doris Kraack
Flotvej 35
6100 Haderslev

Høringssvar til
Natur og klimatilpasning
J. nr 2018-5670.

Lodsejer fra området N112, H96 og F47. (Lillebælt) til høringsnotatet af 22. august 2018

Område

Ud fra tidligere høringssvar og deres Notat august 2018 til området Lillebælt N112 og habitat H96 har jeg følgende bemærkninger og betragtninger af juridiske og af administrativt karakter.

Med baggrund i de rettelse der foreslås i høringsbrevet i lovteksten til en mere direktivnær ordlyd og de konkrete jordbrugsarealer vi har indtegnet på gis-kortene i høringsrunderne og ikke ses udtaget i kortbilagene til bekendtgørelsen. Det var de arealer, der i høringsmaterialerne har været betegnet som intensive jordbrugsarealer.

Ændringer til en mere direktiv nær ordlyd i såvel bekendtgørelsen og planloven må være et udtryk for at den nuværende og hidtidige historiske anvendelse af landbrugets produktionsarealer inden for områderne ikke skader bevaringsmålsætningen i de udpegede områder ved uændret opretholdelse af landbrugsdriften på arealerne beliggende indenfor områderne og udenfor.

At EU-retten har truffet principielle afgørelser der understøtter dette; at landbrugsdrift ikke skader integriteten i de udpeget habitater på jordbrugsarealerne er kun glædeligt.

Det burde medføre en langt smidigere fremtidig administration med entydige definitioner der er kodificeret i overensstemmelse med habitatdirektivets definitioner. Notifikation og kodifikation på de lovområder ministeren har fået bemyndigelse med dette ændrings forslag af gennemføre i den nationale lovgivning.

Det undres at departementet definerer særligt berørte lodsejer som lodsejer med CVR nr. inden for grænserne. Jordbrugsvirksomhedernes placering (geodata) har ingen retslig betydning for administrations grundlaget på de konkrete jordbrugsarealer på GIS-kortene. (GIS er et IT-værktøj, et analyse- og visualiseringsredskab der giver overblik over data med en **geografisk relation**).

Samt fortsat anvendelse af det udefineret begreb intensiv drift. De produktionsjorde der er noteret som landbrugsejendomme er der tinglyst landbrugspligt på. Det ville være mere retvisende at bruge begrebet landbrugsdrift.

Det er de tinglyste ejer (juridiske enheder) af landbrugsejendomme med produktionsarealer i de udpeget områder der har den tinglyste råde- og dispositionsret til at anvende disse til den erhvervsmæssige landbrugsdrift. Det er dem der bør defineres som berørt lodsejer har de jordlodder der geografisk ligger inden for områderne. De relevante GIS data fra matrikelregister, tingbogen og BBR-register.

Statens pligt til at sikre bæredygtigt landbrugsdrift i de udpeget områder bør langt mere synliggøres i det nye administrationsgrundlag i bekendtgørelsen og i de øvrige lovområder hvor denne indgår.

Jordbrugserhvervet incitamentet har længe været uden for retsakterne via markedsordninger og brug af certificering i forbindelse med afsætningen og markedsføring af landbrugsprodukterne til en højere afregningspris der ideelt set afspejler de særlige indsatser der gøres frivilligt og uden al for meget administration og kontrol. Anlæggelse af f.eks. blomster- og vildt striber på omdriftsarealer mm betaler ikke driftsudgifterne til pleje og anlæggelse. Det skal hentes via ressource anvendelse fra resten af marken.

Ministeren bør i den fremtidige administrations grundlag på de forskellige lovområder få et meget bedre og valid samt anvende de retvisende geodata i statens vejledende GIS kort. Herunder kortlægning af den kollektive effekt i de konkrete områder. Behovet for yderligere regulering ved generelle drifts regulering i form at begrænse mængden af tilførte næringsstoffer er ubrugeligt på arealerne, da mængden af fjernet biomasse (kvælstof og fosfor strømmen) ikke er kortlagt i statens it-systemer grundet manglende data. Den generelle regulering kan også give anledning til konflikt med den ændret direktiv nære ordlyd.

Doris Kraack, lodsejer uden CVR nummer. Personligt berørt.
Flotvej 35
6100 Haderslev

Doris Kraack

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Søren Christensen (SC@vestjysk.dk), Jens Møller Nielsen (jmn@vestjysk.dk), Niels Gylden Buch (ngb@vestjysk.dk)
Fra: Rikke Ilsøe Mogensen (rim@vestjysk.dk)
Titel: Høringssvar Natura2000 journalnr. 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 08:14:06
Bilag: Høringssvar Natura2000 Vestjysk.pdf;

På vegne af vestjysk fremsendes høringssvar på justeringerne af grænserne for Natura2000 områderne.

Med venlig hilsen

Rikke Ilsøe Mogensen

Natur- og MiljøRådgiver

d. 96814223

m. 20193585

e. rim@vestjysk.dk

Læs forretningsbetingelser

Denne e-mail kan indeholde personlige og fortrolige oplysninger. Modtager du e-mailen ved en fejl, bedes du returnere den til afsender hurtigst muligt uden at distribuere, kopiere eller arkivere e-mailen.

Miljøstyrelsen

17. september 2018

Høringssvar til høring om justering af grænserne for Natura 2000-områder.

Vi vil gerne takke for at Miljøstyrelsen har været lydhør over vores tidligere bemærkninger til justeringerne af Natura 2000-områderne.

Vi føler os dog nødsaget til at komme med yderligere kommentarer til det reviderede udkast til ændringerne af kortbilagene til de justerede områdegrænser for Natura 2000 områderne beliggende i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Vores høringssvar retter sig mod de udpegninger der er kommet til ved Natura 2000 områderne:

- Nr. 64: Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede
- Nr. 73: Lønborg Hede

Udvidelser og ny udpegninger af habitatområder tæt på husdyrproduktioner ser vi meget bekymrende på. Hoverdal Plantage er et "nyt" udpeget område som Habitatområde, som dog er lagt ind under Habitatområde nr. 64 "Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø, Idom Å og Ormstrup Hede". Området ligger isoleret fra de allerede udpegede områder i habitatområdet, og vil have større konsekvenser for de omkringliggende husdyrbrug.

I baggrundsmaterialet for nye udpegede områder står der, at nye arealer kan inddrages, hvis de ligger i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur eller er levested for bilagsarter, og hvis naturarealerne har en god kvalitet. Dette kan vi ikke få til at passe med denne nye udpeging ved Hoveddal Plantage. Arealerne ligger ikke i umiddelbar tilknytning til anden kortlagt natur, og det fremgår ikke, om de er levested for bilagsarter, eller hvordan naturkvaliteten er.

Det er derfor med undren, at man udpeger så store nye arealer i et område med flere husdyrbrug uden at kortlægge naturen først. Vi frygter, at man har lavet en vurdering på nogle gamle observationer i området, som ikke giver et retvisende billede.

Kriterier for fritholdt areal ved husdyrbrug

Miljøstyrelsen har opsat kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug, som er benyttet ved denne gennemgang.

Kriterierne tager udgangspunkt i en besætningsstørrelse pr. april 2017 og vurderes efter antal dyreenheder (DE).

Disse kriterier, synes vi, er meget kritisable, da der således tages udgangspunkt i en besætningsstørrelse, som er et dagsbillede, og som er 1,5 år gammelt. Derudover vurderes størrelsen af besætningen efter antal DE og ikke efter produktionsareal, som husdyrbrug nu bliver vurderet på i husdyrgodkendelses-bekendtgørelsen.

Nye tilladelser bliver beregnet og givet til det eksakte produktionsareal på husdyrbruget. Nogle

produktioner har et produktionsareal, som af flere grunde kan være højere end det standardiseret produktionsareal. Dette kan skyldes en specialiseret produktion såsom økologi. Dette er der ikke taget højde for i Miljøstyrelsens kriterier.

Eksakte produktionstilladelser

Miljøstyrelsen har desuden ikke undersøgt de eksakte produktionstilladelser der ligger på de enkelte ejendomme. Flere af produktionsejendommen har en større produktionstilladelse end der i april 2017 var registreret i CHR. Enten har tilladelsen ikke været fuldt udnyttet på det pågældende tidspunkt eller også er der efterfølgende givet en fornyet tilladelse. Dette resulterer i at husdyrbrugene bliver vurderet på et forkert grundlag og derved ikke vil overholde de afstandskrav som Miljøstyrelsen har vurderet ud fra.

Fremtidsikring af husdyrbrugene

Miljøstyrelsen har taget udgangspunkt i en enkelt registrering i CHR. Der er således ikke lavet vurderinger på, om det er en produktionsejendom som har fastlagt en strategiplan om fremtidig ønsker for udvidelse af dyreholdet og produktionsarealet. Mulighederne for udvidelse kan for flere af produktionsejendommene beliggende ved Hoverdal plantage og Lønborg Hede være fjernet ved nyudpegningerne af habitatnatur. Især ved Hoverdal Plantage vil produktionsejendommene i fremtiden få et afskæringskriterie på totalbelastning på mellem 0,2 og 0,7 kg N/ha/år, hvor kravet højst vil ligge på en totalbelastning på 1 kg N/ha/år, da der i dag ikke ligger habitatnatur tæt på ejendommene. Dette er en markant stramning, som kan ødelægge fremtidsmulighederne for husdyrproduktionerne.

Overholdelse af afstandskriterierne

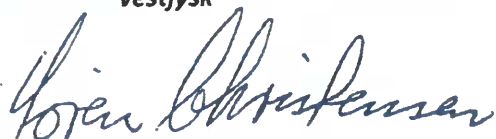
En gennemgang af de ejendommen der ligger tættest på de nye udpegninger viser, at Miljøstyrelsen ikke engang overholder de afstandskrav, som de har sat op. Kortet nedenfor viser en produktionsejendom med et dyrehold under besætningsgruppe 1 får en afstand på ca 460 m til et nyudpeget område – selv om afstandskriteriet er minimum 500 m ifølge notatet.

Grundlæggende mener vi, at de opsatte afstandskriterier for husdyrbrugene ikke er retvisende. Den gennemgang vi har foretaget af de nye udpegninger ved Lønborg Hede og Hoverdal Plantage viser, at flere husdyrbrug vil komme i klemme ved de nye udpegninger pga de øgede restriktioner som følger med en sådan udpegning. Desuden mener vi, at det er stærkt kritisabelt, at man ikke kan stole på at de allerede opsatte kriterier overholdes

Vi henstiller derfor til, at de opstillede kriterier gennemgås endnu engang og ikke mindst, at nye udpegninger overholder de kriterier, som vil være gældende.

Venlig hilsen
vestjysk

Søren Christensen
Formand

Niels G. Buch
Plante- og Miljø

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: Ib Salomon (ibsalomon8300@gmail.com)
Titel: Natura2000 - journal 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 08:25:22

I anledning af den seneste høring om Natura2000-områderne skal DN-Odder hermed gentage, at vi fastholder vores tidligere fremsendte betænkeligheder ved de skitserede indskrænkninger af område 20 (Norsminde Fjord, Kysing Fjord) og område 36/52 Horsens Fjord. Vi glæder os til gengæld over den foreslåede udvidelse af område 36/52, så det også kommer til at omfatte engene langs Åkjær Å.

Mvh
Ib Salomon
Formand for DN-Odder
Borgergade 12
8300 Odder

24 44 39 87
ibsalomon8300@gmail.com

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Bente Sørensen (29164) (Bente.Sorensen@silkeborg.dk)
Titel: j.nr. 2018-5670 Silkeborg Kommune
Sendt: 17-09-2018 08:49:29
Bilag: Høringssvar.docx;

Hermed høringssvar fra Silkeborg Kommune.

Venlig hilsen

Bente Sørensen

Biolog

Natur og Miljø

Silkeborg
K o m m u n e

Silkeborg Kommune

Søvej 1, 8600 Silkeborg

Telefon: 89 70 15 18

bes@silkeborg.dk

www.silkeborgkommune.dk

Følg os på www.facebook.com/silkeborgkom

[Find parkering, mødelokaler og afdelinger på Rådhuset](#)

Miljø- og Fødevarerministeriet
mfvm@mfvm.dk

j.nr. 2018-5670

11. september 2018

Høringssvar vedr. ændring af Natura 2000-afgrænsninger, jeres j. nr. 2018-5670

Silkeborg Kommune har følgende bemærkninger til høringsmaterialet vedr. ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen):

Vedr. 4.1.2.5. Kvadrat 926-27; 964-965 – syd for Sepstrup

En borger har foreslået en udvidelse af Natura 2000-området i kvadrat 965. Området er registreret som hede, omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Silkeborg Kommune behandler lige nu en ansøgning, fra Them Vandværk, om tilladelse til etablering af drikkevandsboring på denne hede. Under forudsætning af at der ikke er andre forhold ved ansøgningen, der er problematiske i forhold til Natura 2000, forventer Silkeborg Kommune at kunne give tilladelse til denne drikkevandsboring, også selv om området bliver Natura 2000-område.

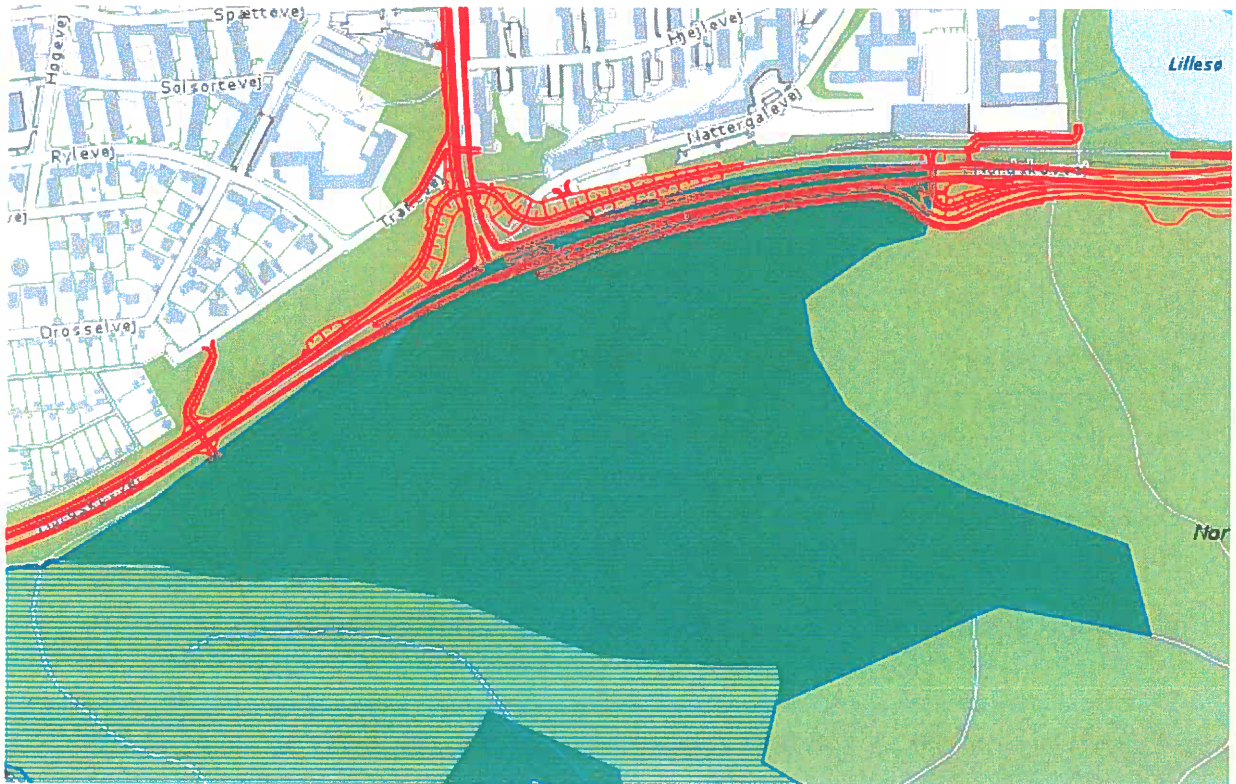
Vedr. 4.1.2.2. Kvadrat 1085 og 1126 – arealer i Silkeborg Nordskov

Silkeborg Kommune kan konstatere, at der i det endelige kort med den nye afgrænsning af Natura 2000-område nr. 57, er medtaget et areal som ikke er behandlet i høringsnotatet og ikke fremgår af de kort i høringsnotatet, der viser foreslåede udvidelser.

Arealet har stor betydning da anlæg af en ny vej – Nordskovvej, kommer til at ligge inden for Natura 2000-afgrænsningen. Kommunen har alle tilladelser i hus, entreprisekontrakten er underskrevet og arbejdet starter her i september.

Silkeborg Kommune skal derfor anmode om, at den del der ligger indenfor vejanlægget inkl. etablering af nye skovveje og arealer som knytter sig til drift, herunder oprensning af afvandingsgrøfter, rabatklipping, asfaltarbejde, fældning af træer som er problematiske for trafikikkerheden mm., udtages af Natura 2000-området.

Nedenstående kort viser den foreslåede Natura 2000-afgrænsning og skitseprojektet for Nordskovvej.

Vedr. 4.1.2.3. Kvadrat 1001 og 1043 – arealer i Silkeborg Vesterskov og ved Thorsø

Silkeborg Kommune er i gang med at anlægge cykelsti langs Gjessøvej. En udvidelse af habitatområdet må ikke være problematisk for anlæg og drift af cykelstien, herunder oprensning af evt. afvandingsgrøfter, rabatklipping, asfaltarbejde, fældning af træer som er problematiske for trafikikkerheden mm.

Venlig hilsen

Jann Hansen
Direktør

Hans Okholm
Formand for Plan- og
Vejudvalget

Claus Løwe Klostergård
Formand for Klima- og
Miljøudvalget

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Kristian Dammand (kristian.dammand@dof.dk)
Titel: Hørings svar N2000-afgrænsning journalnummer 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 09:10:54
Bilag: Hørings svar N2000-afgrænsning 180917.pdf;

Kristian Dammand Nielsen

Direktør

Fugleværnsfonden
Vesterbrogade 138-140
DK-1620 København V
www.fuglevaermsfonden.dk

Telefon/phone: +45 3328 3839
Direkte/direct: +45 3328 3818
Mobil: +45 2345 2948
E-mail: fvf@dof.dk

Støt Fugleværnsfonden

Takket være bidrag fra fugle- og naturelskere, ejer og driver Fugleværnsfonden i dag 22 naturreservater på næsten 1000 hektar. [Klik her](#) og se alle støttemulighederne. For fugle, for folk og for fremtiden.

Miljø- og Fødevarerministeriet

mfvm@mfvm.dk

17. september 2018

Vedr. journalnummer 2018-5670 - grænsejustering af N2000-områder

Fugleværnsfonden har med interesse fulgt ministeriets seneste forslag til justering af afgrænsningen af N2000-områder – både Habitatområder og Fuglebeskyttelsesområder.

Fugleværnsfonden noterer med tilfredshed udpegningen af

Sølsted Mose (N 100; H 89 og nyt F 122) med udvidelse af Habitatområdet og ny udpegning af Fugleværnsfondens reservat som Fuglebeskyttelsesområde.

Gundsømagle Sø (N 136; H 120; F 105) med oprettelse af fondens reservat som Habitat- og Fuglebeskyttelsesområde.

Bøjden Nor (N 123; H 107) med oprettelse af nyt Fuglebeskyttelsesområde på reservatet, der ejes af Karen Krieger-Fonden og forvaltes af Fugleværnsfonden. Beklageligvis reduceres Habitatområdet med 18 ha.

Det bemærkes, at næsten alle væsentlige udvidelser af N2000-områder finder sted på statsarealer og på naturområder, der ejes af naturbevarende fonde.

Derfor forekommer det også inkonsekvent, at

- fondens reservat ved Stubbe Sø (N 48; H 44) reduceres med ca. 3 ha af reservatet inden for N2000-området. Reduktionen ligger i reservatets nordøstlige hjørne,
- fondens reservat Bremsbøl Sø (N89, H90; F60) ikke er inddraget i N89, H90 og F60, da Bremsbøl Sø er beliggende i direkte tilknytning til nuværende N2000-område og opfylder kriterierne for udpegning med regelmæssig forekomst af arter på udpegningsgrundlaget.

Især, når fonden selv har ønsket såvel fastholdelse af gældende udpegning og inddragelse af fondens reservater i ny udpegning helt tilsvarende praksis fra andre naturområder og reservater.

På den baggrund skal Fugleværnsfonden stærkt opfordre til at

- undlade reduktionen af Habitatområdet ved fondens reservat ved Stubbe sø og fastholde hele reservatet som N2000-område
- udvide N89, H90, F60 i den indre del af Tøndermarsken med Fugleværnsfondens reservat ved Bremsbøl Sø, der grænser umiddelbart op til nuværende N2000-område, og ikke vil berøre andre lodsejere

idet man herved vil opnå ensartet og konsekvent behandling for så vidt angår fondens naturreservater samtidig tilmed en mindre udvidelse af beskyttede arealer.

Endelig skal fonden opfordre til at undlade reduktionen af H107 ved Bøjden Nor, da en fremtidig udvidelse af reservatet vil blive vanskeliggjort.

Med venlig hilsen

Kristian Dammand Nielsen
Direktør

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Hans Gæmelke (hans@lundballegaard.dk)
Fra: Rikke Skyum (rsk@landboforening.dk)
Titel: Høring vedr. journalnummer 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 10:07:26
Bilag: 20180914_høringssvar Natura 2000.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

Vedlagt fremsendes bemærkninger til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Med venlig hilsen

Rikke Skyum
Afdelingschef
Cand. Silv.

DJURSLAND
LANDBOFØRENING | Land, miljø & erhverv

8791 2045 | 2028 0189
Føllevej 5, 8410 Rønne
rsk@landboforening.dk
www.landboforening.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet

mfvm@mfvm.dk

Journalnummer 2018-5670

Vedr.: Bemærkninger til Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

På vegne af Hans Gæmelke, Estruplundvej 51, 8950 Ørsted indsendes hermed bemærkninger til den fremsatte høring af ny bekendtgørelse vedr. Natura 2000 områder.

Hans Gæmelke har i høringsperioden frem til den 3. januar 2018 indsendt høringssvar, med ønske om at få et areal taget ud af Natura 2000 udpegningen (løbenr. 373, ændringsforslag nr. 20654, 20655, 20656) beliggende på matrikel nr. 1a og 3e Ingerslev By, Holbæk, nr. 14b og 14 c, Ingerslev By, Estruplund.

Miljøstyrelsen har fremsat bemærkninger hertil i et høringsnotat (N14), hvor området er defineret i kvadrat 1089, 1111 og 1112 (pkt. 4.2.2.18). Styrelsen skriver, at de vurderer, at arealet har betydning for at sikre drift og pleje af de eksisterende levesteder for direktivarter samt arter knyttet til lavbundsarealer.

Ovenstående begrundelse er ikke konkretiseret i forhold til hverken arter eller levesteder, hvorfor Miljøstyrelsen anmodes om at lave en konkret begrundelse for de pågældende arealer.

Dertil kommer, at der i samme høringsnotat i kvadrat 1112 er begrundet, at et tilsvarende areal kan udtages fra fuglebeskyttelsesområdet, uden at der sker en kvalitativ forringelse af beskyttelsen.

Vi stiller os derfor meget undrende overfor at ét areal i omdrift kan udtages, mens tilsvarende naboarealer i omdrift ikke kan.

Ministeriet anmodes hermed om at:

1. Konkretisere begrundelsen for at de indtegnede arealer ikke kan udtages.
2. Forklare forskellen på areal A (udtages) og B (udtages ikke) - se kort.
3. Genoverveje udtagning af de indmeldte arealer markeret med B.

Med venlig hilsen

Rikke Skyum

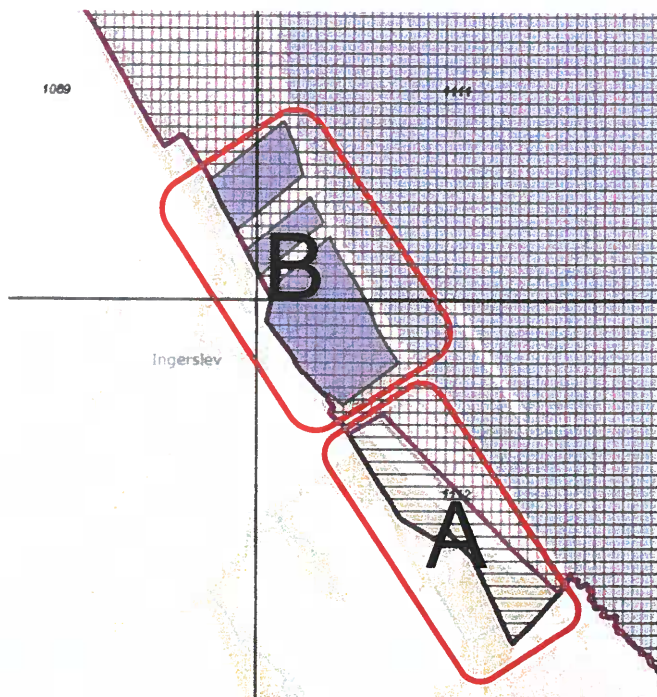
Afdelingschef

Cand. Silv.

Djursland Landboforening | Land, miljø & erhverv

8791 2045 | 2028 0189

rsk@landboforening.dk

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Titel: Høring af udkast om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (j.nr. 2018-5670)
Sendt: 17-09-2018 10:40:22
Bilag: Høringssvar sep 2018.pdf;

Miljø- og Fødevareministeriet

Høring af udkast om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter
(j.nr. 2018-5670)

Danmarks Naturfredningsforening fremsender vedhæftet kommentarer til udkastet til bekendtgørelse.

Venlig hilsen

Bo

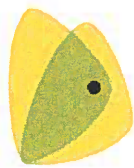
Bo Håkansson, Biolog og naturmedarbejder
EU naturbeskyttelse – Jagt og vildtforvaltning, artsbeskyttelse
Medlem af IUCN Danmark
Sekretær for Det Grønne Kontaktudvalg
.....

Danmarks Naturfredningsforening
Masnedøgade 20, 2100 København Ø
Tlf.: 39 17 40 00
Dir.tlf.: 22 27 51 57
mail: boh@dn.dk

Facebook: [Ulv i Danmark](#)

.....

Vi ta'r naturens parti.
Støt og meld dig ind på [her](#)

**Danmarks
Naturfredningsforening**
..... Vi ta'r naturens parti

Høring af udkast om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (j.nr. 2018-5670)

Danmarks Naturfredningsforening fremsender her kommentarer til udkastet til bekendtgørelse.

Baggrund og opsummering

Ændringen af bekendtgørelsen udspringer af "Naturpakken" fra maj 2016 hvor det blev besluttet at udtage landbrugsarealer og byarealer samt at undersøge mulighederne for at udvide områderne med "værdifuld natur, hvor det understøtter direktivmål".

Med udgangspunkt i at Danmark er det EU medlemsland, der har udpeget den laveste andel af landarealet som Natura 2000 områder har Danmarks Naturfredningsforening den grundlæggende holdning, at en revision af områderne ubetinget må indebære væsentlige forbedringer af natura 2000 områderne i Danmark, såvel i omfang og kvalitet.

For flere habitat-naturtyper og nogle arter har Danmark under den eksisterende udpegning udpeget meget beskedne andele som Natura 2000 områder. Derfor har vi påpeget behovet for at udpege natura 2000 områder for disse naturtyper og arter, og vi har (primært via vores lokalafdelinger) tidligt i forløbet fremsat konkrete forslag om udpegning af ny områder og udvidelser.

Generelle overvejelser om udgangspunktet for ændring af områdernes afgrænsning

Vi forstår, at ministeriet anser den igangværende revision for at være "en teknisk justering" af de danske udpegninger samt, at ministeriet tager udgangspunkt i at EU tidligere har godkendt de danske udpegninger og at revisionen derfor kan foretages uden at "genåbne" spørgsmålet om, hvorvidt den danske udpegning grundlæggende kan godkendes af EU.

Betingelserne for ændringer af afgrænsningerne af områder udpeget som Natura 2000 områder under habitatdirektivet er angivet i direktivets artikel 9 og kan "indføres på grundlag af videnskabelig dokumentation i tilfælde af en videnskabelig fejl eller på grundlag af den naturlige udvikling", jf. EU Kommissionens svar af 31. juli 2018 på 2 spørgsmål til EU Parlamentet (E-003292/18 og E-003293/18).

Ændringer af afgrænsningerne forudsætter dermed *videnskabelig dokumentation* for enten fejl eller en naturlig udvikling (det vil sige at en naturlig udvikling har medført at udpegningsgrundlaget er forsvundet).

DN er ikke bekendt med at der skulle være præcedens for en så omfattende revision af et medlemslands natura 2000 områder. Den igangværende revision indebærer en "udskiftning" af arealerne på knap 17%. Omtrent 360.000 hektar er således i dag udpeget som Natura 2000 på land og der lægges op til at udtage 29.900 ha og udpege andre 30.900 ha.

Udtagningerne alene omfatter 8,3% af de hidtidigt udpegede landarealer og er dermed også set uden de ny udpegninger så omfattende, at der efter DN's vurdering reelt kan være tale om et ønske om "åbning" af udpegningerne.

Derfor stiller DN spørgsmålstegn ved at der er tale om en "teknisk justering" af fejl, men finder at der er tale om meget omfattende ændringer og dermed reelt et ønske om en "åbning" af hele den danske udpegningsgrundlaget, foranlediget af den danske regering. Det ønsker vi at EU Kommissionen forholder sig til.

Om de anvendte kriterier for udpegningsgrundlaget af nye Natura 2000 arealer

Ministeriet har udarbejdet 2 notater der sammen redegør for hvordan henholdsvis udtagning og udpegningsgrundlaget af Natura 2000 skal foregå.

Kriterie 3 b i) i "[Kriterier til forslag til ændringer i Natura 2000-grænserne](#)" og "[Kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug](#)" fastsætter grundlæggende at man ikke kan udpege beskyttelsesværdig natur som Natura 2000 område, hvis udpegningsgrundlaget vil kunne indebære begrænsninger for mulighederne for senere at udvide husdyrbrug.

Med andre ord har man med direkte henvisning til økonomiske/produktionsmæssige hensyn fravalgt udpegningsgrundlaget af naturarealer, som lever op til de naturmæssige krav i habitatdirektivet.

Udpegningsgrundlaget af naturarealer som Natura 2000 områder under habitatdirektivet sker med udgangspunkt i habitatdirektivets artikel 4, herunder direktivets bilag III. Heri fremgår alene faglige og naturmæssige kriterier, ikke økonomiske.

Heller ikke i [Kommissionens notat fra 2012 om udpegningsgrundlaget af habitatområder](#) angives hvorvidt man specifikt kan fravælge udpegningsgrundlaget af beskyttelsesværdig natur for ikke at begrænse produktionsinteresser. Derfor ønsker DN at Kommissionen forholder sig til dette kriterium.

Bekendtgørelsens ordlyd og ikrafttræden

Vi tager til efterretning at der ikke ændres væsentligt i substansen af bekendtgørelsens ordlyd og dermed i rammerne for administrationen af områderne.

Vi er dog umiddelbart uforstående overfor at der udtages en art (Nordisk Lappedykker) af udkastets bilag 6, som udgør "brutto-listen" over arter der kan udgøre udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområder. Vi foreslår at arten opretholdes på bilaget, med mindre der gives en fyldestgørende faglig begrundelse.

DN har spurgt til årsagen til at bekendtgørelsen tænkes at træde i kraft den 1/11 2018 og dermed før EU måtte have godkendt ændringerne. Ministeriet har oplyst at en gældende bekendtgørelse skal udgøre grundlaget for EU's vurdering af de ønskede ændringer. Det tager vi til efterretning, men vil samtidig gerne henlede opmærksomheden på den forvirring det kan afstedkomme omkring gældende afgrænsninger, såfremt EU måtte have forbehold for ændringerne.

Om udtagningerne

For så vidt angår udtagning af landbrugsarealer har vi på den ene side udtrykt forståelse for at der kan være landbrugsarealer uden hverken eksisterende eller potentiel naturværdi, som ikke oprindeligt burde være medtaget i udpegningerne. Men på den anden side påpeget, at med godt 60% af landets areal under plov, og med naturarealer ofte beliggende som "ø'er" heri, er det vanskeligt at skabe og opretholde større sammenhængende naturarealer for netop at udmønte direktivets formål, uden at have landbrugsarealer indenfor Natura 2000 områderne.

Vi har noteret os at kriterierne for at udtage landbrugsarealer har forholdt sig til denne problematik.

Der er udtaget massive arealer af fuglebeskyttelsesområder. I forløbet har vi efterlyst de nærmere overvejelser og begrundelser for de konkrete områder og forstår at Miljøstyrelsen har vurderet tilgængeligt fagligt materiale i form af Naturdatabasen og DOF-Basen samt luftfotos og på den baggrund i de pågældende områder vurderet at der "ikke er fundet dokumentation for habitatnatur eller arter på udpegningsgrundlaget på de udtagne arealer".

DN har under den tidligere høring fremlagt en række eksempler på at der er arter på udpegningsgrundlaget i konkrete områder, som benytter arealer der tænkes udtaget. Alligevel har man fastholdt de massive udtagninger f.eks. langs Vadehavet.

DN anser det for problematisk, at udtagningerne af arealer ifølge ministeriet er sket ud fra en vurdering af, at der "ikke er dokumentation for at udpegningsgrundlaget forekommer", når direktivets artikel 9 og svar fra Kommissionen præciserer, at bevisbyrden er omvendt: Man skal dokumentere at udpegningsgrundlaget IKKE forekommer.

Med henvisning til de mange konkrete eksempler DN's lokalafdelinger har fremlagt under forrige høring på, at udpegningsgrundlag faktisk forekommer på arealer som tænkes udtaget, finder DN at der er tale om en reel problematik, og ikke kun en strid om ord.

Derfor kan vi ikke ud fra en objektiv vurdering se, at dokumentationen for udtagningerne er forenelige med direktivets og Kommissionens anvisninger.

Et helt fuglebeskyttelsesområde (F92 "Skovene ved Vemmetofte") er nedlagt med henvisning til at arten (hvepsevåge) ikke skulle have været tilstede overhovedet. Ministeriet har således givet udtryk for at den oprindelige udpegning af området for mere end 30 år siden var en fejl og man anser ikke længere den daværende dokumentation for artens tilstedeværelse for tilstrækkelig.

DN og DOF har omvendt henvist til observationer af arten i området samt, at arealer ikke kan udtages af Natura 2000 områder, endsige områder helt nedlægges, med henvisning til at en art er forsvundet, hvis dette skyldes mangelfuld forvaltning. Det samme kan være tilfældet i f.eks. marsken, hvor omfattende arealer er udtaget af fuglebeskyttelsesområder.

Derfor ønsker DN at Kommissionen forholder sig til disse problematikker.

Om de supplerende udpegninger

Frem til i sommer var det udgangspunktet at udpege i alt omtrent 5.000 ha i sammenhæng med udtagning af omtrent 28.000 ha, det vil sige netto udtagning af 23.000 ha hvorved den danske andel udpeget landareal ville blive reduceret fra 8,34 % til 7,8% landareal. Det skal ses i sammenhæng med et gennemsnit for alle EU lande på 18,12 %.

Med den nu siddende minister blev der åbnet for udpegning af ny områder og større arealer, og der er med den aktuelle høring lagt op til at udtage 29.900 ha og udvide og udpege ny områder for i alt 30.900 ha.

Ministeriet har under processen på DNS forespørgsel oplyst arealernes fordeling på naturtyper, herunder habitat-naturtyper.

På den baggrund har DN kvitteret for at udpegningen af de 30.900 hektar udgør en reel og væsentlig forbedring i forhold til det indtil da foreliggende oplæg og indebærer at der udpeges vigtige naturarealer med "habitat-natur" som natura 2000 områder.

Departementet har i notat af 24.juni 2018 oplyst at de supplerende udpegninger omfatter:

Naturtype	Areal i ha (overslag)	Herunder habitat-naturtyper
Skovbevokset	17.000	9130, 9160 og 91E0
Sø	800	
Hede og klithede	4200	2310, 2320 og evt 4030
Mose	1350	
Strandeng	500	1330
Fersk eng	1000	
Overdrev	750	6210 og 6230 (evt flere)
Hvid klit og strandbred	600	2120 og evt 2110
Arealer under genopretning	2000	
Andet	2000	

I DNS høringsvar af 2. januar 2018 pegede vi på 7 naturtyper, hvor Danmark har udpeget i underkanten i forhold til EU's kriterier:

Ikke-prioriterede naturtyper:

- Naturtypen 9130 "Bøg på muld", hvor kun 12 % af forekomsterne i dag indgår i natura 2000 områder.
- Naturtypen 9160 "Ege-blandskov", hvor kun 15 % af forekomsterne i dag indgår i natura 2000 områder.

Vi kvitterer for, at der med den supplerende udpegning er udpeget betydeligt mere af disse naturtyper.

Prioriterede naturtyper:

- Naturtypen 6230 "Surt overdrev", hvor kun 32 % af de kendte forekomster i den kontinentale region indgår i natura 2000 områder.
- Naturtypen 7120 "Nedbrudt højmoser", hvor kun 17 % af de kendte forekomster i den atlantiske region, og kun 35 % i den kontinentale, indgår i natura 2000 områder.
- Naturtypen 7210 "Avneknippemose", hvor kun 28 % af de kendte forekomster i den kontinentale region indgår i natura 2000 områder.
- Naturtypen 7220 "Kildevæld", hvor kun 36 % af de kendte forekomster i den atlantiske, og kun 32 % i den kontinentale region, indgår i natura 2000 områder.
- Naturtypen 91E0 "Elle- og askeskov", hvor kun 29 % i dag indgår i natura 2000 områder.

Vi kvitterer for, at der med den supplerende udpegning er udpeget mere af naturtyperne 6230 og 91E0.

Men vi konstaterer også at der ikke er udpeget mere af naturtyperne 7120, 7210 eller 7220. Det betyder at Danmark trods revisionen fortsat har udpeget beskedne andele af disse naturtyper i forhold til EU's kriterier. Det ønsker vi at henlede Kommissionens opmærksomhed på.

Med venlig hilsen

Bo Håkansson
Biolog, boh@dn.dk

Kopi:
Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: sdr.hestvang@dlgtele.dk (sdr.hestvang@dlgtele.dk)
Fra: Christina Weidick Kærsgaard (cwk@agrinord.dk)
Titel: Høringssvar vedr. jr. nr. 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 10:47:55
Bilag: 2018-09-17 Høringssvar.pdf;

Se venligst vedhæftede høringssvar.

Med venlig hilsen

Christina Weidick Kærsgaard
Natur- & miljøkonsulent

Hobrovej 437
9200 Aalborg SV
Telefon
Direkte
E-mail
CVR

9635 1111
9635 1193
cwk@agrinord.dk
29038597

 [Besøg vores website](#) [Like os på facebook](#) [Følg os på LinkedIn](#) [Generelle forretningsbetingelser](#)

Denne e-mail kan indeholde personlige og fortrolige oplysninger. Modtager du e-mailen ved en fejl, bedes du returnere den til afsender hurtigst muligt uden at distribuere, kopiere eller arkivere e-mailen.

This email may contain personal and confidential information. If you receive the email in error, please return it to the sender as soon as possible without distributing, copying or archiving the email.

17. september 2018

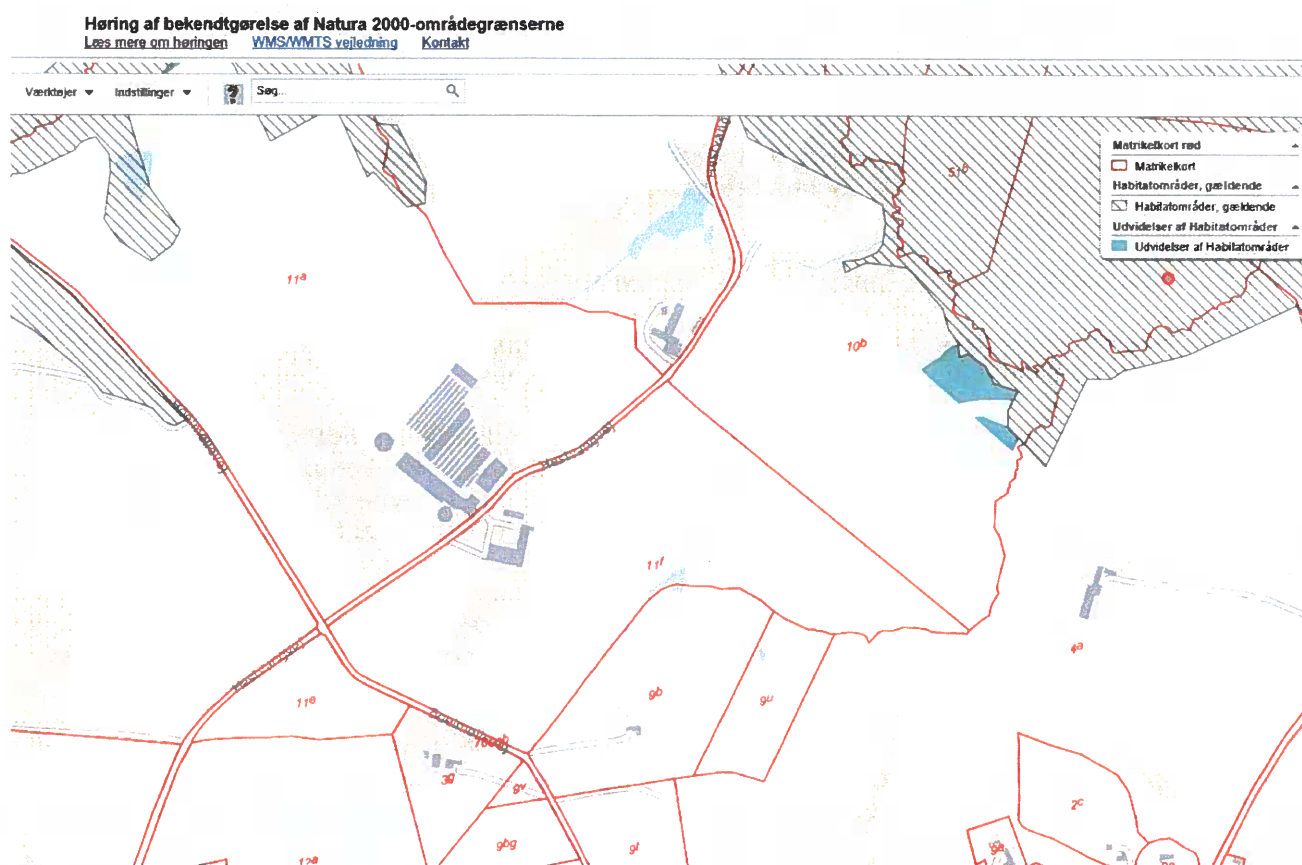
Miljø- og Fødevarerministeriet
mfvm@mfvm.dk

Vedr. høring af habitatbekendtgørelsen (journalnummer 2018-5670)

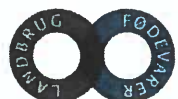
Jeg henvender mig på vegne af Ole Bouet, Hestvangsvej 14, 9900 Frederikshavn.

Henvendelsen vedrører en udvidelse af habitatområde nr. 8 på Ole Bouets ejendom, matr. nr. 10b, Den sydvestlige del, Understed.

Udvidelsen er markeret med turkis på nedenstående kortudsnit:

PARTNER I
DLBR.

Agri Nord, Aalborg
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV
tlf. 9635 1111

Agri Nord, Aars
Markedsvej 6
9600 Aars
tlf. 9635 1111

Agri Nord, Hobro
Horsøvej 11
9500 Hobro
tlf. 9635 1111

 www.agrinord.dk

 info@agninord.dk

 Besøg os på LinkedIn

 facebook.com/agninord

Ole Bouet ønsker udpegningen slettet af flere grunde:

1) Udvidelsen indeholder ikke natur.

Der er vejledende registreret et almindeligt § 3 overdrev, men dette er en fejlregistrering. Registreringen er vejledende og lavet af Nordjyllands Amt på baggrund af luftfotoet for 1992 alene. Udpegningen er aldrig fulgt op med en besigtigelse. Området er bevokset med store træer, og er i stedet skov.

De lysåbne områder er agerjord, der ligger brak. Jordbunden består af ler, som ikke er et godt udgangspunkt for at udvikle næringsfattig natur, som fx overdrev.

Der findes ingen besigtigelsesdata for området med udvidelsen.

Jf. kriterie 3 er det kun områder med god naturkvalitet, der skal udvides med. Dette kriterium er ikke overholdt for denne udvidelse, da der dels ikke er natur, dels ingen data for området.

2) Medfører nyt krav om nedfældning af gylle.

Udvidelsen af habitatområdet vil medføre et nyt krav om nedfældning af gylle på markerne, der ligger op til habitatområdet, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 30, stk. 3, pkt. 4.

3) Yderligere kategori 1-natur indenfor geneafstand af nuværende produktion.

Ole Bouets produktion på Hestvangsvej 14 er i øjeblikket især begrænset af habitatområde på den nordvestlige side ejendommen.

Det er også disse områder, der definerer geneafstanden på ca. 550 m, der er tegnet rundt om Hestvangvej 14. Den godkendte produktion på Hestvangvej 14 er imidlertid på 5000 tæver svarende til 172 DE. I henhold til de beskrevne kriterier for friholdt areal omkring husdyrbrug, skal der regnes med 1,5 km geneafstand for minkproduktioner over 100 DE.

Ole Bouet agter fortsat at få undersøgt med Miljøstyrelsen om disse kategori 1-natur områder er korrekt udpegede. Såfremt disse udpegninger og § 3-udpegningerne viser sig at være forkert, vil der være længere afstand til nærmeste kategori 1 natur.

Den nye udvidelse af habitatområdet med den vejledende registrering af overdrev blive et nyt kategori 1-natur-område, der vil ligge indenfor den reelle geneafstand af Ole Bouets nuværende produktion, og derfor blive en mulig ny begrænsende udpegnings.

Videre vil udpegningen af nyt habitatområde øst for Hestvangvej 14 forhindre, at produktionen ville kunne flyttes i østlig retning for at komme på længere afstand af kategori 1 naturen nordvest for ejendommen.

Konklusion:

Agri Nord, Aalborg
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV
Tlf. 9634 5100

Agri Nord, Aars
Markedsvej 6
9500 Aars
Tlf. 9998 9700

Agri Nord, Hobro
Horsøvej 11
9500 Hobro
Tlf. 9657 6800

PARTNER I
DLBR

Den foreslåede udpegning indeholder efter vores vurdering ikke natur, men vil umiddelbart blive registreret med kategori 1 natur pga. fejludpegning af § 3 -overdrev.

Dette vil medføre krav om nedfældning af husdyrgødning på nabo-marken, og give yderligere restriktion på husdyrproduktionen på Hestvangvej 14.

Ole Bouet ønsker derfor den foreslåede udvidelse annulleret.

Høringssvaret må gerne offentliggøres.

Venlig hilsen

Christina Weidick Kærsgaard
Natur- & miljøkonsulent

Direkte +45 96351193
E-mail cwk@agrinord.dk

Kopi til: Ole Bouet, Hestvangvej 14, 9900 Frederikshavn, mail: sdr.hestvang@dlgtele.dk

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Fysio-fokus (info@fysio-fokus.dk), thomas@gellert-larsen.dk (thomas@gellert-larsen.dk)
Fra: Sissel Hermansen (sh@sisselhermansen.dk)
Titel: Journal nr.:2018-5670, Klage.
Sendt: 17-09-2018 13:02:04

Kære MFVM

Vedr.: Arealer på Egholm, ændringsforslag nr.:20381

Det kommer os for ører, (desv. lidt sent), at man nu fra politisk side, (for)søger at indskrænke det Natura 2000 område, der bla. vedrører Egholm.

Vi er som bosiddende jordbrugere/ landmænd på Egholm rigtigt kede af denne politiske dagsorden, især når der bruges, tilsyneladende, ulovlig argumentation, og at vi som landbrugere på øen tages til urigtig indtægt for, primært at drive intensivt landbrug.

Som landmænd, borgere og familie på Egholm finder vi det krænkede når vi på den måde bruges som løftestang, i en argumentation, (der i vores oplevelse bruges som uberettiget middel til at bane vejen for en 3. Limfords-forbindelse over Egholm), til formål at indskrænke eksisterende naturbeskyttelse, og imod ikke at søge denne beskyttelse udvidet.

Hvis man endelig vil bruge Landbrugets intensivitet som (ulovligt) argument for eller imod indskrænkning/ udvidelse af Natura 2000 området, kan man anfører at Egholms tid som intensivt drevet landbrugs-ø, er ved at være historisk. Udviklingen imod et mere og mere intensivt drevet landbrug går i retning af enheder der er meget større end hele Egholm i sin helhed. Det er meget vanskeligt for os at se, hvordan Egholms landbrug på sigt kan drives rationelt i intensiv forstand?

Derimod kan den udvikling der allerede, privat og ved udpegning, er sat i gang (på over ½ delen af øens areal), med en mere naturnær og ekstensiv landbrugsform, i samklang med øget naturbeskyttelse, skabe grobund for et fremtidigt, ekstensivt, mere "moderne" og perspektivrigt landbrug. I alt til allerede synlig, (men også til forventelig øget flora og fauna diversitet) glæde for borgere på og rundt om Egholm.

Med venlig hilsen

Sissel C. N. Hermansen og Thomas Gellert Larsen
Egholm 50, 9000 Aalborg

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Dennis Stentebjerg Hansen (dsh@hofmangsgave.dk)
Fra: Zimmermann, Tine Marquard (tinemarquard.zimmermann@sweco.dk)
Titel: Høringssvar - Journalnummer 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 14:02:27
Bilag: Høringssvar Natura 2000.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet,

På vegne af Stiftelsen Hofmangsgave fremsendes høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Journalnummer 2018-5670

Med venlig hilsen

Tine Marquard Zimmermann

Projektleder

Miljø

Telefon direkte +45 82 20 35 54

Mobil +45 53 72 13 11

tinemarquard.zimmermann@sweco.dk

Sweco Danmark A/S

Skibhusvej 52 A

DK-5000 Odense C

Telefon +45 72 20 72 07

www.sweco.dk

CVR 48233511

EAN 5790002240485

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København

Sendt per mail til: mfvm@mfvm.dk

17. september, 2018

Høringssvar til udkast til ny bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

Journalnummer 2018-5670

Miljøstyrelsen havde forslag til justerede Natura 2000-grænser i høring i perioden fra den 28. september 2017 til den 3. januar 2018. Ved denne høring indsendte Stiftelsen Hofmanskave bemærkninger til Natura 2000-område N110 Odense Fjord.

Den nuværende høring om ændring om udpegning mv. er i høring fra den 22. august til den 17. september 2018. Høringen omfatter primært de ændrede grænsejusteringer af Natura 2000 områderne, som Miljøstyrelsens forudgående forslag har givet anledning til. Det kan dog konstateres, at de tidligere indsendte bemærkninger i forbindelse med første høring af områdejusteringerne ikke har givet anledning til ændring af Natura 2000-områdegrænsen. Derfor ønsker Stiftelsen Hofmanskave på ny at indgive høringssvar vedr. områdegrænsen for to områder (øst og syd for ejendommen), jf. Figur 1 og Figur 2.

Nærværende høringssvar forholder sig til generelle problemstillinger vedrørende justeringer i Natura 2000-områdegrænserne, ligesom høringssvaret også kommenterer på de forhold, der for lodsejer er kritisable i forhold til dennes ejendom.

Natura 2000-område øst for ejendommen, matr.nr. 1a Hofmangave Hgd., Norup

Figur 1: Områdegrænse der ønskes justeret, så det fremover løber langs denne røde linje.

I forbindelse med tidligere indsendte høringssvar har MST begrundet fastholdelsen med nedenstående (Figur 1 øst):

Arealet som ønskes udtaget af H94 indeholder primært intensivt dyrket agerjord, men også en fersk eng og et vandhul, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Miljøstyrelsen vurderer desuden, at en del af arealet er lavbund, som indeholder potentiale for udvikling af habitatnatur. Det vurderes derfor, at det samlede areal bidrager til den fortsatte udvikling og opretholdelse af habitatnaturen, der er på habitatområdets udpegningsgrundlag. På den baggrund fastholdes høringforslagets områdegrænser. Miljøstyrelsen kan desuden oplyse, at Naturbeskyttelseslovens § 3 om beskyttede naturtyper administreres af kommunen.

Stiftelsen Hofmangave har følgende bemærkninger:

Området, der ønskes udtaget, er et intensivt dyrket landbrugsareal, der har været drevet som landbrugsjord i mange år. Ifølge den politiske aftale i Naturpakken, skal intensive jordbrugsarealer, der ikke bidrager til beskyttelsen af Natura 2000 tages ud af planerne. Dertil

har den nuværende placering af områdegårnsen negativ betydning for ejendommens fremtidige udviklingsmuligheder som husdyrproduktion og vil ved et eventuelt salg resultere i en værdiforringelse af ejendommen. Der findes i dag på Hofmansgave et større kvæghold med mere end 500 DE. I henhold til de udstukne retningslinjer i Naturpakken bør der være en afstand fra ejendommen til Kategori 1-natur på min. 1,5 km. Afstanden til driftsbygningerne tilhørende Stiftelsen Hofmansgave er ca. 300 m. Flytningen af områdegårnsen vurderes ikke give en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag, der ikke vurderes som ammoniakfølsomme.

Natura 2000-område syd for ejendommen, matr.nr. 1r Hofmansgave Hgd., Norup

Figur 2: Områdegårnsen der ønskes justeret, så den fremover løber langs denne røde linje ved vandløbet.

I forbindelse med tidligere indsendte høringsvar har MST begrundet fastholdelsen med nedenstående (Figur 2 syd):

Arealet som ønskes udtaget af H94 indeholder primært intensivt dyrket agerjord, men mod øst også en forekomst af habitatnaturtyperne tidvis våd eng og egeblandskov. Miljøstyrelsen vurderer desuden, at en stor del af arealet er lavbund, som indeholder potentiale for udvikling af habitatnatur. Det vurderes derfor, at det samlede areal bidrager til den fortsatte udvikling og opretholdelse af habitatnaturen, der er på habitatområdets udpegningsgrundlag. På den baggrund fastholdes høringsforslagets områdegårnsen

Stiftelsen Hofmangsgave har følgende bemærkninger:

Området, der ønskes udtaget er et intensivt dyrket landbrugsareal, der har været drevet som landbrugsjord i mange år. Den forslåede nye arealgrænse er indtegnet på baggrund af naturlig skelgrænse ved levende hegn og afvandingskanal.

Den nuværende placering af områdegænsen har negativ betydning for ejendommens fremtidige udviklingsmuligheder som husdyrproduktion og vil ved et eventuelt salg resultere i en værdiforringelse af ejendommen. Der findes i dag på Hofmangsgave et større kvæghold med mere end 500 DE. I henhold til de udstukne retningslinjer i Naturpakken bør være en afstand fra ejendommen til Kategori 1-natur på min. 1,5 km. Flytningen af områdegænsen vurderes ikke give en kvalitativ forringelse af beskyttelsen i forhold til den eksisterende udpegningsgrundlag. Den natur, der ligger i forbindelse med det indtegnede areal, er klassificeret som natur med en ringe eller dårlig tilstand. Det kan endvidere oplyses, at arealet "tidvis våd eng" er et intensivt dyrket areal, og det bør derfor ikke indgå i udpegningen. Arealet er ikke kategoriseret som § 3 natur i henhold til naturbeskyttelsesloven. Hertil kan det konstateres, at begge naturområder ikke fremgår af Danmarks Miljøportal når laget § 3 beskyttet natur tilvælges. Områderne bør derfor ikke være kategoriseret som Kategori 1-natur og

Figur 3: § 3 beskyttet natur i følge Danmarks Miljøportal.

Det kan i henhold til ovenstående nævnes, at Danmarks EU-retlige forpligtelser under habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet allerede varetages via den nuværende regulering af de omhandlede arealer. Der henvises bl.a. til naturbeskyttelseslovens § 3 samt fredningskendelse dateret 14. oktober 2004. Dertil henvises der til husdyrgødningsbekendtgørelsen, der bl.a. regulerer udbringning af husdyrgødning m.v. i forhold til udbringningszoner op til Kategori 1 og Kategori 2 natur (habitatnatur).

De nuværende Natura 2000-områdegrænser blev fastlagt tilbage i 1990'erne under nogle forudsætninger, der senere hen har vist sig at være mere indgribende i lodsejernes drift og råderet, end det oprindeligt har været udlagt af myndighederne. Restriktioner med baggrund i Natura 2000-udpegningerne har vist sig at omhandle aktiviteter både i og udenfor selve Natura 2000-området, hvilket ikke har været klart fremlagt af myndighederne i forbindelse med implementeringen. Restriktionerne har været langt mere indgribende, end dansk ret hidtil har givet mulighed for, og kompensationerne har ikke været tilsvarende. Jordbrugets og lodsejernes oplevelse af implementeringen af Natura 2000 er præget af skuffelse og fejlbehæftede informationer - i kombination med en meget indgribende virkning på private ejendommers muligheder for udvikling og drift. Desuden har udvidelsen af rammerne for, hvilke sektorer og aktiviteter der rammes af bureaukratiet omkring Natura 2000, vist sig at have en sneboldeffekt. Denne udvikling har muligvis været forudsigelig, men er ikke i overensstemmelse med de oprindelige udmeldinger omkring minimal indgribende effekt i den private ejendomsret. Ej heller er indgrebene i rimeligt forhold til lodsejers forventede inddragelse og kompensationens størrelse.

Endelig bemærkes det, at myndighederne allerede i dag har mulighed for at regulere drift og aktiviteter inden for det foreslåede udpegningsområde, såfremt det nuværende Natura 2000-område skulle blive påvirket negativt. Stiftelsen Hofmansgave gør med dette hørings svar opmærksom på, at alle indgreb i forbindelse med Natura 2000-planerne, der måtte have negativ indflydelse på driften eller værdisætning af ejendommen, vil blive krævet erstattet fuldt ud. Man ønsker desuden ikke på disse vilkår at indgå i et samarbejde, der på nogen måde har til hensigt at indskrænke råderetten over ejendommen, eller som konsekvens heraf kan betyde en ekspansion af Natura 2000-arealer, inddragelse af jord eller skærpede restriktioner.

Styrelsen anmodes derfor på baggrund af ovenstående, at imødekomme ønsket om en indskrænkning af området.

På vegne af Stiftelsen Hofmansgave.

Med venlig hilsen

Sweco Danmark A/S

Tine Marquard Zimmermann
Projektleder

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Furesø Kommune (furesoe@furesoe.dk), boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: Carsten Juel (cjuel.cj@gmail.com)
Titel: Kommentarer til afsluttende høring
Sendt: 17-09-2018 14:45:23
Bilag: Kommentarer til afsluttende høringsrunde[32572].pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet
Sendt pr. mail til: mfvm@mfvm.dk

Kopi til: Furesø Kommune, furesoe@furesoe.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Bo Håkansson, boh@dn.dk

Som vedhæftet fil DN Furesøs kommentarer til afsluttende høring om ændrede afgrænsninger af Natura 200 områderne.

Med venlig hilsen

Carsten Juel

DN Furesø, formand

Virusfri. www.avast.com

Furesø, den 17.9.2018

Til Miljø- og Fødevareministeriet
Sendt pr. mail til: mfvm@mfvm.dk

Kopi til:
Furesø Kommune, furesoe@furesoe.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Bo Håkansson, boh@dn.dk

DN Furesøs kommentarer til afsluttende høring om ændrede afgrænsninger af Natura 2000 områderne, specielt angående N139, Øvre Mølleådal. Journal nummer 2018-5670

DN Furesø har i høringsperioden fremsendt fire forslag til udvidelse af Natura 2000 område 139 i Furesø Kommune, Habitatområde 123. Det ene af forslagene, høringssvar nr. 20926 er delvist imødekommet. Til de øvrige har vi følgende supplerende bemærkninger:

Skovvænget ved Farum Sø, høringssvar nr. 20923

Området indeholder oprindelig naturskov med meget gamle bøge og veterantræer og habitatnatur af to typer: 9130: Bøg på muld og 91E0: Elle- og Askeskov. Området ejes af Furesø Kommune. DN Furesø mener, at en udvidelse med dette område vil være en væsentlig styrkelse af Natura 2000 området, og da der er tale om et areal, der ikke er dyrket, kan det inddrages uden ulempe for landbrug eller skovbrug.

Som begrundelse for ikke at udvide arealet angives det, at der ikke er behov for yderligere udpeging af arealer af de pågældende habitatnaturtyper. Det fremgår af Danmarks Naturfredningsforenings nationale høringssvar af 2.1.2018, at Danmark er det land blandt samtlige EU medlemslande, der ifølge EU Kommissionens "Natura 2000 barometer" har udpeget den laveste andel af landarealet som Natura 2000 område: 8,34 %. Det er mindre end halvdelen af gennemsnittet for alle EU landene på 18,12 %. For prioriterede naturtyper har EU Kommissionen ved den oprindelige udpeging lagt vægt på, at som udgangspunkt mindst 40 % af arealer med de pågældende naturtyper indgår i Natura 2000 områder. For ikke-prioriterede naturtyper har EU Kommissionen ved den oprindelige udpeging lagt vægt på, at som udgangspunkt mindst 20 % af arealer med de pågældende naturtyper indgår i Natura 2000 områder.

Vi finder ikke i høringsmaterialet dokumentation for, at der er foretaget tilstrækkelig stor supplerende udpeging af de prioriterede naturtyper til at mindst 40% af arealer med de pågældende naturtyper indgår i Natura 2000 områder og for de ikke-prioriterede naturtyper 20%.

DN Furesø finder ikke, at det anførte argument for ikke at inddrage området er fagligt underbygget i høringsmaterialet og opfordrer til, at der foretages supplerende udpeging af naturtyperne 91E0: Elle- og askeskov og 9130: Bøg på muld som minimum til de angivne procentdele.

Grethesholm, Præstemosen m.m. høringssvar nr. 20924

DN Furesø har foreslået N139 udvidet med Grethesholm, områder langs Farum Sortemose og Hestetangs Å samt en større del af skovbræmmen på den nordlige del af Farum Sø samt dele af Præstemosen. Vi bemærker, at både Furesø Kommune og Ornitologisk Forening har foreslået udvidelser af N139 i dette område.

Vi bemærker, at Grethesholm er kommunalt ejet og at arealerne ikke er landbrug, skovbrug eller havearealer.

Områderne rummer habitatnatur-typerne 6210: Overdrev, 7140: Hængesæk og andre kærsmfund dannet i flydende vand 7220: Kilder og væld med kalkholdigt vand, 7230: Riggær, 91D0: Skovbevokset tørvemose og 91E0: Elle- og askeskov. Som begrundelse for ikke at udvide arealet angives det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer af de pågældende habitatnaturtyper. Vi finder ikke i høringsmaterialet dokumentation for, at der er udpeget tilstrækkeligt med supplerende udpegning af de prioriterede naturtyper, således at mindst 40% af arealer med de pågældende naturtyper indgår i Natura 2000 områder og for de ikke-prioriterede naturtyper 20%.

DN Furesø opfordrer derfor til, at der foretages supplerende udpegning som minimum til de angivne procentdele.

Et område i Brede Enge høringssvar nr 20925

Området rummer habitatnatur af typen 7230: Riggær. Så vidt vi er oplyst, er denne habitatnaturtype i underskud i udpegningerne.

Venlig hilsen
Carsten Juel, formand

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Anker Madsen (am@friluftsradet.dk), Torbjørn Eriksen (toe@friluftsradet.dk), Mathilde Nygaard Sørensen (mns@friluftsradet.dk), Kristian Jager Nykrog (kjn@friluftsradet.dk)
Fra: Sara Wæver Hagelund (skw@friluftsradet.dk)
Titel: Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, journalnummer: 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 15:26:01
Bilag: Friluftsrådets høringssvar til ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.pdf;

Jeg fremsender hermed Friluftsrådets høringssvar til ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen) med journalnummer: 2018-5670.

Med venlig hilsen

Sara Wæver Hagelund
Politisk konsulent

Tlf. +45 33 79 00 79
Direkte tlf.: +45 24 63 19 23

E-post: skw@friluftsradet.dk
www.friluftsradet.dk

Scandiagade 13 | 2450 København SV

Friluftsrådet udvikler friluftslivet, formidler natur og bæredygtighed og forbedrer rammerne for at opleve naturen. Visionen er: Friluftsliv for alle – i en rig natur, og på et bæredygtigt grundlag. Friluftsrådet er friluftorganisationernes paraply og administrerer desuden Udlodningsmidler til friluftsliv.

Miljø- og Fødevareministeriet

journalnummer: 2018-5670

Sendt per mail til: mfvm@mfvm.dk

17. september 2018

Friluftsrådets høringssvar til ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)

Friluftsrådet afgiver hermed et generelt høringssvar på udkastet til den pågældende bekendtgørelse.

Naturen er platform for friluftsliv, og en rig natur giver et rigt friluftsliv. Derfor støtter Friluftsrådet udviklingen af Natura 2000-områderne, den naturudvikling, der sker på de udpegede områder, og det netværk af naturområder, det skaber. Det er således af stor betydning for friluftslivet, at naturens robusthed sikres og øges over tid med denne beskyttelse.

Udtagning af områder

Med ændringerne i bekendtgørelsen foreslås det, at arealer på ca. 29.900 hektar udtages fra Natura 2000-områderne. Det drejer sig i hovedsagen om intensivt dyrkede jordbrugsarealer og byarealer.

Da der samlet set er tale om at udtage et betragteligt stort areal og en betydelig andel af Danmarks samlede Natura 2000-areal, er Friluftsrådet generelt bekymret for denne udtagningen og de ændrede administrationskriterier, der medfølger for disse områder.

Til trods for, at der i hovedreglen er tale om intensivt dyrkede jordbrugsarealer og byarealer, er der flere steder tale om udtagning af fuglebeskyttelsesområder, som benyttes af arter, der er en del af udpegningsgrundlaget. Der er således en række fuglearter, der benytter de områder, der tages ud som fourageringsområder, og som derfor vil blive påvirket negativt af en eventuel ændring af produktionen på de arealer.

Nye udpegede områder

Friluftsrådet er tilfredse med, at der nu udpeges yderligere ca. 30.900 hektar natur, der fremadrettet skal have Natura 2000-beskyttelse. Friluftsrådet håber på, at det kan medføre en endnu rigere natur i de pågældende områder til glæde for friluftsoplevelserne.

Friluftsrådet bemærker dog, at de nye udpegede områder i vid udstrækning er statsligt ejede arealer, som således i forvejen har en række nationale beskyttelser, som fx fredninger og §3 beskyttelse. Friluftsrådet mener, at der også kunne være brug for at udpege nye områder, der ikke i forvejen er omfattet af fredninger eller på anden måde allerede er beskyttet natur.

Høvsøre

Foruden grænsejusteringer indgår der også en opfølgning på lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Udvidelse af vindmølletestcentrene ved Høvsøre og Østerild). Loven in-

debærer en fravigelse af beskyttelsen i EF fuglebeskyttelsesområde for Nissum Fjord for at muliggøre placeringen af en testvindmølle i Natura 2000-området ved Høvsøre.

Friluftsrådet har fulgt processen omkring udpegning af område til placering af denne nye testvindmølle. Der var længe projekteret med, at den mølle, der nu opstilles inden for Natura 2000-området, i stedet skulle have været placeret nord for de øvrige seks testvindmøller i området. Til forskel fra den valgte placering ligger det nordlige alternativ uden for Natura 2000-området og i længere afstand fra nordlige del af Bøvling Fjord og de natur- og rekreative interesser, der er der.

Friluftsrådet er betænkelige ved, at man alligevel har valgt den sydlige placering til testvindmøllen inden for Natura 2000-området frem for den oprindelige placering nord for. Friluftsrådet mener, at området syd for de nuværende testmøller er uegnet til flere møller og vil komme i konflikt med natur og rekreative interesser. Konsekvenserne af opstilling af møllen på denne placering vil påvirke hele den nordlige del af Bøvling Fjord, som er et benyttet friluftsområde og et centralt raste- og yngleområde for vandfugle og udpegningsarter såsom Rørdrum og Rørhøg.

Friluftsrådet vil derfor opfordre til, at man placerer testvindmøllen på den oprindelige nordlige placering og uden for det pågældende Natura 2000-område.

Med venlig hilsen

Torbjørn Eriksen
Vicedirektør

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Kruse (kruse@nyraad.net)
Titel: Journalnummer 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 15:34:00
Bilag: Høringssvar til MST N2000.pdf;

Hermed Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommunes høringssvar vedr. justering af Natura 2000 områder.

Med venlig hilsen
Flemming Kruse
Næstformand DN Vordingborg

Sendt fra Mail til Windows 10

Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommune

Miljøstyrelsen

J.nr: 2018-5670. Høringssvar om justering af Natura 2000 områderne i Danmark

Danmarks Naturfredningsforening Vordingborg har udarbejdet nedenstående høringssvar vedrørende justering af Natura 2000 områderne i Vordingborg Kommune.

Indledningsvis skal vi bemærke, at DN Vordingborg alene ser justeringen som en måde at fritage landbruget i Danmark for så mange miljø- og naturhensyn som overhovedet muligt. Det er ikke en justering der på nogen måde er igangsat for at hjælpe naturen i EU's store naturnetværk Natura 2000. Vi syntes også det er snyd, at udskifte næsten 30.000 ha private arealer ud med 30.900 ha offentligt ejede arealer. De private arealer vil ikke længere være underlagt beskyttelser og restriktioner, der kan beskytte mod byvækst, skovhugst eller landbrugsdrift. De offentligt ejede arealer burde på forhånd være beskyttede og med en drift der allerede tager hensyn til naturen. Derfor er "justeringen" en alvorlig nedjustering af naturbeskyttelsen i Danmark. Og det på et tidspunkt, hvor naturen er mere trængt end nogensinde.

DN Vordingborg er klar over, at der er tale om et politisk bestillingsarbejde, hvor Miljøstyrelsen desværre må levere varen. Vi finder dog ikke, at argumenterne for at udtage specielt landbrugsarealer er tilstrækkeligt underbyggede. Standardsvaret om at MST med henvisning til datagrundlaget ikke kan verificere, at et areal har betydning for arter, er meningsløst. Lokale naturfolk har et andet billede.

DN Vordingborg finder generelt, at høringsmaterialet denne gang er bedre forståeligt end den første høring i januar 2018.

DN Vordingborg støtter også arbejdet med at finde naturlige afgrænsning af områderne samt, i de fleste tilfælde, at udtage bymæssig bebyggelse af Natura 2000 arealerne.

I Vordingborg Kommune er der udpeget 7 Natura 2000 områder:

N 168	Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund
N169	Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde
N171	Klinteskoven
N172	Lekkende Dyrehave
N180	Stege Nor
N181	Oreby Skov
N183	Busemarke Mose og Råby Sø

Efter de oplyste vil Natura 2000 arealerne i Vordingborg Kommune blive reduceret med 552 ha og udvidet med 354 ha, altså en samlet reduktion med 198 ha.

Danmarks Naturfredningsforenings hørings svar

N 168 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Der er foreslået større reduktioner af landbrugsarealer. Det er DNs holdning, at disse arealer har stor betydning for især rastende gæs og svaner der er på udpegningsgrundlaget. Derfor finder vi det uforsvarligt at udtage disse områder af Natura 2000 beskyttelsen. Desuden er der foreslået en udvidelse af et areal med ved Ræveholmsmose, Bredemade Eng og arealer ved Hårbølle Havn.

Habitatområde 147 Havet og kysten mellem Præstø Fjord og Grønsund

Kvadrat 2665 Arealer ved Roneklint. Arealet bør forblive i habitatområdet, da det har et relevant indhold af arter og natur. MSTs mangel på data bør ikke komme udpegningen til skade.

Kvadrat 2666, 2693 Arealer ved Bønsvig Mark. Kommunens forslag om udvidelse bør følges, da arealet har et relevant indhold af arter og natur. MSTs mangel på data bør ikke komme udpegningen til skade.

Kvadrat 2622, 2623 Arealer ved Ræveholmsmose. DN støtter udvidelsen af habitatområdet ved Ræveholms Mose og helt i overensstemmelse med lodsejerens ønsker.

Kvadrat 2730, 2749 Arealer ved Ulvshale Strand. Areal bør forblive i habitatområdet, da det har et relevant indhold af arter og natur. MSTs mangel på data bør ikke komme udpegningen til skade.

Kvadrat 2643 Arealer nær Gammel Kalvehave. DN støtter Vordingborg Kommunes forslag om udvidelse af habitatområdet, da der er tale om et §3 beskyttet lavbundsareal under udvikling til eng. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 2645, 2668, 2669, 2694, 2695. Arealer ved Vestlige Møn ved Koster og Røddinge. Arealer bør forblive i habitatområdet MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 2600, 2601 Arealer nær Madses Nakke og Bredemade Eng. DN støtter udvidelsen af habitatområdet.

Kvadrat 2646 Arealer ved for Lille Damme, Møn. Arealer bør forblive i habitatområdet. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 2647, 2671 Arealer nær Lille Damme og Fanefjord, Møn. DN støtter Vordingborg Kommunes forslag til en udvidelse, da området rummer relevante arter og natur. MSTs mangel på data bør ikke forhindre en udpegning.

Kvadrat 2672 Arealer ved Hårbølle Havn Møn. DN støtter Vordingborg Kommunes forslag om udvidelse med arealer omkring Hårbølle Havn.

Fuglebeskyttelsesområde F84 Ulvsund, Grønsund og Farø Fjord

Kvadrat 1765, 1784 Arealer ved Gammel Kalvehave. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 1785, 1802, 1803 Vestlige Møn ved Koster og Borren. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde da det har stor betydning for rastende bramgæs, grågæs, blisgæs, hjejler mfl. MSTs manglende data bør ikke komme udpegningen til skade. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 1767, 1786 Vestlige Møn nær Røddinge Husrække. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 1768 Arealer vest for Lille Damme, Møn. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 1750, 1769 Arealer nær Gundersnæs, Bogø og Lille Damme. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Kvadrat 1788, 1789 Arealer omkring Fanefjord samt ved Hårbølle Havn. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning

Fuglebeskyttelsesområde F89 Præstø Fjord, Nyord og Jungshoved Nor

Kvadrat 1760, 1761 Arealer nær Roneklint. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 1762, Arealer nær Roneklint Strand og Bønsvig Mark. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 1763, 1764 Arealer nær Kragevig og Sandvig. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning. Udvidelsen ved Kragevig er en naturlig konsekvens af et igangværende Natura2000 hydrologiprojekt.

Kvadrat 1802, 1803 Arealer ved Koster. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 1821, 1836 Arealer ved Ulvshale Strand. Arealer bør forblive fuglebeskyttelsesområde for arter på udpegningsgrundlaget. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

N169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Der er foreslået større reduktioner af landbrugsarealer. Det er DN's holdning, at disse arealer har stor betydning for især rastende gæs og svaner der er på udpegningsgrundlaget. Derfor finder vi det uforsvarligt at udtage disse områder af Natura 2000 beskyttelsen. Desuden er der foreslået en udvidelse af et naturareal med levesteder for klokkefrøer på Knudshoved Odde. DN støtter naturligvis denne udvidelse og sætter pris på lodsejerens positive holdning til udvidelsen.

Kvadrat 2371, 2372, 2393, 2394, 2395, 2422, 2423, Arealer ved Svinø og Kostræde Banker. Den foreslåede udtagning af 277 ha landbrugsareal kan ikke anerkendes, idet arealet i stort omfang benyttes som rasteplass for især gæs og svaner, der er på områdets udpegningsgrundlag. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning. Der er desuden i og omkring det foreslåede område konstateret Grønbroget Tudse, en bilag 4 art.

Kvadrat 2395, 2396, 2397, 2424, 2425, 2426, 2453 Kyster ved Avnø Fjord. Den foreslåede udtagning af arealer kan ikke anerkendes, idet arealet i stort omfang benyttes som rastepads for især gæs og svaner, der er på området udpegningsgrundlag. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 2349, 2373, 2374 Arealer på Knudshoved Odde. DN Vordingborg støtter varmt den foreslåede udvidelse med arealer hvor der kan foretages klimasikring og levestedsforbedringer for kløkkefrøen.

Fuglebeskyttelsesområde F81 Karrebæk, Dybsø og Avnø Fjorde.

Kvadrat 1560, 1561, 1570, 1571, 1572, 1592, 1593 Arealer ved Svinø og Kostræde Banker. Den foreslåede udtagning af arealer kan ikke anerkendes, idet arealet i stort omfang benyttes som rastepads for især gæs og svaner, der er på området udpegningsgrundlag. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

Kvadrat 1594, 1595, 1614 Kyster ved Avnø Fjord. Den foreslåede udtagning af arealer kan ikke anerkendes, idet arealet i stort omfang benyttes som rastepads for især gæs og svaner, der er på området udpegningsgrundlag. MSTs manglende data kan ikke begrunde en udtagning.

N171 Klinteskoven

Der er foretaget reduktion af området med et campingpladsareal samt udvidelser af arealet med 2 mindre naturarealer udenfor det eksisterende område.

Habitatområde H150 Klinteskoven

Kvadrat 2835 Arealer nær Aborresø. Udtagningen af Natura 2000 beskyttelsen kan kun anerkendes såfremt der ikke sker en udvidelse af aktiviteter og udnyttelse af området.

Kvadrat 2829, 2836. Arealer nær Busene og Hundevængsgård. Det kan anbefales at arealerne inddrages i Natura 2000 beskyttelsen.

Kvadrat 2830, 2837 Arealer ved Busene Have. Det kan anbefales at arealerne inddrages i Natura 2000 beskyttelsen. DN Vordingborg ser dog meget gerne, at kystklinten mellem Mandemarke Have, Busene Have og Hundevængsgård inddrages i habitatområdet. Det vil give en fysisk sammenhæng af arealerne.

Fuglebeskyttelsesområde F90 Klinteskoven.

Kvadrat 1885, 1892 Arealer ved Busene Have. Det kan anbefales at arealerne inddrages i Natura 2000 beskyttelsen. DN Vordingborg ser dog meget gerne, at kystklinten mellem Mandemarke Have, Busene Have og Hundevængsgård inddrages i habitatområdet. Det vil give en fysisk sammenhæng af arealerne.

N172 Lekkende Dyrehave

Der er foreslået en udvidelse af området med 6 ha med gammel løvskov mod øst.

Habitatområde H151 Lekkende Dyrehave

DN Vordingborg støtter den foreslåede udvidelse, men så gerne, at yderligere gammel løvskov der grænser til området blev omfattet af Natura 2000 beskyttelsen. Beskyttelsen er primært tiltænkt eremit.

N180 Stege Nor

Der er foreslået udtagning af mindre arealer med bebyggelse og kalkklinter mod Stege Nor. Der er desuden foreslået en mindre udvidelse.

Habitatområde H179.

DN Vordingborg støtter Vordingborg Kommunes synspunkt om, at der ikke tages arealer ud der enten har, eller kan få, et stort naturindhold, der kan understøtte områdets værdi som habitatområde.

N181 Oreby Skov

Der er foreslået en mindre reduktion og en mindre udvidelse af habitatområdet, således at arealets størrelse ikke ændres.

Habitatområde H180 Oreby Skov

DN Vordingborg støtter Vordingborg Kommunes synspunkt om, at der ikke tages arealer ud der enten har, eller kan få, et stort naturindhold, der kan understøtte områdets værdi som habitatområde. Beskyttelsen er primært tiltænkt eremit.

N183 Busemarke Mose og Råby Sø

Der er foreslået 4 mindre udvidelser af habitatområdet.

Habitatområde H192 Busemarke Mose og Råby Sø

Kvadrat 2815 Højbjerg. DN Vordingborg støtter den af Vordingborg Kommune foreslåede yderligere udvidelse af habitatområdet mod øst.

Kvadrat 2815 Arealer omkring Bakkelygård samt tilpasninger. DN Vordingborg støtter udvidelsen af området med de 3 mindre arealer som fremgår af Figur 6.

Med venlig hilsen

Danmarks Naturfredningsforening i Vordingborg Kommune

Flemming Kruse

Næstformand

Email: kruse@nyraad.net

Telefon: 22145387

Adresse: Udsigten 8, 4760 Vordingborg.

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: boh@dn.dk (boh@dn.dk)
Fra: DN Roskilde (roskilde@dn.dk)
Titel: Høringssvar vedr journalnummer: 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 16:10:17
Bilag: Gundsøem.jpg;

Danmarks Naturfredningsforening Roskildes høringssvar til 2. runde af den flove Natura 2000-revision, journalnummer: 2018-5670

Tak for det naturfjendtlige høringsmateriale, som vi har kigget på, drøftet og vurderet. Det er jo tydeligt at processen ikke har handlet om fagligt og sagligt gode eller holdbare vurderinger, og slet ikke om at understøtte EU's naturbeskyttende intentioner med natura 2000-netværket, men i stedet om at reducere og bekæmpe naturværdiernes trivsel og udviklingsmuligheder i Danmark, og udelukke nogle ejere (potentielle vælgere) fra ansvar overfor fællesskabs-værdier. Det beklager vi dybt, og vil gerne udtrykke medfølelse med de embedsfolk, der har skullet lægge skuldre til den useriøse proces, hvor gode begrundelser og elementær naturfaglig viden har skullet negligeres systematisk. Det må have været pinefuldt og skamfuldt. Vi erkender at det ikke giver mening at spille mere af hverken vor ubetalte, eller MSTs dyrt købte tid på denne skin-revision, da det tydeligvis ikke indgår i proceduren at beskæftige sig reelt med de hensigter om langsigtet naturbevaring, der er formålet med Natura 2000, og som DN Roskilde egentlig skulle kunne have en berettiget forventning om at MST ville tage alvorligt, men som vi desværre må konstatere skal varetages på anden vis. Synd.

DN Roskildes buket af forslag og kommentarer:

Selvom vi godt kan se at der ikke er vilje (eller måske rettere: tilladelse) til at forstå eller realitetsbehandle vore forslag og bemærkninger fra første høringsrunde, så genfremsætter vi dem hermed uforandret, da intet i høringsnotaterne antyder at de ikke er relevante; blot at MST ikke har villet / måttet) revidere på relevant måde.

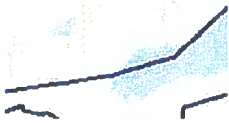

Illustration: Ikke satire, ikke fake news, ikke mit påfund, men autentisk klip fra høringsnotat, der viser at MST i en mærkelig form for fuld alvor påstår at en del af en fuglerig søs vandareal er relevant som Natura 2000-område, mens en anden del ikke er.

med sørgmodig hilsen på vegne af DN Roskilde

Bjørn Petersen Formand

Låddenhøj 77

4000 Roskilde

2982 6512

roskilde@dn.dk

www.dn.dk/roskilde

<https://www.facebook.com/DanmarksNaturfredningsforeningRoskilde>

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)

Fra: Karen Post (karen.post@hotmail.com)

Titel: Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Journalnummer 208-5670

Sendt: 17-09-2018 23:47:29

Bilag: Høring LF habitatbekendtgørelse.pdf;

Hermed fremsendes høringssvar fra Landbrug & Fødevarer til
Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale
naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). Journalnummer 208-5670

Med venlig hilsen

Karen Post

Landbrug & Fødevarer

Denne mail sende fra en ikke-Landbrug & Fødevarer mailkonto på grund af tekniske vanskeligheder.

Miljø -og Fødevarerministeriet
Natur og klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

Landbrug & Fødevarer FmbA

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

**Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).
Journalnummer 208-5670**

Landbrug & Fødevarer har fået ovenstående i høring med frist den 17. september 2018 og har følgende bemærkninger:

Overordnede bemærkninger:

Landbrug & Fødevarer hilser overordnet set revision af Natura 2000-områdernes afgrænsning meget velkommen. Som anført i aftaleteksten i Naturpakken fra 2016 indgår der i de nuværende afgrænsninger af Natura 2000 områderne en række arealer – herunder intensivt drevne jordbrugsarealer som ikke bidrager til at opfylde målene i Natura 2000-indsatsen.

Ved at tage disse arealer ud af områderne fjernes unødige restriktioner for lodsejerne, samtidig med at omfanget af administration i forbindelse med Natura 2000 områderne kan nedbringes.

Da der er tale om intensivt drevne landbrugsområder uden naturværdier, er det Landbrug & Fødevarers klare opfattelse, at grænsejusteringen på ingen måde vil svække Natura 2000-beskyttelsen. På denne baggrund bakker Landbrug & Fødevarer fuldt op om principperne i den foreslåede revision af områderne og finder, at en sådan målretning af udpegningerne vil kunne være med til at styrke områderne og deres naturværdier samt ikke mindst accepten af Natura 2000-beskyttelsen hos lodsejerne.

Det er i den kontekst også vigtigt at fremhæve, at de arealer, der nu foreslås taget ud af områderne, med meget stor sandsynlighed ikke ville overgå til natur heller ikke på et senere tidspunkt, da der ikke i dag eksisterer ordninger eller andre incitament, der fremmer udtagning af jord i Natura 2000-områderne. Der er således tale om arealer, som hverken nu eller på sigt har en reel naturmæssig værdi.

Forslaget lægger op til, at Natura 2000-områderne reduceres med 29.900 ha, samtidig med at de udvides med 30.900 ha. I forbindelse med udvidelsen af områderne har det været helt afgørende for Landbrug & Fødevarer, at der ikke er nogen landmænd, der berøres negativt af ændringerne. Dette er helt i overensstemmelse med blandt andet de politisk vedtagne kriterier for ændringen af grænserne, hvoraf det fremgår: *Ved forslag om medtagelse af ammoniakfølsom natur lægges der vægt på afstanden til husdyrbrug, således at eksisterende husdyrbrug ikke berøres yderligere af husdyrregulering.*

På denne baggrund har Landbrug & Fødevarer i sine tidligere høringssvar lagt stor vægt på, at hvis en husdyrproducent på trods af de definerede kriterier og beregninger af bufferzoner, har kunnet

påvise en potentielt negativ påvirkning, så ville Miljøstyrelsen tage højde for dette i den endelige udpegning. Det er derfor problematisk, at der fortsat kan være husdyrbrug, som vil kunne opleve konsekvenser af de nye udpegninger, og Landbrug & Fødevarer skal på det kraftigste opfordre til, at indkomne høringssvar vedr. dette efterkommes også i denne høring (se uddybende kommentarer senere i dette høringssvar).

Endeligt er det også helt afgørende for Landbrug & Fødevarer, at det faglige grundlag for de foretagne justeringer er korrekt og velunderbygget.

Landbrug & Fødevarer bakker som tidligere nævnt op om de overordnede principper og kriterier for grænsejusteringen, men har også tidligere lagt stor vægt på, at justeringerne hviler på faglige betragtninger om arealernes værdi for Natura 2000-netværket samt de enkelte arter og naturtyper.

Det er helt afgørende, at der er blevet brugt den bedst tilgængelige, faglige viden i forbindelse med justeringen, og at der foreligger en velunderbygget begrundelse for, hvorfor et areal tages ind eller ikke tages ud samt en beskrivelse af, hvad der gør, at et specifikt areal fx vurderes at have god kvalitet.

Desværre er der flere lodsejere, der oplever, at de begrundelser, der gives i de høringsnotater, der blev offentliggjort samtidig med nærværende høring, forekommer både overfladiske og inkonsistente, og at det derfor som lodsejer kan være meget svært at gennemskue Miljøstyrelsens afgørelser i forbindelse med de indkomne høringssvar.

Områdeudpegningerne har betydning for implementeringen af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektiverne. Disse direktiver har ikke et afgrænset regelsæt, men skal under respekt af forsigtighedsprincippet iagttages ved planer og projekter både inden for og uden for områderne i det omfang, at planer eller projekter har betydning for området. Erfaringen har vist, at direktiverne har fået større og større betydning for grundejere.

Det er så meget desto mere vigtigt, at grundlaget for udpegningen opfylder forvaltningsmæssige principper som åbenhed, begrundelse, lighed og saglighed. Udpegningsgrundlaget har afgørende betydning for, hvilken faktisk forvaltning og beskyttelser der skal ske på et givent område, hvilket kræver et klart og entydigt hjemmelsgrundlag. Det er af afgørende betydning, at myndighedernes håndtering og begrundelser for udpegningerne afspejler dette og er gennemskuelige i henhold til de fastlagte kriterier.

Desværre fremstår den nuværende proces set fra lodsejerside mangelfuld på flere af disse områder. Det fremgår fx flere steder af høringsnotaterne, at Miljøstyrelsen har undersøgt grundlaget for de hidtidige udpegninger, men det fremgår ikke, hvad resultatet af disse undersøgelser har været, og hvor det påvirker den endelige grænsedragning.

Miljøstyrelsen henviser også i høringsnotaterne til oplysninger fra fx Naturdatabasen og DOF-basen, men oplyser generelt ikke, hvilke data og hvorledes de er anvendt, lige som der i flere tilfælde fx kun skrives, at et område kan have en betydning for naturbeskyttelsen – men ikke specifikt for hvilke arter eller hvordan.

Resultatet af dette er, at det udsendte forslag til grænsedragning, forekommer præget af stor og uforklarlig vilkårlighed.

På denne baggrund vil Landbrug & Fødevarer på det kraftigste opfordre til, at Miljøstyrelsen tilbyder en udvidet dialog med lodsejere, der måtte ønske dette og evt. sammen med lodsejere foretager en konkret besigtigelse af de pågældende arealer og i den forbindelse gøre rede for de præcise faglige grundlag for de foretagne beslutninger. Hvis der ikke foreligger en klar og fagligt velunderbygget begrundelse for, hvorfor et areal ikke tages ud, bør det resultere i, at lodsejers ønske om udtagning efterkommes.

Specifikke bemærkninger til enkelte elementer:

Svært tilgængeligt materiale

Landbrug & Fødevarer anerkender, at der med områdeafgrænsningen er tale om et meget omfattende arbejde, både hvad angår det indledende arbejde med udvikling for forslag til nye grænser og i forbindelse med flere høringsrunder og håndtering af et meget stor antal indkomne høringssvar. I den forbindelse vil vi gerne kvittere for, at man har valgt at gennemføre en proces med en stor grad af interessentinddragelse på alle stadier – både gennem inddragelse af Grønt Fremdriftsforum og gennem direkte lodsejerhøringer. Dog havde Landbrug & Fødevarer gerne set, at der også var gennemført en bred forhøring i forbindelse med inddragelse af samtlige af de 30.000 ha nye Natura 2000-områder.

Den omfattende proces har betydet, at det først er i forbindelse med den aktuelle høring, at lodsejere gennem de offentliggjorte høringsnotater har haft mulighed for at se Miljøstyrelsens begrundelser for håndtering af de indsendte høringssvar. Det må derfor forventes, at flere lodsejere vil genfremsende dele af deres tidligere høringssvar på trods af, at det fremgår af høringsbrevet, at det ikke vil være nødvendigt at genfremsende tidligere indsendte bemærkninger.

Da der er tale om et meget stort materiale, kan det være meget vanskeligt for berørte lodsejere at orientere sig i det og finde de for det enkelte område relevante oplysninger i fx høringsnotaterne. Hertil kommer, at de offentliggjorte kort på Miljø-GIS forudsætter et meget stort kendskab til området, for at man reelt kan orientere sig i dem og forstå, hvad de viser på hvilke kort.

Vi er klar over, at dette delvist skyldes det forhold, at der er forskelle på den juridiske proces vedr. hhv. fuglebeskyttelsesområder og habitatområder og på, hvornår eventuelle ændringer træder i kraft, men da lodsejere ikke kan forventes at ligge inde med denne viden, burde der i højere grad som minimum have været udarbejdet en vejledning, der beskriver, hvordan man som lodsejer kan danne sig et overblik over de foreslåede ændringer.

Nye udpegninger

Det fremgår af høringsbrevet at:

Kortbilagene afspejler primært de grænsejusteringer af Natura-2000 områderne, som Miljøstyrelsens forudgående forslag har givet anledning til. De høringssvar, der er indkommet til Miljøstyrelsens forslag, er der taget højde for, og det er derfor ikke nødvendigt at genfremsende høringssvar til forslaget.

Dette fremstår misvisende i det bekendtgørelsen blandt andet fastlægger 30.900 ha nyt Natura 2000-areal – herunder 10 helt nye Natura 2000 områder. En væsentlig andel af dette areal var ikke en del af processen med forslag til nye afgrænsninger, der gik forud for det nu foreliggende materiale.

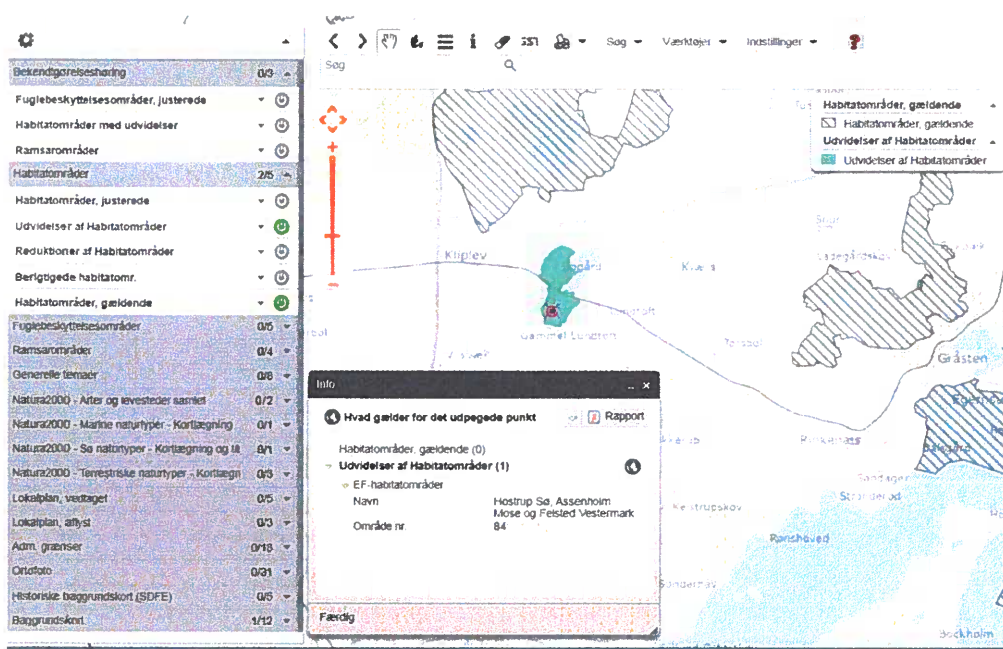
Udpegning af Natura 2000-områder har meget betydelig retsvirkning både inden for og uden for områderne i en ikke ubetydelig afstand fra områderne. Udpegningerne medfører skærpede krav til

udledningen af næringsstoffer fra lovligt etablerede jordbrugserhverv og produktioner, og dette vil medføre yderligere begrænsninger af frihedsgrader for erhvervsudviklingen i det åbne land, der i forvejen er en presset ressource.

Muligt berørte lodsejere med arealer og husdyrbrug op til eller i nærheden af nye områdeudpegninger ikke er blevet hørt direkte, til trods for at disse lodsejere og erhvervsdrivende kan blive berørt ganske væsentligt af udpegningerne.

Dette forstærkes af, at kortmaterialet, som nævnt ovenfor, er vanskeligt at orientere sig i da fx forskellene i forhold til hidtidige forslag er ikke vist.

Der er ganske vist et notat, der beskriver helt nye områder, men der er flere eksempler på, at nye isolerede delområder, der er kommet til i forbindelse med, at der blev tilføjet ekstra ca. 30.000 ha, ikke er beskrevet i notatet med nye områder (se fx eksemplet nedenfor) og derfor kan være svære for de berørte lodsejere af opdage og forholde sig til.

Billede 2. Habitatområde 84 udvides med et område ved Søgård, der ligger isoleret fra resten af habitatområdet og dermed ikke er beskrevet i notatet som et nyt område.

I forbindelse med disse typer af områdeudvidelser, hvor der ikke er nogen fysisk sammenhæng mellem de eksisterende områder og de nye delområder, kan det undre, hvordan dette passer sammen med de formulerede "Kriterier til forslag til ændring af Natura 2000-grænserne", hvor det blandt andet fremgår: "Der kan inddrages bilagsnatur eller levesteder for bilagsarter, hvis arealerne ligger i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur eller til et levested for bilagsarter".

At man som lodsejer ikke i høringsmaterialet gøres opmærksomme på disse nye isolerede delområder er ekstra bekymrende set i lyset af, at man i forbindelse med den sidste justering ikke valgte at give muligt berørte husdyrbrugere, lodsejere og landmænd i nærområdet til de nye udpegninger mulighed for en forhøring på trods af, at disse kan blive berørt direkte af udpegningerne f.eks. via husdyrloven eller husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Landbrug & Fødevarer skal derfor på det kraftigste opfordre til, at Miljøstyrelsen efterkommer hørings svar fra lodsejere, der kan sandsynliggøre, at de berøres i negativ retning af nye områder/delområder.

Husdyrregulering og Natura 2000-områder

De anvendte kriterier til beregning af friholdt areal rummer, som anført i tidligere hørings svar fra Landbrug & Fødevarer, en række mulige fejlkilder, der kan føre til, at husdyrbrug alligevel berøres. Som en følge af dette har Landbrug & Fødevarer flere gange opfordret til, at hørings svar, der påviser at husdyrbrug alligevel berøres, bør efterkommes således, at de pågældende arealer ikke kommer til at indgå i kommende Natura 2000-områder.

Af det generelle høringsnotat fremgår det:

I forhold til Landbrug & Fødevarers ønske om at iagttage hensynet til husdyrbrug også i de situationer, hvor der på trods af de opstillende kriterier er negative konsekvenser vil Miljøstyrelsen fremhæve, at det i forbindelse med høringen har været muligt at pege på særlige forhold i forhold til konkrete husdyrbrug, herunder hvor bufferzonen bør placeres.

Trods dette er der alligevel eksempler på, at konkrete hørings svar, der påpeger at eksisterende husdyrbrug bliver berørt af nye udpegninger, ikke er blevet imødekommet med henvisning til "Kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug". Det fremgår af bemærkninger i høringsnotater, hvor husdyrbrugeres ønske om friholdelse ikke imødekommes, bl.a. "akkumuleringseffekten ikke har været en del af Miljøministeriets kriterier til beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug"... (Høringsnotat til område N15, side 36).

Det er meget betænkeligt, at indsigelser fra husdyrbrug afvises med formalistiske begrundelser om at ikke alle relevante parametre kan lægges til grund. (se dette hørings svars indledning).

Det centrale for at imødekomme et hørings svar må være, om det er muligt at friholde eksisterende brug for yderligere begrænsninger. Hvis det ved en konkret beregning med udgangspunkt i gældende lovgivning viser sig ikke at være tilfældet, skal indsigelse imødekommes med henvisning til formålet med kriteriet i overensstemmelse med løftet til i høringsbrevene til lodsejere:

Derudover findes der i habitatområderne naturtyper, som er særligt ammoniakfølsomme og afkaster særlige krav til husdyrbrug indenfor som udenfor områderne. Ved forslag til udvidelser af Natura-2000 områderne er der taget højde for, at eksisterende husdyrbrug ikke reguleres yderligere.

Kortlægning og kommende justeringer af udpegningsgrundlaget

Udpegningsgrundlaget for de nye områder er kun sparsomt beskrevet og naturtype- og artsforekomster angives alene som forventninger, ikke som konkrete fund.

Det fremgår ikke, om de arter og naturtyper, der udpeges for, er prioriterede eller arter og naturtyper, der i dag har en lidt mangelfuld beskyttelse inden for habitatområderne (f.eks. egeblandskov, bøg på muld etc.)

Natura 2000-planlægningen foregår i tilbagevendende cykler hvert 6. år. I forbindelse hermed sker der en kortlægning og en kvalitetsvurdering af naturen. Konkrete fund af naturtyper på udpegningsgrundlaget og fund af nye væsentlige forekomster af arter og naturtyper på direktivets bilag registreres for området og bliver omfattet af udpegningsgrundlaget og beskyttelse. Altså vil udpegningerne løbende kunne bevirke uforudsigelige og skærpede retskrav til erhvervsdrivende med arealer og anlæg i området samt nye krav til forvaltningsindsatsen.

Det forekommer meget forhastet, at man vil udpege så store områder med en så betydelig retsvirkning uden forinden klart at orientere sig om effekterne i relation til vore internationale forpligtelser eller om konsekvenserne og retsvirkningen.

For den enkelte lodsejer eller erhvervsdrivende i nærområdet er forudsætningerne for at forstå og forholde sig kvalificeret til høringen i forhold til de nye områder og udpegningsgrundlaget herfor reelt ikke til stede.

Retsgrundlag de næste år

Vedtagelsen af bekendtgørelsen medfører umiddelbart, at de nye områder får virkning. Udtagne fuglebeskyttelsesområder mister virkning, men udtagne habitatområders virkning fastholdes, indtil kommissionen godkender ændringerne.

Da forsigtighedsprincippet skal iagttages ved planer og projekter både inden for og uden for områderne i det omfang, at planer eller projekter har betydning for området, må det forventes, at de administrative byrder i perioden op til godkendelse kan blive ganske væsentlige. Dels fordi nye områders udpegningsgrundlag ikke er kendt, dels fordi man må afvente kommissionens endelige godkendelse af udtagningerne for så vidt angår habitatområderne.

Retsvirkning kan, med udgangspunkt i forsigtighedsprincippet, blive skærpet i og omkring, nye områder pga. manglende kendskab til naturindhold og trusselvurderinger.

Ligeledes vil der kunne opstå tvivl om relationen til tilskudsordninger og behov for revision af de særlige udpegninger, der kan få konsekvenser for dyreholdere med græsning og forpagtningsaftaler m.m.

På denne baggrund kan det frygtes, at der vil komme større administrative omkostninger for både erhverv og myndigheder end anført i høringsbrevet, og disse bør derfor revurderes i lyset af ovenstående.

Kommentarer til de tekniske ændringer (bekendtgørelsens § 6, stk. 2, 2. pkt.)

Landbrug & Fødevarer finder det positivt, at bekendtgørelsen tilpasses således, at teksten fremstår mere direktivnær. I forbindelse med indsættelse af begrebet "en lokalitets integritet" er det vigtigt at fremhæve, at dette indebærer et varigt og uopretteligt tab, og det udgør ikke nødvendigvis en skade af områdets integritet, selv om et projekt stedvist kan medføre alvorlige virkninger. Det forventes således, at dette vil blive afspejlet fremadrettet i relevante afgørelser.

I forbindelse med den anden tilretning er kravet, om at skade skal kunne udelukkes, sprogligt set en stramning i forhold til hidtidig formulering. Denne stramning vil kunne føre til krav om omvendt bevisbyrde, der efter Landbrug & Fødevarers opfattelse ikke er tilsigtet med direktivet. Landbrug & Fødevarer hæfter sig dog ved, at det af høringssvaret fremgår, at den nye formulering ikke vil medføre en praksisstramning, men vil dog alligevel henstille til at den hidtidige formulering opretholdes.

Det skal i den forbindelse bemærkes, at det af domspraksis fx i Waddenzee-dommen (Muslingedommen) fremgår af præmis 59, at der skal være "opnået vished for", at det ud fra et "videnskabeligt synspunkt uden rimelig tvivl kan fastslås", at der ikke er skadelige virkninger på en lokalitets integritet.

Der er efter vores opfattelse en klar forskel på "skade skal kunne udelukkes" og "skade skal uden rimelig tvivl udelukkes" og dette bør, hvis man på trods af ovenstående vælger at fastholde den nye formulering, afspejles i bekendtgørelsen, således at der ikke bliver tale om en stramning, der går længere end domspraksis.

Endelig er det også værd at bemærke, at selvom der evt. er sket en skærpelse af praksis som følge af afgørelser ved EU-domstolen, så har man på trods af det netop overståede fitness check af naturdirektiverne valgt at bibeholde de gældende formuleringer i habitatdirektivet, hvorfor det må fastholdes, at bekendtgørelsesteksten bør fremstå så direktivnær som muligt.

Bekendtgørelsens § 10:

I forbindelse med den aktuelle revision af bekendtgørelsen skal Landbrug & Fødevarer efterlyse den præcise hjemmel for formuleringerne i bekendtgørelsens § 10, idet der med formuleringen "*kan der ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse m.v.*" efter vores opfattelse er tale om en national dansk opstramning af reglerne, der ikke kan genfindes i direktivet. Dette skal blandt andet ses i forhold til undtagelserne til beskyttelsen i direktivets artikel 16, samt præmissen om at det er den "økologiske funktionalitet" for arten, der skal opretholdes og ikke nødvendigvis det enkelte yngle- eller rasteområde.

Med venlig hilsen

Karen Post
Chefkonsulent

Vand og Natur

D +45 33 39 46 52
M + 45 22 99 84 83
E kpo@if.dk

Hørings svar til høring om justering af grænserne for Natura 2000-områder.

Jeg bliver nød til at reagere over det forslag som ligger til at udvide Habitatområdet nr. 73 Lønborg Hede.

Jeg ejer ejendommen Sdr. Østerbyvej 10, 6880 Tarm, som er beliggende ca. 550 m fra den foreslåede udvidelse af Lønborg Hede.

Ifølge baggrundsmaterialet kan jeg se, at der er opsat nogle kriterier for beregning af friholdt areal omkring husdyrbrug.

Ud fra afstanden på 550 m går jeg ud fra, at min ejendom er blevet placeret i besætningsgruppe 1, hvor afstanden skal være på min 500 m. Dvs. at husdyrholdets størrelse er blevet vurderet til at ligge mellem 15-200 DE. Disse tal skulle I have fra CHR-registret fra april 2017.

Situationen er, at jeg har en tilladelse til 247,6 DE, jvf kommunens tilladelse fra 2014. Min ejendom bør derfor vurderes som besætningsgruppe 2 med en afstand på mindst 1 km til ny kortlagt natur.

Det kan ikke være rigtigt, at I som myndighed benytter et registret dyrehold på en bestemt dag og ikke tager udgangspunkt i den aktuelle tilladelse til et bestemt dyrehold på husdyrbruget. Staldanlæg mm er jo gearet til den aktuelle tilladte produktion.

De nye udpegninger kan resultere i, at jeg i fremtiden ikke kan udnytte min fulde produktionstilladelse, idet den nuværende tilladelse kan skæres ned ved en revurdering af miljøtilladelsen.

Jeg vil derfor mene, at der ikke skal foretages ny udpegning af habitatområde der ligger tættere på min husdyrproduktion.

Med venlig Hilsen

Jan Dinesen

Ebbestrupvej 7

Hadsten

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Peter Lindberg Jannerup (peterlindbergjannerup@gmail.com)
Titel: Høringssvar fra Dansk Botanisk Forening ang. ny habitatbekendtgørelse, jf. journalnummer 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 21:28:29
Bilag: Høringssvar fra Dansk Botanisk Forening til ny habitatbekendtgørelse.pdf;

Vedhæftet findes Dansk Botanisk Forenings høringssvar i anledning af den ny habitatbekendtgørelse, der fastlægger de forslag til reviderede Natura 2000-områders grænser der efter det fremlagte planlægges godkendt af EU-kommisionen i 2019.

På Botanisk Forenings vegne
Peter Lindberg Jannerup
Medlem af bestyrelsen og af Naturbeskyttelsesudvalget

DANSK BOTANISK FORENING

Dansk Botanisk Forenings Hørings svar vedr. ændring af habitatbekendtgørelsen

(bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter)

Dansk Botanisk Forening (DBF) har flg. bemærkninger til det fremlagte udkast til ændring af habitatområdegrænser:

a) DFB finder principielt, at justeringsprocessen, der har resulteret i et endeligt forslag om at udtage 29.900 ha af Natura 2000-områderne og tillægge andre 30.900 ha, til trods for de objektive kriterier der påberåbes som ramme for processen, bygger på en metodik der er dikteret af de snævre politiske rammer som er udstukket mellem aftaleparterne bag regeringens naturpakke. Justeringsprocessen ser derfor stort på EU-domstolens praksis om at tage udgangspunkt i naturforholdene, så Natura 2000-områderne udlægges i de naturmæssigt ypperligste områder. Resultatet der er fremlagt i forslaget er desværre at lodsejerhensyn har haft forrang over naturindhold, idet udvidelserne af Natura 2000-områderne kun placeres hvor lodsejere, og navnlig landbrugserhvervet, ikke kan hævde at være ramt af nye restriktioner og dermed forlange erstatning. Dermed har justeringen imødekommet landbrugserhvervet i dobbelt forstand, dels ved at udtage de intensivt drevne arealer, hvilket fra starten af har været klart meldt ud i regeringens naturpakke, dels ved at forkaste enhver ny udpegning, der kunne ligge i vejen for erhvervet, ligeegyldigt hvor store naturværdier der måtte være i spil på de pågældende områder. Naturpakkens justering ses dermed alt i alt at være et landbrugstiltag, ikke et naturtiltag.

b) I behandlingen af hørings svar afvises hovedparten med en række standard-svar, herunder at: "*Da de gældende danske udpegninger af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der i justeringen af Natura 2000-områderne fokuseres på at udtage intensivt drevne arealer af Natura 2000-områderne jf. de faglige kriterier og ikke udtage habitatnatur eller levesteder for arter, så vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegning af arealer.*" I sammenligning med andre afvisninger må foreningen forstå standardsvaret derhen at der med vores forslag faktisk er tale om arealer med vigtige naturværdier, og at der derfor kunne være al mulig god grund til at inddrage disse arealer, om der ikke var anden dagsorden (se a)) der var afgørende. Foreningen står tilbage med det indtryk, at resultatet har været givet på forhånd, og at der fra miljøministeriets og miljøstyrelsens side ikke har været ofret den tid og de ressourcer, der ville være nødvendige til at give en fyldestgørende besvarelse af høringsforslagene. Størstedelen af høringsprocessen opleves derfor som en skinmanøvre, hvilket foreningen ser som et demokratisk problem. Dertil udhules argumentationen i standardsvaret med de ekstra udpegninger indenfor Naturstyrelsens ejendomme, som aftaleparterne bag regeringens naturpakke har stået fader til: Trods det påståede faktum at der ikke er behov for yderligere udpegninger tillægges der alligevel nyt areal, og ved denne øvelse ses der om nødvendigt stort på dokumentation for habitatnatur, selv et potentiale for en udvikling mod habitatnatur kan være tilstrækkeligt til at udpege et areal når aftaleparterne skal vælge. Resultatet som nu foreligger er i vidt omfang at arealer ejet af Naturstyrelsen foreslås udlagt som habitatområder ved denne ekstraordinære udpegning, imens privatejede arealer, ofte med langt højere naturværdi, er forbigået.

c) Endelig har DBF har forgæves ledt i høringsmaterialet efter Miljøstyrelsens bemærkninger til en række af foreningens høringsforslag til nye Natura 2000-områder, herunder f.eks. hørings svar nr. 20203 Galløkken på Bornholm, nr. 20204 Trelde Næs og nr. 20436 Krogens og Hørbylund Møllebæk. Da intet er at finde i høringsmaterialet er der søgt om aktindsigt til den kommentering der må eksistere for de 20 hørings svar, og indtil denne aktindsigt er besvaret og tillagt en rimelig frist herefter forbeholder foreningen sig ret til at indgive supplerende hørings svar, til trods for at den formelle frist for høringsperioden (17. september) måtte være overskredet.

DANSK BOTANISK FORENING

Uddybning af de ovenstående punkter med eksempler, det gengivne kortmateriale er fundet i høringsportalen, øvrige MiljøGIS-samlinger og Danmarks Naturdata:

Ifølge EU-Domstolens praksis skal udpegnings og afgrænsning af habitatområder alene baseres på naturhensyn, mens det er ulovligt at inddrage samfundsøkonomiske, rekreative eller privatøkonomiske hensyn ved udpegningsen. DBF kan konstatere at den foreslåede revision af EU-habitatområdegrænserne ikke lever op til disse principper.

I DBF's øjne er der i stedet lagt afgørende vægt på samfundsøkonomiske hensyn: Frem for at prioritere udpegnings af de mest værdifulde naturområder og skove, som ofte er private, er der i stedet foretaget meget store udvidelser af EU-habitatområder på statsejede arealer, på trods af at en stor del af disse *ikke* aktuelt rummer naturværdier af national interesse. Bl.a. er der inkluderet et betydeligt areal med nåletræsplantage (bl.a. i H181 Silkeborgskovene) og omdriftsarealer (bl.a. i H150 Klinteskovene, se eksempel 5 nedenfor), som naturligvis kan udvikle sig til habitatnatur og binde områderne sammen, men dette bør ikke være en højere prioritet end udpegnings af eksisterende højværdi-natur på private arealer, og det strider dertil imod Miljøstyrelsens ofte benyttede afvisning af høringsforslag med ændringer (udvidelser): "*Et potentiale for, der evt. senere kan komme habitatnatur kan ikke alene begrunde udpegningsen af et areal.*".

DBF gør ikke som sådan indsigelse mod udpegningsen på statens arealer, men mod den forskelsbehandling/forfordeling der sker i forhold til at der for udpegede habitatområder fremover bliver sat økonomiske ressourcer af til detaljeret kortlægning af naturværdierne, udarbejdelse af indsatsplaner og handleplaner med bindende målsætninger samt muligheder for at opnå økonomisk tilskud til naturbevarende foranstaltninger. Alt dette vil Naturstyrelsen få fortrinsret til som følge af den manglende udpegnings af private naturarealer, hvad der tyder på at udpegningsen mere har et økonomisk end et naturmæssigt afsæt. Alt andet lige burde man jo netop forvente at Naturstyrelsens arealer i forvejen var i de bedste hænder, og at staten i forvejen arbejder for og afsætter ressourcer til at opnå den bedste naturtilstand på vores fælles naturarealer (se imidlertid også nedenfor), mens man ikke kan have de samme forventninger til private lodsejere. Derfor er det især på privat jord brug for bindende målsætninger og økonomiske incitament, hvis man skal gøre sig håb om at sikre størst mulig andel af de store naturværdier her.

DBF bifalder, at der udpeges yderligere arealer med klitnatur, da vi med Danmarks store andel af de samlede europæiske klitforekomster har et særligt bevaringsansvar. Men da over 50 - 80 % af de danske klitnaturtyper i forvejen lå i N2000 (jf. [SR98](#)), mener DBF ikke at disse udvidelser, som arealmæssigt fylder mange hektar, kan træde i stedet for udvidelser med de mere truede og/eller mangelfuldt repræsenterede naturtyper som kalkoverdrev og rigkær. DBF havde i sit høringssvar fremsat talrige forslag til udvidelser af eksisterende (f.eks. vores forslag nr. 20376 om udvidelse af H128 med værdifulde kalkoverdrev og Orø med rigkær og én af Danmarks største bestande af mygblomst, jf. [novana.au.dk](#)) samt udpegnings af nye habitatområder, der netop indeholdt naturværdier af national interesse. Men langt de fleste forslag er helt eller delvist afvist med dette standardsvar, som efter foreningens opfattelse vidner om at der slet ikke er taget stilling til forslagernes naturindhold: *Justeringen af Natura 2000-områdernes grænser er igangsat på baggrund af Aftale om Naturpakken, maj 2016. Formålet med Naturpakken er at udtage intensivt drevne arealer fra Natura 2000-områderne og evt. at udvide med nye arealer. Forslaget falder derfor udenfor rammen af Naturpakken, da de gældende danske udpegnings af Natura 2000-områder er godkendt af EU-Kommissionen, og da der fokuseres på at udtage intensivt drevne arealer jf. de faglige kriterier og ikke udtage habitatnatur eller levesteder for arter. På denne baggrund vurderes det, at der ikke er behov for yderligere udpegnings af arealer for at leve op til EUs krav. Derfor fastholdes høringsforslagets områdegrænser.*

DANSK BOTANISK FORENING

DBF anerkender også, at der udpeges yderligere habitatområder med løvskov, men det er også en kendt sag at Naturstyrelsens skove pga. effektiv skovdrift gennem mange år ofte ikke er de naturmæssigt mest værdifulde skove vi har, men at disse skal findes på private ejendomme. DBF har i sine høringsforslag fremsendt en række eksempler på private løvskove af naturmæssig højere værdi end de statsejede skove der nu udpeges. Det gælder i særklasse for Trelde Næs (nr. 20204), men også flere Midtsjællandske skove, f.eks. skov m.m. i forlængelse af Allindelille Fredskov (nr. 20904) og skove ved Vemmetofte (nr. 21401) og Store Dyrehave (nr. 20903), se eksempel 1 og 6 nedenfor. Vi må anse udlægningen af Naturstyrelsens arealer for at være en ren økonomisk prioritering, da der så ikke vil blive rejst krav om erstatninger fra private lodsejere. DBF mener derfor, at habitatudpegningen nødvendigvis må suppleres med udpegnings af de naturmæssigt mest værdifulde løvskove for at leve op til EU-domstolens principper.

Naturstyrelsens Annebjerg og Ulkerup Skov i Odsherred (nyt H271), Hoverdal Plantage (se eksempel 2 nedenfor) og udvidelser af H150 Klinteskoven (eksempel 5 nedenfor) er eksempler på, at der udpeges helt nye habitatområder eller nye satellitområder som udvidelse af eksisterende habitatområder, hvilket strider mod Miljøstyrelsens egne retningslinjer om at udvidelser skal ligge i tilknytning til anden kortlagt habitatnatur/levested for bilagsarter og indeholde habitatnatur i god kvalitet. Stort set alle DBF's forslag om noget tilsvarende, bare på private arealer, er *ikke* accepteret, på trods af at der her er tale om særdeles store naturværdier med habitatnatur og -arter af national interesse. Eksempelvis Krogens Møllebæk i Vendsyssel med kilder og rigkær med gul stenbræk og blank seglmos (nr.20436), Glatved Strand og Jernhatten på Djursland med meget artsrige kalkoverdrev (nr. 20902), Abkær Mose m.v. med aktiv og nedbrudt højmose (nr. 20957) og Trelde Næs med bøg på kalk (nr. 20204). Set i lyset af hvor fragmenteret naturen er i Danmark, mener DBF det er rimeligt og helt nødvendigt at udpege nye habitatområder, der ikke ligger i sammenhæng med eksisterende habitatområder, så EU-domstolens princip om inkludering af de mest værdifulde naturperler kan efterleves og så disse kan opnå en beskyttelse, der kan sikre og fremme naturværdierne. Når udpegnings af helt nye habitatområder/satellitområder har været en mulighed for de statsejede arealer, burde det samme være muligt for private arealer. Det er ganske enkelt ikke rimeligt at der er anvendt et helt andet sæt kriterier når det gælder statens egne arealer, hvor man går på kompromis med kravet om sammenhæng, naturindhold og naturkvalitet. Foreningen ser dette som en helt uacceptabel forskelsbehandling, der leder tanken hen på om statens naturplejeaktiviteter fremover i endnu højere grad kan finansieres af EU-midler.

DBF må afslutningsvis igen protestere mod den måde man har udelukket værdifuld habitatnatur pga. nærhed til eksisterende husdyrbrug, bl.a. i Binderup og Lerkenfeldt Ådal (se eksempel 3 og 4 nedenfor). Dels mener vi, at det er en helt uacceptabel prioritering af privatøkonomiske interesser, som vi mener er i strid med EU-domstolens principper. Dels er det fagligt misvisende, at påvirkningszonen omkring de enkelte husdyrbrug er angivet som cirkler, da enhver ved, at der er meget forskel på hvor meget det blæser fra de forskellige vindretninger. Naturområder beliggende syd for et husdyrbrug påvirkes derfor væsentligt mindre end områder beliggende øst for, da det sjældent blæser fra nord. Selv *hvis* man skulle tage hensyn til husdyrbrug (hvilket vi understreger at vi principielt er uenige i), er det fagligt ukorrekt at udelade inddragelse af vindretningernes hyppighed. Derfor kan værdifuld natur være blevet udelukket på et fagligt set forkert grundlag.

Eksempler

1. Forslag om udvidelse af H144 Skove ved Vemmetofte

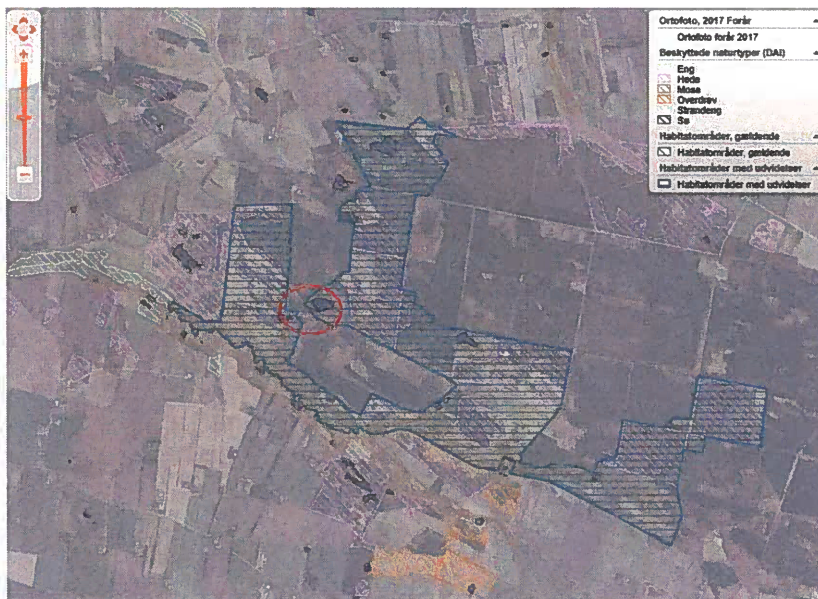
DBF foreslog her en udvidelse af H144 med gammel løvskov, hvoraf en del ovenikøbet er statsejet.

Af en [vandretursfolder](#) fremgår det at gammel bøge- og egeskov fra 1800-tallet ligger i direkte forlængelse af det eksisterende habitatområde. Til trods for at de foreslåede arealer tilsyneladende lever op til alle Miljøstyrelsen kriterier er høringsforslaget *ikke* medtaget i det endelige forslag, men er afvist med et standard-svar: "*Miljøstyrelsen kan jf. datagrundlaget i Naturdatabasen ikke verificere, at der på arealet er forekomst af habitatnatur eller levested for arter på habitatområdets udpegningsgrundlag. På baggrund heraf fastholdes høringsforslagets områdeafgrænsning.*".

Som minimum burde arealerne vist på nedenstående kort medtages, evt. ekskl. areal med restaurant. Herved bindes de adskilte dele af habitatområdet sammen, så området også kommer i overensstemmelse med kriteriet om ikke at lave huller i områderne.

2. Hoverdal Plantage (udvidelse af H57 Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø)

I Hoverdal Plantage er det endelige forslag at nyudpege habitatområde som en ny satellit til det i forvejen stærkt opsplittede habitatområde H57 Heder og klitter på Skovbjerg Bakkeø med en besynderlig og yderst mangelfuld afgrænsning, idet den vestligste del og ådalens sydside omkring Ejstrup Bæk er udeladt. Dette på trods af at det er her der findes paludellavæld med bilagsarten blank seglmos og habitatnatur med en lang række sjældne og karakteristiske arter som DBF har fremført i sit høringsforslag (nr. 20519). En søgning i Danmarks Naturdata på de nævnte sjældne arter, som indikerer habitatnaturtyper i meget høj naturtilstand, viser med al ønskelig tydelighed, at der her *ikke* er taget hensyn til naturindhold, men tilsyneladende til ovenfor nævnte samfundsøkonomiske og privatøkonomiske hensyn. Det er også i strid med Miljøstyrelsens egne retningslinjer om at den bedste naturkvalitet prioriteres højest.

Desuden strider afgrænsningen tilnærmelsesvist også mod Miljøstyrelsens egen retningslinje om at der ikke må være huller i områderne hvilket kun er undgået ved at undlade at udpege et hjørne af en § 3-beskyttet hede (markeret med rød cirkel på kortudsnittet ovenfor), og det samlede billede er derfor et "amøbeagtigt" område, der vanskeligt kan forvaltes som et sammenhængende naturområde.

3. Binderup Ådal (afslag på udvidelse af H15 Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal)

Et af de mest grelle eksempler på, at privatøkonomiske interesser er sat i højsædet, er Binderup Ådal i Himmerland, hvor DBF (nr. 20852 - sammenfaldende med forslag fra Aalborg og Rebild Kommuner samt DN's lokalkomité i Aalborg og DN's hovenkontor) har foreslået  dalen medtaget som udvidelse til H15 Nibe Bredning, Halkær  dal og Sønderup  dal. Forslaget er pure afvist og selvom det ikke nævnes eksplicit i [høringsnotatet](#), ligger forklaringen lige for når man i Miljøgis ser, at området er plasteret til med grønne cirkler.

Forslaget affejes med et standardsvar, men det oplyses også at: *"Miljøstyrelsen har modtaget hørings svar fra en forening på vegne af flere lodsejere med forslag om ikke at udvide habitatområdet med Binderup  dal. Flere lodsejere ønsker ikke at arealer i Binderup  dal, foreslået af Aalborg og Rebild Kommune, inddrages i habitatområdet. Lodsejerne vurderer at det vil få store økonomiske konsekvenser for deres husdyrproduktion. De mener at det vil stride i mod Miljøstyrelsens kriterier for grænsejusteringerne at inddrage de pågældende arealer i habitatområdet."*

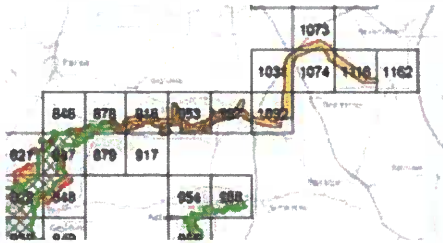
DBF mener det er i direkte modstrid med EU-domstolens principper at sætte kortsigtede privatøkonomiske produktionsinteresser over naturværdier af national interesse med veldokumenterede forekomster af bilagsarter som gul stenbræk, blank seglmos og kildevældsvindelsnegl, og habitatnaturtyper som kildevæld, rigkær, kalk- og surt overdrev samt tør hede.

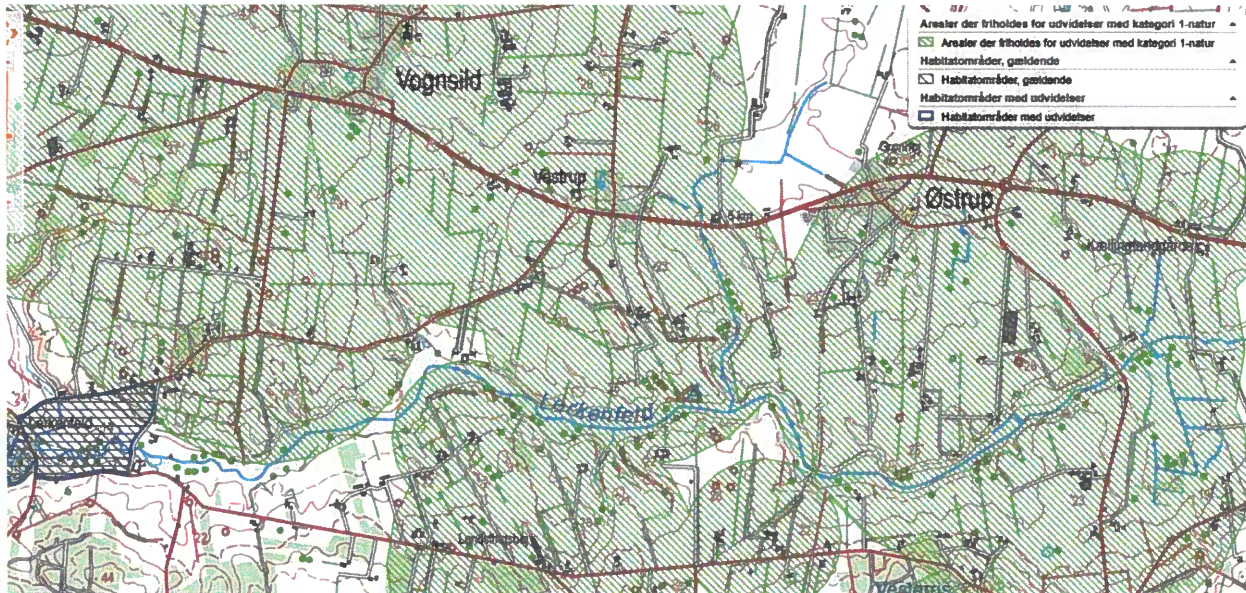
4. Lerkenfeldt Ådal (foreslået udvidelse af H30)

Et tilsvarende grelt eksempel er den midterste og øvre del af Lerkenfeldt Ådal. Her foreslog DBF en udvidelse (forslag nr. 20850).

Forslaget er *ikke* behandlet i [høringsnotatet](#), selvom det fremgår af figur 6, s. 11:

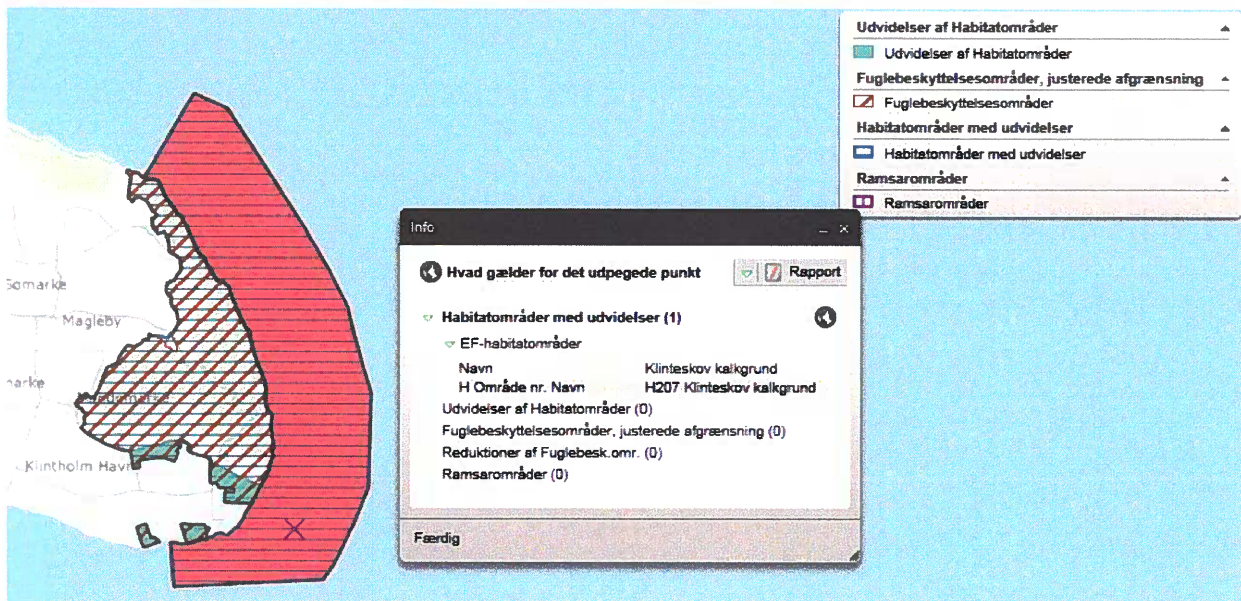
Men med den massive belægning af grønne cirkler omkring husdyrbrugene kan Miljøstyrelsen såmænd også godt spare sig ulejligheden med at copy-paste det sædvanlige standardsvar, de fremragende naturarealer har ikke en chance, når kortsigtede økonomiske interesser prioriteres.

Området indeholder store arealer med sure overdrev af meget høj kvalitet med sjældne arter som plettet kongepen (VU), kratvikke (NT), spæd mælkeurt (NT), opret kobjælde, guldblomme, kattefod, djævelsbid, enghavre, lav skorsonér, smuk perikon, knaldrød og honning-vokshat (NT) samt væld og rigkær af høj kvalitet med bl.a. kær-fnokurt, vibefedt, leverurt, engblomme, kødfarvet og purpur-gøgeurt, hjertegræs, seline, vinget perikon, top-, stjerne-, langakset, tue-, blågrøn, hirse-star, butblomstret siv, Tomenthypnum nitens, Helodium blandowii, Cratoneuron filicinum osv.

5. Udvidelser af H150 Klinteskoven

Et eksempel på udpegning af statsejede arealer, som strider mod Miljøstyrelsens egne retningslinjer er de tillagte arealer på Møn, hvor H150 Klinteskoven udvides med fire separate arealer syd for Høvblege. To har direkte kontakt med det eksisterende Natura 2000-område, og yderligere to kommer til at ligge som satellitter på kysten, uden sammenhæng med den øvrige del af H150 (men knyttet sammen med det i øvrigt rent marine Habitatområde 207, Klinteskov Kalkgrund).

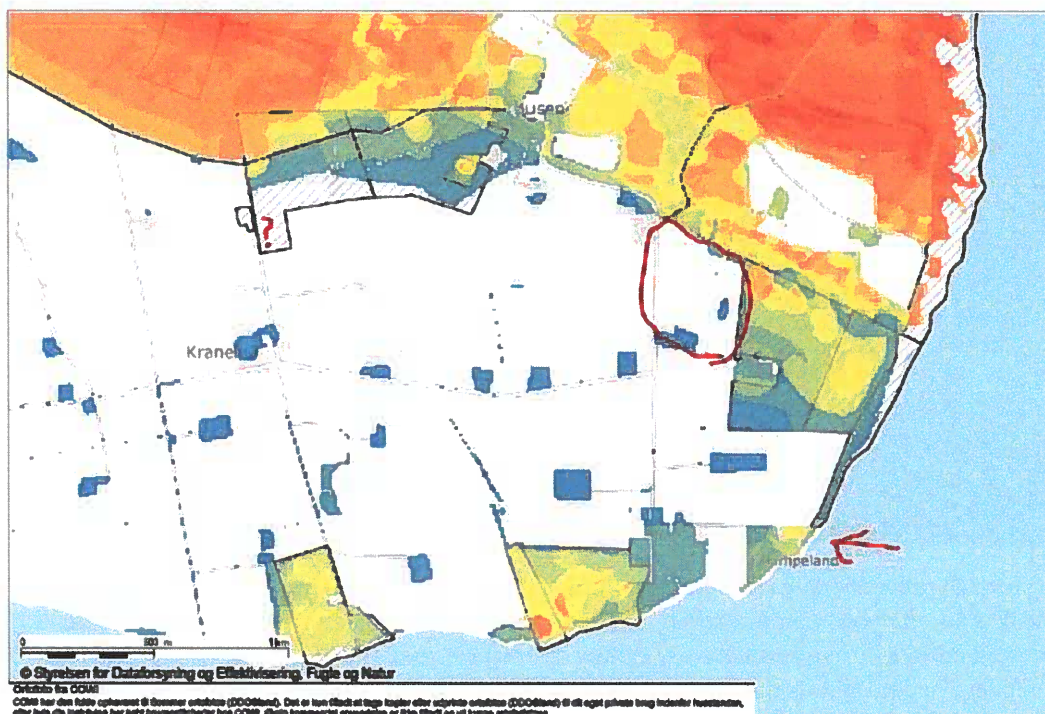
I sidste ende er et nabo-areal, som kun kan identificeres som et hidtil intensivt dyrket markareal på ca. 12 ha. (indrammet med rødt på kortudsnittet herunder) kommet med i det endelige forslag, og i høringsnotatet, s. 13 anføres: "Aftaleparterne har ønsket at udvide Natura 2000-områdene med yderligere naturarealer. Udlægningen af et yderligere areal i tilknytning til Hundevæng Overdrev som habitatområde er foretaget i overensstemmelse med aftale om yderligere naturarealer. Arealet vurderes at indeholde kalkoverdrev og tørt kalksandoverdrev."

Det pågældende areal kan efter alt at dømmes højst indeholde *potentialet* for at udvikle sig til de nævnte naturtyper: Hverken det Digitale naturkort - Biodiversitetskortet eller noget tilgængeligt luftfoto peger på at arealet aktuelt rummer noget videre naturindhold; arealet er ikke engang § 3-beskyttet.

Foreningen må anerkende denne udvidelse som en fremsynet udpegning, fordi den åbner mulighed for en fremadrettet arealanvendelse der meget vel kan styrke naturværdierne, navnlig pga. en mulig, nedsat randeffekt på de eksisterende, tilgrænsende overdrevarsarealer. Samtidig må vi anholde, at der jævnt hen er argumenteret imod de talrige forslag til udpegninger af f.eks. § 3-beskyttede overdrevarsarealer med stort potentiale for at udvikle habitatnatur. Aftaleparterne ser åbentlyst stort på denne ganske restriktive praksis for at afvise indsendte forslag. DBF foreslår i stedet, at den kystskrænt der faktisk indgik i Vordingborg Kommunes høringsforslag (nr. 21013), tilsammen med det lille, værdifulde overdrev ved Hampeland samt øvrige arealer med veludviklede forekomster af habitaturtyper, bør indgå som yderst relevante udvidelser af H150.

Tilsvarende må der rejses spørgsmålstegn ved hvilke kvaliteter dele af udvidelsen på Naturstyrelsens arealer bidrager med, navnlig den fjernest liggende hektar markeret med '?' på kortudsnittet herunder, der alene lader til at være medtaget i forslaget af matrikulære årsager.

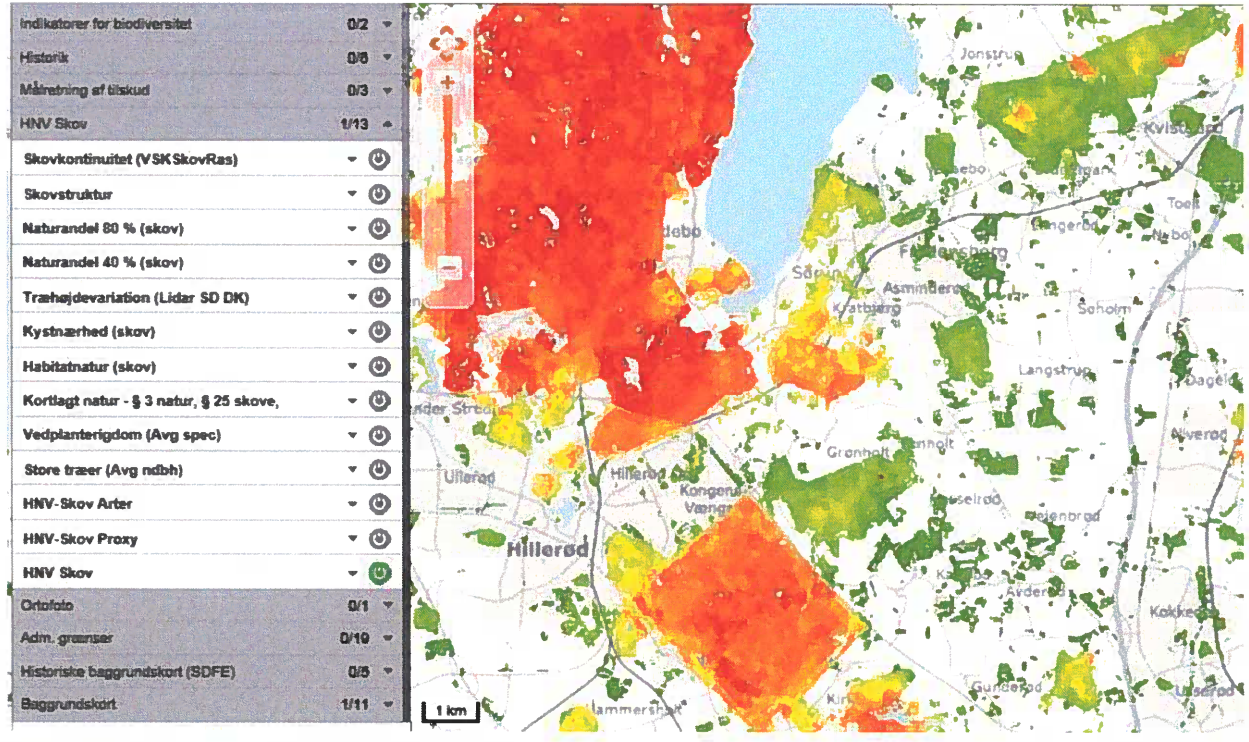
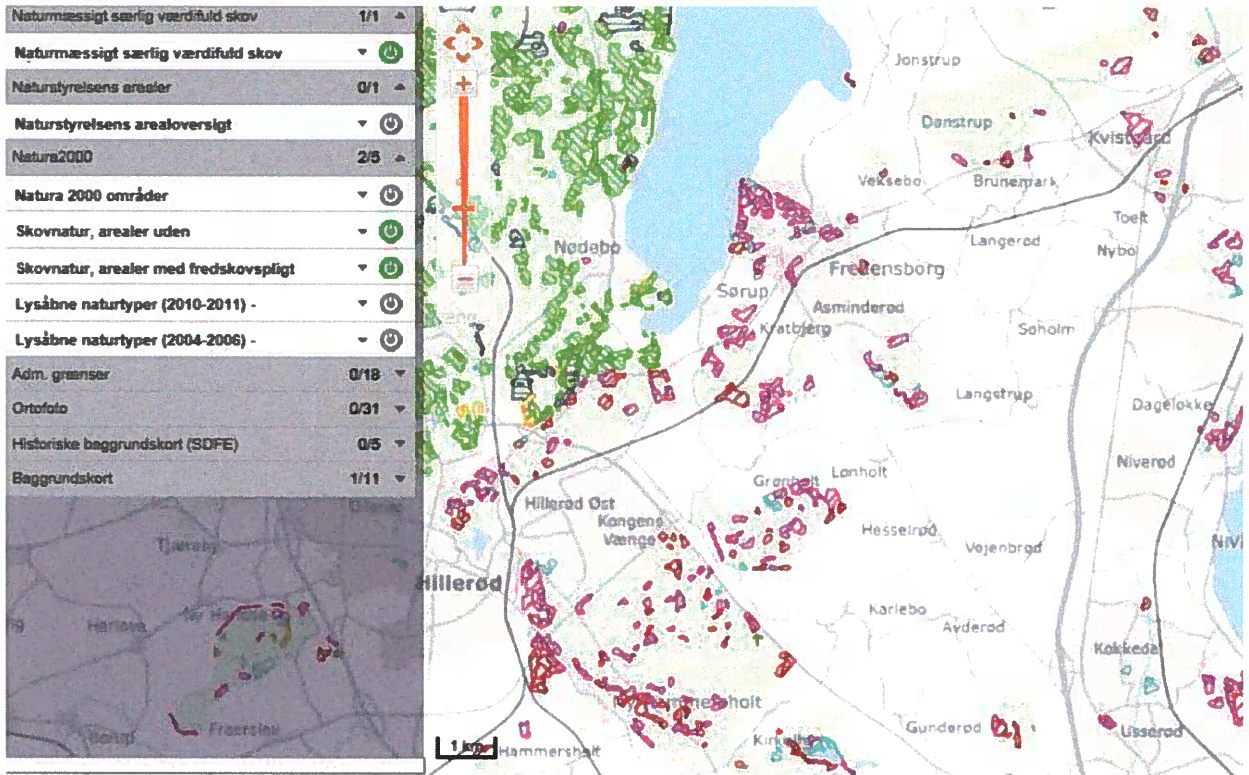
6. Nye Natura 2000-områder i Nordsjælland

Statskovene i Nordsjælland er takket være aftaleparternes ønske om at udvide Natura 2000-områderne med yderligere naturarealer blevet begunstiget med en mængde nyudlagte Natura 2000-områder, herunder f.eks. af den vestligste part af Store Dyrehave og af Danstrup Hegn og Krogenberg Hegn som en udvidelse af N131 Gurrelø, dog reelt som satellit til det oprindelige område.

Hvor førstnævnte Store Dyrehave indgik i foreningens høringsforslag (nr. 20903) i sin helhed, så havde Danstrup Hegn mv. ikke foreningens opmærksomhed, af den simple årsag at denne skov hverken ses at være særskilt værdifuld ud fra Naturstyrelsens kortlægning af 'Naturmæssigt Særlig Værdifuld Skov' eller ud fra teamet 'HNV Skov' fra det Digitale naturkort - Biodiversitetskortet, jf. kortudsnittene gengivet herunder. Heller ikke den nyligt udgivne forskningsrapport " Muligheder på Naturstyrelsens arealer for bedre opfyldelse af 2020-mål for truede arter.", der delvist er finansieret af Naturstyrelsen peger på særlige værdier i skovene, der i analysen forslås fastholdt som almindelig statskov uden ekstra beskyttelse (zone 1), eller for Krogenberg Hegn har 'variabel zone', altså kan udskiftes med andre af analysens skovområder, hvorimod Store Dyrehave som helhed ender i kategorien 'Altid zone 4', altså urørt løvskov der ikke kan erstattes med andre skovområder i materialet.

Siden der i begge tilfælde er tale om arealer ejet af Naturstyrelsen kunne vi foreslå et bytte, så hele den naturmæssigt meget værdifulde Store Dyrehave indgik i den endelige udpegning i stedet for den åbentlyst mindre værdifulde Danstrup Hegn og Krogenberg Hegn.

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Knud Flensted (knud.flensted@dof.dk)
Titel: Natura 2000-decimeringen Danmark BirdLife DOF 2018 09 17 - j.nr. 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 21:57:05
Bilag: Natura 2000-decimeringen Danmark BirdLife DOF 2018 09 17 endelig.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

Hermed fremsendes høringssvar fra BirdLife/DOF vedrørende ændring af habitatbekendtgørelsen (Natura 2000).

Venligst

Knud Flensted

Venlig hilsen/
Kind regards from

Knud N. Flensted

Biolog, naturbeskyttelsesmedarbejder/
Conservation manager, MSc

BirdLife/Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140, 1620 København V, Danmark

Mobiltelefon: (+45) 21242275
Telefon (direkte): (+45) 33283833
Skype: knud.flensted
knud.flensted@dof.dk
www.dof.dk
www.birdlife.org
CVR-nummer: 54 75 24 15

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet

mfvm@mfvm.dk

17. september 2018

J.nr. 2018-5670: Høringssvar fra BirdLife/DOF vedrørende Miljø- og Fødevareministeriets udkast til ændring af bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Dansk Ornitologisk Forening (BirdLife/DOF) fremsender hermed kommentarer til det fremsendte udkast til ændring af bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen). I forhold til tidligere udkast er forslaget især ændret ved tilføjelse af en række statsejede arealer som habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Hvad der overfladisk kan ligne en tilforladelig udskiftning af private skov- og landbrugsarealer med statsejede skovområder, viser sig ved nærmere eftersyn at være et helt utilstrækkeligt forslag, når det kommer til efterlevelsen af Natura 2000-direktivernes forpligtelser. BirdLife/DOF tager derfor skarpt afstand fra forslaget.

For det første betvivler BirdLife/DOF om det overhovedet er juridisk legitimt og legalt at ophæve Natura 2000-beskyttelsen af så store arealer. Det er der på ingen måde fortilfælde for i EU.

For det andet viser et nærmere eftersyn af den påtænkte 'byttehandel' mellem private og statslige beskyttelsesområder, at det i høj grad er fuglebeskyttelsesområder, der afbeskyttes, og at det er habitatområder, der tilbydes som erstatning, vel at mærke for nogle helt andre naturtyper og udpegningsarter.

For alle de udtagne arealer (navnlig fuglebeskyttelsesområder) skal BirdLife/DOF fastholde og henvise til samtlige de tidligere fremsendte kommentarer fra foreningen og vores lokalafdelinger. Herudover skal BirdLife/DOF især fremhæve en række konkrete eksempler på den manglende saglighed og dokumentation for de foreslåede udtagninger.

Natura 2000-områder:

Overordnet savnes en præcis opgørelse over, hvor store arealer, der udtages og tilføjes i hvert enkelt Natura 2000-område. Det fremgår dog tydeligt, at der samlet set sker en markant reduktion af fuglebeskyttelsesområdernes udstrækning, og at disse markante forringelser ikke kompenseres ved udpegnings af andre arealer for de berørte arter på udpegningsgrundlaget.

For skovenes vedkommende bemærkes, at væsentlige og vigtige ynglelokaliteter for fx Havørn udtages af Natura 2000. Det gælder eksempelvis Vemmetofte Strandskov, hvor der også yngler

Dansk Ornitologisk Forening

Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

eller har ynglet Rød Glente og Hvepsevåge. På Vestsjælland har DOF påpeget behovet for udpegning af Alleshave-halvøen som fuglebeskyttelsesområde, idet området er et væsentligt fouragerings- og forbindelsesområde for Sangsvane og gæs. Op til 710 fouragerende sangsvaner er optalt i området. Desuden op til 600 tajgasædgæs fra den truede delbestand i Mellem- og Nordskandinavien.

I mange områder, fx på Sydsjælland og ikke mindst i Vadehavsområdet er der sket en omfattende udtagning af landbrugsarealer med græs og arealer i omdrift, der grænser op til fjorde, søer og andre vådområder. Disse arealer er og har i mange år været særdeles vigtige raste- og fourageringsområder for svaner, gæs og visse arter af vadefugle (især Hjejle).

For vådområder og levesteder for svømme- og vadefugle (svaner, gæs, ænder og hjejle) er der sket meget omfattende udtagninger. Fx er Stadil og Vest-Stadil Fjorde reduceret med 1349,4 ha og kun 1,1 ha er lagt til.

Sønder Lem Vig og Geddal Enge: DOF har foreslået, at Geddal Enge også udpeges til fuglebeskyttelsesområde. Geddal Enge er en del af NST Vestjylland. Siden år 2000 er der her registreret ynglende bilag 1-arter: Dværgterne, Klyde, Plettet Rørvagtel, Rørdrum og Rørhøg. Mere end 30 rastende bilag 1-arter: Blå Kærhøg, Brushane, Fiskeørn, Havørn, Hjejle, Lille Kobbersnepe, Tinksmed, Isfugl, Mosehornugle, Pibesvane, Rødrygget Tornskade, Skestork, Trane og Vandrefalk. Ministeriet har ikke taget stilling til forslaget og kommenterer det ikke. Det skulle vel ikke være noget problem at gøre et i forvejen statsligt Natura 2000-habitatområde til også at være fuglebeskyttelsesområde, idet området bl.a. lever op til MST kriteriet nr. 3b iv?

Lønborg Hede: DOF har foreslået en udvidelse af Lønborg Hede, og at N73 Lønborg Hede også udpeges til fuglebeskyttelsesområde. Det er naturligvis ikke blevet efterkommet. Alligevel bør det justerede Lønborg Hede udpeges til fuglebeskyttelsesområde. Størsteparten af området er en del af NST Blåvandshuk. Heden har været et af EU's LIFE-hedeprojekter. Der yngler følgende bilag 1-arter: Trane – alle ynglepladser er nævnt i høringsvaret, Isfugl, Hedelærke, Rødrygget Tornskade og Natravn. Rastende bilag 1-arter: Havørn, Mosehornugle og Sangsvane. Desuden har DOF foreslået, at Lønborg Hede udvides med Sømose, der ligger på vestsiden af Lønborg Hede og i tilknytning til denne. Der yngler Traner i Sømose. Også dette er forbigået. Det skulle vel ikke være noget problem at gøre et i forvejen statsligt Natura 2000-habitatområde til fuglebeskyttelsesområde? Området lever bl.a. op til MST kriteriet nr. 3b iv. Så vidt vi kan læse, lever Sømose op til MST kriterie 3a i. Det lever også op til aftalen i Naturpakken om, at der evt. kan udvides med nye arealer. Sømose er § 3-område.

Ringkøbing Fjord og Nymindestrømmen samt Skjern Enge: DOF har foreslået, at F43/F118 udvides med Fahlbæk Marker (intensive landbrugsarealer på okkerfyldte lavbundsjord), der grænser op til Skjern Enge (i dag F43, fremover F118) og Ringkøbing Fjords østlige Ramsar- og fuglebeskyttelsesområde. Følgende bilag 1-arter yngler eller yngler sandsynligvis: Blåhals, Mosehornugle (sandsynligvis) og Engsnarre. Følgende bilag1-arter raster: Pomeransfugl (Danmarks bedste og mest stabile rasteområde), Pibesvane og Sangsvane. Øvrige rastende/fouragerende fugle: Blisgås, Bramgås, Kortnæbbet Gås, Havørn, Rørhøg, Blå Kærhøg, Dværgfalk og Vandrefalk.

Tilsvarende gælder fx for Tisvilde Hegn og Melby Overdrev, der er statsejet og i forvejen habitatområde. Skoven (og overdrevet/heden) er efter Gribskov en af Danmarks vigtigste fugleskove for fx bilag 1-arterne Sortspætte, Hedelærke, Rødrygget Tornskade, Hvepsevåge og tidligere Markpiber. Hertil kommer sjældne og truede arter som Natravn, Vende-hals og Sortstrubet Bynkefugl. Det virker derfor højst ejendommeligt, at de statsejede områder Tisvilde Hegn og Melby Overdrev ikke udpeges som fuglebeskyttelsesområder.

Dette nævnes blot som eksempel på, at en lang række habitatområder også er vigtige fugleområder, og de kunne med god ret også udpeges som fuglebeskyttelsesområder, fx Helnæs Made, Avernakø, Østerø Sø og Thurø Rev.

Ved Kroghage på Sydfalster udtages eksempelvis et værdifuldt fugle- og naturområde i den østlige del af Kroghage, hvor et af Danmarks sidste par af bilag 1-arten Høgesanger yngede.

Ramsarområderne reduceres markant: BirdLife/DOF anfægter hermed det forvaltningsmæssige og juridiske grundlag for den procedure, som MFVM anvender ved reduktionen af de danske Ramsarområder. Det bemærkes, at MFVM allerede har ændret Ramsarområdernes afgræsning på MiljøGIS, hvilket er stærkt kritisabelt, da indskrænkningen af Ramsarområder med brutto 21.935 ha og netto 13.122 ha er særdeles omfattende og en markant forringelse af Danmarks bidrag til konventionens formål om beskyttelse af vådområder og vandfugle. Alene ved Vadehavet udtages brutto 5448 ha svarende til knap 55 kvadratkilometer. Reduktionen af Ramsarområdernes areal er i øvrigt fordelt på 27 af Danmarks i alt 28 Ramsarområder. Det noteres, at de allerede gennemførte ændringer er publiceret og annonceret trådt i kraft inden høringens afslutning og øjensynlig uden, at Ramsarkonventionens procedurer er overholdt. Den nærmere baggrund for disse kommentarer fremgår af vedhæftede juridiske og forvaltningsmæssige notat (Bilag 1).

Arter: På bilag 6 bemærker DOF, at MFVM foreslår **Nordisk Lappedykker** fjernet, hvilket BirdLife/DOF protesterer imod, idet væsentlige og regelmæssigt tilbagevendende forekomster af Nordisk Lappedykker er påvist i flere danske fugleområder. Det er derfor oplagt, at denne art tilføjes udpegningsgrundlaget ved førstkommande revision, eller at der udpeges fuglebeskyttelsesområder for arten i Danmark. Arten bør derfor ikke slettes af bilag 6. Islom, Lille Stormsval og Stor Stormsval bør tilsvarende tilføjes bilaget på grund af betydelige, regelmæssige forekomster i navnlig Skagerrak og Kattegat. Tilsvarende gælder for følgende bilag 1-arter, der nu yngler i Danmark: Rovterne (genindvandret og nu regelmæssig ynglefugle med 20-25 par) og Sølvhejre (nyindvandret med nu 10-15 par).

Afbeskyttelsen er stærkt kritisabel og i strid med EU-lovgivningen på flere måder. For det første medfører en lang række af MFVM's forslag til afbeskyttelse, at vigtige EU-fuglebeskyttelsesområder forringes væsentligt. Det drejer sig både om skovområder, naturområder

og landbrugsområder, der er levesteder for arter, som Danmark har pligt til at beskytte og værne om (bilag 1-arter og arter med regelmæssige forekomster over 1 %-kriteriet). Forslag vedrørende en lang række af disse områder er som nævnt tidligere kommenteret specifikt og indsendt af DOF's lokalafdelinger, kommunecaretakere og artscaretakere på foreningens vegne. Også andre organisationer, myndigheder og personer har påpeget de stærkt uheldige konsekvenser af MFVM's forslag til indskrænkninger.

På trods af omfattende forslag til udpegnings af *mere* Natura 2000 fra bl.a. flere kommuner og organisationer, så er MFVM gået i den modsatte retning. Kun en meget lille del af de IBA'er (Important Bird Areas), som BirdLife/DOF ved flere lejligheder har foreslået inddraget i Natura 2000 (http://pub.dof.dk/dof/Rapport/Status_og_udviklingstendenser_for.pdf), er således medtaget i Miljøstyrelsens forslag. Der foreligger ingen dokumentation eller begrundelse for, hvorfor forslag til udvidelser ikke er imødekommet.

Da MFVM i bemærkningerne til høringssvarene begrundede de omfattende afbeskyttelser med, at det hovedsageligt drejer sig om landbrugsområder, må BirdLife/DOF fremhæve, at en række landbrugsområder både har og har haft stor international betydning som levesteder for nogle af de fuglearter, som Danmark har særlig pligt til at yde beskyttelse i henhold til EU-fuglebeskyttelsesdirektivet. Det drejer sig blandt andet om svaner, gæs og visse arter af vadefugle (fx Hjejle) samt rovfugle som fx Hedehøg og Rørhøg, der også begge er bilag 1-arter. I stedet for at udtage sådanne områder af Natura 2000-netværket burde Staten i langt højere grad agere proaktivt og tilbyde lodsejerne tilskudsordninger til fremme af afgrøder, der gavner de pågældende arter.

Yderligere må BirdLife/DOF gøre opmærksom på, at en meget stor del af de Natura 2000-områder i Vadehavsområdet (også inden for Nationalpark Vadehavet), der ønskes undtaget fra EU-beskyttelsen, har udviklet sig fra relativt ekstensivt drevne marsk- og engområder til mere intensive græsmarker og sågar kornmarker i årene siden udpegningen som EU-fuglebeskyttelsesområder i 1983. Dette gælder fx i Tøndermarsken, Ballummarsken og Ribemarsken. Dette på trods af, at flere af områderne stadig er af stor betydning for visse arter, bl.a. Hedehøg (bilag 1-art), der også yngler i intensivt drevne kornmarker. Også i bl.a. Nationalpark Thy foreslås området udtaget af Natura 2000, hvilket er beskæmmende og i strid med intentionerne og den nuværende beskyttelse.

Den danske 'laden stå til' i forhold til de gradvise levestedsforringelser af disse landbrugsområder (med tidligere enge) som levesteder for fugle må i sig selv anses for en alvorlig dansk overtrædelse af Natura 2000-direktiverne. At Danmark nu ønsker at udtage områderne af Natura 2000-beskyttelsen er yderligere en alvorlig overtrædelse af direktiverne, som Europa-Kommissionen opfordres til at gribe ind overfor.

Mange af udtagningerne er baseret på en negligering af den grundlæggende omstændighed, at bevarelsen af et givent habitat (naturtype) og et givet levested for en art på udpegningsgrundlaget også beror på en tilstrækkelig bufferzone i forhold til såvel forurenende som forstyrrende aktiviteter og anlæg i naboerområder. Dette væsentlige forhold gør sig også gældende i en meget stor del af de 'randområder', som MFVM foreslår udtaget af Natura 2000.

Der foreligger omfattende dokumentation for, at defragmentering og mere plads til naturen er en af de største udfordringer i forhold til bevarelse af biodiversiteten, ikke mindst i Danmark. Regeringen har selv i sin plan for et Grønt Danmarkskort peget på etablering af 'korridorer' og for at opnå sammenhængskraft mellem naturområder, og i rapporten "Behov på naturområdet – en sammenfatning af behov på naturområdet på eksisterende viden" har Miljøstyrelsen påpeget, at der er "mangel på plads og sammenhæng". Også på den baggrund er det kortsigtet og kontraproduktivt at fjerne beskyttelsen af eksisterende Natura 2000-områder.

BirdLife/DOF finder det yderligere stærkt kritisabelt, at det fortsat ikke har været muligt at få udleveret nogen form for videnskabelig endsigende faglig begrundelse eller dokumentation for rimeligheden af de mange forslag til afbeskyttelser af Natura 2000-områderne. Ved alle tidligere udpegninger, grænsedragninger og ændringer af udpegningsgrundlag har forslag været begrundet eller i det mindste vurderet af fagligt kvalificerede og uafhængige eksperter, fx fra DCE (Kalø), Århus Universitet. Det har MFVM ikke ønsket i forbindelse med denne politisk dikterede afbeskyttelse.

BirdLife/DOF opfordrer til, at Danmark går i den modsatte retning, og foreningen har foreslået en række nye Natura 2000-områder, dels i tilknytning til eksisterende områder, dels helt nye. Blandt forskere og naturbeskyttelsesorganisationer er der udbredt enighed om, at den største trussel mod naturen i disse år er pladsmangel og fragmentering, hvor naturen ligger som små øer i et hav af intensivt dyrket land og infrastruktur. Alligevel går regeringen med sit forslag den stik modsatte vej ved at lægge op til, at Danmark i 2018 får endnu færre beskyttede arealer. Danmark er i forvejen et af de medlemslande i EU, hvor der er udpeget mindst beskyttet natur, hvilket er stærkt beklageligt. Der er brug for en helt anden kurs og langt mere visionær strategi på naturens vegne. De landbrugsarealer, som man ønsker at fjerne naturbeskyttelsen på, burde i stedet ekstensiveres, så vi kan få mere varig natur, der hænger bedre sammen.

Mange af de lavtliggende jorder, som man nu ønsker udtaget med legalisering af endnu mere intensiv landbrugsdrift, er fugtige og dårligt egnede til landbrugsproduktion. I kraft af klimaændringerne med øget nedbør vil det ufornuftige i dyrkningen blive endnu mere udtalt, sådan som det allerede ses flere steder omkring Vadehavet. Sådanne arealer bør ikke dyrkes. Det vil være langt mere konstruktivt, også for jordbesidderne, hvis disse arealer kunne indgå i jordfordelinger eller erhverves af staten til naturformål med en høj biodiversitet. I stedet for at fjerne naturbeskyttelsen, som regeringen nu lægger op til, burde man braklægge flere landbrugsarealer og langsomt lade dem blive til værdifuld og fuglerig natur. En udtagning af Natura 2000 vil besværliggøre denne udvikling, da fx EU-midler til natur forudsætter, at arealet er en del af Natura 2000-netværket. Derfor vil både landmænd og natur gå glip af midler fra EU, hvis man tager områderne ud af beskyttelsen. Hertil kommer, at ved at udtage områderne af Natura 2000-områderne vil ejerne ikke længere kunne opnå erstatning, såfremt der etablerer sig Bilag IV-arter på deres ejendomme, som måtte udløse restriktioner i arealanvendelsen. Fjernes den økonomiske tryghed, fjernes også ethvert incitament for ejerne til at acceptere indvandring af sådanne Bilag IV-arter, der herved i bogstaveligste forstand gøres fredløse med et enkelt, ministerielt pennestrøg.

Med venlig hilsen

BirdLife/Dansk Ornitologisk Forening

Egon Østergaard

Formand

Knud N. Flensted

Biolog

Cc: Europa-Kommissionen, Bruxelles, Belgien

Dansk Ornitologisk Forening

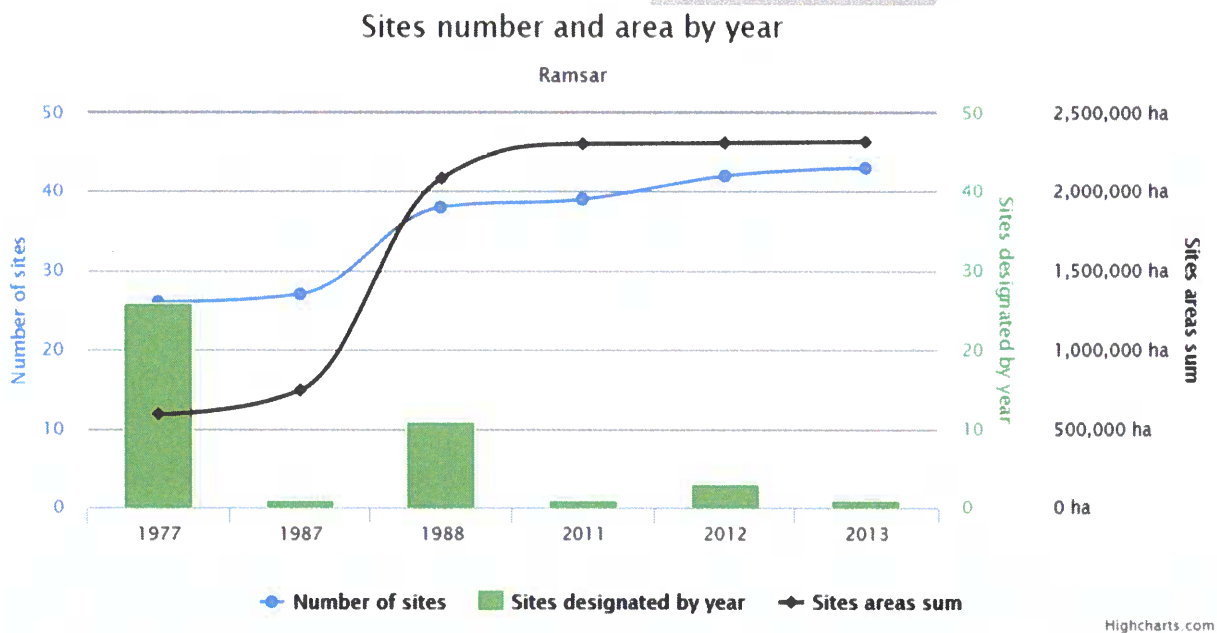
Vesterbrogade 138-140 • DK-1620 København V • Telefon 3328 3800 • E-mail: dof@dof.dk • www.dof.dk
Danske Bank, reg. nr. 4180 konto 4180 634932 • CVR nr. 33 97 26 28

BirdLife
INTERNATIONAL

Bilag 1

Notat angående behandlingen af Ramsarområderne i den aktuelle høring vedr. afbeskyttelse af Natura 2000-natur

En del af de fuglebeskyttelsesområder, der foreslås indskrænket i den aktuelle høring vedr. afbeskyttelse af Natura 2000-natur, er også udpeget som Ramsarområder i henhold til Ramsarkonventionen, som ratificeredes for Danmarks vedkommende ved kongelig resolution af 16. juli 1977, og i første omgang udfyldt ved udpegning af ca. 25 områder på tilsammen godt 500.000 ha, og herefter successivt øget i såvel antal lokaliteter som areal frem til 2011, hvor de nuværende 43 Ramsarområder dækker i alt 2.315.395 ha – omfattende vel at mærke også Grønland og Færøerne (se evt. figur 1 nedenfor, sakset fra Ramsarkonventionens hjemmeside). I Danmark findes således kun 27 områder, dækkende tilsammen mindre end 1/3 af det samlede areal, nemlig 740.000 ha, hvoraf de 600.000 ha er marine områder, mens blot 140.000 ha udgøres af landarealer, der grænser op til de udpegede marine områder. Det fremgår således eksplicit af Miljøstyrelsens hjemmeside, at der netop er udpeget landarealer i tilknytning til de marine arealer med henblik på at sikre fouragerings- og rasteområder for især svaner og gæs.

Figur 1: Det samlede antal Ramsarområder i Danmark (inklusive Færøerne og Grønland) og deres areal i perioden 1977 (ratificeringsåret) til 2013. Eksklusive Færøerne og Grønland er der blot 27 områder, dækkende 740.000 ha, hvoraf de 600.000 er marine områder.

Udpegningen af fuglebeskyttelsesområder efter fuglebeskyttelsesdirektiv tog afsæt i Ramsarområderne (+ en del flere områder), men det var først med indføjelser af de særlige Natura-2000-bestemmelser i Naturbeskyttelseslovens kapitel 2a, at Ramsarområderne – qua det forhold, at de var en del af

Fuglebeskyttelsesområderne - fik en reel beskyttelse, ud over hvad der gjaldt efter den generelle regulering. Efter gældende ret skal der således ske en forhåndsgodkendelse af alle indgreb, der kan kompromittere beskyttelsesintentionerne i Fuglebeskyttelsesområderne, førend de kan iværksættes, og dersom myndighederne stopper et indgreb, er det med fuld kompensation til ejerne, med mindre indgrebet i forvejen er reguleret af anden erstatningsfri regulering af ejendomsrettens grænser.

I de to første runder af høringer vedr. afbeskyttelse af Natura-2000-natur gjorde såvel DOF centralt som flere af DOF's lokalafdelinger opmærksom på, at myndighederne ville spille sig denne reguleringsmulighed af hænde inden for Ramsarområder, som blev udtaget af Fuglebeskyttelsesområderne, og efterspurgte i den forbindelse, hvad ministeriet havde tænkt sig at gøre ved dette.

Først i forbindelse med det nu foreliggende generelle høringsnotat, dateret 'august 2018' forholder Miljøstyrelsen sig til problematikken, nærmere betegnet i afsnit 2.1.1. p. 9:

"Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen. Alle danske Ramsarområder indgår i netværket af fuglebeskyttelsesområder og indgår derfor også i Natura 2000-områder. Miljøstyrelsen har i forbindelse med vurderingen af fuglebeskyttelsesområderne lagt vægt på, at der alene udtages arealer, hvis disse efter en konkret vurdering ikke har væsentlig betydning for fugle på udpegningsgrundlaget eller trækfugle. På baggrund af vurderingen af arealernes betydning for fugle finder Miljøstyrelsen, at der er grundlag for også at justere Ramsarområdernes grænser, så de svarer til de justerede grænser for fuglebeskyttelsesområderne."

Det er således først nu – i forbindelse med den sidste og endelige høringsrunde – at regeringen tilkendegiver, at det er den dybere hensigt OGSÅ at reducere Ramsarområderne i samme omfang som fuglebeskyttelsesområderne.

I selve høringsbrevet nævnes dette forhold ikke med ét ord, og i det kortmateriale, der henvises til, åbner gis-kortene med tre temaer tændt, nemlig hvad der angives af være hhv.:

- "Fuglebeskyttelsesområder, justerede"
- "Habitatområder med udvidelser" og
- "Ramsarområder"

Mens det for de to første temaer således udtrykkeligt anføres, at de viser de nu foreslåede afgrænsninger, ses der ikke at være en sådan tilføjelse f.s.v.a. 'Ramsarområder', der blot anføres som sådanne – UDEN nogen form for tydeliggørelse af, at der er tale om *foreslåede* og *dermed indskrænkede* Ramsarområder.

Det finder DOF som udgangspunkt overordentligt stærkt kritisabelt og direkte misvisende. Alene af denne grund burde høringen efter DOF's opfattelse gå om, og med en tydelig eksplicitering af, at det er Regeringens intention OGSÅ at reducere de ved kongelig resolution udlagte internationale beskyttelsesområder (vel at mærke internationalt på et væsentligt højere niveau end blot EU).

Adgangen til at udvide eller indskrænke Ramsarområder fremgår af Ramsarkonventionens Artikel 2.5:

"Any Contracting Party shall have the right to add to the List further wetlands situated within its territory, to extend the boundaries of those wetlands already included by it in the List, or, because of its urgent national interests, to delete or restrict the boundaries of wetlands already included by it in the List and shall, at the

earliest possible time, inform the organization or government responsible for the continuing bureau duties specified in Article 8 on any such changes." [p.t. IUCN]

Miljøstyrelsen omtaler selv, at arealindskrænkninger og nedlæggelse efter konventionen kun kan ske grundet i påtrængende nødvendige nationale interesser (jf. art 2,5).

DOF savner i den grad en præcisering af, hvad det er for påtrængende nødvendige nationale interesser, der berettiger Danmark til at reducere Ramsarområderne som foreslået, og endnu mere savner DOF at se den redegørelse herom, som Danmark efter konventionen er forpligtet til at fremsende til IUCN '*at the earliest possible time*'. Det tidligst mulige tidspunkt turde for længst være overskredet, og IUCN har så vidt DOF er orienteret *stadig* ikke modtaget en sådan redegørelse. Efter DOF's opfattelse burde IUCN's bemærkninger til forslaget som minimum have indgået i høringsmaterialet, og DOF skal på det bestemteste anmode om, at hele udrulningen sættes på hold, indtil en sådan udtalelse foreligger og har været mulig at kommentere for høringsparterne.

Det er efter DOF's opfattelse en fatal misforståelse, når Miljøstyrelsen tror det muligt at indskrænke et Ramsarområde, blot fordi der ikke har kunnet dokumenteres forekomster over tærskelværdierne (20.000 vandfugle i alt eller 1 % af de enkelte arters fly-waybestande) på et nærmere angivet del-areal af Ramsarområdet under henvisning til, at der findes tilstrækkelige landbrugsarealer i den resterende del af Ramsarområdet. Ved således at neddele Ramsarområderne i delområder, vil man i princippet kunne eftervise, at ingen dele særskilt opfylder kriteriet, og at hele Ramsarområdet derfor kan nedlægges, hvilket i sig selv er absurd. Ramsarområderne er jo NETOP udlagt med henblik på at skabe den tilstrækkelige plads – herunder muligheder for fuglene for at rokere rundt under jagt og anden forstyrrelse – til at disse flywaybestande kan finde areal nok til at tilvejebringe føde- og rastemuligheder.

Og hvis de irritationsmomenter, som landbruget og forsvarsministeriet har fremført som argument for at få områderne afbeskyttet, skal gøre det ud for påtrængende nationale interesser, så ser DOF det nærmest umuligt at forestille sig, hvornår man overhovedet kan lægge beskyttelses-bindinger på noget som helst landareal, og dermed også umuligt at forestille sig, at Danmark på troværdig vis kan ratificere nogen former for internationale aftaler overhovedet. Håndteringen af Ramsar-forpligtelserne i denne sag er et for nationen ydmygende eksempel herpå.

Eftersom høringsmaterialet i sin helhed diskret forbigår hele Ramsar-konventionsspørgsmålet, er det heller ikke muligt at skaffe sig et samlet overblik over, hvor stor en indskrænkning af de 140.000 ha landbaserede Ramsarområder, der lægges op til – men det vil forhåbentlig fremgå detaljeret af den pligtmæssige orientering af IUCN.

DOF har dog bemærket sig nogle bemærkelsesværdigt store indskrænkninger af Ramsarområderne i Tøndermarsken (1.800 ha), omkring Nissum Fjord (460 ha), ved Ulvedybet (930 ha), syd for Borreby Mose på Sydvestsjælland (640 ha), i Dybsø- og Karrebæk Fjorde (850 ha), omkring Maribosøerne (915 ha) og omkring Bøtø Nor på Sydfalster (565 ha). Ifølge de detaljerede gennemgange af afreguleringerne i disse områder, er der alene her således tale om arealindskrænkninger på i størrelsesordenen 6.160 ha, eller altså 4-5 % af det samlede landareal, udpeget som Ramsarområde. Hertil kommer stribevis af andre afreguleringer, som gør det vanskeligt at forstå, hvordan Danmark fremover vil kunne løfte sine konventionsforpligtelser.

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Peder Størup (natur@storup.dk)
Titel: Høringssvar: Journalnummer: 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 22:46:58
Bilag: Journalnummer_2018-5670.pdf;

Se vedhæftede.

Med venlig hilsen

Peder Størup
Naturbeskyttelse.dk

Mobil: 40534445
Mail: natur@storup.dk

Høringssvar til: Justering af Natura 2000-områdernes grænser.

Indledning

Høringssvaret er en generel stillingtagen til nogle af de problemstillinger og negative følger, Naturbeskyttelse.dk mener regeringens ændring af det Natura 2000 beskyttede areal kan få. Vi er ikke gået ind i en konkret sagsbehandling af de enkelte områder. Kommentarerne herunder, skal derfor ses som en generel kritik af regeringens "justering af Natura 2000-områdernes grænser"

Høringssvar

Overordnet går regeringens "justering" af de beskyttede Natura 2000-områder ud på at fjerne beskyttelsen fra private og flytte den over på offentligt ejede arealer. Ca. 29.900 hektar private tages ud, og 30.900 offentlige tages ind. Det betyder kort sagt, at de beskyttelser og restriktioner, der kunne være på de private, eks. urbanisering, skovhugst og landbrug ophører for Natura 2000 beskyttelsens vedkommende.

For de offentlige, så omfattes de af Natura 2000 beskyttelsen. Det betyder dog ikke nødvendigvis, at noget ændrer sig. Det er i den forbindelse væsentligt at bemærke, at en del af dem i forvejen er omfattet af vores nationale §3 beskyttelse, eller andre beskyttelser og hensyn. Manglende naturhensyn på offentligt ejede arealer, er et nationalt valg, og skyldes ikke fraværet af en Natura 2000-beskyttelse.

Naturbeskyttelse.dk's mener derfor ikke, at en udpegning af offentligt ejede arealer som Natura 2000, kan kompensere for, at ca. 29.000 hektar private arealer tages ud af beskyttelsen.

Danmarks natur er i dag ekstremt presset. I den seneste opgørelse til EU var

90 % af naturtyperne og 39 % af arterne i ugunstig eller stærk ugunstig bevaringsstatus. (2). I gennemsnit er 18,36 % af EU landenes landareal omfattet af Natura 2000-beskyttelsen. Danmark ligger i den absolutte bund med 8,32 %. (1)

1.526 arter er vurderet som truet på den danske Rødliste. Siden 1950 har vi mistet ca. 12 dagsommerfugle-arter, og en række er meget tæt på at følge efter, eksempelvis Rødlig Perlemorsommerfugl og Sortplettet Blåfugl. For artsgruppen af vilde orkidéer står det også rigtig skidt til. Bakkegøgeurt, Langakset Trådspore og Hvid Sækspore hænger kun lige i med det yderste af rødderne, og mange af de andre er sjældne eller i markant tilbagegang. Dagsommerfuglene og orkidéerne er indikatorarter på vores naturs tilstand. Går de tilbage eller uddør regionalt og nationalt, er det et meget stærkt signal om, at vi ikke passer godt nok på vores natur.

Det nationale og internationale mål om at få stoppet tabet af biodiversitet lykkedes som bekendt ikke i 2010, og intet tyder på, at det med den nuværende indsats vil blive nået i 2020. I den mellemliggende periode fra 2010 og frem til nu peger al forskning på, at naturtilstanden generelt er yderligere forringet i Danmark. (3) Det vil kort sagt sige, at vi er endnu længere fra at nå målsætningen, og at opgaven selvsagt er blevet endnu større.

Trods det, at der pletvis iværksættes naturgenopretningstiltag, må de generelt betragtes som værende helt utilstrækkelige i forhold til den overordnede negative påvirkning vores natur udsættes for. Politisk giver man naturen lidt med den ene hånd, men tager langt mere med den anden. Dertil har mange af tiltagene et andet sigte end natur, eksempelvis økologi, klimasikring, oprydning og kompensering for landbrugets forurening. Tiltagene er isoleret set positive, men de fjerner også fokus og midler fra det, der reelt kan gøre en forskel for Danmarks truede arter.

Danmark er et af de hårdest opdyrkede lande i verden, samtidig med at være det land i EU, der har udpeget det mindste landareal som Natura 2000. Selv før en reduktion af det beskyttede areal ligger Danmark helt i bund, når

det kommer til beskyttelse og areal med natur. Der er en tæt sammenhæng mellem den intensive udnyttelse af landarealet og artstabet. Det skal også bemærkes, at selv arter, der stadigvæk regnes for almindelige i Danmark, for en dels vedkommende nu er i meget markant tilbagegang, særligt i områder præget af landbrug. At ophæve beskyttelsen af private Natura 2000-arealer er et tilbageskridt, og vil gøre det endnu sværere og dyrere at stoppe artstabet.

- **International konsekvens**

Danmarks forsøg på at få reduceret det beskyttede areal kan få alvorlige konsekvenser langt uden for Danmarks grænser. For EU kan det starte en lavine af sager, hvor lande, der har natur og beskyttede områder, som er til "besvær", vil forsøge at få EU- godkendelse til at tage dem ud af beskyttelsen. Natura 2000-beskyttelsen opfattes, normalt som en konsekvent beskyttelse, der ikke kan ophæves eller forringes. Det giver trods en række svagheder ved beskyttelsen en vis ro og stabilitet i de udpegede områder.

Over hele verden er naturen under pres på areal og indhold (4), og en lang række arter går meget markant tilbage, fra næsehorn i Afrika til tigre i Asien, regnskov i Sydamerika, og senest nationalparkerne i USA, som Donald Trump ønsker at "justere" grænserne for. (5)

Verdens natur har altså mere end nogensinde brug for stærke politiske signaler om en styrket beskyttelse og mere plads. Når et rigt land som Danmark forsøger at få reduceret det beskyttede areal, sender det et meget uheldigt signal til andre lande om, at det er ok at forringe beskyttelsen – ikke mindst i lande, der ikke har vores høje velstand og demokratiske niveau. Dermed kan Danmark indirekte være med til at trække tæppet væk under truede arter og naturområder andre steder i verden.

- **National konsekvens**

For de arealer, der tages ud af beskyttelsen, vil de restriktioner, der gælder for arealerne blive ophævet. For de biotoper og naturarealer, der ligger i det pågældende område, vil beskyttelsen blive forringet, med negative konsekvenser for de arter, der lever der, herunder arter omfattet af habitatsdirektivet. De negative effekter kan forplante sig til det resterende eller tilstødende Natura 2000-areal, i form af en øget næringsforurening og forringet artsudveksling mellem levestederne indenfor og udenfor de beskyttede områder. Arterne kender som bekendt ikke til menneskeskabte grænser, og en god bevaringsstatus i et Natura 2000-område hænger ofte også sammen med den natur, der ligger udenfor de beskyttede områder, og hvor intensivt den udnyttes.

- **Konsekvens for borgerne**

For ejendomme i og udenfor Natura 2000-områderne kan forslaget også få negative følger. I dag begrænser beskyttelsen en intensiveret udnyttelse. Borgere, der bor i eller op til områder, der er Natura 2000 beskyttet, har haft stor sikkerhed for, at de ikke bliver nabo til nye store landbrug, industri, boligområder, veje, feriecentre m.v. Det må forventes, at en ophævet beskyttelse vil medføre, at de projekter, der hidtil har fået afslag, herefter kan etableres. Det vil kort sagt sige, at den sikkerhed, man som borger har haft i forhold til en fremtidig udvikling, vil blive markant forringet. I Natura 2000-områderne er det muligt at søge tilskud til *naturvenlig drift* og til at investere i forbedringer af naturen. Tages et areal ud af beskyttelsen, vil det være langt sværere at få støtte til naturhensyn. Disse problemstillinger, synes ikke at være belyst eller beskrevet i regeringens høringsmateriale.

Sammenfatning og anbefaling

Det er Naturbeskyttelses.dk's opfattelse, at et reduceret Natura 2000-areal, selv hvis der byttes 1 til 1, vil være i direkte modstrid med EU's naturbeskyttelsesdirektiver og som nævnt sende et meget uheldigt signal til resten af verden om, at natur og beskyttelse ikke skal tages alvorligt.

På den baggrund vil Naturbeskyttelse.dk på det kraftigste opfordre til, at

regeringen opgiver forsøget på at få reduceret det beskyttede areal, og arbejder på det modsatte: at øge arealet med natur og styrke beskyttelsen i og udenfor Natura 2000-områderne.

Ved at øge arealet kan Danmark i stedet for at svække beskyttelsen, sende et stærkt signal til EU og verden om, at tabet af arter og natur er en af de ubetinget største udfordringer, og at der skal handles offensivt, hvis klodens artsrigdom ikke fortsat skal gå tabt.

Med venlig hilsen

Peder Størup / Naturbeskyttelse.dk
natur@storup.dk

Kildehenvisning:

(1) <http://www.naturbeskyttelse.dk/2015/11/17/danmark-bidrag-til-internationale-naturbeskyttelsesforpligtelser-har-ramt-bunden/>

(2) <http://dce.au.dk/aktuelt/nyheder/nyhed/artikel/status-over-naturen-i-danmark/>

(3) <http://www.naturbeskyttelse.dk/2017/01/18/8673/>

(4) <https://videnskab.dk/naturvidenskab/selv-jordens-ikke-truede-dyrearer-svinder-hastigt>

(5) <https://jyllands-posten.dk/international/usa/ECE10083289/trump-skrumper-nationalparker-og-aabner-for-minedrift/>

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Knud Erik Jensen (kej@seges.dk)
Titel: Høringssvar til forslag til ændring af bekendtgørelse om udpegning af naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, j.nr. 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 22:04:01
Bilag: 20180917 Miljøstyrelsen høringssvar.pdf; Ejermatrereal.docx;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

På vegne af lodsejere, jf. vedhæftede dokument, fremsendes hermed høringssvar til forslag til ændring af bekendtgørelse om udpegning af internationale naturbeskyttelsesområder.

Venlig hilsen

Knud Erik Jensen
Landskonsulent
Jura & Skat

D +45 8740 5136
M +45 2171 7726
E kej@seges.dk

SEGES
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, DK 8200 Aarhus N
seges.dk

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevarerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

CVR-nr. 25529529

Miljø- og Fødevareministeriet
Departementet
Natur og Klimatilpasning
Slotsholmsgade 12
1216 København K
mfvm@mfvm.dk

17. september 2018

Høringssvar vedrørende Natura 2000-område H 173 i anledning af høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), j.nr. 2018-5670

SEGES fremsender hermed høringssvar på vegne af 20 lodsejere, jf. vedhæftede liste med lods ejere og ejede matr. nre.

SEGES har tidligere fremsendt høringssvar på vegne af lodsejerne den 3. januar 2018 og den 31. maj 2018.

Lodsejerne fastholder ønsket om at udtage arealer vest for Sydkanalen og Søndersøkanalen samt syd for Bøtø Fang.

Bemærkninger til høringsnotatet

Habitatområdet

Lodsejerne læser høringsnotatet sådan, at det er korrekt, at de af lodsejerne yderligere foreslåede arealer opfylder kriterierne for udtagning, bortset fra, at udtagning af arealer syd for Skelby vil give anledning til, at der laves et hul inde i det eksisterende habitatområde.

Lodsejerne finder ikke, at der er nogen habitatmæssig sammenhæng mellem den del af H 152, der omfatter Guldborgsund og den del, der foreslås udtaget. Så vidt det er oplyst fra den lokale enhed, har Miljøstyrelsen heller ikke fundet grundlaget for udformningen af habitatområdet.

Miljøstyrelsen vurderer, at arealet nordvest for Bøtø Nor ikke bidrager til beskyttelsen af habitatnatur eller arter på habitatområdets udpegningsgrundlag.

De øvrige arealer, som lodsejerne har foreslået udtaget, kan udtages med samme argumentation.

Miljøstyrelsen har ikke anført nogen argumentation eller dokumentation for at disse arealer skal fastholdes i habitatområdet.

Det bemærkes, at der er en tegningsunøjagtighed i angivelsen af lodsejernes forslag til udtagning af arealer. Lodsejernes forslag går helt til habitatområdets grænse mod syd, hvilket også fremgår

af matrikelfortegnelsen og kortet i høringsvaret fra 3. januar 2018, som for en sikkerheds skyld også vedlægges nærværende høringsvar.

Fuglebeskyttelsesområdet

Miljøstyrelsen foreslår arealer syd for Marrebæk omkring Skelby og nord for Gedesby udtaget, da det lever op til Miljøstyrelsens faglige kriterier. Styrelsen har ikke fundet dokumentation for, at arealerne er levested for arter på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag. Desuden er der tale om et intensivt drevet landbrugsareal med bebyggelse.

Lodsejerne har foreslået arealer vest for Sydkanalen og Søndersøkanalen samt syd for Bøtø Fang udtaget. Der er ikke tale om en lodsejer, som der står i høringsnotatet, men som anført tidligere 20 lodsejere.

Miljøstyrelsen afviser for arealerne syd for Skelby forslaget med at der laves et hul inde i det eksisterende fuglebeskyttelsesområde. Styrelsen tilføjer, at arealet vest for Bøtø Nor, med sin beliggenhed umiddelbart op til Bøtø Nor, bidrager til sikring og opretholdelse af levestederne for arter, der er på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag.

Miljøstyrelsen oplyser ikke, hvilke arter, der er tale om. Lodsejerne har afgrænset deres forslag således, at det ikke indeholder kortlagte levesteder. Styrelsen har på samme side, 45, argumenteret for, at et potentiale for, at der evt. senere kan komme fuglearter, ikke alene kan begrunde opretholdelse af arealet.

Miljøstyrelsens argumentation og grænsedragning er derfor inkonsistent.

Processen

Det fremgår af Aftalen om Naturpakken, at der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne.

Aftalen foreskriver altså en dialog, som må forstås som mere forpligtende end sædvanlige høringer. Ellers ville der ikke være nogen grund til at skrive det i aftaleteksten.

En Natura 2000 udpegning er belastende for lodsejere. Det viser erfaringen tydeligt. Oprindeligt blev udpegningen omtalt som nærmest uden betydning for landbrugsdriften. Det skulle senere vise sig ikke at holde stik, jf. indførelsen af anmeldeordningen mv. i 2004 og i det hele taget kapitel 2a i naturbeskyttelsesloven.

Områdeudpegningerne har betydning for implementeringen af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektiverne. Disse direktiver har ikke et afgrænset regelsæt, men skal under respekt af forsigtighedsprincippet iagttages ved planer og projekter både inden for og uden for områderne i det omfang, at planer eller projekter har betydning området. Erfaringen har vist, at direktiverne har fået større og større betydning for lodsejere.

Det er så meget desto mere vigtigt, at grundlaget for udpegningen opfylder forvaltningsmæssige principper som åbenhed, begrundelse, lighed og saglighed.

Den nuværende proces lider af væsentlige forvaltningsmæssige mangler.

Det fremgår flere steder af ovenstående og høringsnotaterne generelt, at Miljøstyrelsen har undersøgt grundlaget for de hidtidige udpegninger. Miljøstyrelsen oplyser ikke, hvad styrelsen har fundet ud af.

Relevante oplysninger fra høringsnotater mv. burde være fremlagt i det omfang, at styrelsen har tillagt dem betydning for den nuværende grænsedragning.

Miljøstyrelsen henviser til oplysninger fra Naturdatabasen og DOF-basen, men styrelsen oplyser generelt ikke, hvilke data, som styrelsen har fundet og hvorledes, at de er anvendt.

Det er endvidere kritisabelt, at Miljøstyrelsen på MiljøGis fremlægger data for natur og levesteder, men nu lægger vægt på Naturdatabasen og DOF-basen.

Det er vanskeligt at få en frugtbar dialog, når den ene part ikke fremlægger sine oplysninger og det er forvaltningsmæssigt kritisabelt, når den pågældende part er en offentlig myndighed.

Styrelsens forslag til grænsedragning forekommer præget af stor og uforklarlig vilkårlighed.

Styrelsens begrundelser forekommer ulogiske og resultatet bliver derefter.

Forslag til nødvendig forbedring af processen

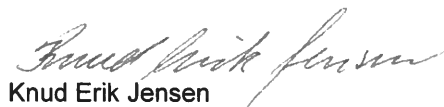
Af hensyn til lodsejerne og i respekt af aftalen bør dialogen med lodsejerne styrkes.

De lodsejere, der ønsker det, bør i marken kunne få en dialog med Miljøstyrelsen, hvor styrelsen kunne redegøre for styrelsens faglige grundlag og forslag til grænsedragning og hvor lodsejeren kunne redegøre for arealet og sine synspunkter.

Der henvises til allerede indgået aftale herom med Lars Hvidtfeldt, Kraghave, Gaabensevej 95-97, DK-4800 Nykøbing F, for dennes ejendomme.

Denne dialog skal naturligvis finde sted inden bekendtgørelsen færdiggøres.

Venlig hilsen

Knud Erik Jensen
Landskonsulent,
Jura & Skat

D +45 8740 5136

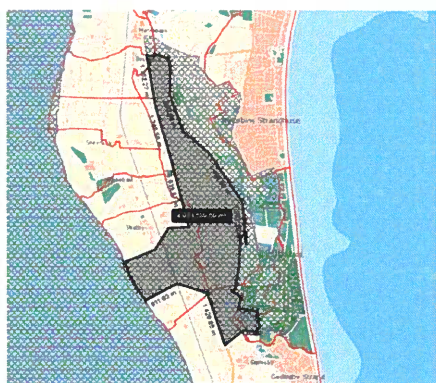
M +45 2171 7726
E kej@seges.dk

Ejer	Ejerlav	Matr. nr.	Areal
Alex Tesdorpf Unsgaard	Skelby By, Skelby	10	ca. 41,2
		41a	5,0
		12g	ca. 22,0
		12c	3,8
Mogens Winther Andersen		41f	6,8
		13r	ca. 2,5
Frederik Borg		13d	2,0
HOLMEGAARD LADBRUG A/S		13e	1,8
		13n	1,1
		13p	Ca. 1,0
Jens Erik Pedersen		16c	ca. 3,5
		18f	0,9
		18a	ca. 0,5
		8a	ca. 13,0
		8s	ca. 62,4
SKELBYGÅRD A/S		6a	ca. 5,5
		30d	3,9
Søren Krighaar		16d	ca. 36,0
		16e	3,8
Jens Erik Pedersen	Bøtø Nor, Skelby	5b	0,7
Søren Krighaar		2	17,7
		43a	52,1
Alex Tesdorpf Unsgaard		5a	37,1
Jens Erik Pedersen		42	10,1
Alex Tesdorpf Unsgaard		41b	8,5
Hans Kurt		41a	9,1
Alex Tesdorpf Unsgaard		45g	4,0
		45c	4,6
		45h	3,2
Hans Kurt Hansen		45f	5,8
SKELBYGÅRD A/S		38	13,3
		39	19,2
Jens Erik Petersen		37a	3,7
Hans Kurt Hansen		46z	5,0
Lisbeth og Hans Pil		37b	6,6
		46y	7,1
Jens Erik Petersen		36	34,4
Alex Tesdorpf Unsgaard		46x	14,7
SKELBYGÅRD A/S		35	4,7
Jens Erik Petersen		34	9,7
SKELBYGÅRD A/S		33	4,3

Ejer	Ejerlav	Matr. nr.	Areal
Alex Tesdorpf Unsgaard	Bøtø Nor, Skelby	32	4,2
Kjeld Hemmingsen		46s	5,9
		46r	3,9
Jens Erik Petersen		46p	8,9
Alex Tesdorpf Unsgaard		46o	5,8
Lene Lundberg		46u	13,8
SKELBYGÅRD A/S		29a	2,4
		30a	6,3
		6k	12,2
Jens Erik Petersen		5d	8,1
		7a	27,8
SKELBYGÅRD A/S		9b	0,4
		10b	0,4
Alex Tesdorpf Unsgaard		11b	0,2
SKELBYGÅRD A/S		31	25,2
Jacob Falk Rasmussen		46m	8,0
Henrik Jørn Larsen		30	7,8
		29	2,5
		27	2,6
		24	23,0
Jens Erik Boesen		22	8,6
Jørn Dalby		21	7,4
		20	8,0
Birthe Buck Frederiksen		19	4,2
		46c	2,2
Frede Johansen Damm		18	6,7
Hans Jørn Larsen	Bøtø Nor Væggerløse	95	11,8
Henrik Falk Rasmussen		93	10,8
Hans Jørn Larsen		2b	0,6
		7a	5,6
Anders Falk Rasmussen		8a	6,9
Hans Jørn Larsen		9a	6,1
		9b	0,4
Anders Falk Rasmussen		11a	6,0
	Bruserup By, Væggerløse	1i	1,0
Hans Jørn Larsen		17d	1,7
Ejer	Ejerlav	Matr. Nr.	Areal
Allan Mortensen	Gedesby By, Gedesby	7r	4,9
Søren Krighaar		7p	9,0

HOLMEGAARD LANDBRUG A/S		6n	16,0
		247c	1,2
Kurt Tage Nielsen Krighaar		5c	ca. 15,0
Søren Krighaar		7q	1,5
HOLMEGAARD LANDBRUG A/S		232b	3,9
		247a	2,4
Kurt Tage Nielsen Krighaar		235	3,7
		236	3,6
		237	2,3
Søren Krighaar		238	2,3
		243	6,8
		245	2,0
		46n	6,1
Alex Tesdorpf Unsgaard		46x	7,8
Søren Krighaar	Bøtø Fang, Væggerløse	1e	2,0
Alex Tesdorpf Unsgaard		1g	12,1
Kurt Tage Nielsen Krighaar		1d	6,4
<i>Albertslund Kommune</i>		<i>1m</i>	<i>ca. 4,0</i>
<i>DUI-LEG og VIRKE Rødovre Afdeling</i>		<i>1k</i>	<i>ca. 3,0</i>
<i>Alex Tesdorpf Unsgaard</i>		<i>1a</i>	<i>ca. 110,0</i>
		<i>46a</i>	<i>42,9</i>
<i>DEN DANSKE NATURFOND</i>		<i>46ae</i>	<i>ca. 5,0</i>

Arealopgørelsen, ekskl. de 5 sidste angivet med kursiv, omfatter arealet på nedenstående kort.

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: alex@unsgaard.com (alex@unsgaard.com)
Fra: Knud Erik Jensen (kej@seges.dk)
Titel: Hørings svar til forslag til ændring af bekendtgørelse om udpegning af naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, j.nr. 2018-5670
Sendt: 17-09-2018 21:44:06
Bilag: 20180917 Miljøstyrelsen hørings svar Gjedsergaard.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

På vegne af Alex Unsgaard, Gjedsergaard 1, Gjedsergaard, 4874 Gedser, fremsendes hermed hørings svar til ændring af bekendtgørelse om udpegning af internationale naturbeskyttelsesområder mv.

Venlig hilsen

Knud Erik Jensen
Landskonsulent
Jura & Skat

D +45 8740 5136
M +45 2171 7726
E kej@seges.dk

SEGES
Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.
Agro Food Park 15, DK 8200 Aarhus N
seges.dk

SEGES skaber løsninger til fremtidens landbrugs- og fødevarerhverv. Vi udvikler forretningsmuligheder i tæt samarbejde med vores kunder, forskningsinstitutioner og virksomheder over hele verden.
SEGES er en del af Landbrug & Fødevarer F.m.b.A.

CVR-nr. 25529529

Miljø- og Fødevarerministeriet
Departementet
Natur- og Klimatilpasning
mfvm@mfvm.dk

17. september 2018

Høringssvar på vegne af Alex Unsgaard vedrørende Natura 2000-område H 173 i anledning af høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen), j. nr. 2018-5670

Indledning

SEGES fremsender hermed høringssvar på vegne af Alex Unsgaard, Gjedsergaard 1, Gjedsergaard, 4874 Gedser

SEGES har tidligere fremsendt høringssvar på vegne af lodsejeren den 3. januar 2018 og den 31. maj 2018.

I høringssvar af 31. maj 2018 har Alex Unsgaard ønsket at udtage arealer i den sydlige ende af Bøtø Plantage fra Natura 2000-området.

Dette ønske fastholdes hermed på trods af at Miljøstyrelsen ikke har imødekommet ønsket i deres seneste høringsnotat.

I det følgende behandles først Miljøstyrelsens seneste høringsnotat og derefter knyttes der kommentarer til Miljøstyrelsens proces for arbejdet med Aftale for Naturpakke af maj 2016.

I. Bemærkninger til høringsnotatet

Lodsejeren har i sit tidligere høringssvar detaljeret redegjort for hvorledes de ønskede udtagne intensivt drevne arealer opfylder Miljøstyrelsens faglige kriterier for at blive udtaget fra Natura 2000-området.

Set i lyset heraf forekommer Miljøstyrelsens bemærkninger og argumentation i deres seneste høringsnotat overfladiske, uspecifikke og vilkårlige. Ejendommeligt er det også, at Miljøstyrelsens notat ikke systematisk refererer til styrelsens egne faglige kriterier og at deres argumentation ikke underbygges af relevante fakta herom.

Habitatområdet

Miljøstyrelsen vurderer på baggrund af data i Naturdatabasen at de vestlige dele af de pågældende arealer bidrager til beskyttelse og den fortsatte forbedring af habitatnaturen på habitatområdets udpegningsgrundlag.

I henhold til MiljøGis forekommer der ikke habitatnaturarter på de arealer som ønskes udtaget.

Miljøstyrelsen har ikke anført nogen argumentation eller dokumentation for hvilke data, der er tale om, og som skulle ændre på lodsejerens redegørelse for arealernes driftsmæssige og naturmæssige tilstand.

Miljøstyrelsens argumentation forekommer også inkonsistent i forhold til Miljøstyrelsens argumentation andet steds i høringsnotatet. Således anfører Miljøstyrelsen på side 35 i høringsnotatet i respons til Danmarks Naturfredningsforenings høringssvar om lignende arealer at *“opretholdelse af et areal som habitatområde forudsætter, at det bidrager til beskyttelsen af direktivarter/-naturtyper. Et potentiale for, der evt. senere kan komme habitatnatur kan ikke alene begrunde opretholdelse af arealet.”*

Samme argumentation må gælde for de her omhandlede arealer. Påstanden om at disse arealer, som drives intensivt i dag, bidrager til beskyttelsen af habitatnatur, er således usaglig og inkonsistent.

Fuglebeskyttelsesområdet

Miljøstyrelsen anfører, at styrelsen på baggrund af høringssvaret har gennemgået datagrundlaget samt luftfoto og vurderer på den baggrund, at de østligste dele af arealet ikke bidrager til beskyttelse af arter på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag. På de vestligste dele af arealet vurderer Miljøstyrelsen på baggrund af data fra Naturdatabasen og DOF-basen, at arealet bidrager til beskyttelse og den fortsatte forbedring af levestederne for rørdrum, der er på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag.

Undtagelsesvist har Miljøstyrelsen for netop dette område oplyst hvilke arter, der er tale om. Det fundamentale problem er dog, at rørdrum slet *ikke* er på fuglebeskyttelsesområdets udpegningsgrundlag.

Miljøstyrelsens argumentation er faktisk forkert og den deraf følgende grænsedragning er derfor usaglig.

Sammenfatning

Som redegjort for ovenfor, har Miljøstyrelsen ikke fremlagt konkrete og korrekte faktuelle begrundelser for afvisning af lodsejerens ønske om at udtage de pågældende arealer fra Natura 2000-området.

I mangel på egentlige faglige argumenter mod opfyldelsen af de faglige kriterier, må den eneste rette konklusion være at området i den sydlige del af Bøtø Plantage bør udtages af Natura 2000-området i tråd med formålet i Aftale om Naturpakken.

II. Bemærkninger til processen

Det fremgår af Aftalen om Naturpakken, at der iværksættes, i dialog med interessenterne og EU-kommissionen, en gennemgang af afgrænsningen af Natura 2000-områderne.

Aftalen foreskriver altså en dialog, som må forstås som mere forpligtende end sædvanlige høringer. Ellers ville der ikke være nogen grund til at skrive det i aftaleteksten.

En Natura 2000 udpegning er belastende for lodsejere. Det viser erfaringen tydeligt. Oprindeligt blev udpegningen omtalt som nærmest uden betydning for landbrugsdriften. Det skulle senere vise sig ikke at holde stik, jf. indførelsen af anmeldteordningen mv. i 2004 og i det hele taget kapitel 2a i naturbeskyttelsesloven.

Områdeudpegningerne har betydning for implementeringen af habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektiverne. Disse direktiver har ikke et afgrænset regelsæt, men skal under respekt af forsigtighedsprincippet iagttages ved planer og projekter både inden for og uden for områderne i det omfang, at planer eller projekter har betydning for området. Erfaringen har vist, at direktiverne har fået større og større betydning for lodsejere.

Det er så meget desto mere vigtigt, at grundlaget for udpegningen opfylder forvaltningsmæssige principper som åbenhed, begrundelse, lighed og saglighed.

Den nuværende proces lider af væsentlige forvaltningsmæssige mangler. Det fremgår flere steder af høringsnotaterne generelt, at Miljøstyrelsen har undersøgt grundlaget for de hidtidige udpegninger. Miljøstyrelsen oplyser ikke, hvad styrelsen har fundet ud af. Relevante oplysninger fra høringsnotater mv. burde være fremlagt i det omfang, at styrelsen har tillagt dem betydning for den nuværende grænsedragning.

Miljøstyrelsen henviser til oplysninger fra Naturdatabasen og DOF-basen, men styrelsen oplyser generelt ikke, hvilke data, som styrelsen har fundet og hvorledes, at de er anvendt.

I det tilfælde, hvor Miljøstyrelsen dog har oplyst, hvilke data, at styrelsen har anvendt i sin vurdering, har det så i nærværende sag vist sig, at disse data er fejlagtige.

Det er vanskeligt at få en frugtbar dialog, når den ene part ikke fremlægger sine oplysninger og det er forvaltningsmæssigt kritisabelt, når den pågældende part er en offentlig myndighed.

Styrelsens forslag til grænsedragning forekommer præget af stor og uforklarlig vilkårlighed.

Styrelsens begrundelser forekommer ulogiske og resultatet bliver derefter.

Det må vurderes, at det reelt er en engangsforeteelse at ændre grænsedragningen for Natura 2000-områderne og det er derfor så meget desto mere vigtigt, at grænsedragningen sker på et så kvalificeret grundlag, såvel naturmæssigt som proceduremæssigt, som muligt.

Forslag til nødvendig forbedring af processen

Af hensyn til lodsejerne og i respekt af aftalen bør dialogen med lodsejerne styrkes.

Alex Unsgaard bør på arealet kunne få en dialog med Miljøstyrelsen, hvor styrelsen kunne redegøre for styrelsens faglige grundlag og forslag til grænsedragning og hvor lodsejeren kunne redegøre for arealet og sine synspunkter.

Denne dialog skal naturligvis finde sted inden bekendtgørelsen færdiggøres med henblik på at opnå et resultat som er bedre i tråd med formålet i Aftale om Naturpakken af maj 2016.

Venlig hilsen

A handwritten signature in cursive script that reads 'Knud Erik Jensen'.

Knud Erik Jensen
Landskonsulent,
Jura & Skat

D +45 8740 5136
M +45 2171 7726
E kej@seges.dk

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk), Lars Kaalund (LAKA@kl.dk)
Fra: Lars Kaalund (LAKA@kl.dk)
Titel: journalnummer: 2018-5670
Sendt: 18-09-2018 08:21:02
Bilag: KL høringssvar på Habitatbekendtgørelsen.pdf;

Hermed sendes KL's høringssvar på høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

Med venlig hilsen
Lars Kaalund

Chefkonsulent
Teknik og Miljø

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København

D +45 3370 3753
E LAKA@kl.dk

T +45 3370 3370
W kl.dk

mfvm@mfvm.dk

journalnummer: 2018-5670.

Høring om ændring af bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen)

KL takker for høringen af bekendtgørelsen. Men vil også pege på at 3 ugers høring, af de ret omfattende ændring, ikke giver kommunerne mulighed for demokratisk politisk behandling af forslaget i kommunalbestyrelserne.

Udgangspunktet for justeringer af udpegningerne var at de områder som i dag ikke er reel natur, men enten landbrugsjord eller by, skulle tages ud. Det må derfor ikke være sådan at den administrative ændring fra eksempelvis fredskov til Natura 2000, lægger hindringer i vejen for eksempelvis en allerede planlagt byudvikling.

KL anbefaler at der gives kommunerne en særskilt forlængelse af høringsfristen, hvor de kan afgive høringssvar om eventuelle konflikter mellem eksempelvis byudvikling og de nye udpegninger. Det vil være i tråd med den mulighed regeringen har givet alle private lodsejere i forhold til udpegninger på deres ejendom.

Der tages forbehold for politisk behandling i KL's bestyrelse.

Med venlig hilsen

Lars Kaalund, Chefkonsulent i KL, Teknik og Miljø

Dato: 18. september 2018

Sags ID: SAG-2018-05390
Dok. ID: 2634507

E-mail: LAKA@kl.dk
Direkte: 3370 3753

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 1

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Cc: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Tanja Blindbæk Olsen (to@skovforeningen.dk)
Titel: Journalnummer 2018-5670 - Høringssvar natura 2000 afgrænsning
Sendt: 18-09-2018 08:12:41
Bilag: Høringssvar Natura 2000områdeafgrænsningbekendtgørelse.pdf;

Til Miljø- og Fødevareministeriet

Vedlagt Dansk Skovforeningshøringssvar på Bekendtgørelse, justering af 2000-områdegrænser, journalnummer 2018-5670.

Havde mailproblemer i går – derfor den sene fremsendelse.

Venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen, afdelingsleder, Erhvervspolitisk Afdeling

Dansk Skovforening (Danish Forest Association)
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C

Tlf: +45 3378 5214

Mobil: +45 2537 1977

E-mail to@skovforeningen.dk

www.skovforeningen.dk

www.facebook.dk/skovforeningen

twitter.com/skovforeningen

Dansk Skovforening er skovbrugets brancheorganisation. Dansk Skovforening arbejder for at fremme danske skov- og naturejeres erhvervsmæssige og faglige interesser og ejernes mulighed for at bevare og udvikle naturværdier.

Miljø- og Fødevarerministeriet

mfvm@mfvm.dk

Telefon 3324 4266
info@skovforeningen.dk
www.skovforeningen.dk

17. september 2018

Høring - Bekendtgørelse, justering af 2000-områdegrænser, journalnummer 2018-5670

Dansk Skovforening takker for muligheden for at komme med bemærkninger til bekendtgørelsen om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, med frist for bemærkninger 17. september 2018.

Dansk Skovforening er overordnet set tilfredse med processen omkring justeringen af Natura 2000-områdeafgrænsningen og den seneste inddragende proces ved udpegningen af de 10 nye Natura 2000-områder. De foreslåede ændringer vil sikre en minimering af unødigt regulering og administration, som ikke har nogen betydning for naturbeskyttelsen, samtidig med at det letter den administrative byrde for de lodsejere, der får taget arealer i intensiv omdrift ud af områderne.

Svært tilgængeligt materiale

Vi er helt bevidste om, at det har været en meget omfattende proces. Særligt håndteringen af de mange indkomne høringssvar og forslag til både udvidelser og indskrænkningerne af områderne, samt at det er en vanskelig opgave at præsentere de endelige forslag i en let forståelig form.

Vi må dog pointere, at det her i sidste runde har været et overordentligt vanskeligt tilgængeligt høringsmateriale. Særligt har vi haft medlemmer, som har svært ved at gennemskue kortmaterialet og finde frem til de relevante oplysninger for deres ejendom.

Savner mere uddybende begrundelser

Der har ligget et politisk vedtaget fagligt grundlag bagved justeringerne. Faglige kriterier som har været drøftet og udviklet i dialog med interessenterne gennem Grønt Fremdriftsforum inden der blev taget politisk beslutning om de endelige retningslinjer for justeringen. En proces vi har støttet.

Fagligheden er vigtig og derfor ærgrer det os at begrundelserne i de nu foreliggende høringsnotater i nogle tilfælde virker overfladiske og ikke giver ejerne og andre de svar som de har brug for, for at kunne forstå de valgte justeringer. I høringsnotaterne for de enkelte områder er

der lavet en vurdering af de indkomne forslag og det er forsøgt beskrevet hvad der ligger til grund for disse. Vi pointerede allerede i forbindelsen med høringen i vinter, at de enkelte kriterier kan være svære at omsætte i praksis for de enkelte lodsejere i forhold til at forstå baggrunden for de ændringer, der eventuelt er foretaget på et konkret areal. Derfor er dialogen med lodsejerne og de faglige begrundelser vigtige for at skabe den nødvendige forståelse for lodsejerne.

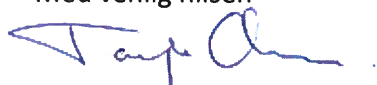
Vi kunne have ønsket, at begrundelsen var uddybet bedre, de steder hvor det er en konkret vurdering, der ligger til grund. Det ville have givet en bedre forståelse for hvorfor nogle arealer er udtaget og andre bibeholdt selvom de ligger side om side og for jordejeren kan synes ens.

Vi vil derfor henstille til, at det også efter høringsperioden vil være muligt for de lodsejere der har spørgsmål til helt konkrete faglige vurderinger, at få svar ved henvendelse til de lokale enheder.

Fortsat behov for information

Der vil fortsat være et behov for at informere lodsejere og interessenter om betydningen af ændringen af bekendtgørelsen, når den træder i kraft. Særligt forskellen på hvornår ændringerne får virkning afhængig af om det er habitatområdet eller fuglebeskyttelsen der ændres. Vi bidrager gerne til denne information, men det er også vigtigt at det fremgår tydeligt på Miljøstyrelsens hjemmeside de relevante steder.

Med venlig hilsen

Tanja Blindbæk Olsen

Lisbeth Bjørndal Andersen

Fra: Heidi Vinther
Sendt: 18. september 2018 12:49
Til: Thorkil Brandt; Lisbeth Bjørndal Andersen
Emne: SV: Replik til høringsnotat for Natura 2000 område N33 Tjele Langsø

Kære Thorkil Brandt

Tak for din henvendelse. Jeg betragter din henvendelse som et hørings svar og vider sender den derfor til departementet, der står for den igangværende høring.

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Thorkil Brandt [<mailto:thorkilbrandt@gmail.com>]
Sendt: 17. september 2018 18:39
Til: MST Miljø, styrelsens hovedpostkasse
Emne: Replik til høringsnotat for Natura 2000 område N33 Tjele Langsø

Til Miljøstyrelsen,

Vedr. J.nr. MST 821-00066 og MST 821-00067

Det giver god mening at udtage de store marker omkring Tjele Gods af Fuglebeskyttelsesområdet, eftersom de ikke aktuelt benyttes af sædgæs.

Derimod er markerne på østsiden af Vingevej, omkring Tjele Hedegård, stadig et regelmæssigt fourageringsområde for store flokke af tajgasædgås. Sædgæssene benytter også lejlighedsvis den store mark på vestsiden af Vingevej, senest således i marts 2018 (data fra DCE). Med henvisning til Viborg Kommunes målsætning for tajgasædgås i Natura 2000 plan for Tjele Langsø 2016-21 burde disse marker forblive en del af Fuglebeskyttelsesområdet.

Også markerne ved DLG – især markerne på østsiden af Vingevej – er regelmæssige tilholdssteder for store flokke af tajgasædgås.

Endelig er markerne mellem Flarupvej og Lyngbakkevej blandt sædgæssenes absolutte favorit-tilholdssteder i de perioder, hvor de opholder sig i Tjeleområdet.

Stadig med henvisning til Viborg Kommunes målsætning for tajgasædgås ved Tjele Langsø kunne markerne mellem Vingevej ved DLG og Lyngbakkevej passende inddrages i Fuglebeskyttelsesområdet (sammen med markerne ved Tjele Hedegård, som her foreslås bibeholdt som fuglebeskyttelsesområde) som erstatning for de store marker ved Tjele Gods, som ønskes udtaget.

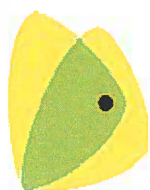
Der findes et stort datamateriale i DOFbasen, der underbygger ovenstående gennemgang af sædgæssenes aktuelle færden på markerne i og omkring Fuglebeskyttelsesområdet ved Tjele Langsø. Da jeg selv har bidraget med en stor del af disse data, står jeg gerne til rådighed med uddybende kommentarer (Thorkil Brandt, tlf. 30 25 53 04).

Desuden ligger Aarhus Universitet (DCE) inde med et særdeles omfattende datamateriale fra et ringmærkningsprojekt, der har løbet siden november 2014. Projektet omfatter både fugle, der er udstyret med GPS-

sendere og fugle, der er mærket med individuelt kodede halsbånd. Data fra dette ringmærkningsprojekt viser i detaljer, hvordan sædgæssene har færdes i Tjeleområdet siden vinteren 2014-15. Disse ringmærkningsdata underbygger og komplementerer datamaterialet i DOFbasen. Nærmere oplysninger kan indhentes hos seniorrådgiver ved DCE, Ole R. Therkildsen, tlf. 40 20 32 27.

Med venlig hilsen

Thorkil Brandt, Tindbæk Byvej 30, 8830 Tjele

www.dn-esbjerg.dk

**Danmarks
Naturfredningsforenings
Afdeling Esbjerg**

Formand
Leif Wagner Jørgensen
lwj-sjelborg@bbsyd.dk

Esbjerg den 17. september 2018

Miljøstyrelsen

Fremsendt via MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse <MST@MST.DK>

Vedr. høringssvar vedr. justering af Natura 2000 i Marbæk og Vadehavet ved Måde, begge i Esbjerg Kommune

Danmarks Naturfredningsforenings lokale afdeling i Esbjerg (DNE) har med interesse læst Miljøstyrelsen mail af 27. august med omfattende og detaljerede høringssvar for N2000 områder i Esbjerg Kommune.

DNE har følgende supplerende høringssvar:

Marbæk området, jf. nedenstående GIS figur fra MST høringssvar med tilføjede punkter A til I.

Der ligger mange værdifulde §3 områder og andre potentielt værdifulde naturområder lige uden for den foreslåede N2000 grænse, lige som den foreslåede grænse virker noget "fragmenteret" og kun dårligt kan siges at give en naturmæssig sammenhængskraft.

Konkret har vi følgende bemærkninger:

Ad A) Dette område med den for det Vestjyske karakteristiske læbeplantage, har henligget med permanent græs gennem mange år. Området er højtbeliggende, sandet og har været afgræsset gennem mange år, hvorfor det formodentlig er eller vil blive beskyttet overdrev.

Ad B + C)

Dette område er ejet af Esbjerg Golfklub som igennem næsten 50 år har bevaret, udviklet og plejet naturen rundt om de enkelte "huller", hvilket har givet et utal af små biotoper i form af lyngheder, overdrev, enge, lysåbne småskove osv. DNE ved ikke om en golfklub kan indgå i en N2000 plan, men det er i hvert fald en kendsgerning at klubbens arealer har en meget stor bestand af harer, agerhøns, og rådyr.

Ad D)

Dette område veksler mellem skove, enge med permanent græs samt en hel perlerække af højt værdisatte §3 søer. Engene er gennem mange år blevet plejet ved afgræsning og har høj biologisk værdi, samt mange insekter og padder grundet de mange delvist sammenhængende søer. Dette område er helt unikt og burde indgå i N2000.

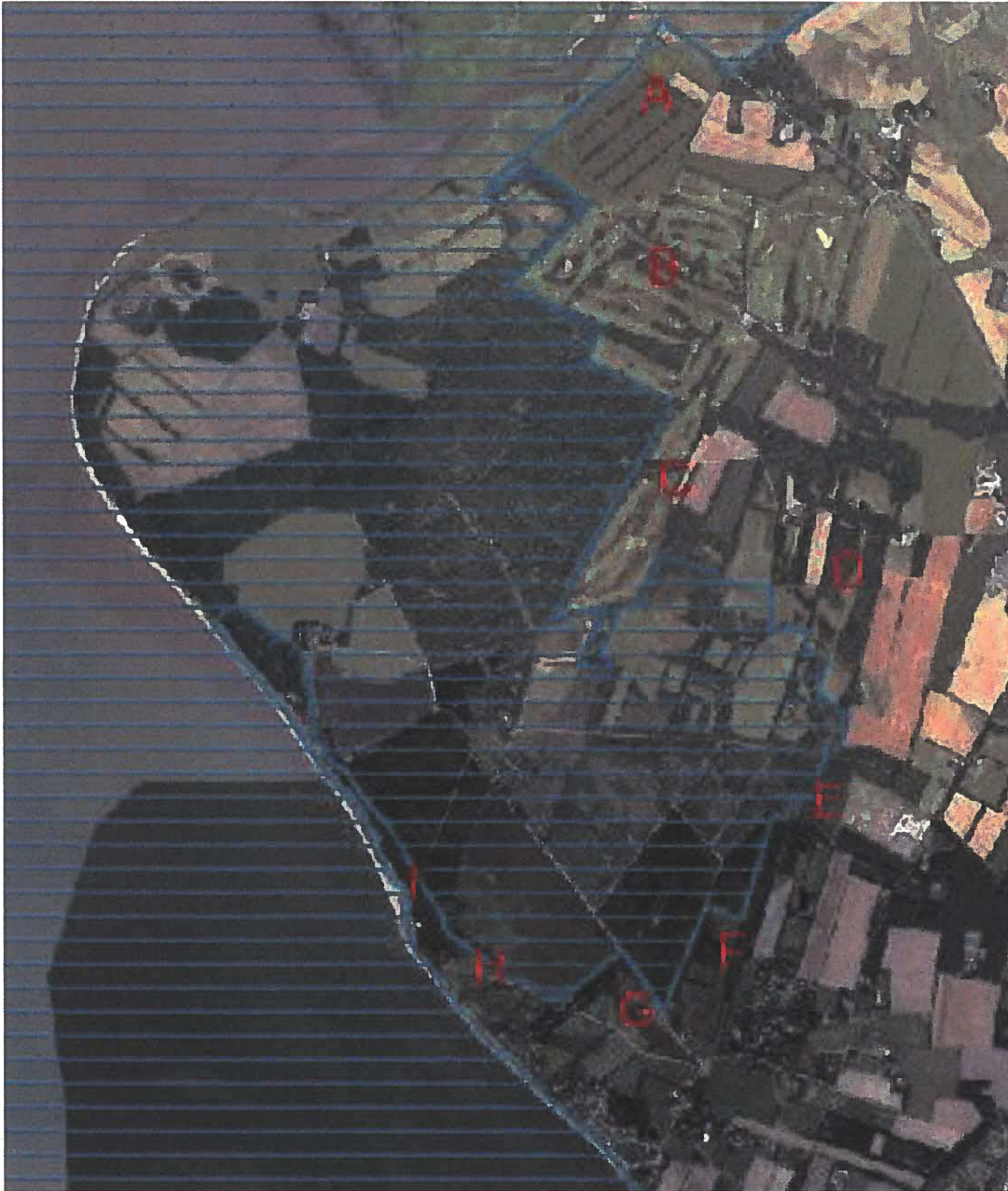
Ad E + F)

Dette område består af skove og overdrev. Overdrevene plejes med afgræsning.

Ad I + H +G)

Dette område består af skove, enge, strand enge, overdrev, mange små vandløb, som plejes med afgræsning af stude eller islandske heste.

Det er uforståeligt hvorfor denne smalle tarm skal ”klemmes” ind i et naturligt sammenhængende N2000 område.

Forslag til reviderede grænser for Marbæk området

På grundlag af ovenstående kommentarer (A til I) har DNE udarbejdet nedenstående GIS kort med forslag til udvidede N2000 grænser. Kortet viser tillige beskyttede naturområder samt nogle områder markeret med 1 til 8, som vil blive kommenteret efterfølgende.

Alle taler om miljøet - Alle kan gøre noget ved det

Ad 1)

Ved at lade område A indgå, kan der skabes en bedre spredningskorridor mellem N2000 området i Varde Ådal og Marbæk.

Ad 2)

Jf. ovenstående bemærkningerne vedr. arealerne B og C.

Ad 3)

Dette område med den for den Vestjyske karakteristiske læbeplantage har henligget mere eller mindre med permanent græs gennem mange år. Området er højtbeliggende, sandet og har været afgræsset, hvorfor det formodentlig vil udvikle sig til beskyttet overdrev.

Ad 4)

Dette område ser ud til at have henligget mere eller mindre med permanent græs gennem adskillige år.

Ad 5)

Dette område "skal" med, jf. ovenstående bemærkninger under D.

Ad 6)

Dette område består af nåleskov, løvskov (eg + bøg), overdrev, enge med permanent græs, §3 søer. Enge og overdrev afgræsses med stude, sikahjorte, geder og shetlandsponyer.

Ad 7)

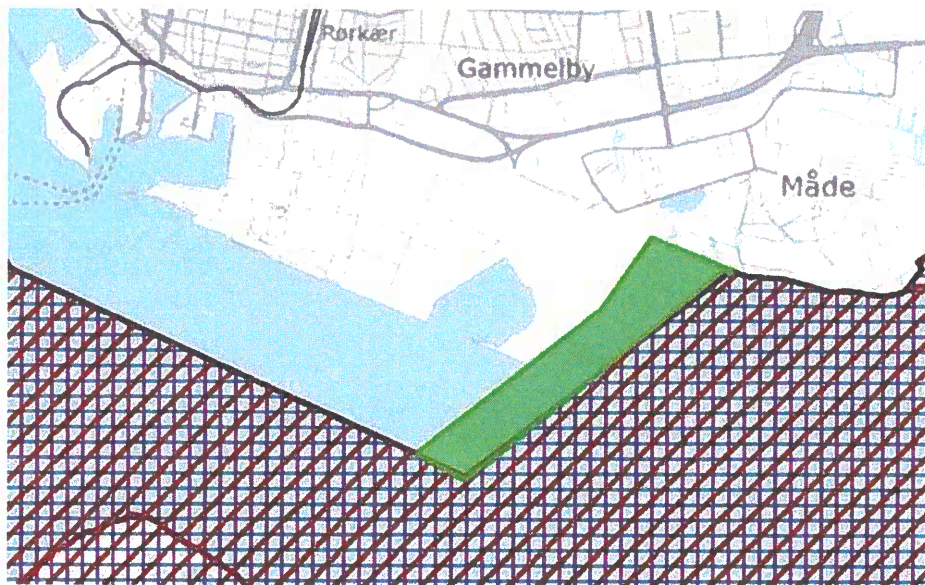
I den nordlige del af området ligger en meget "grøn" campingplads hvor lodsejeren lader en del af arealet henligge med permanent græs og afgræsning. I den sydlige del af området findes et stort (formodentlig) overdrev med permanent græs og som gennem mange år er blevet plejet med islandske heste.

Ad 8)

Dette område er en hel mosaik af diverse enge, strand enge, overdrev, moser, små vandløb. Alt henligger med permanent græs og er blevet afgræsset med heste og stude.

Fejl vedr. N2000 grænserne i forbindelse med Vadehavsfredningen

DNE er blevet opmærksom på at der tidligere må være begået en fejl ved vedtagelsen af N2000 grænserne i forbindelse med den eksisterende Vadehavsfredning. På dette tidspunkt blev det så vidt DNE har forstået det, besluttet at Ramsar grænserne skulle følge Vadehavsfredningen. Men i denne forbindelse er der blevet begået en fejl, jf. nedenstående GIS kort, hvoraf det fremgår at der "mangler" et mindre N2000 område (markeret med grønt) i den nordlige del ud for Måde.

Med venlig hilsen

Leif Wagner Jørgensen

Mobil 2166 4675

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Bemærkninger til høring over justeringer af Natura 2000-områdegrænser for område habitatområde 15
Sendt: 18-09-2018 13:06:29
Bilag: 2018-09-17 hørings svar Hans Andersen.pdf;

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Carsten Aarup [<mailto:caa@agrinord.dk>]
Sendt: 17. september 2018 21:53
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: 'bente_hans@hotmail.com'
Emne: Bemærkninger til høring over justeringer af Natura 2000-områdegrænser for område habitatområde 15

Se vedhæftede bilag

Vh
Carsten Aarup, Agri Nord
Telefon 61554937

Høringssvar vedr. justering af Natura2000-områdegrænser, Hans Andersen

Dette høringssvar er indgivet på vegne af gårdejer Hans Andersen, Mosbækvej 75, 9600 Aars.

Et kildevæld er taget ud af natura2000 afgrænsningen siden sidste høring. Ellers er det uændret på trods af at vi i vores tidligere høringssvar har redegjort for det spinkle udpegningsgrundlag for naturtyperne i nærheden af ejendommen. Vi fastholder denne påstand og vi vil gerne udbyde dette ved en senere lejlighed.

Vores påstand er også stadig, at afgrænsningen af Natura2000 området ville have været markant længere mod nord, såfremt den var kortlagt grundigt fra starten af. Begrundelsen for denne påstand blev også sendt ind med seneste høringssvar og det er refereret herunder.

Natura2000 områderne blev i stor udstrækning håndtegnet på topografiske kort fra 1980. Det er årsagen til, at grænserne i mange tilfælde ligger helt forkert. På figur 1 ses Hans Andersens ejendom på topografisk kort fra 1980. Her ligger ejendommen tydeligt udenfor habitatområdet. På luftfotokortet på figur 1 fremgår det ligeså tydeligt, at ejendommen i 1999 ligger inde i habitatområdet i Sønderup Ådal. Hvis stregerne var tegnet på opdaterede kort, var afgrænsningen af Natura2000 området blevet længere mod nord som beskrevet i tidligere høringsbrev.

Figur 1. Til venstre ses Mosbækvej 75 indtegnet på topografisk kort fra 1980 og habitatområdet er markeret med gult. Til højre ses ejendommen på luftfotokort fra 1999 og habitatområdet er vist med grøn skravering.

Høringssvaret må gerne offentliggøres.

Med venlig hilsen

Carsten Aarup
Miljø- og virksomhedsrådgiver

Direkte +45 9635 1192

E-mail caa@agrinord.dk

Kopi til: Hans Andersen, Mosbækvej 75, 9600 Aars, mail: bente_hans@hotmail.com

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Bemærkninger til høring over justeringer af Natura 2000-områdegrænser for område habitatområde 15
Sendt: 18-09-2018 13:05:46
Bilag: hørings svar IIsø Søndergaard.pdf;

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevarerministeriet

Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Carsten Aarup [<mailto:caa@agrinord.dk>]
Sendt: 17. september 2018 22:41
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Cc: 'ilsosondergaard@gmail.com'
Emne: Bemærkninger til høring over justeringer af Natura 2000-områdegrænser for område habitatområde 15

Se vedhæftede bilag.

Med venlig hilsen

Carsten Aarup
Miljø- og virksomhedsrådgiver

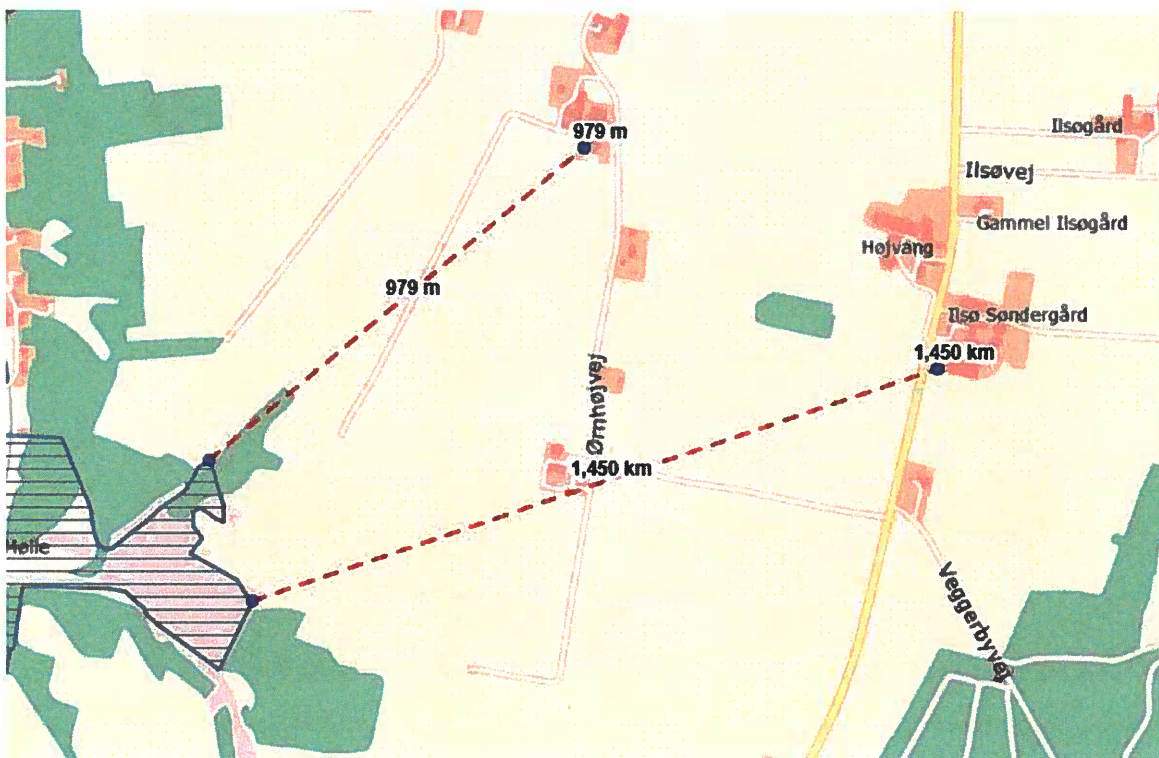
Hobrovej 437
9200 Aalborg SV
Telefon
Direkte
E-mail
CVR

9635 1111
9635 1192
caa@agrinord.dk
29038597

Høringssvar vedr. justering af Natura2000-områdegrænser, Lene Buus Niss Sørensen

Dette høringssvar er indgivet på vegne af gårdejer Lene Buus Niss Sørensen, Hvalpsundvej 15, 9240 Nibe. Lene Buus Niss Sørensen ejer virksomheden Ilsø Søndergaard og driver bl.a. kvægejendommene på Hvalpsundvej 15 og Ørnvej 2. Dette høringssvar vedrører begge ejendomme og supplere de tidligere indsendte høringssvar.

Høringssvaret angår området ved Halkær, som er vist på figur 1. På figuren er der redegjort for afstanden til de 2 store husdyrbrug, som Lene Buus Niss Sørensen driver.

Figur 1. Det nordligste husdyrbrug ligger på Ørnvej 2 og Ilsø Søndergaard ligger på Hvalpsundvej 15. Afstanden er målt til begge husdyrbrug fra det område, som er foreslået inddraget i Natura2000.

På Hvalpsundvej 15 er der for nyligt givet en godkendelse til 900 DE. Denne ejendom afkaster derfor en cirkel med en radius på 1.500 meter, som skal friholdes for arealet i Natura2000. Derfor strider denne inddragelse mod kriterierne i bilag 2¹.

¹ <https://mst.dk/media/152061/bilag-2-kriterier-til-beregning-af-friholdt-areal-omkring-husdyrbrug.pdf>

Området som vist på figur 1 kan derfor ikke inddrages i natura2000.

Høringssvaret må gerne offentliggøres.

Med venlig hilsen

Carsten Aarup
Miljø- og virksomhedsrådgiver

Direkte +45 9635 1192
E-mail caa@agrinord.dk

Kopi til: Lene Buus Niss Sørensen, Hvalpsundvej 15, 9240 Nibe, mail: Ilsosondergaard@gmail.com

Til: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfv.dk)
Fra: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Titel: VS: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser
Sendt: 18-09-2018 13:10:09
Bilag: Uddybende protest over plan om indskrænkning af F91, 17. september 2018.pdf;

Hej Lisbeth

T.o. her er den første version af den mail som kom fra Jesper Petersen.

Venlig hilsen

Heidi Vinther
Biolog | Naturbeskyttelse
+45 22 19 43 17 | hevin@mst.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

Fra: Journalist Jesper Petersen [<mailto:mose@paradis.dk>]
Sendt: 18. september 2018 04:19
Til: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse
Emne: SV: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vedhæftet HOLMEGAARD MOSE KOMITEENS uddybede indsigelse mod den fagligt grundløse beslutning om at affrede ca. 100 hektar af EU-fuglebeskyttelsesområde F91, Sjællands største moseområde.

Venlig hilsen
HOLMEGAARD MOSE KOMITEEN
v. Jesper Petersen
Søtorupvej 5
4690 Haslev
Tlf. 5632 6470

Fra: MST Miljøstyrelsens hovedpostkasse [<mailto:MST@MST.DK>]
Sendt: 27. august 2018 13:22
Til: undisclosed-recipients:
Emne: Orientering om høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser

Vi kontakter dig, fordi du har henvendt dig i forbindelse med høringen om justering af Natura 2000-områdernes grænser. På grund af den store interesse, der har været i høringen orienterer vi hermed om, at vi nu har behandlet alle høringssvarene.

Der er udarbejdet et høringsnotat for hvert af de Natura 2000-områder, hvor grænserne er foreslået justeret. Der er også udarbejdet et generelt høringsnotat om bl.a. forholdet til anden lovgivning og selve høringsprocessen. Resultatet er blevet, at Natura 2000-arealerne i alt reduceres med ca. 29.900 hektar, der primært er intensivt drevne jordbrugsarealer og byområder. Samtidig udvides det samlede Natura 2000-areal med ca. 30.900 hektar nye naturområder, der primært ligger på Naturstyrelsens arealer. Høringsnotaterne kan findes her: mst.dk/graensejustering-hoeringsnotater

Miljø- og Fødevareministeriet har netop sendt en bekendtgørelse i høringen, der følger op på grænsejusteringsprocessen og gennemfører kompenserende foranstaltninger bl.a. i form af en udvidelse af et Natura 2000-område ved Høvsøre pga. udvidelse af et vindmøllecenter. Høringsfristen udløber den 17. september 2018. Høringsmaterialet kan findes her: <https://hoeringsportalen.dk/Hearing/Details/62106>

Med venlig hilsen

Helle Pilsgaard
Kontorchef | Arter og Naturbeskyttelse

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen | Haraldsgade 53 | 2100 København Ø | Tlf. +45 72 54 40 00 | mst@mst.dk | www.mst.dk

”Kartoffelmarker” af stor betydning for EU-beskyttede fugle i Sjællands største mose

Vi - HOLMEGAARD MOSE KOMITEEN (HMK) - gjorde i januar indsigelse mod miljø- og fødevareminister Esben Lunde Larsens (ELL) beslutning om at ophæve EU-fuglebeskyttelsen i ca. 5 procent - ca. 100 hektar - af det 1.900 hektar store Holmegaard Mose-område, der har haft status af EU/EF-fuglebeskyttelsesområde (F91) siden 1983 - i de sidste 35 år.

I forbindelse med vor første skrivelse kunne vi ikke se eksakt hvor ministeren ønskede at annullere fuglebeskyttelsen i F91. Siden har vi fået syn for sagn. Derfor denne mere udspecificerede protest.

Ex-minister siden 3. maj i år, ELL, udtalte i forbindelse med den skarpe kritik af hans beslutning om en arealindskrænkningen af Danmarks EU-fuglebeskyttelsesområde på i alt ca. 300 km² - godt og vel 10 procent af landet samlede areal med EU-fuglebeskyttelsesstatus - at det mest drejede sig om ”kartoffelmarker”, som ifølge ELL slet ikke burde have opnået fuglebeskyttelsesstatus tilbage i 1983.

Hvis virkeligheden i Holmegaard Mose-området (HMO) er repræsentativ for resten af landet, så er de mange tusind hektar ”kartoffelmarker” i danske EU-fuglebeskyttelsesområder imidlertid uhyre vigtige for en række EU-beskyttede fuglearter.

De ca. 100 hektar i Sjællands største mose, hvor man nu ønsker at ophæve annullere fuglebeskyttelsen, er nogle af områdets få intensivt dyrkede marker, som i modsætning til en stor del af det øvrige areal ikke oversvømmes jævnlige. Alligevel har netop disse marker meget stor betydning for flere af de i alt ni fuglearter, der er specifikt beskyttet af EU - eller *burde* være, hvis reglerne blev fulgt - i dag i F91. Først og fremmest sangsvane og sædgås. Men også f.eks. trane.

Ydermere er markerne som miljø og fødevareministeriet har besluttet at affrede af stor betydning for en række andre fuglearter. Bl.a. sjældne arter som pibesvane og dværggås samt en række mere almindelige gåse- og svane-arter ud over de ovenfor nævnte.

HMK har ved flere lejligheder beskrevet sædgåsens forringede rast- og fourageringsmuligheder i HMO, der i de senere årtier er gået tilbage bl.a. pga. forstyrrelse, målrettet bortjagning og jagt. Og sædgåsen vil yderligere få forringet sine levevilkår, hvis markerne mellem Gammellung og Broksø Enge oveni affredes.

Myndighederne bør derfor gøre det stik modsatte: Sikre sædgås og andre af de arter, som bl.a. HMK har dokumenteret er i drastisk tilbagegang, langt bedre beskyttelse i HMO.

Sædgåsen, især skovsædgåsen, har generelt været i tilbagegang i flere årtier og den europæiske bestand vurderes til at være sårbar.

Skovsædgåsen er en af HMOs mest inkarnerede fuglearter med flere tusind års indfødsret. Først som ynglefugl omkring sidste istids overgang til varmetid for ca. 13.000 år siden. Nogle tusind år senere som trægæst nordfra om vinteren.

Før kultivering af HMO fouragerede sædgåsen i de åbne højmossearealer. Da den store lavmose, Porsmose m.m., blev afvandet og omdannet til engarealer - og højmosen samtidig groede til med birk som følge af den ødelæggende dræning af mosen - blev engene sædgåsens nye spisekammer i vinterhalvåret.

Alle HMOs syv gåsearter, der opholder sig i området i vinterhalvåret, har siden begyndelsen af 1990'erne gjort (giftoversprøjtet og kunstgødet) vintersædmarker til et centralt fødeemne, da det grønne vintersædmarker blev et lovkrav for et kvart århundrede siden.

Næringsværdien utvivlsomt væsentligt ringere end højmose- og engplanter. Men til gengæld i fristende overflod i mosens højereliggende arealer/markler og randområder, hvortil flere gåsearter er set henlægge deres fouragering til i de senere år. Og kærkomment at flygte til, når den hårde jagt i de lavereliggende områder forstyrrer fuglene – et alvorligt problem for fuglene i flere årtier. HMO er desværre et af DKs mest jagtplagede fuglebeskyttelsesområder.

De marker, som (Broksø gods) nu ønskes affredet, er særligt kærkomne fourageringsområder i form af vintersædmarker (korn eller raps), fordi de ligger så tæt på bl.a. vintergæssenes oprindelige kerneområder som f.eks. Broksø Enge. Desværre bekæmper Broksø gods vintergæs og svaner her.

Problemet grundigt beskrevet i vor rapport "Millioner spildt på forfejlet naturgenopretning". Se link til denne rapport i slutningen af denne skrivelse.

Dette forår blev vedholdende bortjagning med skræmmeskud af bl.a. pibesvaner og hundredevis af gæs registreret af ornitologer flere gange. Vi skal her gentage vor allerede gentagne appel om forbedre leveforhold for HMOs (EU-beskyttede) fuglearter.

Feltornitologer fra Dansk Ornitologisk Forening (DOF) har siden 2015 specifikt indrapporteret fugleobservationer fra de "kartoffelmarker" Esben Lunde Larsen har foreslået affredet i Holmegaard Moseområdet. "Marker mellem Broksø Enge og Gammellung", hedder det i den såkaldte DOF-base.

Listen tæller i alt 683 separate artsobservationsrapporter fordelt på 75 arter. Her er m.a.o. tale om ornitologisk set unikke "kartoffelmarker" pga. deres usædvanligt rige fugleliv, der i høj grad skyldes naboskabet til de øvrige dele af F91 incl. de ovenfor nævne forvaltningsforhold/problematikker.

Se artslisten aller nederst i denne skrivelse.

Medlemmer af HMK har siden 1970'erne gennemført flere hundrede separate fugleoptællinger i markerne mellem Broksø Enge og Gammellung og disse data er vi p.t. i færd med at bearbejde i en separat rapport. Vi fremsender den til miljø- og fødevareministeren så snart den er færdigudarbejdet.

DOF-basen i øvrigt er kommet til at formindske markerne mellem Gammellung og Broksø Enge med omtrent en tredjedel, idet det strækker sig yderligere nogle hundrede meter syd for Broksøvejen, hvor DOFbasen fejlagtigt markerer områdets sydgrænse. Det reelle fugleliv i det område Miljø- og fødevareministeriet ønsker affredet, er således endnu større - og endnu mere fuglerigt - end DOFbasen opgør det til.

Vi skal ligesom i vores første indsigelse af 3. januar i år afslutningsvis henvise til vor rapport "Millioner spildt på forfejlet naturgenopretning i Sjællands største mose" fra 2016 - den eneste evaluering af de sidste 15 års (dybt problematiske) naturgenopretningsprojekter og naturforvaltning i Sjællands største moseområde. I sig selv en rødblinkende alarm, der forlængst burde have fået enhver seriøs myndighedsinstans til at reagere. Situation er fuldstændig uacceptabel og vi kan ikke kraftigt nok appellere til at de ansvarlige myndigheder træder i karakter på fuglenes og lovgivningens side.

Inklusiv kasserer det aktuelle forslag om affredning af 5 procent af HMO - et eklatant fejlskud alene til glæde for industrilandbruget på Broksø gods og til stor skade for det EU-beskyttede fugleliv og en lang række andre fuglearter.

Læs vor rapport på www.holmegaardmose.dk

Eller via link her: <http://holmegaardmose.dk/?p=203>

Venlig hilsen

HOLMEGAARD MOSE KOMITEEN

v. Jesper Petersen

Søtorupvej 5

4690 Haslev

Herunder ses en oversigt over de 75 fuglearter, som er registreret fra **Marker mellem Broksø Enge og Gammellung**. I (parentes) ses antallet af observationer/individer.
Bemærk at indtastninger af evt. hemmeligholdte arter samt følsomme ynglefuglearter ikke er medregnet i listen. Arter indtastet i ATLASIII- og punktællingsmodulerne er ligeledes undladt.

Skarv	(<i>Phalacrocorax carbo</i>)	(1/18)
Knopsvane	(<i>Cygnus olor</i>)	(46/667)
Pibesvane	(<i>Cygnus columbianus</i>)	(20/56)
Sangsvane	(<i>Cygnus cygnus</i>)	(52/654)
Sædgås	(<i>Anser fabalis</i>)	(16/698)
Kortnæbbet Gås	(<i>Anser brachyrhynchus</i>)	(3/16)
Blisgås	(<i>Anser albifrons</i>)	(31/2040)

Dvaerggås	(<i>Anser erythropus</i>)	(<u>1</u> /2)
Grågåås	(<i>Anser anser</i>)	(<u>63</u> /7899)
Canadagås	(<i>Branta canadensis</i>)	(<u>9</u> /205)
Bramgåås	(<i>Branta leucopsis</i>)	(<u>16</u> /4702)
Hvepsevåge	(<i>Pernis apivorus</i>)	(<u>2</u> /4)
Rød Glente	(<i>Milvus milvus</i>)	(<u>12</u> /23)
Havørn	(<i>Haliaeetus albicilla</i>)	(<u>6</u> /9)
Rørhøg	(<i>Circus aeruginosus</i>)	(<u>11</u> /32)
Blå Kærhøg	(<i>Circus cyaneus</i>)	(<u>8</u> /9)
Duehøg	(<i>Accipiter gentilis</i>)	(<u>2</u> /2)
Spurvehøg	(<i>Accipiter nisus</i>)	(<u>6</u> /13)
Musvåge	(<i>Buteo buteo</i>)	(<u>38</u> /84)
Fjeldvåge	(<i>Buteo lagopus</i>)	(<u>13</u> /17)
Stor Skrigeørn	(<i>Aquila clanga</i>)	(<u>1</u> /1)
Fiskeørn	(<i>Pandion haliaetus</i>)	(<u>3</u> /6)
Tårnfalk	(<i>Falco tinnunculus</i>)	(<u>26</u> /29)
Dværgfalk	(<i>Falco columbarius</i>)	(<u>1</u> /1)
Vandrefalk	(<i>Falco peregrinus</i>)	(<u>4</u> /4)
Agerhøne	(<i>Perdix perdix</i>)	(<u>12</u> /76)
Vagtel	(<i>Coturnix coturnix</i>)	(<u>1</u> /1)
Fasan	(<i>Phasianus colchicus</i>)	(<u>4</u> /4)
Engsnarre	(<i>Crex crex</i>)	(<u>1</u> /1)
Grønbenet Rørhøne	(<i>Gallinula chloropus</i>)	(<u>1</u> /1)
Trane	(<i>Grus grus</i>)	(<u>26</u> /84)
Strandskade	(<i>Haematopus ostralegus</i>)	(<u>2</u> /7)
Stor Præstekrave	(<i>Charadrius hiaticula</i>)	(<u>1</u> /5)
Vibe	(<i>Vanellus vanellus</i>)	(<u>31</u> /2663)
Brushane	(<i>Calidris pugnax</i>)	(<u>4</u> /25)
Dobbeltbekkasin	(<i>Gallinago gallinago</i>)	(<u>1</u> /4)
Storspove	(<i>Numenius arquata</i>)	(<u>2</u> /7)
Rødben	(<i>Tringa totanus</i>)	(<u>1</u> /1)
Hvidklire	(<i>Tringa nebularia</i>)	(<u>1</u> /1)
Hættemåge	(<i>Chroicocephalus ridibundus</i>)	(<u>8</u> /76)
Stormmåge	(<i>Larus canus</i>)	(<u>16</u> /1546)
Sølvmåge	(<i>Larus argentatus</i>)	(<u>1</u> /1)
Huldue	(<i>Columba oenas</i>)	(<u>5</u> /10)
Ringdue	(<i>Columba palumbus</i>)	(<u>3</u> /55)
Mursegler	(<i>Apus apus</i>)	(<u>2</u> /16)
Sanglærke	(<i>Alauda arvensis</i>)	(<u>39</u> /231)
Landsvale	(<i>Hirundo rustica</i>)	(<u>5</u> /100)
Bysvale	(<i>Delichon urbicum</i>)	(<u>1</u> /4)
Engpiber	(<i>Anthus pratensis</i>)	(<u>2</u> /21)
Gul Vipstjert	(<i>Motacilla flava</i>)	(<u>3</u> /18)
Hvid Vipstjert	(<i>Motacilla alba</i>)	(<u>7</u> /22)
Nattergal	(<i>Luscinia luscinia</i>)	(<u>1</u> /1)
Sjagger	(<i>Turdus pilaris</i>)	(<u>13</u> /1061)
Vindrossel	(<i>Turdus iliacus</i>)	(<u>2</u> /16)
Kærsanger	(<i>Acrocephalus palustris</i>)	(<u>1</u> /1)
Gærdesanger	(<i>Sylvia curruca</i>)	(<u>4</u> /4)
Tornsanger	(<i>Sylvia communis</i>)	(<u>2</u> /2)
Spætmejse	(<i>Sitta europaea</i>)	(<u>1</u> /1)
Stor Tornskade	(<i>Lanius excubitor</i>)	(<u>1</u> /1)
Husskade	(<i>Pica pica</i>)	(<u>4</u> /8)
Allike	(<i>Corvus monedula</i>)	(<u>3</u> /155)
Råge	(<i>Corvus frugilegus</i>)	(<u>5</u> /747)
Sortkrage	(<i>Corvus corone</i>)	(<u>2</u> /4)

Gråkrage	(<i>Corvus cornix</i>)	(<u>13</u> /445)
Ravn	(<i>Corvus corax</i>)	(<u>15</u> /28)
Stær	(<i>Sturnus vulgaris</i>)	(<u>12</u> /4115)
Skovspurv	(<i>Passer montanus</i>)	(<u>1</u> /10)
Bogfinke	(<i>Fringilla coelebs</i>)	(<u>1</u> /3)
Grønirisk	(<i>Chloris chloris</i>)	(<u>1</u> /60)
Stillits	(<i>Carduelis carduelis</i>)	(<u>2</u> /6)
Grønsisken	(<i>Spinus spinus</i>)	(<u>2</u> /90)
Tornirisk	(<i>Linaria cannabina</i>)	(<u>3</u> /38)
Lille Korsnæb	(<i>Loxia curvirostra</i>)	(<u>1</u> /15)
Dompap	(<i>Pyrrhula pyrrhula</i>)	(<u>1</u> /1)
Gulspurv	(<i>Emberiza citrinella</i>)	(<u>3</u> /92)

Til: Miljø- og fødevareministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: ajda@djurs.net (ajda@djurs.net)
Titel: [Fwd: Natura 2000 høringssvar]
Sendt: 19-09-2018 01:06:55
Bilag: Høringssvar Natura 2000. 17.09.2018.pdf; Holbækgård kort 11 Kahr Holme.pdf;

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

På grund af fejl i mailadressen, kom høringssvaret desværre ikke ind i går.
Jeg håber det kan behandles alligevel.

M.v.h.

Jens D. Andersen

----- Oprindelig e-mail -----
Emne: Natura 2000 høringssvar
Fra: ajda@djurs.net
Dato: Mandag, 17/9 2018, 08:53
Til: mfvm@mfv.dk

Miljø- og Fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Vedhæftet høringssvar vedr. Natura 2000-udpegninger på "Holbækgaard".

Et kortbilag.

M.v.h.

Jens D. Andersen
Planteavlskonsulent

"Holbækgaard" d. 17.9.2018

Miljø- og fødevareministeriet
Miljøstyrelsen

Vedrørende høring af forslag til justerede Natura 2000-områdegrænser. Journalnummer 2018-5670:

Det fremgår af det offentliggjorte materiale, at godset "Holbækgaards" areal på området "Kahr Holme" stadig er omfattet af Natura 2000-udpegningen (vedhæftet kortbilag. Mark 11 og 12. Markblok nr. 576267-76).

Som det fremgår af det tidligere fremsendte høringssvar, består ovennævnte areal af landbrugsjord af meget god bonitet. Arealet dyrkes intensivt, hvilket muliggøres bl.a. af den gode arondering af et samlet areal på ca. 60 ha. Arealet er således et væsentligt element i "Holbækgaards" plantedrift. Denne jordtype og arondering muliggør intensiv drift uden store miljøbelastninger, da det er muligt, med den nyeste teknik, at tildele både plantenæringsstoffer og plantebeskyttelsesmidler meget præcist.

Umiddelbart mener jeg ikke at arealet lever op til definitionen på en sjælden eller særlig karakteristisk naturtype. Desuden rummer området hverken sjældne dyre- eller plantearter, som Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte.

Det henstilles derfor at arealet udtages af Natura 2000-udpegningen.

M.v.h.

Niels Bjerregaard
"Holbækgaard"
Holbækgårdsvej 22
8950 Ørsted

Til: Heidi Vinther (hevin@mst.dk)
Fra: Lisbeth Bjørndal Andersen (lba@mfvm.dk)
Titel: Vs: HØRINGSSVAR et mere : Anders Hillerup - Habitatområder
Sendt: 19-09-2018 10:28:54

Til: Miljø- og fødevarerministeriet (mfvm@mfvm.dk)
Fra: Anders Hillerup (aj@hillerup.com)
Titel: HØRINGSSVAR: Anders J. Hillerup - Habitatområder
E-mailtitel: Habitatområder
Sendt: 17-09-2018 09:28:33

På vegne

Valnæsgaard A/S, adresse Valnæsvej, 4840 Nr. Alslev, matr.nr. 1a Valnæsgaard Hgd, Våelse

skal jeg påny gøre opmærksom på, at det forekommer ganske unødigt og eventuelt i fremtiden urimeligt begrænsende, at godsets markarealer er omfatter at Natura 2000-direktivet, al den stund der udelukkende er tale om dyrkede markarealer.

At godsets skovareal er omfattet, er i henhold til direktivets hensigt acceptabelt.

Jeg anmoder derfor om, at omtalte markarealer friholdes for enhver begrænsning.

På vegne Valnæsgaard A/S

Anders J.Hillerup
adm.dir.

Anders J. Hillerup
Rosenborg Skov
Gl. Kirkevej 2
Postbox 51
DK 8550 Ryomgård

Tlf: +45 86394142
Mobil: +45 40207263

